

Edizzjoni bil-Malti

Informazzjoni u Avviżi

Avviż Nru

Werrej

Pagna

I *Riżoluzzjonijiet, Rakkomandazzjonijiet u Opinjonijiet***Parlament Ewropew**

SESSJONI 2007-2008

Dati tas-seduti: 15-17 Jannar 2008

Il-Minuti ta' din is-sessjoni ġew ippubblikati fil-ĠU C 61 E, 6.3.2008.

TESTI ADOTTATI

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

(2009/C 41 E/01)	CARS 21: Qafas Regulatorju Kompetittiv tal-Karozzi Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar CARS 21: Qafas Regulatorju Kompetittiv tal-Karozzi (2007/2120(INI))	1
(2009/C 41 E/02)	It-Trattament Fiskali tat-Telf f'Sitwazzjonijiet Transkonfinali Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar it-Trattament Fiskali tat-Telf f'Sitwazzjonijiet Transkonfinali (2007/2144(INI))	10
(2009/C 41 E/03)	L-istrateġija Komunitarja 2007–2012 għas-saħha u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar l-istrateġija Komunitarja 2007–2012 għas-saħha u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol (2007/2146(INI))	14
L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008		
(2009/C 41 E/04)	Lejn Strateġija Ewropea għad-Drittijiet tat-Tfal Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' Jannar 2008 "Lejn Strateġija Ewropea għad-Drittijiet tat-Tfal" (2007/2093(INI))	24
(2009/C 41 E/05)	It-tagħlim għall-Adulti: Qatt ma huwa tard wisq biex titgħallem Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' Jannar 2008 dwar tagħlim għall-adulti: qatt ma huwa tard wisq biex titgħallem (2007/2114(INI))	46

Il-Ħamis, 17 ta' Jannar 2008

(2009/C 41 E/06)	Politika aktar effettiva ta' l-UE ghan-Nofsinhar tal-Kawkasu Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar politika aktar effettiva ta' l-UE ghan-Nofsinhar tal-Kawkasu: mill-weghdiet għall-azzjoni (2007/2076(INI))	53
(2009/C 41 E/07)	Approċċ Politiku Reġjonali għall-Bahar l-Iswed Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar Approċċ Politiku Reġjonali għall-Bahar l-Iswed (2007/2101(INI))	64
(2009/C 41 E/08)	Kenja Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar il-Kenja	70
(2009/C 41 E/09)	L-irwol tan-nisa fl-industrija Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar l-irwol tan-nisa fl-industrija (2007/2197(INI))	73
(2009/C 41 E/10)	It-tieni Forum dwar il-Governanza ta' l-Internet, li sar f'Rio de Janeiro bejn it-12 u l-15 ta' Novembru 2007 Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar it-tieni Forum dwar il-Governanza ta' l-Internet, li sar f'Rio de Janeiro bejn it-12 u l-15 ta' Novembru 2007	80
(2009/C 41 E/11)	L-arrest tad-dissident Ċiniż Hu Jia Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar l-arrest tad-dissident Ċiniż Hu Jia	82
(2009/C 41 E/12)	Is-sitwazzjoni fir-Repubblika Demokratika tal-Kongo u l-istupru bhala reat tal-gwerra Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar is-sitwazzjoni fir-Repubblika Demokratika tal-Kongo u l-istupru bhala reat tal-gwerra	83
(2009/C 41 E/13)	Egittu Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar is-sitwazzjoni fl-Egittu	86

III *Atti preparatorji***Parlament Ewropew**

SESSJONI 2007-2008

Dati tas-seduti: 15-17 Jannar 2008

Il-Minuti ta' din is-sessjoni ġew ippubblikati fil-ĠU C 61 E, 6.3.2008.

TESTI ADOTTATI

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

(2009/C 41 E/14)	Shubija (partnerships) Ewropea fil-qafas tal-proċess ta' stabbilizzazzjoni u assoċjazzjoni * Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 533/2004 dwar it-twaqqif ta' shubija (partnerships) Ewropea fil-qafas tal-proċess ta' stabbilizzazzjoni u assoċjazzjoni (COM(2007)0662 — C6-0471/2007 — 2007/0239(CNS))	89
------------------	--	----

<u>Avviż Nru</u>	<u>Werrej (ikompli)</u>	<u>Pagna</u>
(2009/C 41 E/15)	<p>Kontroll tat-trasport bit-triq ta' merkanzija perikoluża (setghat implimentattivi mogħtija lill-Kummissjoni) ***I</p> <p>Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva 95/50/KE rigward is-setghat implimentattivi mogħtija lill-Kummissjoni (COM(2007)0509 — C6-0278/2007 — 2007/0184(COD)) . . . . .</p>	90
(2009/C 41 E/16)	<p>It-tnehhija tad-diskriminazzjoni fir-rati u l-kundizzjonijiet tat-trasport ***I</p> <p>Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament Nru 11 rigward it-tnehhija tad-diskriminazzjoni fir-rati u l-kundizzjonijiet tat-trasport, fl-implimentazzjoni ta' l-Artikolu 79(3) tat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea u r-Regolament (KE) 852/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-igjene ta' l-oġġetti ta' l-ikel — Aspetti tat-trasport (COM(2007)0090 — C6-0086/2007 — 2007/0037A(COD)) . . . . .</p>	90
(2009/C 41 E/17)	<p>L-imposti ta' l-ajruporti ***I</p> <p>Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-imposti ta' l-ajruporti (COM(2006)0820 — C6-0056/2007 — 2007/0013(COD)) . . . . .</p> <p>P6_TC1-COD(2007)0013</p> <p>Pozizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-15 ta' Jannar 2008 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tad-Direttiva 2008/.../KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-imposti ta' l-ajruporti . . . . .</p>	93
(2009/C 41 E/18)	<p>L-esportazzjoni u l-importazzjoni ta' sustanzi kimiċi perikolużi ***I</p> <p>Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-esportazzjoni u l-importazzjoni ta' sustanzi kimiċi perikolużi (COM(2006)0745 — C6-0439/2006 — 2006/0246(COD)) . . . . .</p> <p>P6_TC1-COD(2006)0246</p> <p>Pozizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-15 ta' Jannar 2008 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tar-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-esportazzjoni u l-importazzjoni ta' sustanzi kimiċi perikolużi . . . . .</p>	102
	<p>ANNEX</p> <p>STQARRIJA TAL-KUMMISSJONI DWAR IS-SITWAZZJONI TAL-MERKURJU U TA' L-ARSENIKU FL-APPLIKAZZJONI TAR-REGOLAMENT CIP . . . . .</p>	102
(2009/C 41 E/19)	<p>Applikazzjoni ta' skemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati, għall-persuni li jahdmu għal rashom u għall-membri tal-familja tagħhom li jiċċaqilqu għewwa l-Komunità ***I</p> <p>Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KEE) tal-Kunsill Nru 1408/71 dwar l-applikazzjoni ta' l-iskemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati, għall-persuni li jahdmu għal rashom u l-membri tal-familja tagħhom li jiċċaqilqu għewwa l-Komunità (COM(2007)0159 — C6-0104/2007 — 2007/0054(COD)) . . . . .</p> <p>P6_TC1-COD(2007)0054</p> <p>Pozizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-15 ta' Jannar 2008 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KEE) tal-Kunsill Nru 1408/71 dwar l-applikazzjoni ta' l-iskemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati, għall-persuni li jahdmu għal rashom u l-membri tal-familja tagħhom li jiċċaqilqu għewwa l-Komunità . . . . .</p>	103
<p>L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008</p>		
(2009/C 41 E/20)	<p>Miżuri bl-użu ta' l-applikazzjonijiet ta' telerilevament żviluppatti fil-qafas tal-politika agrikola komuni *</p> <p>Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill dwar il-miżuri li għandha ttwettaq il-Kummissjoni, għall-perjodu 2008-2013, bl-użu ta' l-applikazzjonijiet ta' telerilevament żviluppatti fil-qafas tal-politika agrikola komuni (COM(2007)0383 — C6-0273/2007 — 2007/0132(CNS)) . . . . .</p>	104

(2009/C 41 E/21)	<p>Kreditu għall-konsumatur ***II</p> <p>Riżoluzzjoni legiżlattiva tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' Jannar 2008 dwar il-pożizzjoni komuni tal-Kunsill fir-rigward ta' l-adozzjoni ta' direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ftehim ta' kreditu għall-konsumatur u li jhassar id-Direttiva tal-Kunsill 87/102/KEE (9948/2/2007 — C6-0315/2007 — 2002/0222(COD)) . . . . .</p> <p>P6_TC2-COD(2002)0222</p> <p>Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adotata fit-tieni qari fis-16 ta' Jannar 2008 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tad-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ftehim ta' kreditu għall-konsumatur u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 87/102/KEE . . . . .</p>	<p>106</p> <p>107</p>
Il-Ħamis, 17 ta' Jannar 2008		
(2009/C 41 E/22)	<p>Qafas Multiannwali għall-Aġenzija ta' l-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali għall-2007-2012 *</p> <p>Riżoluzzjoni legiżlattiva tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal deċiżjoni tal-Kunsill dwar l-implimentazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 168/2007 fir-rigward ta' l-adozzjoni ta' Qafas Multiannwali għall-Aġenzija ta' l-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali għall-2007-2012 (COM(2007)0515 — C6-0322/2007 — 2007/0189(CNS)) . . . . .</p>	<p>108</p>
(2009/C 41 E/23)	<p>EUROPOL *</p> <p>Riżoluzzjoni legiżlattiva tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal deċiżjoni tal-Kunsill dwar it-twaqqif ta' l-Uffiċċju Ewropew tal-Pulizija (EUROPOL) (COM(2006)0817 — C6-0055/2007 — 2006/0310(CNS)) . . . . .</p>	<p>111</p>

Tifsira tas-simboli użati

- * Proċedura ta' konsultazzjoni
- **I Proċedura ta' konsultazzjoni: l-ewwel qari
- **II Proċedura ta' konsultazzjoni: it-tieni qari
- *** Proċedura ta' parir konformi
- ***I Proċedura ta' kodeċizzjoni: l-ewwel qari
- ***II Proċedura ta' kodeċizzjoni: it-tieni qari
- ***III Proċedura ta' kodeċizzjoni: it-tielet qari

(It-tip ta' proċedura tiddependi mill-bażi legali proposta mill-Kummissjoni)

Emendi politiċi: it-test ġdid jew modifikat huwa indikat permezz tat-tipa korsiva u qawwija; it-thassir huwa indikat permezz tas-simbolu ¶.

Korrezzjonijiet u adattamenti tekniċi tas-servizzi: it-test ġdid jew modifikat huwa indikat permezz tat-tipa korsiva rqīq; it-thassir huwa indikat permezz tas-simbolu ¶¶.

I

(Riżoluzzjonijiet, Rakkomandazzjonijiet u Opinjonijiet)

PARLAMENT EWROPEW

TESTI ADOTTATI

CARS 21: Qafas Regulatorju Kompetittiv tal-Karozzi

P6_TA(2008)0007

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar CARS 21: Qafas Regulatorju Kompetittiv tal-Karozzi (2007/2120(INI))

(2009/C 41 E/01)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni bit-titolu Qafas Regulatorju Kompetittiv tal-Karozzi għas-Seklu 21: Pożizzjoni tal-Kummissjoni għar-Rapport Finali tal-Grupp ta' Livell Għoli CARS 21 — Kontribuzzjoni għall-Iżvilupp ta' l-UE u l-Istrateġija ta' l-Impjiegi (COM(2007)0022),
  - wara li kkunsidra l-Konkluzjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill dwar il-Kompetittività tal-21 u t-22 ta' Mejju 2007,
  - wara li kkunsidra r-rapport finali tal-Grupp ta' Livell Għoli bit-titolu "CARS 21 — Qafas Regulatorju Kompetittiv tal-Karozzi għas-Seklu 21",
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija u l-opinjonijiet tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali, il-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji, il-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali, il-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħha Pubblika u s-Sikurezza ta' l-Ikel, il-Kumitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur, il-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu u l-Kumitat għall-Affarijiet Legali (A6-0494/2007),
- A. billi l-Kummissjoni rreagixxiet għar-rapport tal-Grupp ta' Livell Għoli CARS 21, grupp li laqqa' flimkien il-partijiet interessati kollha biex jeżaminaw l-oqsma prinċipali tal-politika li għandhom effett fuq l-industrija tal-karozzi fl-Unjoni Ewropea u biex jitressqu rakkomandazzjonijiet għall-politiki ġejjiena u l-qafas regulatorju,
- B. billi l-industrija tal-karozzi ta' l-UE hija wahda mis-setturi ekonomiċi l-aktar importanti tagħha, li tip-produċi 19-il miljun vettura fis-sena u li tipprovdi 2.3 miljun impjeg direttament u 10 miljun iehor f'setturi ancillari,

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

- C. billi s-suq ta' hafna ditti ("multi-brand") ta' spare parts tal-vetturi, u s-swieq tal-manutenzjoni u tattiżwija għandhom rwol vitali fil-forniment ta' mobilità bi prezzijiet li jintlahqu, fit-titjib ta' l-għażliet tal-konsumatur għall-270 miljun sewwieq fl-UE fis-servizzi ta' wara l-bejgħ tal-vetturi tagħhom, fiż-żamma ta' vetturi sikuri u nodfa fit-toroq ta' l-Ewropa u fl-ahhar, permezz ta' l-impjeg ta' 3.5 miljun ruh fin-negozji żgħar u ta' daqs medju (SMEs), li jinżamm profil san tas-settur ta' l-SMEs fl-Ewropa,
- D. billi l-Kummissjoni qed tippromwovi strategija integrata sabiex tiżgura li l-kumpaniji fl-UE jkomplu jkunu kompetittivi fil-kuntest ta' ambjent globali li qed jikber, u billi din l-istrategija hi mfassla fil-Komunikazzjoni tagħha bit-titolu, "L-Ewropa globali — Kompetizzjoni dinjija — Kontribut lill-Istrategija ta' l-UE għat-Tkabir Ekonomiku u l-Impjeggi" (COM(2006)0567), fid-dokument ta' hidma tiegħu bit-titolu, "L-Ewropa Globali: shubija aktar b'saħħitha biex jinghata aċċess għas-suq lill-Esportaturi Ewropej — Valutazzjoni ta' l-Impatt" (SEC2007)0452) u fil-Komunikazzjoni tagħha bit-titolu, "L-Ewropa Globali: Strumenti għad-Difiża tal-Kummerċ ta' l-UE f'ekonomija dinjija li qed tinbidel — Green Paper għal konsultazzjoni pubblika" (COM(2006)0763),
- E. billi l-istrategija mfassla f'dawk id-dokumenti bhalissa qed tiġi implimentata fin-negozjati dwar diversi ftehimiet ta' kummerċ hieles bilaterali u reġjonali,
- F. billi l-industrija tal-karozzi tvarja bejn Stat Membru u iehor f'dawk li huma strateġiji, strutturi u diffużjoni globali, u billi dawn id-differenzi għandhom jitqiesu meta jsir l-iżvilupp ta' strategija ta' kummerċ ġdida u b'xejra aktar globali,
- G. billi fl-2006 l-industrija tal-karozzi fl-UE esportat madwar 20% tal-vetturi prodotti minnha u fl-2004 l-esportazzjonijiet tal-vetturi bil-mutur u tal-parts u l-aċċessorji għall-vetturi bil-mutur kienu ta' 8.7% u 2.8% rispettivament ta' l-esportazzjonijiet industrijali ta' l-UE, indikazzjoni ta' kemm hi sensitiva b'mod partikulari għall-kundizzjonijiet ta' l-esportazzjoni l-industrija tal-karozzi, u billi fl-2004 s-surplus kummerċjali żejjed ta' l-UE f'termini ta' tagħmir tat-trasport kien iġġudat għal EUR 60.2 biljun; billi l-preminenza globali ta' l-UE hija riżultat, b'mod partikulari, tal-fatt li hija l-ikbar manifattur tal-karozzi u t-tieni l-ikbar manifattur tat-trakkijiet, kif ukoll tad-daqs u l-grad ta' konsolidazzjoni tas-suq intern, ta' settur tal-vetturi bil-mutur li qed isir dejjem aktar internazzjonali, tar-reputazzjoni tad-ditti Ewropej u tal-kwalità tas-servizzi Ewropej, tal-pożizzjoni b'saħħitha fl-esportazzjoni li l-manifatturi Ewropej irnexxilhom jiksibu u l-preżenza sostanzjali tagħhom fis-swieq li għandhom potenzjal kbir ta' tkabir,

1. Jilqa' r-rapport finali tal-Grupp ta' livell għoli CARS21 u l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, li juru b'mod ġenerali d-direzzjoni tal-politika ġejjiena dwar il-karozzi;

2. Jispera li l-parlamenti ta' l-Istati Membri u r-reġjuni tagħhom ikunu jixtiequ jassoċjaw ruhhom mar-riżultat tal-proċess tal-CARS 21; jissuġġerixxi li netwerk interparlamentari dwar kwistjonijiet li jikkoncernaw il-karozzi, ikkoordinat mill-Parlament, johloq benefiċċji reali għas-sikurezza tat-toroq, għall-harsien ta' l-ambjent, għall-innovazzjoni u għall-kompetittività;

It-temm tas-suq intern għall-vetturi

3. Jistieden lill-awtoritajiet ta' l-Istati Membri sabiex jaħdmu mill-qrib mal-Kummissjoni biex jimplimentaw ir-rakkomandazzjonijiet tal-CARS 21; b'mod partikolari jinnota l-htieġa li jkun żgurat li r-regolamenti l-godda li jaffettwaw is-settur tal-karozzi jiddaħhlu b'mod koordinat, filwaqt li jiġu evitati distorsjonijiet fis-suq intern;

4. Jenfasizza l-htieġa li tiġi pperfezzjonata sistema ta' l-UE ta' l-approvazzjoni tat-tip, li tkopri l-vetturi bil-mutur kollha;

5. Jikkonferma l-appoġġ tiegħu għal proċess effettiv ta' l-approvazzjoni tat-tip, kif indikat fil-pożizzjoni tiegħu adottata fit-tieni qari fl-10 ta' Mejju 2007 bil-hsieb li tiġi adottata direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi qafas għall-approvazzjoni ta' vetturi bil-mutur u t-trejlers tagħhom, u ta' sistemi, komponenti u unitajiet tekniċi separati maħsuba għal tali vetturi⁽¹⁾;

6. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex kull sena tagħti rapport lill-Parlament dwar l-operat tal-proċeduri ta' l-approvazzjoni tat-tip u dwar l-immoniterjar tal-proċess ta' komitologija;

(¹) Testi Adottati, P6_TA(2007)0176.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

7. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiżgura l-implimentazzjoni xierqa tar-Regolament (KE) tagħha Nru 1400/2002 tal-31 ta' Lulju 2002⁽¹⁾ (Ir-Regolament ta' Eżenzjoni Ġenerali) dwar id-distribuzzjoni tal-vetturi madwar l-UE; barra minn hekk jemmen li meta dan ir-Regolament jiġi rivedut, id-Direttorat Ġenerali tal-Kummissjoni għall-Kompetizzjoni għandu jqis lill-nifsu bhala parti mill-approċċ integrat għal-leġiżlazzjoni fis-settur;

8. Jipproponi li, sabiex tingħata spinta lill-kompetittività ta' l-industrija tal-vetturi bil-mutur fl-Unjoni Ewropea, ir-reviżjoni tar-Regolament għall-Eżenzjoni Ġenerali għandha tkun marbuta ma' revizjoni f'nofs it-terminu ta' CARS 21, biex tkun iffaċilitata l-koperazzjoni bejn operaturi tas-settur, biex tkun evitata l-miżapproprjazzjoni ta' għajjnuna statali u biex tkun promossa politika ta' kompetizzjoni fuq livell internazzjonali;

9. Jitlob lill-Kummissjoni biex tippromovi miżuri li jggarantixxu proċedura ta' reġistrazzjoni, li tippermetti bejgħ transkonfinali ehfef b'mod speċjali għall-vetturi użati; jappoġġja l-opinjoni tal-Kummissjoni rigward proċeduri għar-reġistrazzjoni ta' vetturi bil-mutur⁽²⁾ u l-problemi li xi regoli nazzjonali qed johlqu fit-thaddim tas-suq intern; jinnotta l-impatt ta' dawn ir-regoli nazzjonali fuq setturi ekonomiċi bħal-leasing u l-kiri tal-vetturi; jistieden lill-Istati Membri biex jimplimentaw il-bidliet neċessarji għar-regoli tagħhom kemm jista' jkun malajr;

Suq kompetittiv għas-servizzi ta' wara l-bejgħ tal-karozzi

10. Jiġbed l-attenzjoni għad-dispożizzjonijiet leġiżlattivi li ddahhlu reċentament rigward il-parts tal-karozzi tas-suq ta' wara l-bejgħ li jaffettwaw il-prestazzjoni ta' l-ambjent u tas-sikurezza, u jinnotta li l-implimentazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet ser jistabbilixxu suq uniku ta' parts bħal dawn;

11. Jilqa' d-dhul ta' dispożizzjonijiet fir-Regolament (KE) Nru 715/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-20 ta' Ġunju 2007 dwar l-approvazzjoni ta' tip ta' vetturi bil-mutur fir-rigward ta' l-emissjonijiet ta' vetturi hief għall-passiġġieri u ta' vetturi kummerċjali (Euro 5 u Euro 6) u dwar l-aċċess għal informazzjoni dwar informazzjoni rigward it-tiswija tal-vetturi⁽³⁾ u fir-Regolament (KE) Nru 1400/2002, li jirrikjedi aċċess mingħajr restrizzjonijiet għall-informazzjoni teknika xierqa dwar it-tiswija, u jistieden lill-Kummissjoni sabiex tkompli fl-isforzi tagħha li tinforza madwar il-Komunità d-dispożizzjonijiet tal-liġi tal-kompetizzjoni li japplikaw għas-settur tal-vetturi bil-mutur;

12. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tkompli tippromovi l-kompetizzjoni effettiva fis-suq ta' wara l-bejgħ tal-karozzi billi fil-politika ġejjiena dwar il-karozzi u f'kull leġiżlazzjoni li tiġi wara r-Regolament (KE) Nru 1400/2002, li se tiskadi fil-31 ta' Mejju 2010, tindirizza l-għażla tal-konsumatur u l-aċċess effettiv li l-operaturi tas-suq indipendenti jkollhom għall-informazzjoni teknika, it-tahriġ, is-spare parts, l-ghodda għad-dijanostika ta' hafna ditti u tagħmir għall-itestjar;

13. Jishaq dwar l-importanza għall-konsumaturi ta' informazzjoni bbażata fuq sħarriġ dettaljat tal-konsumaturi dwar il-funzjonalità u d-durabilità; jinnotta li l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jiffaċilitaw dan l-istħarriġ billi jhallu lill-awtoritajiet tar-reġistrazzjoni jipprovdu d-dettalji tal-kuntatt tas-sidien tal-vetturi li jaqblu li jiehdu sehem f'dan l-istħarriġ;

14. Ihegġegħ lill-Kummissjoni sabiex tindirizza b'mod xieraq il-kwistjoni tal-"libertà tat-tiswija" tal-vetturi fl-inizzjattivi leġiżlattivi godda kollha, li jinvolvu d-Direttorati-Ġenerali rilevanti kollha, sabiex tiġi żgurata l-għażla tal-konsumatur u l-kompetizzjoni fis-suq ta' wara l-bejgħ; jemmen li dan għandu jiġi applikat ukoll fil-miżuri li ġejjin li għandhom x'jaqsmu mal-promozzjoni ta' informazzjoni ġdida dwar il-vetturi u ta' teknoloġiji godda tal-komunikazzjoni u sistemi ta' trasport intelligenti;

15. Ihegġegħ lill-Kummissjoni biex tressaq proposti biex jinholoq suq intern għall-armar ("custom parts") u "tuning" parts (parts għall-modifika) bħal ma huma tajers speċjali, roti kif ukoll tuning parts u spare parts ohra, peress li d-diversità kurrenti tar-regoli nazzjonali xxekkel l-iżvilupp ulterjuri ta' dan is-settur, li kieku konsegwentament igawdi mil-leġiżlazzjoni armonizzata tal-Komunità u minn protezzjoni xierqa tal-propjetà intelletwali;

16. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex issahha l-isforzi tagħha biex tiġġieled l-importazzjoni ta' parts foloz tal-vetturi;

Leġiżlazzjoni aħjar u l-internalizzazzjoni ta' l-ambjent regolatorju

17. Jishaq l-importanza li tinqata' l-burokrazija żejda, inkluż l-ripetizzjoni ta' regolamenti minhabba li hemm xi konvenzjonijiet internazzjonali;

⁽¹⁾ ĠU L 203, 1.8.2002, p.30.

⁽²⁾ Komunikazzjoni Interpretattiva tal-Kummissjoni dwar il-proċeduri għar-reġistrazzjoni tal-vetturi li qabel kienu fxi Stat Membru iehor. (OJ C 68, 24.3.2007, p. 15).

⁽³⁾ ĠU L 171, 29.6.2007, p.1.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

18. Jenfasizza l-irwol kruċjali li għandhom il-prinċipji ta' regolamentazzjoni aħjar (i.e. studji ta' l-impatt kif suppost, il-prinċipju tal-qligħ meta mqabbel man-nefqa, żmieniet massimi xierqa, eċċ.) fil-holqien ta' qafas regolatorju kompetittiv għall-industrija tal-karozzi, kif approvat fil-proċess CARS 21; ifakkar li l-pjan direzzjonali regolatorju huwa parti integrali tar-rapport finali CARS 21 u għandu jkun irrispettat;
19. Jirrikonoxxi l-fatt li regoli ddisinjati aħjar, trasparenti u li huma konformi mal-bżonnijiet soċjali u ambjentali attwali, li huma applikati minghajr eċċezzjonijiet u integrati fl-ambjent regolatorju internazzjonali ta' l-industrija tal-karozzi, jistgħu jikkontribwixxu għal aktar kompetittività u kompetizzjoni ġusta fl-industrija;
20. Jemmen li l-istandardizzazzjoni strateġika hija mutur essenzjali tal-kompetittività; għalhekk jitlob lill-Kummissjoni sabiex taħdem biex l-istandards Ewropej ikunu rikonoxxuti madwar id-dinja;
21. Jilqa' l-pjan tal-Kummissjoni sabiex 38 direttivi Komunitarji jiġu mibdula bir-Regoli tan-NU/KEE eżistenti, kif ukoll biex tiġi introdotta l-possibilità ta' awto-ittejtjar jew ittejtjar virtwali, u jistieden lill-Kummissjoni sabiex tkompli l-proċess ta' simplifikazzjoni legiżlattiva; jinsisti li l-appoġġ tiegħu għal dawn il-proposti jiddependi fuq il-fatt, li jinftiehem b'mod ċar, li l-Parlament iżomm id-dritt li jitlob għal legiżlazzjoni b'mod indipendenti mis-sistema tan-NU/KEE fejn huwa jemmen li din il-legiżlazzjoni hija meħtieġa biex jiġu sso-disfatti l-obbligi ta' l-UE;
22. Jilqa' l-proposta tal-Kummissjoni li tipprezenta dokument annwali lill-Parlament dwar il-progress li jkun sar fin-NU/KEE u fil-proċess tal-komitologija;
23. Jilqa' b'sodisfazzjon ix-xewqa tal-Kummissjoni li tintroduci mekkaniżmu ta' revizzjoni u eżami mill-ġdid minhabba li l-industrija tal-vetturi bil-mutur hija teknoloġika hafna u għandha ritmu ta' żvilupp intens; iqis ukoll, madankollu, li għandu jsir aktar użu mill-klawsoli ta' estinzjoni fil-legiżlazzjoni sabiex ikun żgurat li l-legiżlazzjoni ma xxekkilx jew tmur kontra l-progress teknoloġiku li r-riċerka u l-iżvilupp (R&D) u l-forzi tas-suq qed iġibu kostantement;
24. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tibda tissimplifika d-Direttivi 74/297/KEE ⁽¹⁾, 76/115/KEE ⁽²⁾, u 78/932/KEE ⁽³⁾ kif ukoll ir-Regolament tan-NU/KEE Nru. 122 malajr kemm jista' jkun;

L-adozzjoni ta' standards ambjentali għas-seklu 21

25. Jinnota li l-ligi tal-Komunità tirregola suq fejn jinbiegħu 17 sa 18-il miljun vettura kull sena, li huwa ekwivalenti għas-suq tal-karozzi tal-passiġġieri fl-Istati Uniti; jistenna li politika ambizzjuża għat-tnaqqis ta' l-emissjonijiet ikollha influwenza pożittiva madwar id-dinja f'dak li hu tnaqqis ta' emissjonijiet tat-trasport;
26. Jemmen li l-mobilità individwali u s-settur tal-karozzi għandhom jiġu kkunsidrati fil-kuntest aktar wiesgħa tal-mobilità sostenibbli; jemmen li l-mobilità u l-protezzjoni ta' l-ambjent mhux neċessarjament jeskludu lil xulxin u li t-teknoloġija tal-karozzi fil-gejjieni jkollha kontribut biex ikunu rikonciljati t-tnejn; fil-fatt, jemmen li l-isfida tal-bidla fil-klima b'mod partikulari tipprezenta opportunitajiet biex ikun hemm avvanzati teknoloġiċi u ta' innovazzjoni;
27. Huwa konxju ta' l-importanza tal-vetturi għall-mobilità ta' l-anzjani, b'mod speċjali għal dawk li jgħixu fil-kampanja, u għall-persuni b'diżabilità;
28. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tohloq ambjent li jassigura li t-trasport stradali huwa ambjentalment sostenibbli, li jgħin għall-flessibilità tas-sistemi ta' produzzjoni u li jgħolli l-livelli tal-hiliet tal-haddiema ta' l-Ewropa;
29. Jemmen li l-istandards ta' l-emissjonijiet ta' tniġġis kienu verament ta' suċċess u li diġa' waslu għal karozzi tal-passiġġiera nodfa hafna; jishaq l-importanza li dan is-suċċess jintlaħaq ukoll fil-vetturi li jifilhu għall-istrappazz; jemmen li l-benefiċċji ta' regolamentazzjoni ambjentali ta' l-UE għas-settur tal-karozzi jistgħu jinxterdu 'l hinn sew mis-suq ta' l-UE;
30. Jilqa' b'sodisfazzjon l-introduzzjoni mgħaġġla ta' l-istandards Euro-5 u Euro-6 għat-tnaqqis ta' l-emissjonijiet ta' sustanzi li jniġġsu mill-karozzi privati;

⁽¹⁾ Direttiva tal-Kunsill 74/297/EEC ta' l-4 ta' Ġunju 1974 dwar l-approssimazzjoni tal-ligijiet ta' l-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu mal-muntaġġi interni tal-vetturi bil-mutur (l-imġieba tal-mekkanizmu ta' l-istearing f'każ ta' impatt) (ĠU L 165, 20.6.1974, p. 16).

⁽²⁾ Direttiva tal-Kunsill 76/115/KEE tat-18 ta' Diċembru 1975 dwar l-approssimazzjoni tal-ligijiet ta' l-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu ma' l-ankoraġġi għaċ-cinturini tas-sigurtà ta' vetturi bil-mutur (ĠU L 24, 30.1.1976, p. 6).

⁽³⁾ Direttiva tal-Kunsill 78/932/KEE tas-16 ta' Ottubru 1978 dwar l-approssimazzjoni tal-ligijiet ta' l-Istati Membri li jirrigwardaw il-"head restraint" tas-sedili ta' vetturi bil-mutur (ĠU L 325, 20.11.1978, p. 1).

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

31. Iqis li l-kwalità mtejba ta' l-arja tista' tintlaħaq biss b'tiġdid aktar mghaġġel tal-flotta tal-vetturi, flimkien ma' l-introduzzjoni ta' vetturi li jniġġsu inqas; iqis li hemm bżonn ta' miżuri finanzjarji biex il-konsumaturi jkunu mhajra jbiddu l-karozzi l-qodma tagħhom b'vetturi li jniġġsu inqas;
32. Jilqa' b'sodisfazzjon il-proposta għal revizzjoni tad-Direttiva 98/70/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 1998 dwar il-kwalità tal-karburanti tal-petrol u tad-diżil⁽¹⁾ (Direttiva dwar il-Kwalità tal-Fjuwil) li tqis iċ-ċiklu tal-ħajja ta' l-emissjonijiet tal-gass b'effett ta' serra, li joriġinaw mill-fjuwils tat-trasport fit-toroq;
33. Fil-kuntest tal-legiżlazzjoni Komunitarja, jistieden lill-Kummissjoni biex tibda l-proċess li tevalwa mill-ġdid u tirrevedi l-proċeduri ta' ttestjar ta' l-emissjonijiet sabiex dan jirrifletti aħjar il-kundizzjonijiet ta' l-użu fir-realtà, mingħajr preġudizzju għad-diskussjoni li għaddejjja dwar l-emissjonijiet tal-CO₂ mill-karozzi;
34. Huwa mħasseb hafna dwar l-implimentazzjoni m'hix armonizzata tad-Direttiva 2000/53/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Settembru 2000 dwar vetturi li m'għadhomx jintużaw⁽²⁾; iqis li dik id-Direttiva m'hix ambizzjuża biżżejjed;

Tnaqqis sostanzjali ta' emissjonijiet tal-CO₂

35. Jilqa' l-pjanijiet tal-Kummissjoni sabiex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-CO₂ tal-karozzi tal-passiġġiera; jemmen li l-aktar forma xierqa hi l-approċċ integrat, filwaqt li jitqiesu l-possibilitajiet kollha biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-CO₂, bħal ma huma l-infrastruttura, l-imġiba tas-sewwieqa, sistema ta' inċentivi biex in-nies jużaw il-karozzi l-aktar nodfa, il-bijofjuwils u t-teknoloġija tal-vetturi; ihegġeġ lill-Kummissjoni sabiex tik-kunsidra l-iżvilupp ta' qafas komuni għall-applikazzjoni koordinata ta' inċentivi fiskali relatati mal-CO₂ sa fejn possibbli armonizzati u teknologikament newtrali li jkollhom potenzjal sinifikanti tat-tnaqqis tal-CO₂, filwaqt li jiġi evitat t-tagħwiġ tal-kompetizzjoni; ihegġeġ lill-Kunsill sabiex jilħaq ftehim dwar il-proposta tal-Kummissjoni biex it-taxxi fuq il-karozzi tal-passiġġieri jiġu relatati ma' l-emissjonijiet tagħhom li jniġġsu bħal ma hu d-dijossidju tal-karbonju (CO₂) sabiex jevita aktar frammentazzjoni tas-suq intern ibbażat fuq applikazzjoni diversifikata mill-Istati Membri;
36. Ihegġeġ lill-Kummissjoni sabiex tistabilixxi miri ambizzjużi iżda realistiki, filwaqt li tqis is-sitwazzjoni reali tas-suq ta' l-UE fejn ir-rata medja tat-tibdil tal-flotta bħalissa hija inqas minn 10 % fis-sena; għalhekk jenfasizza l-fatt li l-aċċessibilità tal-prezz ta' karozzi ġodda għandha rwol kruċjali biex tintlaħaq il-mira tal-Komunità; jishaq li aktar ma jkunu ambizzjużi l-miri obbligatorji għall-emissjonijiet tal-CO₂, aktar għandu jingħata żmien lill-industrija tal-vetturi biex tadatta;
37. Ifakkar lill-Kummissjoni li l-iżvilupp ta' tipi ġodda ta' karozzi tal-passiġġieri jiehu bejn 5 u 7 snin; jemmen li miri mandatorji għandhom jagħtu biżżejjed żmien biex l-industrija tal-karozzi tirreagixxi; għalhekk jitlob lill-Kummissjoni sabiex ma tistabilixxi miri mandatorji finali għall-emissjonijiet tal-CO₂ għal kwalunkwe data qabel l-2015;
38. Jemmen li l-mira medja għall-2015 ta' 120g/km ta' emissjonijiet tal-CO₂ minn karozzi tal-passiġġieri ġodda għandha tkun tista' tinkiseb; jishaq li l-Kummissjoni għandha taħdem fuq miri aktar ambizzjużi ta' tnaqqis ta' emissjonijiet tal-CO₂ fis-settur tal-karozzi fuq medda twila ta' żmien; iqis li f'din il-konnessjoni huwa kruċjali li l-valuri tal-mira għandhom ikunu b'mod progressiv skond il-piż tal-vettura;
39. Jinnota l-pjan tal-Kummissjoni biex tiġi stabbilita mira dwar l-agrofuwils li torbot u jstieden lill-Kummissjoni biex tiżviluppa skema ta' ċertifikazzjoni li tkun komprensiva u mandatorja, applikabbli għall-agrofuwils imqegħda fuq is-suq ta' l-UE; jemmen li l-kriterji ta' ċertifikazzjoni għandhom ikunu mfassla biex jassiguraw minimu ta' 50 % ta' tnaqqis tal-gass b'effett ta' serra matul iċ-ċiklu kollu meta mqabbel mal-fjuwils konvenzjonali flimkien ma' kriterji ambjentali u soċjali;
40. Jinnota li, sabiex jintlaħaq l-għan li jiżdied l-użu tal-bijofjuwils u ta' l-idroġenu sabiex tkun massimizzata l-prestazzjoni ambjentali, hemm bżonn li wiehed jippromwovi n-netwerks lokali neċessarji li jippermettu liċ-ċittadini jiksibu fornimenti;
41. Huwa tal-fehma li miżuri biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-CO₂ għandhom jgħamlu aktar enfazi fuq it-tkattir tal-konozzenza tas-sewwieq ta' tekniċi għal sewqan ekonomiku u ta' kif jiġu użati aħjar it-teknoloġiji ġodda;

⁽¹⁾ ĠU L 350, 28.12.1998, p. 58.

⁽²⁾ ĠU L 269, 21.10.2000, p. 34.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

42. Jemmen li ż-żieda ta' l-għerf tal-konsumatur permezz ta' tikkettjar ahjar tad-data dwar l-effiċjenza tal-fjuwil u emissjonijiet li jniġġsu tagħti kontribut biex jintlahaq tnaqqis tal-CO₂; għalhekk jitlob għal revizjoni tad-Direttiva 1999/94/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 1999 li għandha x'taq-sam mad-disponibiltà tat-tagħrif għall-konsumatur dwar l-ekonomija fil-karburant u l-emissjonijiet tal-CO₂ rigward it-tqeghid fis-suq tal-vetturi l-godda tal-passiġġieri⁽¹⁾, filwaqt li jitqiesu l-ahjar prattici li ntlahqu s'issa,
43. Ifakkar li t-tnaqqis ta' l-emissjonijiet tad-dijossidu tal-karbonju (CO₂) mill-karozzi jista' jintlahaq l-aktar faċilment permezz ta' l-irristrutturar tas-sistemi tat-trasport pubbliku;
44. Jirrikonoxxi l-irwol ewlieni tal-Fédération Internationale de l'Automobile (FIA) fuq quddiem nett tal-bidliet teknoloġiċi ambjentali innovattivi li joffru vantaġġi potenzjali ta' tnaqqis tal-CO₂ u ta' effiċjenza ta' l-enerġija għall-karozzi l-godda kollha;
45. Ihegġeg lill-FIA sabiex tintensifika aktar l-isforzi tagħha biex tippromwovi riċerka innovattiva rilevanti għat-triq mfassla, inter alia, biex ittejjeb l-effiċjenza ta' l-enerġija tal-karozzi;
46. Jagħraf l-irwol li jista' jkollu l-isport tal-muturi fil-bidla ta' l-attitudnijiet u l-imġiba tal-klijenti lejn teknoloġija aktar favur l-ambjent; għalhekk jitlob lill-FIA u lill-partecipanti l-oħra involuti fit-tlielaq tal-karozzi tal-Formula 1 biex ibiddlu r-regoli kif xieraq, sabiex it-teknoloġiji favur l-ambjent bħal ma huma l-bijofjuwils, il-magni b'erba' ċilindri u l-unitajiet ta' qawwa ibrida jkunu applikati aktar faċilment;
47. Jitlob li jtfassal studju bl-għan li jitniżżlu l-miżuri addizzjonali mhux tekniċi li ġew implimentati sabiex jitnaqqas il-CO₂ fl-UE;

Ikun aktar sikur it-trasport fit-toroq

48. Jilqa' l-isforzi tal-Kummissjoni sabiex jitnaqqas in-numru ta' korrimenti fit-trasport fit-toroq, inkluz it-teknoloġiji godda importanti; ihegġeg lill-Kummissjoni sabiex tassicura li kwalunkwe rekwiżit dwar it-tagħmir għas-sikurezza tal-vetturi jiddaħhal bi qbil mal-principji ta' regolamentazzjoni ahjar miftiehem mill-Grupp ta' Livell Għoli CARS 21; jenfasizza l-htieġa ta' approċċ integrat li jinkorpora t-titjib tat-teknoloġija tal-vetturi, miżuri ta' infrastruttura u l-edukazzjoni, l-informazzjoni, u l-infurzar sabiex l-oġettivi tas-sikurezza tat-toroq jitwettqu b'mod l-aktar effettiv meta mqabbel ma' l-infiq;
49. Jirrikonoxxi l-irwol katalittiku tas-suq premjum li fih ġew introdotti dawn it-teknoloġiji godda l-ewwel; madankollu jirrimarka li sistemi ta' sigurtà addizzjonali jistgħu jtaqqlu aktar il-karozzi tal-passiġġiera, u b'hekk iwasslu għal aktar emissjonijiet tal-CO₂;
50. Huwa mħasseb dwar l-impatt negattiv fuq is-sikurezza fit-toroq li jirriżulta miż-żieda fil-veloċità medja tal-vetturi; għalhekk, jirrakkomanda l-implimentazzjoni ta' rakkomandazzjonijiet fl-Unjoni Ewropea għall-Istudju ta' Possibiltajiet Futuri ta' l-Infurzar ta' Kondizzjonijiet tajba għas-sewqan ta' vettura, ippubblikat mill-Kumitat ta' l-Ispezzjoni tal-Vetturi bil-Mutur (CITA) fl-2007; jirrakkomanda l-appoġġ għal kampanja ta' modifikar sikur u l-passi lejn l-introduzzjoni, kemm jista' jkun malajr, ta' sistemi ta' kontroll elettroniku ta' l-istabilità (ESC) bħala tagħmir standard;
51. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex ittejjeb is-sistema tas-sigurtà tat-toroq billi tehtieg lill-Istati Membri biex jagħmlu aktar stretti r-rekwiżiti tat-taħriġ għal dawk li qed jitgħalmu jsuqu, iżidu t-taħriġ obbligatorju u jintroduċu regoli li jipprovdut taħriġ perjodiku għas-sewwieqa professjonali;
52. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex twettaq l-evalwazzjoni ta' l-ambjent 2007-2009 mhabbra, mehtieġa għall-miżuri biex jitnaqqas n-numru tal-vittmi ta' incidenti tat-traffiku;
53. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex tizviluppa sistema li tippermetti lill-manifatturi tal-karozzi jipproduċu vetturi b'emissjonijiet tal-CO₂ adizzjonali jekk dan jirriżulta minn miżuri ta' sikurezza li jorbtu legalment li jkunu tteħdu fuq livell Komunitarju;
54. Ma jemminx li fl-UE għandu jkun obbligatorju d-dawl mixgħul waqt is-sewqan bi nhar;

(¹) ĠU L 12, 18.1.2000, p.16.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

55. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex, bhala fatt ta' prijorità, ittejjeb l-arranġamenti għall-ispezzjonijiet bejn il-fruntieri dwar il-vetturi u l-infurzar ta' multi imposti għall-ksur tar-regoli tat-traffiku fi Stat Membru barrani;

Jiddaħhal l-andament ġust fir-relazzjonijiet kummerċjali fl-industrija tal-karozzi

56. Jiddikkjara li l-industrija Ewropea tal-karozzi hija wahda mill-industriji l-aktar kompetittivi fid-dinja; jemmen, madankollu, li l-kompetizzjoni ingusta u l-ksur tad-drittijiet tal-propjetà intellettuali jheddu din il-pożizzjoni;

57. Jenfasizza l-importanza tad-WTO għall-industrija tal-karozzi f'ambjent kummerċjali dejjem aktar globalizzat; jikkunsidra bhala importanti ferm li n-negozjati kurrenti fid-Doha Development Round jagħmlu s-swieq tal-pajjiżi terzi kemm jista' jkun aċċessibbli għall-produtturi tal-karozzi, b'mod partikolari lejn pajjiżi terzi kbar li għadhom jidhlu f'dan is-settur;

58. Jenfasizza l-importanza tal-mekkanizmu tad-WTO għas-soluzzjoni tal-kwistjonijiet fit-tfittxija ta' soluzzjonijiet għal problemi li għandhom x'jaqsmu ma' l-esportazzjoni lejn pajjiżi terzi; ifakkar fir-riżultat pożittiv tal-kwistjonijiet li tressqu quddiem id-WTO fil-każijiet tal-Kanada, ta' l-Indja u ta' l-Indoneżja;

59. Jitlob għall-kawtela mill-Kummissjoni fl-isforzi tagħha biex tirrevedi l-istrumenti ta' difiża tal-kummerċ fil-prinċipju; ifakkar li l-industrija tal-karozzi tista' tkun soġġetta għal prattiki kontra l-kompetizzjoni minn pajjiżi terzi u jhegġeg lill-Kummissjoni biex tissalvagwardja l-filosofija bażika ta' l-istrumenti ta' difiża tal-kummerċ biex jiddefendu lill-industrija ta' l-UE minn prattiki ingusti;

60. Ifakkar li l-konkluzjoni b'suċċess ta' negozjati kummerċjali multilaterali għandha tibqa' prijorità għall-UE; madankollu, jappoġġja r-rieda tal-Kummissjoni biex tinnegozja ftehimiet ta' kummerċ godda bilaterali primarjament ma' l-Asja, sabiex ittejjeb l-kundizzjonijiet ta' l-aċċess għas-suq; jishaq li l-ftehimiet ta' kummerċ hieles (FTAs) għandhom dejjem jimmiraw għal livell għoli ta' aċċess għas-suq tal-pajjiż imsieheb; jinsisti li l-politika ta' l-UE għandha tissalvagwardja l-kompetittività tal-produtturi Ewropej tal-karozzi li jaħdmu fl-UE u fil-pajjiżi mhux fl-UE; hu konvint mill-importanza għall-industrija tal-karozzi li tikkonkludi ftehimiet bilaterali bejn l-UE u l-ASEAN, l-Indja u l-Mercosur;

61. Ihegġeg lill-Kummissjoni sabiex, fil-qafas tan-negozjati kurrenti dwar l-FTA bejn l-UE u l-Korea, tassigura li l-Korea tabolixxi l-ostakli kollha mhux tariffarji eżistenti u li ma tohloqx oħrajn godda, u li timplimenta aktar r-regolamenti NU/KEE; jitlob li l-Kummissjoni tikkunsidra strategija li taqta' bil-mod it-tariffi ta' importazzjoni ta' l-UE filwaqt li jkun hemm salvagwardji u, għalhekk jirrakkomanda li din l-istrategija li taqta' bil-mod għandha tiġi konnessa mat-tnehhija ta' l-ostakoli mhux tariffarji min-naha tal-Korea;

62. Jerġa' jsostni li l-Korea iffirmit u rratifikat il-Ftehim UN/KEE ta' l-1958 u b'hekk ikkomettiet ruhha li timplimenta r-regolamenti UN/KEE standard; ihegġeg lill-Kummissjoni biex tenfasizza dan matul in-negozjati ġejjiena u biex tinsisti għal implimentazzjoni mgħaġġla; jinnota li FTA għandha fi kwalunkwe każ tiddisponi b'mod ċar li l-Korea trid tagħti permess li karozzi importati mill-UE li jilhq u l-istandards UN/KEE jitqegħdu fis-suq Korean;

63. Jistieden lill-Kummissjoni biex tevalwa l-possibilità li jitwaqqaf Grupp ta' Hidma dwar il-Karozzi u procedura speċjali u mgħaġġla għas-soluzzjonijiet tal-kwistjonijiet relatati mal-karozzi, kif iddaħhlu fil-Ftehim tal-Kummerċ Hieles bejn l-Istati Uniti u l-Korea;

64. Jenfasizza l-importanza ta' shubija mill-qrib maċ-Ċina fl-iżvilupp ta' qafas regolatorju li joffri kundizzjonijiet ugwali; jiddikkjara li l-harsien effettiv tad-drittijiet ta' proprijeta intellettuali huwa prekondizzjoni għal din it-tip ta' shubija;

65. Jilqa' b'sodisfazzjon it-talba tal-Kummissjoni sabiex jiġi stabbilit kumitat tad-WTO biex isolvi l-kwistjonijiet prinċipali relatati mat-trattament ta' parts tal-vetturi impurtati miċ-Ċina, li l-Kummissjoni qed tgħid li m'humiex konsistenti ma' bosta artikoli ta' ftehimiet varji tad-WTO;

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

66. Jappoġġja l-isforzi tal-Kummissjoni fi kwistjonijiet li jikkonċernaw l-ambjent regolatorju Ċiniż, immigrati li jiżguraw li l-industriji ta' l-UE li joperaw f'dan is-suq igawdu minn regolamenti ġusti u ċertezza legali;
67. Jiġbed l-attenzjoni għall-industrija Ewropea tat-tajers bhala kontributor importanti għas-settur Ewropew b'suċċess tal-karozzi; għalhekk jistieden lill-Kummissjoni biex teżamina mill-qrib il-kwistjoni ta' ostakli mhux ġustifikati għall-kummerċ tekniku, bħar-regolamenti tekniċi lokali li l-industrija tat-tajers qed tiffaċċja fi swieq ewlenin Asjatiċi emerġenti;

Ir-Riċerka u l-Iżvilupp fis-settur tal-karozzi

68. Huwa mhegġeg minn dak li nkiseb diġà bl-għajnuna tal-finanzjamenti u koperazzjoni Ewropej fir-riċerka u l-iżvilupp f'programmi bħal ma huma Is-Seba' Programm Qafas għar-riċerka, l-iżvilupp tat-teknoloġija u l-attivitatiet ta' dimostrazzjoni, il-Programm Qafas dwar il-Kompetittività u l-Innovazzjoni, u i2010; ihegġeg lill-Kummissjoni sabiex timmira l-programmi ta' hidma aktar speċifikament lejn il-htigijiet tas-settur tal-karozzi li jiffaċċaw minn leġislazzjoni jew miri mandatorji ġejjiena;
69. Jistieden lill-Kummissjoni biex qabel l-2012 tadotta strategija li żżid b'mod sinifikanti u biżżejjed l-finanzjament tar-Riċerka u l-Iżvilupp għas-settur tal-karozzi, filwaqt li tagħti attenzjoni partikulari lill-industriji tal-provvista;
70. Ihegġeg lill-Istati Membri sabiex jagħmlu kwalunkwe zieda fil-finanzjament ġejjieni tar-Riċerka u l-Iżvilupp għas-settur tal-karozzi b'kundizzjoni fuq in-natura li torbot tal-miri ta' emissjonijiet tal-CO₂;
71. Jenfasizza l-importanza ta' bidla fl-użu tal-karozzi fl-ibliet; iqis li flimkien ma' karozzi li huma effiċjenti fl-użu tal-fjuwil, l-introduzzjoni ta' karozzi ta' l-elettriku għall-ibliet hija essenzjali; għalhekk jitlob li jkun hemm appoġġ għar-riċerka u għall-iżvilupp fir-rigward tat-teknoloġiji meħtieġa;
72. Jistieden lill-Istati Membri kollha u lill-istituzzjonijiet ta' l-UE sabiex jagħtu l-appoġġ kollu meħtieġ għar-riċerka u għall-iżvilupp fir-rigward ta' teknoloġiji innovattivi, bħall-muturi ta' l-idroġenu, il-batteriji li jahdmu bl-idroġenu u bil-fjuwil jew l-ibridi;
73. Jenfasizza l-potenzjal li joffru t-teknoloġiji ta' l-informazzjoni u l-komunikazzjoni (ICT) sabiex ikunu evitati l-effetti ħżiena fuq l-ambjent u s-saħħa pubblika, fuq l-incidenti u fuq il-hela ta' l-enerġija, meta din it-teknoloġija tiġi uzata madwar l-UE kollha f'sistemi intelligenti għall-kontroll u għall-immanigġjar tat-traffiku mfassla biex jassiguraw il-fluss tat-traffiku mingħajr intoppi; hu tal-fehma li fl-interess li jkun żgurati mezz ta' komunikazzjoni effettivi bejn il-vetturi u l-infrastruttura fl-Istati Membri kollha, l-apparat ta' komunikazzjoni għandu jkun konformi ma' standards ta' l-UE;
74. Huwa ta' l-opinjoni li l-użu ta' l-Inizjattiva Karozza Intelligenti⁽¹⁾, Galileo u strumenti oħra li jagħtu kontribut għal sistema tat-trasport intelligenti huma ta' l-akbar importanza; għalhekk jistieden lill-Kummissjoni sabiex tappoġġja b'mod qawwi dawn l-iżviluppi;
75. Jappoġġja bis-shih it-tkomplija tar-riċerka u ta' l-iżvilupp fir-rigward ta' l-innovazzjonijiet ibbażati fuq l-ICT; iqis li l-iżviluppi teknoloġiċi godda jstgħu jiġu introdotti fl-Inizjattiva tal-Karozzi Intelligenti sabiex jgħinu fit-tqassim tal-flussi tat-traffiku biex la darba jkun eħfef għas-sewwieqa li jiehdu d-deċiżjoni t-tajba u jagħzlu r-rotta mgħaġġla għad-destinazzjoni tagħhom, it-traffiku jibda jagħmel użu aħjar ta' l-enerġija; jistieden lill-partecipanti kollha, b'mod partikulari lill-Istati Membri, biex jiehdu l-provedimenti meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' l-eCall;
76. Jikkunsidra li l-hidma fuq sistemi tat-trasport intelligenti hija ċ-ċavetta għas-suċċess ta' l-industrija tal-vetturi bil-mutur u għas-suċċess ta' l-isforzi biex jitnaqqas l-impatt ambjentali ta' l-industrija; iqis li Galileo għandu jissemma' bhala eżempju, u għalhekk is-sejbien ta' soluzzjoni għall-iffinanzjar ta' Galileo f'konsorzju fejn il-membri interessati jimpenjaw ruhhom li jiżviluppaw il-proġett għandha tkun prijorità;
77. Jemmen li wahda mill-ewwel Komunitajiet ta' Għerf u Innovazzjoni (KICs) ta' l-Istitut Ewropew ta' l-Innovazzjoni u t-Teknoloġija għandha tkun iddedikata għat-tnaqqis ta' CO₂ fit-teknoloġija tal-vetturi;

(¹) COM(2006)0059.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

Politika ta' l-irristrutturar u t-triq 'l quddiem

78. Iqis li huwa neċessarju li jkunu stabbiliti kundizzjonijiet generali sabiex l-industrija tal-karozzi fl-UE tkun sostenibbli u tkun meghjuna tibqa' minn ta' quddiem fl-innovazzjoni teknoloġika, ekoloġika u soċjali bl-appoġġ ta' haddiema speċjalizzati hafna;
79. Jirrikonoxxi li kemm il-manifatturi kif ukoll il-fornituri fl-industrija tal-karozzi fl-UE għandhom haddiema speċjalizzati hafna, fattur li kellu parti ewlenija fil-prestazzjoni ta' livell għoli ta' l-industrija tal-karozzi fl-UE;
80. Jiġbed l-attenzjoni għall-importanza ta' l-industrija tal-karozzi għall-impjegi, it-tkabbir, l-innovazzjoni u l-kompetittività; jemmen li, għalkemm l-industrija tal-karozzi għandha tgħaddi minn bidla sostanzjali, iridu jsiru wkoll aġġustamenti tal-politika sabiex ikun żgurat li regolamenti tal-Komunità ma jwaxslux għal telf ta' impjegi;
81. Isostni li l-leġiżlazzjoni Komunitarja dwar l-ambjent, is-sikurezza tat-toroq, u l-effiċjenza ta' l-enerġija timplika hteġa għal edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali xierqa tal-haddiema sabiex ikunu jistgħu jadattaw aktar faċilment għall-bidliet, kemm dawk ta' natura teknika f'dak li hu regolament, u kif ukoll biex iżommu l-istess prospettivi tax-xogħol jew itejbuhom;
82. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tikkordina l-użu effiċjenti tal-Fondi Strutturali u tal-Fond Ewropew ta' Aġġustament għall-Globalizzazzjoni fejn jikkonċerna l-industrija tal-karozzi;
83. Jitlob li tkun rifjutata l-ghajnuna tal-Komunità lill-kumpaniji li, minhabba li dawn wara li jkunu rċivew għajnuna fi Stat Membru, jitrasferixxu l-attivitajiet ta' produzzjoni tagħhom f'pajjiż iehor minghajr ma jkunu ssodisfaw b'mod shiħ il-ftehimiet li dahlu fis-sehħ ma' l-Istat Membru kkonċernat;
84. Jenfasizza li, rigward il-futur tal-proċessi tar-ristrutturar, l-UE u l-Istati Membri għandhom bżonn ukoll li jiffukaw fuq metodi li jassistu l-irristrutturar u jiffaċilitaw l-effetti tiegħu u li joffru possibiltajiet godda għall-haddiema;
85. Iqis li l-mezzi ta' informazzjoni u konsultazzjoni u l-makkinarju disponibbli għall-haddiema għandu jkun imsahhah permezz tar-reviżjoni neċessarja tad-Direttiva tal-Kunsill 94/45/KE tat-22 ta' Settembru 1994 dwar l-istabbiliment ta' Kunsill Ewropew tax-Xogħlijiet jew proċedura fl-imprizi fuq skala Komunitarja u fil-gruppi ta' l-imprizi fuq skala Komunitarja għall-ghanijiet ta' tagħrif u ta' konsultazzjoni għall-impjegati⁽¹⁾;
86. Isostni li l-konsultazzjoni tal-haddiema u d-dritt tagħhom għall-informazzjoni għandha tissahhah madwar l-Ewropa, sabiex tgħinomu ikunu involuti aktar fit-tehid tad-deċiżjonijiet fi stadju aktar bikri u għalhekk l-effetti ta' hsara ta' l-irristrutturar ikunu mtaffija; għalhekk jiġbed l-attenzjoni għall-importanza tal-proposta dwar il-forum ta' l-irristrutturar msemmi fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni msemmija hawn fuq dwar ir-rapport CARS 21;
87. Jistieden lill-imsieħba soċjali sabiex jimplementaw linji politiċi xierqa għal dawk li huma mhedda mir-ristrutturar ta' l-industrija;
88. Jitlob li jkun hemm informazzjoni aħjar għal, u konsultazzjoni ma' l-impjegati fil-proċess ta' l-adattazzjoni ta' l-industrija għall-isfidi l-godda li jgħibu magħhom id-disinn u l-produzzjoni ta' vetturi aktar favur l-ambjent;
89. Jiġbed l-attenzjoni għall-hteġa li tiġi riveduta r-relazzjoni preżenti bejn il-produtturi u n-negozjanti, li l-impatt tagħhom fuq il-kompetittività ta' l-industrija tal-karozzi fl-UE qed tagħmel hsarat serji lil hafna SMEs fis-settur; jemmen li hemm bżonn li l-kollaborazzjoni fl-oqsma ta' Riċerka u Żvilupp u fl-istrategġiji industrijali tkun imhegga fuq bażi aktar stabbli; iheggeg lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex, għal dak l-ghan, jadottaw il-politiki meħtieġa jew jistabilixxu l-qafas meħtieġ sabiex din ir-relazzjoni tkun stabbilita u d-diffikultajiet inerenti jinghelbu;
90. Jiġbed l-attenzjoni għall-importanza li jsir użu aktar sistematiku tar-rizorsi tal-Bank ta' Investiment Ewropew sabiex l-SMEs fis-settur tal-karozzi jkunu appoġġati u jiksbu aċċess għall-kapital tar-riskju;

*

* *

91. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

(¹) ĠU L 254, 30.9.94, p. 64.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

It-Trattament Fiskali tat-Telf f'Sitwazzjonijiet Transkonfinali

P6_TA(2008)0008

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar it-Trattament Fiskali tat-Telf f'Sitwazzjonijiet Transkonfinali (2007/2144(INI))

(2009/C 41 E/02)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar it-Trattament Fiskali tat-Telf f'Sitwazzjonijiet Transkonfinali (COM(2006)0824),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar 'Il-Kontribut ta' Politika ta' Tassazzjoni u Dwana għall-Istrateġija ta' Liżbona' (COM(2005)0532),
  - wara li kkunsidra l-każistika generali tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej (Qorti tal-Ġustizzja), notevolment il-każi C-250/95, *Futura Participations SA u Singer v. Administration des contributions* ⁽¹⁾, C-141/99, *AMID v. Belgische Staat* ⁽²⁾, Każijiet kongunti C-397/98 u C-410/98 (*Metallgesellschaft Ltd. and Others v. Commissioners of Inland Revenue and HM Attorney General* ⁽³⁾), C-446/03, *Marks & Spencer plc v. David Halsey (HM Inspector of Taxes)* ⁽⁴⁾, u C-231/05, *Oy AA* ⁽⁵⁾,
  - wara li kkunsidra d-Direttiva tal-Kunsill 94/45/KE tat-22 ta' Settembru 1994 rigward it-twaqqif ta' Kunsill Ewropew għax-Xogholijiet jew il-proċedura f'imprizi ta' skala Komunitarja u fi gruppi ta' skala Komunitarja ta' imprizi għall-iskop ta' informazzjoni u konsultazzjoni ta' l-impjegati ⁽⁶⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Diċembru 2005 dwar it-tassazzjoni ta' intrapriži fl-Unjoni Ewropea: bażi fiskali korporattiva komuni u konsolidata ⁽⁷⁾,
  - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-Implimentazzjoni tal-Programm tal-Komunità għat-titjib fit-tkabbir u l-impjiegi u għall-kompetittività msahha tan-negozju fl-UE: Izjed Progress matul l-2006 u l-passi li jmiss lejn proposta l-Baži Taxxabli Korporattiva Komuni u Konsolidata (CCCTB) (COM(2007)0223),
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu ta' l-4 ta' Settembru 2007 dwar ir-Revizjoni tas-Suq Wahdani: L-iffaċċjar ta' ostakoli u ineffiċjenzi permezz ta' implimentazzjoni u infurzar aħjar ⁽⁸⁾,
  - wara li kkunsidra r-Regola 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali (A6-0481/2007),
- A. billi s-sistemi fiskali nazzjonali ta' l-Istati Membri jridu jqisu dejjem iżjed il-globalizzazzjoni ta' l-ekonomija u jiffaċċjaw ir-regoli u l-funzjonament tas-suq intern, bil-ħsieb li jinkisbu l-oġġettivi ta' l-Istrateġija ta' Liżbona f'termini ta' tkabbir u ta' kompetittività,
- B. billi l-globalizzazzjoni ta' l-ekonomija ziedet il-kompetizzjoni fiskali b'tali mod li f'dawn l-aħħar 30 sena tat lok għal zieda drastika fir-rati fiskali medji korporattivi f'pajjiži industrijalizzati,
- C. billi wara l-aħħar tkabbir iż-zieda fir-rati fiskali għet intensifikata mill-aħħar tkabbir ta' l-Unjoni Ewropea, u billi fl-Istati Membri hemm xejra ċara li jiddaħhlu skemi fiskali speċifiċi biex jiġu attirati, b'mod partikulari, kumpaniji mobbli;

⁽¹⁾ [1997] ECR I-2471.

⁽²⁾ [2000] ECR I-11619.

⁽³⁾ [2001] ECR I-1727.

⁽⁴⁾ [2005] ECR I-10837.

⁽⁵⁾ Sentenza tat-18 ta' Lulju 2007.

⁽⁶⁾ ĠU L 254, 30.9.1994, p. 64.

⁽⁷⁾ ĠU C 286E, 23.11.2006, p.229.

⁽⁸⁾ *Testi Adottati*, P6_TA(2007)0367.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

- D. billi l-fatt li hemm 27 sistema fiskali differenti fl-Unjoni Ewropea jirrappreżenta impediment għall-funzjonament tajjeb tas-suq intern, jikkawża spejjeż addizzjonali kunsiderevoli għan-negozju u l-kummerċ transkonfinali f'termini ta' amministrazzjoni u konformità, itellef ir-ristrutturar korporattiv, u jwassal għal każi ta' tassazzjoni doppja,
- E. billi t-tnaqqis fl-ispejjeż tal-konformità fir-rigward tad-diversi liġijiet nazzjonali dwar it-taxxa korporativa, it-trasparenza tar-regoli, it-tnehhija ta' ostakoli fiskali li jxekklu attivitajiet transkonfinali u l-holqien ta' kundizzjonijiet ugwali għal intrapriżi ta' l-UE li joperaw fis-suq intern jistgħu jwasslu għal gwadanji ekonomiċi ma' l-UE kollha permezz ta' ambjent korporattiv dinamiku,
- F. billi koordinazzjoni fiskali xierqa fuq il-livell ta' l-UE li ma tipprovax tarmonizza r-rati tat-taxxa tista' tikkontribwixxi biex jiġu evitati d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u jistgħu jiġġeneraw benefiċċji li jistgħu jiġu maqsuma iżjed fil-wisa' bejn l-intrapriżi, l-impjegati, il-konsumaturi, l-Istati Membri u ċ-ċittadini tagħhom,
- G. billi l-kisba ta' l-oġġettivi ta' l-Istrateġija ta' Liżbona tehtieg iżjed koordinazzjoni tal-politika fiskali ta' l-Istati Membri,
- H. billi l-Istati Membri, bhala tradizzjoni, ippruvaw jikkoordinaw ir-reġimi fiskali tagħhom permezz ta' netwerk estensiv ta' trattati fiskali bilaterali li ma jkoprox b'mod shih kwistjonijiet bhall-eżenzjoni għat-telf transkonfinali, billi, fi hdan l-Unjoni Ewropea, l-approċċ bilaterali huwa inqas effiċjenti u jwassal għal inqas konsistenza minn approċċ multilaterali u kkoordinat; billi approċċ komuni ta' l-UE li jkun ibbażat fuq bażi fiskali korporattiva u konsolidata — bhall-proposta tas-CCCTB — huwa l-iżjed soluzzjoni adegwata għat-tpattija tat-telf u l-profitti fi hdan is-suq intern u għandu jwassal għal iżjed trasparenza, investment u kompetittività,
- I. billi l-Istati Membri jimplimentaw regoli differenti dwar l-għoti ta' eżenzjoni mit-taxxa għal telf imġarab minn ferġhat, sussidjarji u entitajiet ta' gruppi korporattivi, u b'hekk ifixklu d-deċiżjonijiet kummerċjali u l-politiki ta' investment fis-suq intern b'konsegwenzi fuq l-istrateġiji industrijali adegwati u għat-tul u fuq id-dhul fiskali tagħhom,
- J. billi Prattikament is-sistemi fiskali kollha ta' l-Unjoni Ewropea jintaxxaw il-profitti u t-telf b'mod asimmetriku, fis-sens li l-profitti huma ntaxxati għas-sena li jkunu saru iżda l-valur fiskali tat-telf ma jithallasx lura b'mod awtomatiku lill-kumpanija meta jiġġarrab; billi l-kazistika riċenti tal-Qorti tal-Gustizzja ma tanalizzax kif xieraq dak il-fattur tal-hin u l-importanza tiegħu fir-rigward ta' l-investimenti transkonfinali li dejjem qed jiżdiedu fl-Unjoni Ewropea,
- K. billi l-implimentazzjoni ta' reġim transkonfinali ta' eżenzjoni mit-taxxa fuq telf ikun ifisser ir-rinunzja ta' dhul fiskali korporattiv f'ċerti Stati Membri mingħajr ċerti assigurazzjonijiet legali,
- L. billi t-telf li jsir mill-ferġhat domestiċi awtomatikament se jitqies fir-rizultat nett tal-kumpanija primarja, iżda s-sitwazzjoni hija inqas ċara għal telf li jkun sar minn ferġhat barranin, kif ukoll minn membri domestiċi u barranin ta' xi grupp.
- M. billi n-nuqqas ta' eżenzjoni għat-telf transkonfinali jirrappreżenta ostakolu għad-dhul f'ċerti swieq, u jiffavorixxi l-istabbiliment fi Stati Membri kbar fejn id-daqs tas-suq domestiku jkun kbir biżżejjed biex jassorbi t-telf possibbli li jista' jsir,
- N. billi s-sitwazzjoni deskritta tpoġġi lill-intrapriżi żgħar u medji (SMEs) fi żvantagg, minhabba li huma inqas kapaċi jagħmlu investimenti transkonfinali f'ambjent ta' incertezza dwar l-eżenzjoni għat-telf u għax spiss iġarrbu telf fil-fazi inizjali,

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

1. Jesprimi t-thassib kbir tiegħu rigward l-effett negattiv tad-diversità tal-metodi applikati fl-Istati Membri għat-trattament tat-telf transkonfinali, fuq it-thaddim tas-suq intern;
2. Jinnota li kull miżura li timpedixxi l-libertà ta' l-istabbiliment tmur kontra l-Artikolu 43 tat-Trattat KE, u li t-tnehhija ta' ostakoli bħal dawn għandha għalhekk tkun l-objettiv ta' azzjoni mmirata; ifakkar li fil-każ tal-kumpaniji, ir-reġimi fiskali differenti jgħallqu ostakoli għad-dhul fi swieq nazzjonali differenti u għat-thaddim xieraq tas-suq intern, jgħawġu l-kompetizzjoni, u jfixklu ż-żamma ta' kundizzjonijiet ugwali għall-intraprizi fuq il-livell ta' l-UE u li għalhekk dawn jixirqilhom li tinghatalhom attenzjoni bħal din;
3. Iqis li l-interventi maħsuba għal-livell ta' l-UE fil-qasam ta' l-interċettazzjoni fiskali tat-telf transkonfinali jistgħu jgħibu magħhom beneficiċċi akbar fit-thaddim tas-suq intern;
4. Juri l-appoġġ tiegħu għall-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar it-Trattament Fiskali tat-Telf f'Sitwazzjonijiet Transkonfinali bħala pass importanti fl-iffaċċjar tas-sitwazzjoni u jitlob għal koordinazzjoni adegwata bejn l-Istati Membri fir-rigward ta' l-iskedi u s-soluzzjonijiet;
5. Jenfasizza li kwalunkwe miżura mmirata li tintroduci eżenzjoni għat-telf transkonfinali għandha tkun definita abbażi ta' approċċ multilaterali u komuni u ta' azzjoni koordinata mill-Istati Membri sabiex jiġi garantit l-iżvilupp koerenti tas-suq intern; ifakkar li miżuri mmirati bħal dawn jirrappreżentaw soluzzjoni intermedja sakemm issir l-adozzjoni tas-CCCTB; iqis li s-CCCTB tirrappreżenta soluzzjoni komprensiva u għat-tul għall-ostakoli fiskali konnessi mat-tpattija tat-telf u l-profitti f'sitwazzjonijiet transkonfinali, kif ukoll għall-prezzijiet tat-trasferiment u l-għaqdiet bejn kumpaniji (merger) u l-akkwisti transkonfinali u għall-opearazzjonijiet ta' ristrutturazzjoni, u li għandha tikkompleta l-kisbiet ta' suq intern b'kompetizzjoni ġusta;
6. Jirrimarka li xi Stati Membri japplikaw metodi varji għat-tnehhija tat-tassazzjoni doppja, jew billi jikkreditaw it-taxxa mhallsa barra l-pajjiż (il-metodu ta' kreditu) jew billi jeżentaw id-dhul barrani mill-bażi fiskali (il-metodu ta' eżenzjoni); jinnota li huma f'it biss dawk l-Istati Membri li japplikaw il-metodu ta' eżenzjoni u li ma jipprovdux eżenzjoni fuq telf imġarrab minn ferġat barranin;
7. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li fil-każi meta t-telf imġarrab minn stabbilimenti permanenti ma jkunx ikkompensat bil-profitti tas-sede prinċipali, ikun hemm differenza fit-trattament meta mqabbel mas-sitwazzjoni purament domestika li tikkostitwixxi impediment għal-libertà ta' l-istabbiliment;
8. Iqis li huwa ta' prijorità li jkun hemm azzjoni favur il-gruppi ta' intraprizi li jwettqu negozju f'aktar minn Stat Membru wiehed, u li huma propju dawk il-gruppi li jbatu minn nuqqas ta' ugwaljanza fit-trattament fil-qasam tat-telf transkonfinali meta mqabbla ma' gruppi ta' intraprizi li jwettqu negozju fi Stat Membru wiehed;
9. Iqis, b'mod partikulari, li d-distorzjonijiet li jinbtu minn nuqqas ta' ugwaljanza fil-metodi nazzjonali huma ta' żvantagġ għall-SMEs, b'mod partikulari fir-rigward ta' parteċipanti potenzjali u għaldaqstant jitlob lill-Kummissjoni sabiex tadotta miżuri speċifiċi f'dan il-qasam;
10. Ifakkar li hemm arrangamenti generali għal eżenzjoni transkonfinali għat-telf bejn il-kumpaniji sus-sidjarji u l-kumpaniji primarji (gruppi) u li għalhekk, fi hdan grupp ta' kumpaniji, it-telf ma jitqiesx b'mod awtomatiku bl-istess mod li jitqies fi hdan kumpanija;
11. Jirrimarka li l-biċċa l-kbira ta' l-Istati Membri jipprevedu għal eżenzjoni għat-telf domestiku għall-gruppi, u b'hekk jitrattawhom b'mod effettiv bħala entità waħda, iżda jirrimarka wkoll li f'it huma dawk li jagħmlu dan fir-rigward ta' sitwazzjonijiet transkonfinali; ifakkar li n-nuqqas ta' eżenzjoni transkonfinali għall-gruppi tista' tfixkel deċiżjonijiet ta' investment rigward tal-post u l-forma legali ta' l-investimenti (fergħa jew sussidjarja);
12. Jirrikonoxxi li l-estensjoni tar-reġimi domestiċi għal sitwazzjonijiet transkonfinali hija diffiċli għax is-sistemi fiskali huma differenti;

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

13. Ihegġeġ biex l-eżenzjoni għat-telf transkonfinali rilevanti tiġi rikonossuta, għalkemm għandna nżommu f'moħhna li jeħtieġ issir iżjed elaborazzjoni fil-fond fir-rigward ta' l-iskema ta' eżenzjoni għat-telf transkonfinali; jissuġġerixxi li għandu jiġi deċiż jekk l-eżenzjoni għat-telf transkonfinali għandhiex tkun limitata għas-sussidjarji fir-rigward tal-kumpanija primarja jew bil-kontra u li għalhekk għandha ssir evalwazzjoni bir-reqqa ta' l-effetti baġitarji ta' l-iskema li permezz tagħha l-profitti tas-sussidjarji jkunu jistgħu jipattu għat-telf tal-kumpanija primarja;
14. Iqis li s-sentenza tal-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja fil-każ *Marks & Spencer* trid tiġi interpretata li tiddifferixxi lill-Istati Membri d-dritt li jzommu s-sistemi fiskali tagħhom, b'mod speċjali fir-rigward ta' kwistjonijiet ta' evażjoni tat-taxxa;
15. Jinnota li d-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-każ *Oy AA* turi li s-sistemi fiskali nazzjonali differenti ma jitrattawx it-telf bl-istess mod, u li għalhekk m'huwiex ċar jekk it-telf ikunx jista' jiġi kkonsolidat fis-sitwazzjonijiet transkonfinali kollha fi hdan grupp, anke jekk dan ikun finali, u b'hekk dan jirriżulta f'sitwazzjoni spoporzjonata kif intwera fil-każ *Marks & Spencer*;
16. Jemmen li l-gruppi korporattivi għandhom ikunu trattati kemm jista' jkun bl-istess mod kemm jekk huma preżenti f'diversi Stati Membri jew f'Stat Membru wiehed biss; jenfasizza li f'sitwazzjonijiet li jinvolvu telf transkonfinali minn kumpaniji sussidjarji barranin, għandha tiġi evitata t-tassazzjoni doppja tal-kumpanija primarja, il-kompetenza fiskali għandha tkun imqas bejn l-Istati Membri b'mod ġust, it-telf m'għandux ikun ikkumpensat darbtejn u għandha ssir prevenzjoni għall-evażjoni tat-taxxa;
17. Huwa tal-fehma li jkun utli jekk jitnieda dibattitu fuq id-definizzjoni u l-karatteristiċi tal-gruppi korporattivi fl-UE, li jqis l-eżistenza ta' istituzzjonijiet komuni Ewropej bhall-'kumpanija Ewropea' u s-'Soċjetà koperattiva Ewropea', minghajr il-ħsieb, madankollu, li jiġi limitat l-ambitu tal-miżuri għat-telf transkonfinali b'mod esklussiv għal dawn l-istituzzjonijiet;
18. Itenni l-importanza li jiġi ddefinit il-kuncett ta' 'grupp korporattiv' sabiex jiġi evitat li l-kumpaniji jqassmu b'mod opportunistiku l-profitti u t-telf tagħhom fost l-Istati Membri; iqis li, sabiex jiġi ddefinit grupp korporattiv, jaf ikun utli li jiġu identifikati karatteristiċi kritiċi speċifiċi fi hdan l-intrapriża, bħal m'hu previst fid-Direttiva tal-Kunsill 94/45/KE rigward it-twaqqif ta' Kunsill Ewropew għax-Xogħolijiet jew il-proċedura f'imprizi ta' skala Komunitarja u fi gruppi ta' skala Komunitarja ta' imprizi għall-iskop ta' informazzjoni u konsultazzjoni ta' l-impjegati,
19. Jilqa' t-tliet alternattivi proposti fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar it-Trattament Fiskali tat-Telf f'Sitwazzjonijiet Transkonfinali; juri l-appoġġ tiegħu għal miżuri mmirati li għandhom jippermettu tnaqqis effettiv u immedjat ta' telf minn kumpaniji sussidjarji barranin (annwali, mhux biss f'każ ta' telf definitiv bhall-każ *Marks and Spencer*) li għandu jkun irkuprat ladarba l-kumpanija sussidjarja inkwistjoni tibda tagħmel il-qligħ permezz ta' taxxa addizzjonali korrispondenti fuq il-kumpanija primarja;
20. Jirrakkomanda, sabiex daww il-proposti jkunu jistgħu jiġu implimentati b'tali mod li jevitaw l-evażjoni tat-taxxa, li jiġi kkunsidrat jekk ikunx xieraq li titwaqqaf sistema awtomatika ta' skambju ta' l-informazzjoni, bħas-sistema VIES għat-taxxa tal-VAT, sabiex l-Istati Membri jkunu jistgħu jivverifikaw jekk ikunx hemm bażijiet fiskali negattivi ddikjarati minn kumpaniji sussidjarji fi Stati Membri oħrajn;
21. Madankollu, ihegġeġ lill-Kummissjoni biex tistharreġ possibiltajiet oħrajn biex il-kumpaniji jkollhom bażi fiskali korporattiva u konsolidata għall-attivitàjiet li jagħmlu fl-UE kollha;
22. Jirrimarka li huwa importanti hafna li ssir analiżi ulterjuri bir-reqqa fir-rigward ta' l-evalwazzjoni tal-punt sa fejn l-iskema ta' eżenzjoni għat-telf transkonfinali li qed tiġi proposta tista' tippromwovi l-attività transkonfinali ta' l-SMEs;
23. Jirrimarka li kwalunkwe miżura mmirata rigward it-trattament fiskali ta' telf f'sitwazzjoni transkonfinali li tiddaħhal minn Stat Membru individwali waħidha mhix se ssolvi l-problemi tad-distorzjoni tal-kompetizzjoni u ta' l-ispejjeż għoljin ta' konformità li l-intraprizi ta' l-UE jiffaċċjaw biex joperaw fis-suq intern, li jirriżultaw miż-żamma ta' 27 sistemi fiskali differenti;

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

24. Jenfasizza l-htieġa li l-Istati Membri jipproċedu b'mod ikkoordinat meta jintroduċu miżuri mmirati għall-eżenzjoni għat-telf transkonfinali fi hdan kumpanija wahda jew grupp wiehed; ifakkar fil-htieġa ta' koordinazzjoni iżjed b'saħħha fir-rigward ta' kwistjonijiet fiskali bejn Stati Membri u jistieden lill-Kummissjoni biex tiehu rwol proattiv;
25. Jappoġġja l-isforzi tal-Kummissjoni biex twaqqaf CCCTB uniformi; jinnota li CCCTB se twassal għal iżjed trasparenza u effiċjenza billi tippermetti li l-kumpaniji joperaw bl-istess regoli, kemm f'pajjiżhom u kemm barra minnu, billi tohloq kundizzjonijiet ugwali u ssahħah il-kompetittività ta' l-intrapriżi ta' l-UE, billi żid in-negozju u l-investment transkonfinali u b'hekk tohloq il-kundizzjonijiet adatti biex jitgawdex il-benefiċċji kollha tas-suq intern fir-rigward ta' l-investment u t-tkabbir, u billi tnaqqas ukoll b'mod sinifikanti l-piżijiet amministrattivi u l-ispejjeż ta' konformità u l-possibilità ta' l-evażjoni tat-taxxa u l-frodi;
26. Ifakkar li s-CCCTB tinvolvi regoli komuni fir-rigward tal-bażi fiskali u li din ma taffettwa bl-ebda mod il-libertà ta' l-Istati Membri li jibqgħu jistipulaw ir-rati fiskali tagħhom;
27. Jilqa' b'sodisfazzjon l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tniedi s-CCCTB fil-qafas tal-koperazzjoni aktar mill-qrib ukoll; madankollu jirrimarka li din hija t-tieni l-aħjar soluzzjoni, għax jekk fl-UE kollha ma jkunx hemm sistema komprensiva, il-benefiċċji tat-trasparenza u t-tnaqqis fl-ispejjeż amministrattivi jistgħu jkunu limitati;
28. Jagħti struzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-risoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

L-istrategġija Komunitarja 2007–2012 għas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol

P6_TA(2008)0009

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar l-istrategġija Komunitarja 2007–2012 għas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol (2007/2146(INI))

(2009/C 41 E/03)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar "Intejbu l-kwalità u l-produttività fuq ix-xogħol: Strategġija Komunitarja 2007-2012 għas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol" (COM(2007)0062) u d-dokumenti ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni li jakkompanjawha (SEC(2007)0214) u, (SEC(2007)0215), (SEC(2007)0216),
- wara li kkunsidra t-Trattat KE, u b'mod partikulari l-Artikoli 2, 136, 137, 138, 139, 140, 143 u 152 tiegħu,
- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea ⁽¹⁾ u b'mod partikulari l-Artikoli 27, 31 u 32 tiegħu,
- wara li kkunsidra l-konvenzjonijiet u r-rakkomandazzjonijiet ta' l-ILO fil-qasam tas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol,
- wara li kkunsidra d-direttiva tal-Kunsill 89/391/KEE tat-12 ta' Ġunju 1989 dwar l-introduzzjoni ta' miżuri biex jithegġeġ it-titjib fis-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema fuq ix-xogħol ⁽²⁾ (direttiva qafas) u d-direttivi individwali tagħha,
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2000/54/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Settembru 2000, dwar il-harsien tal-haddiema mir-riskji marbuta ma' meta wiehed jiġi espost għal aġenti bijoloġiċi fuq il-post tax-xogħol ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2007/30/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-20 ta' Ġunju 2007 li temenda d-Direttiva 89/391/KEE tal-Kunsill, id-Direttivi partikulari tagħha kif ukoll id-Direttivi tal-Kunsill 83/477/KEE, 91/383/KEE, 92/29/KEE u 94/33/KEE, bil-hsieb li jiġu simplifikati u razzjonalizzati r-rapporti dwar l-implimentazzjoni Prattika ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ĠU C 303, 14.12.2007, p. 1.⁽²⁾ ĠU L 183, 29.6.1989, p. 1.⁽³⁾ ĠU L 262, 17.10.2000, p. 21.⁽⁴⁾ ĠU L 165, 27.6.2007, p. 21.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

- wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Presidenza wara il-laqgħa tal-Kunsill Ewropew tat-8 sad-9 ta' Marzu 2007,
  - wara li kkunsidra r-rizoluzzjoni tiegħu tat-23 ta' Ottubru 2002 dwar l-istrateġija tal-Komunità dwar is-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-rizoluzzjoni tiegħu ta' l-24 ta' Frar 2005 dwar il-promozzjoni tas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra r-rizoluzzjoni tiegħu tas-6 ta' Lulju 2006 b-rakkomandazzjonijiet dwar il-harsien tal-haddiema tal-kura tas-saħħa Ewropej minn infezzjonijiet ġejjin mid-demmm minhabba korrimenti li jirriżultaw minn labar tas-siringi ⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra r-rizoluzzjoni tiegħu tat-23 ta' Mejju 2007 dwar il-promozzjoni ta' xogħol decenti għal kulhadd ⁽⁴⁾,
  - wara li kkunsidra r-rizoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Novembru 2007 dwar statistiċi tal-Komunità dwar is-saħħa pubblika u s-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol ⁽⁵⁾,
  - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tiegħu tad-29 ta' Marzu 2007, dwar l-epatite Ċ ⁽⁶⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza ta' l-lkel, il-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija u l-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (A6-0518/2007),
- A. billi hemm korrelazzjoni pożittiva bejn il-kwalità ta' l-istandards tas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol u r-rendiment finanzjarju f'termini ta' rendiment globali, assenteiżmu, rati ta' rotazzjoni tal-persunal, motivazzjoni tal-haddiema, immaġni korporattiva mtejba u produttività,
- B. billi li l-biċċa l-kbira ta' l-ekonomiji kompetittivi għandhom l-aqwa rekords ta' saħħa u sigurtà fuq il-post tax-xogħol (occupational health and safety — OHS), u li livelli għolja ta' harsien tas-saħħa u s-sigurtà għandhom effett pożittiv fuq il-finanzi pubbliċi f'termini ta' ffrankar ta' sigurtà soċjali u produttività oghla; billi l-harsien tas-saħħa u s-sigurtà ma jikkontribwixxix biss għall-produttività, ir-rendiment u l-benesseri tal-haddiema iżda jirriżulta wkoll fi frankar għall-ekonomija u għas-soċjetà kollha kemm hi,
- C. billi hemm bżonn ta' aktar riċerka dwar l-effetti fuq perjodu ta' żmien twil ta' xi attivitajiet tax-xogħol sabiex il-haddiema jigu mharsa aħjar, minhabba li ċertu mard jitfaċċa biss wara li jkun għaddew diversi snin minn meta tkun twettqet l-attività li tikkawżah,
- D. billi hemm thassib li t-tnaqqis fin-numru ta' kazijiet ta' aċċidenti fuq il-post tax-xogħol ma kienx mifrux b'mod uniformi minhabba li ċerti kategoriji ta' haddiema (eż. migranti, haddiema b'kuntratti prekarji, nisa, haddiema iktar żgħażaġh jew ixjeħ), ċerti kumpaniji (b'mod partikulari ntrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs) u mikrointrapriżi), ċerti setturi ta' attività (b'mod partikulari tal-bini, tas-sajd, ta' l-agrikoltura u tat-trasport), u ċerti Stati Membri juru rati ta' aċċidenti u ta' mard fuq il-post tax-xogħol hafna oghla mill-medja ta' l-UE,
- E. billi l-miżuri tal-harsien tas-saħħa u tas-sigurtà fuq il-post tax-xogħol għandhom dejjem jiffurmaw parti mill-kultura tan-negożju, u billi din il-kultura għandha timxi id f'id mat-taħriġ ta' tul il-hajja tal-haddiema u tal-manijers,
- F. billi kultura ta' harsien tas-saħħa u tas-sigurtà fuq il-post tax-xogħol implimentata b'mod konsistenti fin-negożju tista' tgħin biex il-proċeduri OHS jigu implimentati b'mod mhux burokratiku u b'hekk jiġi żgurat harsien effettiv,
- G. billi l-perjodi ta' serħan huma ta' importanza kbira għal standard għoli ta' harsien tas-saħħa u s-sigurtà tal-haddiema,
- H. billi l-ILO tagħmel stima li fl-2006 madwar 167,000 persuna mietu fl-UE minhabba aċċident tax-xogħol jew marda relatata max-xogħol, u billi l-Kummissjoni fil-komunikazzjoni dwar it-titjib tal-kwalità u tal-produttività fuq ix-xogħol — tagħmel stima li kull sena madwar 300, 000 haddiem isofru minn diżabilità permanenti fi gradi different,

⁽¹⁾ ĠU C 300 E, 11.12.2003, p. 290.

⁽²⁾ ĠU C 304 E, 1.12.2005, p. 400.

⁽³⁾ ĠU C 303 E, 13.12.2006, p.754.

⁽⁴⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0206.

⁽⁵⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0501.

⁽⁶⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0102.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

- I. billi strateġija ġenwina dwar is-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol għandha tkun ibbażata fuq it-tahlita t-tajba ta' li ġej; kuxjenza suffiċjenti min-naha ta' kulhadd, edukazzjoni u tahrig iffokati, servizzi u kampanji ta' prevenzjoni adegwati, djalogu soċjali u parteċipazzjoni tal-haddiema, leġizlazzjoni u implimentazzjoni adegwati, enfasi partikolari fuq gruppi speċifiċi, għall-setturi ta' attività u għal tipi differenti ta' intraprizi, ispezzjonijiet effiċjenti u penali proporzjonati u dissważivi,
- J. billi l-haddiema li qed jixjiehu għandhom iżommu saħħithom, il-kapaċità tax-xogħol u d-dispożizzjoni għall-impjeg tagħhom sakemm ikun possibbli u li għandhom jiġu adottati miżuri għal dan il-ghan,
- K. billi l-ispezzjonijiet għandhom irwol ewlieni bhala strument biex tiġi infurzata l-leġizlazzjoni eżistenti u għalhekk biex tiġi evitata kwalunkwe forma ta' sfruttament fuq il-post tax-xogħol, biex b'hekk ikompli jiġi promoss il-kunċett ta' xogħol deċenti. jikkunsidra li l-ispetturi għandhom jiġu appoġġjati b'kooperazzjoni aktar mill-qrib u l-iskambju ta' informazzjoni bejn spetturi fl-Istati Membri,
- L. billi l-evalwazzjoni tar-riskju fuq livell ta' negozju ma tistax tiġi kkunsidrata bhala attività ta' darba biss, iżda għandha titwettaq b'mod perjodiku u għandha tiġi adattata skond ir-riskji u/jew iċ-ċirkostanzi godda, billi n-nuqqas li jsiru evalwazzjonijiet ta' riskju jew meta dawn ma jsirux b' mod xieraq, , huwa kontra l-liġi u huwa wiehed mill-kawzi ta' incidenti u mard fuq il-post tax-xogħol,
- M. billi ma hemm l-ebda statistika disponibbli rigward l-effetti negattivi ta' nirien fuq is-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol,
- N. billi l-haddiema tal-kura tas-saħħa jinsabu friskju li jaqbadhom iktar minn 20 virus potenzjalment fatali, inkluzi l-epatite B, l-epatite C, u l-HIV/AIDS,
- O. billi waħda mill-miri ta' l-Istrateġija ta' Lizbona hija rata ta' impjeg generali ta' 70 % u kif ukoll rata ta' impjeg ta' 60 % għan-nisa u ta' 50 % fost il-haddiema aktar anzjani sa l-2010, u billi l-haddiema b'mard kroniku jew b'mard fit-tul ta' sikwiet ma jergghux lura għax-xogħol, minkejja li jkunu meġjusa li huma kapaċi li jagħmlu dan u billi dawk li jirritornaw għax-xogħol ta' sikwiet jiffaċċjaw diskriminazzjoni multipla bhala pereżempju tnaqqis fid-dhul tagħhom, u billi dan huwa veru b'mod partikolari għall-pazjenti tal-kancer peress li l-parti l-kbira ta' studji riċenti juru li wiehed minn kull hames pazjenti tal-kancer tas-sider ma jirritornawx għax-xogħol, minkejja li jkunu jistgħu,
- P. billi aktar nisa milli irġiel huma impjegati fis-suq tax-xogħol klandestin minghajr assigurazzjoni, fatt li inevitabilment għandu konsegwenzi sinifikattivi fir-rigward tal-kundizzjonijiet tas-saħħa u tas-sigurtà skond liema kundizzjonijiet dawn qed ikunu impjegati,
- Q. billi n-nisa u l-irġiel ma jiffurmawx grupp omogenju, għalhekk strateġiji u miżuri biex itejbu l-OHS iridu jkunu aġġustati b'mod speċifiku għal postijiet tax-xogħol partikolari, li jikkunsidraw l-fatt li xi fatturi jistgħu jhallu impatt differenti fuq in-nisa milli fuq l-irġiel,
1. Jilqa' l-mira ambizzjuża tal-Kummissjoni għal medja ta' tnaqqis ta' 25 % ta' l-aċċidenti fuq il-post tax-xogħol madwar l-UE; jirrikonoxxi li ċ-ċifri jistgħu jvarjaw minn pajjiż għall-iehor minhabba l-punt ta' tluq differenti, iżda jikkunsidra li xorta waħda huwa importanti li jkun hemm miżuri mmirati tajjeb u ċari flimkien ma' skeda u impenji finanzjarji li wara jkunu jistgħu jiġu mkejla u evalwati; dawn, jistieden lill-Kummissjoni biex fin-nuqqas ta' tali miżur, skeda ta' żmien u impenji biex tiehu hsieb li tirrapporta lura lill-Parlament Ewropew fl-istadju tan-nofs tal-perjodu ta' l-istrateġija tagħha ta' l-2007-2012;
  2. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jikkunsidraw kif jixraq l-inugwaljanzi mhux biss dawk bejn Stati Membri iżda wkoll dawk fi hdan Stati Membri individwali, u biex jimpenjaw ruhhom li jnaqqasuhom;
  3. Jinnota l-proposti tal-Kummissjoni biex jintużaw strumenti li ma jorbtux fejn liġijiet obbligatorji mhu-miex possibbli jew mhu-miex xierqa, li jippermettu li l-Istati Membri jkollhom il-flessibilità biex isibu soluzzjonijiet li jagħtu l-aqwa riżultati ta' saħħa u sigurtà fiċ-ċirkostanzi partikolari tagħhom;

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

4. Jilqa' l-enfasi akbar tal-Kummissjoni dwar is-simplifikazzjoni regolatorja u t-tnaqqis ta' piżijiet amministrattivi, filwaqt li jinnota li filwaqt li s-simplifikazzjoni tipprovdni benefiċċji ahjar liċ-ċittadini, din tgħin ukoll biex kemm min iħaddem u kif ukoll l-impjegati jikkonċentraw bl-istess mod fuq l-immaniġġjar prattiku tas-saħha u s-sigurtà sabiex jiżguraw riżultati ahjar; jikkunsidra li huwa ta' importanza ewlenija li simplifikazzjoni bħal din bl-ebda mod ma tnaqqas mil-livell ta' protezzjoni li tingħata lill-haddiema;
5. Jistieden lill-Kummissjoni biex tagħti prijorità fl-istrategġija tagħha għal dawk l-attivajiet u/jew l-industriji li jinvolvu riskji partikularibħal per eżempju, xogħol tal-metall, bini, elettriku jew foresterija;
6. Jistieden lill-Kummissjoni biex tinvolvi aktar mill-qrib lill-Aġenzija Ewropea għas-Saħha u s-Sigurtà fuq il-Post tax-Xogħol (OHSA) fil-proċess tagħha, u b'mod partikulari biex tistidinha sabiex tippreżenta evalwazzjoni ta' liema industriji għandhom l-ogħla riskju ta' aċċidenti u mard fuq il-post tax-xogħol u kif tali riskju jista' jiġi meġħlub b'mod effettiv;
7. Jikkunsidra li l-attenzjoni qawwija tal-Kummissjoni fuq l-ghajjnuna lill-SMEs biex jissodisfaw l-obbligi tas-saħha u s-sigurtà tagħhom hija eċċellenti u jappoġġja bis-shih l-approċċ tagħha;
8. Jiddispijaċih li l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni hija siekta dwar il-miri għat-tnaqqis ta' mard relatat max-xogħol iżda jifhem id-diffikultà biex wiehed ikejjel mard relatat max-xogħol; għalhekk jitlob lill-Kummissjoni biex tirrevedi l-użu u l-implimentazzjoni ta' proċeduri eżistenti ta' l-istatistika sabiex il-mard fuq il-post tax-xogħol jiġi identifikat u kkalkulat b'mod korrett, u b'mod partikolari l-kanċer fuq ix-xogħol, bl-iskop li jiġu ffixxati miri għat-tnaqqis tiegħu; jissuġġerixxi li l-Kummissjoni tikkunsidra l-possibilità li tissostitwixxi r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/670/KE dwar l-iskeda Ewropea dwar il-mard b'rabta max-xogħol⁽¹⁾ b'direttiva;
9. Jenfasizza l-htieġa li s-sessi jingħataw l-importanza xierqa meta jkunu indirizzati kwistjonijiet rigward is-saħha u s-sigurtà fil-post tax-xogħol u jilqa' l-inizjattiva tal-Kummissjoni li tistieden għall-preparazzjoni ta' metodi uniċi ta' l-analiżi ta' l-impatt fl-OHS fir-rigward ta' l-element speċifiku tas-sessi; madanakollu, jikkritika l-Kummissjoni għal falliment li tikkunsidra b'mod xieraq l-integrazzjoni tal-perspettiva tas-sessi fil-komunikazzjoni tagħha, jew fil "Miri għall-Istrategġija Kommunitarja 2007-2012" jew fl- 'Evalwazzjonijiet ta' l-Impatt';
10. Jistieden lill-Kummissjoni biex tanalizza d-disponibilità ta' statistiċi klassifikati skond is-sessi fil-livell Komunitarju dwar mard fatali relatat max-xogħol u dak mhux fatali;
11. Ihegġeġ lill-Istati Membri biex jimplementaw direttivi attwali OHS b'mod aktar sensittiv għas-sessi, biex jimplementaw analiżi ta' l-impatt għas-sessi ta' dawn id-direttivi;
12. Jenfasizza li r-rijabilitazzjoni u l-integrazzjoni mill-ġdid tal-haddiema wara li jkunu mardu jew wara aċċident fuq il-post tax-xogħol huma vitali u jfahhar l-attenzjoni speċjali fuq ir-rijabilitazzjoni u l-integrazzjoni mill-ġdid mitluba fl-istrategġija nazzjonali; jikkunsidra li huwa importanti li l-gvernijiet jiżguraw, fl-istrategġija tas-saħha u s-sigurtà tagħhom, l-obbligu taż-żamma tax-xogħol (permezz ta' tahrig, allokazzjoni mill-ġdid tal-hidmiet eċċ) għal dawk il-persuni li jkunu esperjenzaw mard fiżiku jew mentali waqt il-hajja tax-xogħol tagħhom;
13. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiġbor aktar ċifri u data dwar haddiema b'mard kroniku u biex tanalizza l-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom u biex tfassal karta għall-harsein tad-drittijiet tal-pazjenti tal-kanċer u persuni oħra b'mard kroniku u, bil-ghan li l-kumpaniji jkunu meħtieġa biex jagħmluha possibbli sabiex il-pazjenti jkunu jistgħu jkomplu fl-impjieg tagħhom waqt il-kura tagħhom u sabiex ikunu jistgħu jirritornaw għas-suq tax-xogħol wara li tispicċa l-kura;

(¹) ĠU L 238, 25.9. 2003, p.28.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

14. Jesprimi thassib qawwi rigward ir-rata għolja wisq ta' aċċidenti fost haddiema temporanji u haddiema li jkunu qed jaħdmu għal terminu ta' żmien qasir, u bi kwalifiki baxxi, li f'xi Stati Membri hija ta' l-inqas id-doppju ta' dik tal-haddiema ohra, filwaqt li jirrikonoxxi l-korrelazzjoni bejn dawn il-kategoriji ta' impjegji u l-impjegji f'industrija b'riskju oghla bhall-industrija tal-bini; jinnota li d-Direttiva tal-Kunsill 91/383/KEE tal-25 ta' Gunju 1991 li tissupplementa l-miżuri biex jithegħeġ it-titjib fis-sigurtà u s-saħħa fuq il-post tax-xogħol ta' haddiema li għandhom relazzjoni ta' mpjeg b'dewmien fiss jew ta' mpjeg temporanju⁽¹⁾, tistabbilixxi bħala regola ġenerali li l-haddiema temporanji għandhom l-istess drittijiet tas-saħħa fuq il-post tax-xogħol bħal haddiema b' kuntratt permanenti iżda tonqos milli tistabbilixxi mekkaniżmi speċifiċi biex dan il-prinċipju jkun jista' jithaddem fil-prattika; jistieden lill-Kummissjoni biex tindirizza dawn in-nuqqasijiet bħala kwistjoni ta' urgenza;

15. Jinnota wkoll in-numru jżded ta' kuntratti ta' l-impjeg atipici u jenfasizza li l-kundizzjonijiet li joffru jstgħu jkunu ta' riskju għas-saħħa u s-sigurtà ta' l-impjegati u l-kuntratturi;

16. Jitlob għal miżuri li josservaw drittijiet tas-sigurtà u s-saħħa għal nisa f'postijiet tax-xogħol atipici bħal dawk tal-kura ta' persuni morda d-dar;

17. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jikkunsidraw bis-shih l-implikazzjonijiet tal-bidla demografika fuq is-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol; b'mod partikulari jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex isahħu l-miżuri ta' prevenzjoni u biex jadottaw miżuri maħsuba biex jikkumpensaw għad-deklin fiżiku, b'mod partikulari permezz ta' l-ergonomija u l-ippjanar tal-postijiet tax-xogħol, u permezz ta' miżuri u incentivi mfassla biex iżommu l-motivazzjoni, il-kapaċitajiet u s-saħħa tal-haddiema li jkunu qed jixxjeħu;

18. Jinnota r-rabta pprovata xjentifikament bejn l-istress dejjem akbar fuq il-post tax-xogħol u l-mard ikkaġunat minn dan l-istress, b'mod partikulari l-mard kroniku, il-mard kardjovaskolari u l-mard muskolu-skeletali;

19. Jikkunsidra li huwa ferm importanti li tiġi żgurata applikazzjoni aħjar ta' l-istrumenti legali eżistenti dwar l-OHS u għalhekk jitlob lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jużaw il-mezzi kollha disponibbli sabiex jiksbu dan; il-miżuri li għandhom jitqiesu għandhom jinkludu:

- a) rekwiżiti minimi għall-kwalità ta' servizzi preventivi u ispezzjonijiet tax-xogħol,
- b) sanzjonijiet aktar harxa,
- c) valutazzjonijiet aħjar ta' l-implimentazzjoni leġiżlattiva,
- d) skambju ta' l-aħjar Prattika,
- e) kultura msaħħa tal-prevenzjoni u sistemi ta' twissija minn kmieni inkluż aċċess usa' tas-soċjetà għall-informazzjoni rigward il-kundizzjonijiet b'rabta max-xogħol u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol,
- f) involviment akbar ta' l-impjegati fuq il-post tax-xogħol,
- g) thegħiġ lil min ihaddem biex jissodisfa l-impenji tiegħu fil-qasam tas-sigurtà u s-saħħa fuq il-post tax-xogħol,
- h) tishih ta' l-użu tal-ftehim tad-djalogu soċjali;

20. Jikkunsidra li l-Kummissjoni għandha nuqqas kbir ta' riżorsi biex tivverifika sew it-traspożizzjoni u l-implimentazzjoni effettiva tad-direttivi dwar is-sigurtà b'rabta max-xogħol; jikkunsidra li l-Kummissjoni għandha tagħmel użu mill-mezzi kollha disponibbli għaliha, inkluż użu usa' tal-proċedimenti ta' ksur;

21. Jinnota li l-harsien ta' l-OHS għandu japplika b'mod ugwali għall-haddiema kollha fl-Unjoni Ewropea, li tali harsien fl-aħħar mill-aħħar huwa bbażat fuq id-dritt fundamentali għall-integrità fiżika, u li d-derogi mil-leġiżlazzjoni dwar il-harsien ta' l-OHS jipperikolaw is-saħħa tal-haddiema u l-opportunitajiet indaqs, u jstgħu johlqu sitwazzjoni fejn il-kompetizzjoni bejn l-istati differenti twassal għat-triq tan-nizla fir-rigward ta' din il-protezzjoni;

⁽¹⁾ ĠU L 206, 29.7.1991, p.19.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

22. Jitlob lill-Kummissjoni biex timpenja ruhha bl-istess mod fl-evalwazzjonijiet ta' l-impatt fuq is-saħha u s-sigurtà fuq ix-xogħol kif timpenja ruhha fl-ambjent;
23. Jikkunsidra l-ispezzjonijiet tax-xogħol bhala parti essenzjali ta' l-implementazzjoni tal-leġiżlazzjoni għas-saħha u s-sigurtà;
- a) għalhekk jistieden lill-Kummissjoni biex:
- tipprovdi lill-Kumitat ta' l-Ispetturi Anzjana tax-Xogħol (SLIC) bir-riżorsi neċessarji biex tiżgura li dan jista' jopera b'mod effettiv, wara studju dwar kif jista' jkun l-aktar effettiv u jipprovdi l-ahjar valur,
  - tkompli tiżviluppa sistemi ta' tqassim ta' għarfien biex jiġu żgurati reazzjonijiet effettivi għat-talbiet ta' informazzjoni u koperazzjoni,
  - tibda ricerka ta' evalwazzjoni dwar l-effikaċja u l-impatt ta' attivitajiet ta' ispezzjoni kif propost mill-SLIC, bl-iskop li jiġu stabbiliti objettivi ta' ispezzjoni kwantitattivi u kwalitattivi komuni, biex b'hekk thegġegħ l-użu ta' l-ispettorati bhala faċilitaturi fil-holqien ta' kultura effiċjenti u effettiva tas-saħha u s-sigurtà fost il-haddiema kollha;
  - tintroduċi modijiet biex jiġu evalwati s-sistemi nazzjonali ta' ispezzjoni, l-aktar permezz ta' twaqqif ta' tabelli ta' evalwazzjoni,
- b) u jistieden lill-Istati Membri biex:
- jipprovdu riżorsi finanzjarji u ta' persunal adegwati għall-ispettorati nazzjonali tagħhom,
  - iżidu d-densità ta' l-ispetturi tax-xogħol, biex jiġi żgurat li ta' l-inqas ikun hemm proporzjon ta' 1 għal kull 10,000 haddiem, b'konformità mar-rakkomandazzjonijiet ta' l-ILO,
  - iżidu l-kwalità ta' l-ispetturi tax-xogħol billi jipprovdu iktar taħriġ multidixxiplinarju f'oqsma bhall-psikologija, l-ergonomija, l-iġjene, ir-riskji ambjentali u t-tossikologija,
  - jiffokaw l-ispezzjonijiet fuq oqsma ta' prijorità u fuq setturi u intrapriżi b'livelli għolja ta' incidenti u b'livelli għolja ta' gruppi vulnerabbli bħal haddiema migranti, haddiema ta' aġenziji temporanji, haddiema ta' senġha u edukazzjoni baxxi, u haddiema żgħażaġh u haddiema li qed jixjiehu;
24. Jirrikonoxxi li l-prevenzjoni hija ta' importanza ċentrali u jistieden lill-Kummissjoni biex fl-istrategija tagħha:
- tiżgura li min ihaddem jirrikonoxxi u jissodisfa r-responsabilitajiet tiegħu billi jipprovdi servizzi preventivi xierqa fuq postijiet tax-xogħol kollha, filwaqt li jirrikonoxxi li attitudini responsabbli mill-impjegati tiegħu għas-saħha u s-sigurtà tagħhom stess hija importanti wkoll;
  - tinkuraġġixxi li s-servizzi ta' prevenzjoni jkunu multidixxiplinarji bis-shih u jirriflettu l-ġerarkija tal-miżuri pprovdu fid-Direttiva 89/391/KEE;
  - tenfasizza li l-evalwazzjoni tar-riskju għandha tkun proċess kontinwu u mhux obbligu ta' darba, bl-involvement shih ta' l-impjegat;
  - tiżgura li kemm jista' jkun l-attivitajiet ta' prevenzjoni jitwettqu internament;
  - tiżgura li s-sorveljanza tas-saħha timxi id f'id mal-prevenzjoni;
  - tadatta l-leġiżlazzjoni tagħha dwar is-saħha u s-sigurtà fuq ix-xogħol fuq bażi regolari biex tirrifletti l-progress teknologiku;
25. Jenfasizza l-importanza ta' l-Istati Membri li jiżguraw li l-aċċess għal dokumenti tekniċi u regoli li jikkonċernaw is-saħha u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol fuq livell nazzjonali jkun b'xejn;
26. Jifraħ lill-Kummissjoni rigward il-proposti dwar l-edukazzjoni u t-taħriġ li hemm fil-Komunikazzjoni tagħha u jikkunsidra li dan huwa fattur importanti fl-iżvilupp ta' kultura preventiva u li barra minn hekk dan għandu jkun proċess kontinwu li jibqa' għaddej, adattat għas-sitwazzjoni teknologika ġdida fuq il-post tax-xogħol; u dan japplika wkoll għal dawk il-haddiema li jmorru lura x-xogħol wara mard jew waqfiet fil-karriera minhabba responsabilitajiet ta' kura tal-familja;

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

27. Jikkunsidra li għandhom jiġu offruti tahrig vokazzjonali adattat u tahrig mill-ġdid fil-qasam tas-sahha u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol lill-impjegati u lir-rappreżentanti tas-sahha u tas-sigurtà b'attenzjoni speċifika mogħtija lil: sotto-kuntratti, xogħol temporanju, xogħol part-time, haddiema nisa u haddiema migranti; jikkunsidra li fondi nazzjonali u ta' l-UE għandhom jibqgħu jintużaw f'dan ir-rigward;
28. Jikkunsidra li min ihaddem għandu jkun obligat jiffaċilita l-eżamijiet mediċi għal min jahdem bil-gurnata u għal nies b'kuntratti ta' impjeg part-time;
29. Jistieden lill-Kummissjoni biex tuża bis-shih il-fondi Komunitarji eżistenti (speċjalment il-Fond Soċjali Ewropew) fi kwistjonijiet relatati mas-sahha u s-sigurtà (prevenzjoni u żvilupp ta' kultura preventiva, tqajjim ta' kuxjenza, tahrig vokazzjonali, edukazzjoni tul il-hajja kollha, rijabilitazzjoni u integrazzjoni mill-ġdid ta' haddiema li jkunu ġarrbu incident fuq ix-xogħol jew mard) u indirizzati b'mod partikulari lill-SMEs; jistieden lill-Kummissjoni biex talloka fondi Komunitarji oħra (pereżempju fondi mis-7 Programm ta' Qafas dwar ir-Riċerka) u fondi nazzjonali għar-riċerka dwar mard relatat max-xogħol;
30. Jikkunsidra li huwa importanti, meta wiehed jikkunsidra r-riskju akbar li huma esposti għalih il-haddiema fis-setturi tal-minjieri, tal-metallurġija, tal-produzzjoni tal-hadid u l-azzar u l-bini tal-vapuri, li l-Istati Membri u l-Kummissjoni jallokaw fondi suffiċjenti għall-investimenti meħtieġa biex ikunu ggarantiti l-harsien tas-sahha u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol;
31. Jitlob lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jiżguraw approċċ sistematiku sensittiv għas-sessi, meta jiżviluppaw strateġiji nazzjonali u Komunitarji OHS u meta jiġbru statistiki, meta jwettqu sondaġġi u meta jwettqu riċerka OHS; jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jużaw il-possibilitajiet ta' ffinanzjar providuti f'dan ir-rigward mill-programm PROGRESS, b'mod partikulari skond it-taqsimha rigward l-ugwaljanza tas-sessi;
32. Jistieden lill-Istati Membri biex jivvalutaw l-adozzjoni ta' incentivi finanzjarji biex jippromwovu s-sahha u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol, b'mod partikulari r-rifuzjonijiet tat-taxxa jew preferenzi fis-sejthiet għal offerti għal intrapriži mingħajr perikli u negozji ċertifikati fir-rigward tas-sahha u s-sigurtà, l-introduzzjoni ta' sistema ta' "no-claims discount" fil-poloż ta' l-assurazzjoni u l-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali, u incentivi finanzjarji biex jinbidel apparat skadut jew perikoluż;
33. Barra minn dan, jissuġġerixxi li l-Istati Membri jikkunsidraw il-possibilità li jinkorporaw ċerti standards ta' saħha u sigurtà meta jagħtu kuntratti pubbliċi;
34. Filwaqt li jikkunsidra l-bidliet soċjali u ekonomiċi li għaddejjin bħalissa, li jinfluwenzaw u jbiddu wkoll is-suq tax-xogħol, jistieden lill-Kummissjoni sabiex thegġeg politiki tajbin ta' impjeg u kundizzjonijiet decenti tax-xogħol, u sabiex thegġeg lil min ihaddem sabiex jippromwovi stili ta' hajja tajbin għas-sahha fuq il-post tax-xogħol permezz ta' kampanji li jippromwovu s-sahha fuq ix-xogħol, l-infurzar tal-projbizzjoni tat-tipjip fuq il-post tax-xogħol u skemi biex l-impjegati li jpejpu jiġu appoġġjati biex jieqfu mit-tipjip, u sabiex tiżgura koerenza politika ma' oqsma oħrajn, speċjalment is-sahha pubblika.
35. Jistieden lill-Kummissjoni biex tibda reviżjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 92/85/KEE tad-19 ta' Ottubru 1992 dwar l-introduzzjoni ta' mizuri biex jithegġeg titjib fis-sahha u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol ta' haddiema tqal u nisa li jkunu welldu reċentement jew li jkunu qed iredgħu⁽¹⁾;
36. Jikkunsidra li l-problemi tas-sahha relatati ma' l-esponiment għall-asbestos huma magħrufa sew u li r-regolament Ewropew dwar l-asbestos huwaxieraq; jenfazizza l-fatt li huwa maħsub li fl-Ewropa se jkun hemm rata għolja ta' mard li ġej mill-asbestos għall-hafna snin li ġejjin; għalhekk jistieden lill-Kummissjoni biex torganizza sessjoni ta' smigh dwar kif għandhom jiġu trattati l-problemi kbar ta' l-OHS relatati ma' asbestos eżistenti fil-bini u kostruzzjonijiet oħra bħall-vapuri, ferroviji u makkinarji; jistieden ukoll lill-Istati Membri biex ifasslu pjanijiet nazzjonali ta' azzjoni biex jitneħħa l-asbestos, inklużi obbligi biex ikun hemm pjanta ta' l-asbestos fil-bini u provvedimenti għat-tneħħija ta' l-asbestos mingħajr perikli;

(¹) ĠU L 348, 28.11.1992, p.1.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

37. Jiddispijaċi li minkejja t-talbiet ripetuti u speċifiċi tal-Parlament, il-Kummissjoni għad trid tipproponi l-emendar tad- Direttiva 2000/54/KE bil-ħsieb li tindirizza r-riskji serji għas-saħħa tal-haddiema, li għejjin minn xogħol bil-labar u strumenti mediċi li jaqtgħu; jitlob lill-Kummissjoni biex tħaffef tikkompleta l-istudju dwar l-impatt permezz tas-Sejha għall-Offerti (2007/S 139-171103) u jitlob li ssir emenda xierqa li għandha tiġi adottata sewwa qabel it-tmiem tal-leġizlatura f'nofs l-2009, b'konformità mar-risoluzzjoni msemmija qabel dwar il-protezzjoni ta' haddiema Ewropej fis-settur tas-saħħa minn-infezzjonijiet fid-demm minn feriti magħmula permezz tal-labra tas-siringa; jistieden lill-Kummissjoni biex timplimenta miżuri ta' prevenzjoni u ta' screening adegwati biex jitnaqqas ir-riskju ta' mard li jittiehed mid-demm bħalma hi l-epatite Ċ;
38. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiehu t-tmxerxa fidejha biex jiġi żviluppat u miftiehem kodiċi ta' prattika ta' l-UE dwar il-prevenzjoni ta' infezzjonijiet relatati mal-kura tas-saħħa;
39. Jistieden lill-Kummissjoni biex ittejjeb is-saħħa u s-sigurtà f'ambjenti tal-kura tas-saħħa, inklużi djar ta' kura, billi jittiehdu miżuri biex jiġi mhegġeg iskrining ta' rutina għall-persunal tal-kura tas-saħħa biex jippermetti skoperta u trattament bikrija sabiex jitnaqqas l-infezzjonijiet marbuta max-xogħol jew li huma komunikabli fuq ix-xogħol, bħall-MRSA;
40. Jilqa' b'sodisfazzjon ir-rekwiżit biex l-Istati Membri jfasslu strateġiji nazzjonali; jenfasizza li dawn l-istrateġiji għandhom ikopru l-istess perjodu ta' żmien u jibdeu fl-istess sena sabiex ikun aktar faċli li jsir paragon kemm ta' l-istrateġiji nazzjonali u kif ukoll tar-riżultati tagħhom u li għandhom ukoll jistabbilixxu miri ċari u li jistgħu jitkejlu u b'attenzjoni speċjali fuq l-SMEs u l-gruppi vulnerabbli bħal haddiema migranti, haddiema żgħażaġh u haddiema li qed jixxjeh, nisa, haddiema ta' aġenziji temporanji u haddiema b'diżabilità;
41. Jenfasizza l-fatt li huwa essenzjali li l-post tax-xogħol isir aċċessibbli u jkun mingħajr perikli għall-haddiema b'diżabilità, permezz tal-provvediment ta' akkomodazzjoni raġjonevoli, il-provvediment ta' apparat speċjali adattat għall-htigijiet individwali, u permezz tal-provvediment ta' dawk is-servizzi tas-saħħa meħtieġa minn nies b'diżabilità, speċifikament minhabba d-diżabilità tagħhom, inklużi servizzi mfassla biex jiġu minnizzati u evitati diżabilitajiet oħra;
42. Jitlob kemm lill-Kummissjoni u kif ukoll lill-Istati Membri biex japplikaw u jinfurzar bis-shiħ, irrispettivament mill-istejtus legali tagħhom, id-direttiva qafas u d-dispożizzjonijiet eżistenti tas-saħħa u s-sigurtà għall-haddiema kollha u biex jemendaw il-leġiżlazzjoni attwali għal ċerti professjonijiet fir-riskju, jekk din ma rriżultatx effikaċi, inklużi dawk li ta' sikwit jiġu injorati, bħall-haddiema fis-settur agrikolu, il-haddiema fil-qasam tal-kura tas-saħħa, ix-xufiera professjonali, il-haddiema domestiċi u l-haddiema tad-dar u tal-militar, fejn ikun xieraq; kif ukoll biex jiżguraw l-applikazzjoni u l-infurzar bis-shiħ tad-Direttiva 2000/78/KE tas-27 ta' Novembru 2000 li tistabbilixxi qafas ġenerali għat-trattament ugħwali fl-impjeg u x-xogħol⁽¹⁾; jistieden ukoll lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jikkunsidraw l-għażliet kollha disponibbli sabiex jestendu d-dispożizzjonijiet ta' l-UE dwar is-saħħa u s-sigurtà għal dawk li jahdmu għal rashom u għas-servizzi ta' impjeg mingħajr perikli offruti lil nies b'diżabilità;
43. Jistieden lill-Istat Membri biex jikkunsidraw b'mod serju r-riskji differenti relatati mas-sigurtà u s-saħħa fil-post tax-xogħol għal impjegati nisa u rġiel u biex jipprovdu infrastruttura differenti soċjali u fiżika biex jilqgħu għal dawn ir-riskji;
44. Jenfasizza li l-htieġa li jkunu analizzati r-riskji li n-nisa u l-irġiel jiffaċċjaw u li jittiehdu miżuri xierqa, ma jfissirx l-introduzzjoni mill-ġdid ta' politiki protettivi ta' esklużjoni, jew l-iżvilupp ta' impjegi differenti għan-nisa u għall-irġiel;
45. Iqis li filwaqt li l-obbligu ta' sigurtà ta' min ihaddem huwa strettament limitat għal dawk il-persuni li magħhom huwa marbut b'mod legali permezz ta' kuntratt ta' impjeg, sabiex il-politika tas-saħħa u s-sikurezza tiġi inkluża fil-politika CSR dawk li jhaddmu għandhom ikunu mhegġa, fejn ikun possibbli, li jeżaminaw il-politiki tas-saħħa u tas-sikurezza tas-sottokuntratturi tagħhom u tal-katina tas-sottokuntratti;

(¹) ĠU L 303, 2.12.2000, p.16.

It-Tlieta, 15 ta' Janjar 2008

46. Jistenna r-risultat tat-tieni fazi ta' konsultazzjoni ta' l-imsieħba soċjali dwar il-problemi skeletro-muskolari (MSDs) u jistieden lill-Kummissjoni biex tivvaluta l-possibilita' tipproponi direttiva, minhabba l-okkorrenza dejjem ikbar ta' MSDs u li l-leġizlazzjoni attwali tista' tkun inadegwata u ma tindirizzax is-sitwazzjonijiet kollha tax-xogħol u l-anqas ma tkopri r-riskji kollha li jikkonċernaw l-MSDs relatati max-xogħol; jinnota li l-prinċipji xjentifiċi għandhom jiġu kkunsidrati bis-shih;

47. Jistenna r-risultat tat-tieni fazi ta' konsultazzjoni ta' l-imsieħba soċjali dwar ir-reviżjoni tad-direttiva ta' l-2004 dwar karċinoġeni u jikkunsidra li l-għażla mixtieqa għandha tkun li tiġi emendata dik id-direttiva sabiex tinkludi sustanzi tossiċi għar-riproduzzjoni u li tipproponi revizjoni tal-valuri massimi vinkolanti għall-espożizzjoni (BOELVs) għal karċinoġeni u mutaġeniċi elenkati fid-direttiva u biex jitwaqqfu BOELVs godda għal xi karċinoġeni, mutaġeniċi u sustanzi tossiċi għar-riproduzzjoni li għandhom mhux inkluzi fid-direttiva;

48. Ifakkar li t-theddid għas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol mhux marbut biss max-xogħol manwali; jitlob li tinghata aktar attenzjoni lill-kawżi li jwasslu għall-mard mentali u lis-saħħa mentali, il-vizzji u lill-perikli psikoloġiċi fuq il-post tax-xogħol, bħal m'huma l-istress, il-fastidju u l-aggressjoni minn klikek (mobbing), kif ukoll il-vjolenza u barra minn hekk jitlob li ssir enfasi akbar fuq il-politiki ta' min ihaddem għall-promozzjoni ta' saħħa fiżika u mentali tajba;

49. Jidhirlu li huwa essenzjali li jkun hemm koordinazzjoni akbar ma' l-Aġenzija Ewropea tal-Kimiċi (ECHA) il-ġdida f'Helsinki u li jiġu ċċarati numru ta' kwistjonijiet li jirriżultaw frabta mar-relazzjoni ta' bejn ir-Regolament (KE) Nru 1907/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 rigward ir-Registrazzjoni, l-Evalwazzjoni, l-Awtorizzazzjoni u r-Restrizzjoni tal-Kimiċi (REACH) ⁽¹⁾ u d-direttivi l-oħra rigward is-saħħa fuq il-post tax-xogħol;

50. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jikkunsidraw kif jixraq l-implimentazzjoni simultanja ta' l-istrategġija Komunitarja u r-Regolament tar-REACH: l-istrategġija għandha tftitx li tikkomplementa r-Regolament tar-REACH dwar il-harsien kontra l-perikli kimiċi u għandha tapprofitta ruhha mill-opportunità li tqawwi l-azzjoni preventiva kontra l-perikli kimiċi fuq il-post tax-xogħol frabta ma' l-implimentazzjoni tar-REACH;

51. Jilqa' b'sodisfazzjon il-konkluzjoni riċenti tal-ftehim ta' qafas bejn l-imsieħba soċjali dwar fastidju u vjolenza fuq il-post tax-xogħol; madankollu, jiddispijaċih li dan l-ftehim ta' l-aħħar ma jkoprix b'mod espliċitu l-kwistjoni ta' vjolenza ta' partijiet terzi; għalhekk jistieden lill-imsieħba soċjali biex jiddiskutu ftehim multisettorjali dwar din il-kwistjoni;

52. Jenfasizza l-kundizzjonijiet diffiċli tax-xogħol għal hafna xufiera tat-trakkijiet li jsuqu fl-Ewropa, minhabba n-nuqqas ta' aċċess għal faċilitajiet xierqa ta' mistrieħ: L-Artikolu 12 tar-Regolament (KE) Nru 561/2006 ⁽²⁾, dwar il-hin ta' sewqan u ta' mistrieħ, jirrikonoxxi b'mod espliċitu l-importanza ta' numru suffiċjenti ta' faċilitajiet ta' mistrieħ u mingħajr periklu għal xufiera professjonali tul in-network ta' l-awtostrada ta' l-UE; għalhekk ihegġeġ lill-Kummissjoni biex tkompli l-proġett pilota għal zoni mingħajr periklu u mgħammra bis-sigurtà ta' pparkjar li ġie mibdi mill-Parlament, filwaqt li tikkunsidra l-miżuri rakkomandati fl-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar zoni għall-ipparkjar mingħajr periklu u mgħammra bis-sigurtà ⁽³⁾;

53. Jistieden lill-Kummissjoni biex tibda r-riċerka dwar il-fattibilità u l-benefiċċji għas-saħħa u s-sigurtà fuq ix-xogħol u għas-soċjetà kollha kemm hi, li jkun hemm rekwiżit li, fejn dan ma jkunx ta' periklu, il-binjiet kollha godda li huma maħsuba bħala postijiet tax-xogħol jiġu installati bi sprinklers kontra n-nar;

⁽¹⁾ ĠU L 396, 30.12.2006, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 102, 11.4.2006, p. 1.

⁽³⁾ ĠU C 175, 27.7.2007, p. 88.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

54. Jenfasizza l-importanza ta' djalogu kontinwu bejn il-partijiet interessati kollha inklużi l-awtoritajiet pubbliċi, min ihaddem, ir-rappreżentanti tagħhom u s-soċjetà ċivili bħala għodda ewlenija fl-iżvilupp effettiv ta' standards għolja tas-saħħa u s-sigurtà; dan id-djalogu għandu jwassal għal għarfien aħjar tar-riskji reali għas-saħħa u s-sigurtà tal-haddiema kif ukoll tal-htigijiet u rekwiżiti speċifiċi ta' ċerti gruppi ta' haddiema fil-livelli settorjali u tan-negozju u għal skambju ta' l-aħjar prattiki;
55. Ihegġegħ lill-Istati Membri biex jiżguraw rappreżentanza xierqa tan-nisa fit-teħid tad-deċiżjonijiet fir-rigward tal-livelli kollha fir-rigward ta' l-OHS;
56. Jikkunsidra r-Responsabbiltà Soċjali Korporattiva (CSR) bħala waħda mill-għodod effettivi biex tssahħah il-kompetittività, ikun hemm sigurtà aħjar fuq il-post tax-xogħol, u ambjent aħjar tax-xogħol, u f'dan ir-rigward ihegġegħ l-iskambju ta' prattiki tajbin fil-livelli lokali, nazzjonali u Ewropej fost l-Istati Membri u globalment fil-livell multinazzjonali kif ukoll l-applikazzjoni ta' CSR fuq bażijiet volontarja, iżda bħala parti integrali ta' l-istrateġiji ta' negozju għall-iżvilupp;
57. Jikkunsidra li r-rappreżentanza ta' l-impjegati hija ta' importanza maġġuri għal kwalunkwe politika ta' saħħa u sigurtà fuq il-post tax-xogħol; jikkunsidra li l-korrelazzjoni pożittiva bejn l-eżistenza ta' rappreżentanti tas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol u rendiment aħjar ma tistax tiġi sottovalutata u jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jipromwovu l-approċċ parteċipattiv u jiżguraw li kemm jista' jkun haddiema jkollhom aċċess għar-rappreżentanti tas-saħħa u s-sigurtà;
58. Jikkunsidra li hinijiet tax-xogħol eċċessivi/perjodi ta' mistrieħ insuffiċjenti huma fattur importanti fil-livell oghla ta' aċċidenti u mard fuq il-post tax-xogħol u jitlob bilanċ xieraq bejn ix-xogħol u l-hajja tal-familja;
59. Jifraħ lill-OHSA u lill-Fondazzjoni Ewropea dwar it-Titijib ta' Kundizzjonijiet ta' Hajja u Xogħol għax-xogħol li għamlu s'issa u huwa ta' l-opinjoni li l-għarfien speċjalizzat u l-poteri ta' dawn l-organizzazzjonijiet għandhom jiġu sfruttati bis-shih; jikkunsidra li daww il-korpi għandhom ikomplu jintużaw bħala strumenti ta' tqajjim ta' kuxjenza, għbir, analiżi u skambju ta' informazzjoni, skambju ta' prattiki tajba u investigazzjoni biex jiġu antiċipati riskji godda u emergenti, kemm jekk huma kkawżati minn bidla soċjali kif ukoll jekk huma marbutin ma' l-innovazzjoni teknika;
60. Jikkunsidra li huwa kruċjali li jiġu identifikati u mmonitorjati r-riskji godda u li qegħdin jiffaċċaw — eż. riskji psikosoċjali; għalhekk jifraħ lill-osservatorju tar-riskji ta' l-OHSA tal-hidma tiegħu u jitlob lill-Kummissjoni taġixxi fuq is-sejbiet tiegħu u tressaq il-proposti neċessarji meta jiġu identifikati riskji godda;
61. Jirrakkomanda lill-Istati Membri li jimplimentaw il-miżuri meħtieġa sabiex ix-xogħol li jsir f'kundizzjonijiet iebes u perikolużi jimxi id f'id mad-drittijiet ta' harsien soċjali tal-persuni kkonċernati, kemm waqt li jkun qed jahdmu u meta jkun bil-pensjoni;
62. Jirrakkomanda li l-OHSA twettaq riċerka speċifika dwar il-problemi u r-riskji partikulari li qed jaffaċċaw il-haddiema temporanji u l-haddiema ta' l-aġenziji u kif ukoll daww f'intrapriżi subappaltati sabiex tgħin lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri kontra r-riskji affaċċjati u biex jimplimentaw kif xieraq il-legiżlazzjoni eżistenti li tikkonċerna dawn il-gruppi, filwaqt li jirrikonoxxi li t-tip ta' xogħol li jsir minn dawn il-gruppi, bħalma huwa l-bini, f'ċerti Stati Membri għandu, minhabba n-natura tiegħu, aktar tendenza li jinvolvi incidenti;
63. Huwa tal-fehma li f'ambjent globali, hemm bżonn ta' kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet internazzjonali bħad-WTO, il-WHO, u l-ILO u hemm bżonn li jiġi żgurat li l-konvenzjonijiet u l-ftehim internazzjonali dwar is-saħħa u s-sigurtà fil-post tax-xogħol jiġu adottati u implimentati mill-partijiet kollha; jikkunsidra li dan huwa fattur importanti sabiex tinzamm il-kompetittività ta' l-UE u biex jiġi evitat li l-intrapriżi Ewropej jiġu trasferiti lill-pajjiżi terzi sabiex ifittxu ambjent legali ta' saħħa u sigurtà aktar permissiv; barra minn hekk, jikkunsidra li din hija kwistjoni ta' harsien tad-drittijiet ta-bniedem u għalhekk għandha tiġi indirizzata waqt in-negozjati ma' pajjiżi terzi;
64. Għalhekk jistieden lill-Istati Membri biex jirrispettaw id-dispożizzjonijiet internazzjonali dwar is-saħħa u s-sigurtà u b'mod partikulari biex jirratifikaw il-Konvenzjoni C-187 ta' l-ILO u biex jimplimentaw ir-rakkomandazzjoni R-197;
65. Jagħti istruzzjoni lill-President tiegħu biex iressaq din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, u lill-gvernijiet u l-parlamenti ta' l-Istati Membri.

L-Erbgha, 16 ta' Jannar 2008

Lejn Strateġija Ewropea għad-Drittijiet tat-Tfal

P6_TA(2008)0012

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' Jannar 2008 "Lejn Strateġija Ewropea għad-Drittijiet tat-Tfal" (2007/2093(INI))

(2009/C 41 E/04)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 6(2) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Konkluzjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill Ewropew ta' Brussell tal-21 u tat-22 ta' Gunju 2007 dwar il-proċess tat-trattat ta' riforma,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 3 ġdid tat-Trattat ta' l-Unjoni Ewropea, kif introdott permezz ta' l-Artikolu 1(4) tat-Trattat ta' Liżbona, fejn gie ddikjarat li "l-Unjoni tiġġieled kontra [...] d-diskriminazzjoni u tippromwovi [...] l-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal", u huwa speċifikat li "anki fir-relazzjonijiet tagħha mal-kumplement tad-dinja, l-Unjoni [...] tikkontribwixxi għall-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, partikolarment id-drittijiet tat-tfal",
- wara li kkunsidra d-deċiżjoni tal-Kapijiet ta' l-Istat u tal-Gvernijiet li għalqet il-Konferenza Intergovernattiva f'Liżbona tad-19 ta' Ottubru 2007 sabiex il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea jkollha valur legali li jorbot⁽¹⁾, fejn l-Artikolu 24 tagħha fih dispożizzjonijiet speċifiċi rigward id-"Drittijiet tat-Tfal" u, b'mod partikolari jiddikjara li "fl-atti kollha li jirrigwardaw it-tfal, kemm jekk magħmula minn awtoritajiet pubbliċi u kemm jekk minn istituzzjonijiet privati, l-interessi tat-tfal għandhom jingħataw prijorità",
- wara li kkunsidra d-deċiżjoni ta' l-Unjoni li taderixxi mal-Konvenzjoni Ewropea għas-salvagwardja tad-drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali ta' l-1950 (ECHR), li taħseb għal mekkaniżmi ta' sanzjoni fil-każ ta' nuqqas ta' rispettt ta' l-ECHR,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti (NU) dwar id-Drittijiet tat-Tfal, u l-Protokollu Fakultattivi tagħha adottata mill-Assemblea Ġenerali tan-NU fl-20 ta' Novembru 1989,
- wara li kkunsidra l-Programm ta' Azzjoni tan-NU, adottat fil-Konferenza Internazzjonali dwar il-Popolazzjoni u l-Iżvilupp, fil-Kajr, f'Settembru 1994,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 168/2007 tal-15 ta' Frar 2007 dwar it-twaqqif ta' Aġenzija għad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea⁽²⁾,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni ta' l-4 ta' Lulju 2006 "Lejn Strateġija Ewropea dwar id-Drittijiet tat-Tfal" (COM(2006)0367),
- wara li kkunsidra r-rapport ta' progress tal-Medjatur tal-Parlament Ewropew għall-Htif Internazzjonali tat-Tfal mill-Ġenituri ta' l-1 ta' Marzu 2007 li javża lill-Kummissjoni, lill-Parlament u lil istituzzjonijiet oħra dwar iż-żieda drammatika fil-każijiet ta' htf tat-tfal mill-ġenituri,
- wara li kkunsidra r-riżultati tal-konsultazzjoni immexxija minn *Save the Children* u mill-Pjan Internazzjonali dwar il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni imsemmija hawn fuq bit-titolu "Lejn Strateġija Ewropea dwar id-Drittijiet tat-Tfal"⁽³⁾,
- wara li kkunsidra l-Forum Ewropew dwar id-Drittijiet tat-Tfal stabbilit mill-Kummissjoni wara pubblikazzjoni ta' dik il-Komunikazzjoni, liema Forum iltaqa' għall-ewwel darba f'Berlin fl-4 ta' Gunju 2007,

⁽¹⁾ ĠU C 303, 14.12.2007, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 53, 22.2.2007, p. 1.

⁽³⁾ http://www.savethechildren.net/alliance/where_we_work/europegrp_haveyoursay.html.

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni politika adottata f'Berlin fl-4 ta' Ġunju 2007 matul l-ewwel Forum, li fiha hemm imtennija r-rieda li jittiehed kont b'mod sistematiku tad-Drittijiet tat-Tfal fil-politiki interni u esterni ta' l-Unjoni Ewropea,
  - wara li kkunsidra r-rizoluzzjoni tiegħu ta' l-14 ta' Ġunju 2006 dwar strategija ta' qafas għan-non-diskriminazzjoni u l-opportunitajiet indaqs għal kulhadd⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-osservazzjoni tematika Nru 4 tal-25 ta' Mejju 2006 "L-Implimentazzjoni tad-Drittijiet tat-Tfal fl-Unjoni Ewropea" min-Network ta' Esperti Indipendenti ta' l-UE dwar id-Drittijiet Fundamentali⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra l-Istudju dwar il-Vjolenza kontra t-Tfal tas-Segretarju Ġenerali tan-NU, li gie pprezentat lill-Assemblea Ġenerali tan-NU fil-11 ta' Ottubru 2006,
  - wara li kkunsidra l-Linjigwida tal-UNICEF dwar il-Protezzjoni ta' Tfal Vittmi tat-Traffikar ta' Settembru 2006,
  - wara li kkunsidra d-Deciżjoni ta' Qafas tal-Kunsill 2004/68/JHA tat-22 ta' Dicembru 2003 dwar il-ġlieda kontra l-isfruttament sesswali tat-tfal u l-pornografija tat-tfal⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 34 u 35 tal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal li tikkoncerna l-protezzjoni tat-tfal minn kull forma ta' sfruttament sesswali u ta' abbuż sesswali u tfittex li tipprevjeni l-htif, il-bejgħ u t-traffikar tat-tfal,
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-22 ta' Mejju 2007 "Lejn politika ġenerali dwar il-ġlieda kontra l-kriminalità elettronika" (COM(2007)0267),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Procedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern u l-opinjoni tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi, tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin, tal-Kumitat għall-Iżvilupp, tal-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali, tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni u tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali (A6-0520/2007),
- A. billi l-ewwel objettiv tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni imsemmija hawn fuq "Lejn strategija Ewropea dwar id-Drittijiet tat-Tfal" huwa li tippromwovi affermazzjoni pożitiva tad-drittijiet tat-tfal, b'mod partikolari d-dritt għal identità tagħhom, id-dritt għal trobbija f'kundizzjonijiet siguri/id-dritt għall-kura, id-dritt għal familja, id-dritt għall-imhabba u l-logħob, u d-dritt għas-saħħa, l-edukazzjoni, l-inkluzjoni soċjali, għal opportunitajiet indaqs, għall-isport u għal ambjent nadif u protett u d-dritt li tinkiseb informazzjoni dwar tali kwistjonijiet, bil-għan li tinholoq soċjetà li tilqa' t-tfal, fejn it-tfal jistgħu jhossu hom protetti u l-protagonisti,
- B. billi l-Artikolu 24(3) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea (Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali) tiddikjara illi "kull minorenni għandu jkollu d-dritt li jzomm relazzjoni personali u kuntatt dirett fuq bażi regolari maż-żewġ ġenituri tiegħu/tagħha, sakemm dan ma jmurx kontra l-interessi tiegħu/tagħha.",
- C. billi skond l-Artikolu 24 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali u l-Artikolu 12 tal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal, huwa importanti li t-tfal kollha jingħataw il-garanzija tad-dritt għal "partecipazzjoni" sabiex dejjem jittiehed kont ta' l-esperjenzi tagħhom u ta' l-opinjoni tagħhom dwar kwalunkwe kwistjoni li tikkoncernahom, billi jingħata l-piż xieraq skond l-età, il-maturità u l-iżvilupp intellettuali tat-tifel/tifla; billi dak id-dritt huwa assolut u m'għandux ikun limitat, u billi għandhom jinsabu mezzi sabiex ikun hemm komunikazzjoni mat-tfal kollha, anke mat-tfal li jesprimu ruħhom b'mod li ma jinftehemx faċilment mill-adulti, pereżempju tfal żgħar ħafna, tfal b'diżabilità u tfal li jitkellmu b'lingwa oħra,

(1) ĠU C 300E, 9.12.2006, p. 259.

(2) http://ec.europa.eu/justice_home/cfr_cdf/doc/thematic_comments_2006_en.pdf.

(3) ĠU L 13, 20.1.2004, p.44.

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

- D. billi huwa fundamentali li d-drittijiet tat-tfal ikunu mdahhlin u rrapprezentati fil-politiki kollha ta' l-Unjoni Ewropea li jirrigwardawhom b'mod dirett jew indirett,
- E. billi għat-tfal, il-faqar u l-esklużjoni soċjali tal-ġenituri tagħhom jirrapprezentaw ostakli gravi għall-eżerċizzju tad-drittijiet tagħhom, u billi hemm ukoll bosta fatturi li ma jippermettux li t-tfal jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom, bħal pereżempju ġenituri li ma jwettqux dmirijiethom b'mod adegwat, il-bżonn li t-tfal jiġu rrapprezentati minn adulti fi kwistjonijiet legali, jew il-fatt li d-dritt għall-kura tas-saħħa jista' jiġi eżerċitat biss bil-kunsens tal-persuna li jkollha l-kustodja tat-tifel/tifla;
- F. billi l-adulti għandhom jipprovdu lit-tfal b'kundizzjonijiet favorevoli biex dawn ikunu jistgħu jitkellmu, jesprimu l-opinjoni tagħhom u jinstemgħu; billi l-adulti għandhom jipromwovu l-azzjonijiet ta' paċi u ta' hbiberija min-naħa tat-tfal u jhejjuhom biex jassoċjaw ma' tfal oħra; billi ż-żmien jikkostitwixxi fattur importanti fil-holqien ta' kundizzjonijiet li jwasslu għal imġieba u biex it-tfal jingħataw rwol, u mhux biss f'avvenimenti speċifiċi, u billi l-iffinanzjar ta' programmi pubbliċi għandu jikkunsidra dan;
- G. billi l-abbuż tad-drittijiet tat-tfal, il-vjolenza kontra t-tfal u t-traffikar tat-tfal għal adozzjoni illegali, prostituzzjoni, xogħol illegali, żwieġ sfurzat, it-tallaba fit-toroq, jew għal kwalunkwe raġuni oħra, jibq-għu jikkostitwixxu problema fi hdan l-UE,
- H. billi hemm numru dejjem jikber ta' tfal li jbagħtu minn mard kroniku bħan-newrodermatite u l-allergiji, u minn mard respiratorju u hsejjes,
- I. billi d-drittijiet ambjentali tat-tfal huma mnizzlin fil-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tat-Tfal,
- J. billi l-ambjent tal-familja jikkostitwixxi qafas propizju għall-harsien tad-drittijiet tat-tfal, u jiżgura l-iżvilupp tajjeb tal-personalitajiet tagħhom u tal-hiliet tagħhom u jippermettilhom li jiskbu t-tagħrif neċessarju biex jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom u sabiex ikunu konxji minn dmirijiethom, u għalhekk, għandu jsir kull sforz biex ikunu appoġġjati l-familji permezz ta' politiki pubbliċi xierqa, iżda, billi fin-nuqqas ta' qafas bħal dan, it-tfal kollha inkluzi l-orfni, it-tfal bla dar u r-rifugjati, b'konformità mal-Konvenzjoni għad-Drittijiet tat-Tfal tan-Nazzjonijiet Uniti, għandu jkollhom aċċess għal qafas sostituttiv ta' harsien li jippermettilhom li jikbru mingħajr l-ebda tip ta' diskriminazzjoni kontrihom,
- K. billi l-istrategija ta' l-UE dwar id-drittijiet tat-tfal għandha tkun ibbażata fuq il-valuri u l-prinċipji stipulati fil-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tat-Tfal,
- L. billi d-drittijiet tat-tfal bħala persuni li għandhom personalità legali awtonoma għandhom ikunu rikonoxxuti, iżda, minkejja l-leġiżlazzjonijiet nazzjonali u internazzjonali, il-bniet u n-nisa huma ta' sikwit vittmi ta' nuqqas ta' ugwaljanza legali, soċjali u ekonomika, li jaffettwa l-eżerċizzju tad-drittijiet pożittivi u fundamentali tagħhom bħall-aċċess għall-edukazzjoni, it-taħriġ u l-kura tas-saħħa, ikel sigur u ilma nadif u d-drittijiet riproduttivi għall-adoloxxenti,
- M. billi d-drittijiet u l-valuri fundamentali, inkluża l-ugwaljanza bejn is-sessi, għandhom ikunu element essenzjali fl-edukazzjoni matul it-tfulija u għandhom jiformaw il-bażi ta' kull stadju ieħor tal-hajja,
- N. billi l-integrazzjoni sistematika tas-sessi għandha tkun applikata għall-politiki kollha li jaffettwaw lit-tfal, peress li l-ugwaljanza bejn is-sessi tibda mir-rikonoxximent ta' drittijiet indaqs ta' tfal subien u bniet sa mill-ewwel snin tal-hajja,
- O. billi l-ksur tad-drittijiet tal-bniedem kontra n-nisa u l-bniet immigranti fil-forma ta' reati ta' l-unur, żwiġijiet sfurzati, mutilazzjoni ġenitali, jew ksur ieħor ma jista' jkun iġġustifikat taht ebda raġuni kulturali jew reliġjuża u m'għandu jkun ittollerat fl-ebda ċirkostanza,
- P. billi t-tfal fl-Ewropa huma esposti minn età żgħira għal xeni ta' orrur, pornografija u vjolenza fil-media, u billi dawn jista' jkollhom effetti psikoloġiċi u soċjali devastanti fuq it-tfal, bħall-ansjetà, id-depressjoni, żieda fl-aggressività u problemi fl-iskola,

Harsa generali lejn l-istrateġija

1. Jilqa' l-inizjattiva tal-Kummissjoni, li tagħmilha pjuttost ċara li l-konvenzjonijiet kollha dwar id-drittijiet tal-bniedem japplikaw kemm għat-tfal kif ukoll għall-adulti, hekk kif jagħmlu wkoll numru ta' drittijiet addizzjonali, inklużi dawk imniżżla fil-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tat-Tfal, li għet abbozzata b'referenza partikolari għas-sitwazzjoni speċifika tat-tfal u taż-żgħażaġh;
2. Jilqa' d-deċiżjoni tal-Konferenza Intergovernattiva tad-19 ta' Ottubru 2007 li d-drittijiet tat-tfal jid-dahhlu bhala wiehed mill-oġġettivi ta' l-UE fit-Trattat ta' Liżbona, u b'hekk jiġi provdut qafas legali għdid għad-drittijiet tat-tfal;
3. Jilqa' l-iżvilupp tal-Pjan ta' Azzjoni tal-Kummissjoni dwar it-Tfal fir-Relazzjonijiet Esterni, li se jtniżżel taht il-qafas u l-impenji approvati ta' l-istrateġija ta' l-UE fir-rigward tad-drittijiet tat-tfal;
4. Jinnota li numru dejjem jikber ta' oqsma ta' kompetenza ta' l-UE jaffettwaw, b'mod dirett jew indirett, id-drittijiet tat-tfal u jitlob lill-Kummissjoni sabiex tinkorpora taqsima ddedikata għall-konsiderazzjoni tad-drittijiet tat-tfal, fuq livell legali, fl-istudju ta' evalwazzjoni ta' l-impatt tagħha previst mill-komunikazzjoni tas-27 ta' April 2005 dwar "Ir-rispett tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali fil-proposti legiżlattivi tal-Kummissjoni — Metodoloġija għal kontroll sistematiku u rigoruż" (COM(2005)0172);
5. Jitlob lill-Kummissjoni biex tressaq proposta għall-holqien ta' linja tal-baġit speċifika għad-drittijiet tat-tfal, sabiex tiġi ffinanzjata hidma għall-implimentazzjoni tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni imsemmija hawn fuq bit-titolu "Lejn Strateġija Ewropea għad-Drittijiet tat-Tfal", u proġetti speċifikament relatati mat-tfal, bhas-sistema Ewropea ta' twissija bikrija dwar htif ta' tfal, u korp ta' koordinazzjoni magħmul minn rappreżentanti ta' l-awtoritajiet prinċipali ta' l-Istati Membri bil-mandat li jnaqqsu n-numru ta' każijiet ta' htif tat-tfal; il-linja tal-baġit għandha tinkludi sussidji għal networks ta' NGOs li jaħdmu f'dan il-qasam u għandha tassigura li jkun hemm parteċipazzjoni min-naħa tat-tfal fil-hidma għall-implimentazzjoni ta' dik il-komunikazzjoni u ta' dawk il-proġetti;
6. Jitlob li jkun hemm sistema effettiva ta' monitoraġġ appoġġjata minn mezzi finanzjarji u rapporti annwali biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni ta' l-impenji mniżżla fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni imsemmija hawn fuq "Lejn strateġija ta' l-UE dwar id-Drittijiet tat-Tfal" u fl-istrateġija futura dwar id-drittijiet tat-tfal;
7. Ifakkar li s-suċċess ta' l-istrateġija futura jirrikjedi impenn u azzjoni fuq tul ta' żmien, iktar sorveljanza effettiva ta' l-implimentazzjoni tad-drittijiet tat-tfal permezz ta' l-iżvilupp ta' indikaturi u l-involvement ta' NGOs u ta' assoċjazzjonijiet tal-ġenituri u assoċjazzjonijiet edukattivi, u koordinazzjoni ma' inizjattivi u politiki nazzjonali u internazzjonali dwar id-drittijiet tat-tfal;
8. Jitlob lill-Kummissjoni biex tabbozza Rapport Komprensiv ta' l-Unjoni Ewropea dwar it-Tfal u ż-Żgħażaġh kull sentejn, li jibda mill-2008;
9. Jilqa' l-pjan tal-Kummissjoni biex tiġi introdotta linja tat-telefon ta' għajnuna madwar l-UE għat-tfal u jirrimarka li hemm bżonn li dan is-servizz ikun bla ħlas u jaħdem lejl u nhar; jitlob lill-Istati Membri biex jinfurmaw lit-tfal, permezz ta' miżuri ta' informazzjoni, dwar il-possibiltà li jużaw dan is-servizz;
10. Jistenna b'interess ir-rapport tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni mill-Istati Membri tad-Deciżjoni ta' Qafas imsemmija hawn fuq ta' l-2003 rigward il-ġlieda kontra l-isfruttament sesswali tat-tfal u l-pornografija tat-tfal;
11. Jitlob li l-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal, hekk kif imniżżla fil-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, jagħmlu parti mill-Qafas Multiannwali ta' prijoritajiet ta' l-Aġenzija ta' l-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali ("l-Aġenzija"), u li din twaqqaf, mill-aktar fis possibbli, network ta' koperazzjoni ma' l-istituzzjonijiet internazzjonali, b'mod partikolari ma' l-ombudsman għat-tfal u ma' l-ONGs attivi f'dan il-qasam, sabiex tkun tista' tapprofita bis-shiħ mill-esperjenza tagħhom u mill-informazzjoni li huma għandhom;

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

12. Jitlob lill-Kummissjoni, lill-Aġenzija u lill-Istati Membri sabiex jahdmu f'koperazzjoni ma' l-aġenziji rilevanti tan-NU, ma' l-organizzazzjonijiet internazzjonali u maċ-ċentri ta' riċerka halli jtejbju l-għbir ta' data statistika rigward is-sitwazzjoni tat-tfal fi hdan l-UE, u jekk ikun il-każ billi jestendu l-mandat tal-Eurostat, bil-ghan li jiġi żviluppat u inkluz numru ikbar ta' indikaturi relatati speċifikament mat-tfal, bħal pereżempju, dwar il-faqar tat-tfal u l-eskluzjoni soċjali; għandha tiġi żgurata l-partecipazzjoni tat-tfal fil-għbir tad-data;
13. Jitlob lill-Kummissjoni biex ttiprovdi data mqassma skond is-sess u l-età dwar kull tip ta' diskriminazzjoni u vjolenza kontra t-tfal, biex tintegra l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel fil-politiki u l-istrumenti kollha ta' l-istrategija futura tagħha, inkluzi l-attivitajiet tal-Forum dwar id-Drittijiet tat-Tfal, u biex issegwi u tevalwa dawn il-politiki, fost oħrajn permezz ta' bbaġitar skond is-sessi;
14. Jitlob biex id-drittijiet tat-tfal jiddahhlu fil-politiki esterni u fl-azzjonijiet ta' l-UE, inkluzi l-Politika Ewropea tal-Viċinat u l-Ishubija Strateġika mar-Russja, hekk kif tgħid il-karta ta' hidma futura ta' l-istaff tal-Kummissjoni dwar "Pjan ta' Azzjoni ta' l-Unjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tat-Tfal fir-Relazzjonijiet Esterni", u fil-proċess tat-tkabbir, billi jiġi rikonoxxut li dawn il-politiki jikkostitwixxu għodda b'sahħitha li ttiprovdi opportunitajiet għall-promozzjoni tad-drittijiet tat-tfal; jitlob lill-Kummissjoni biex tftitex li dawn l-opportunitajiet isiru objettivi speċifiċi fix-xogħol estern tal-Komunità u ta' l-Istati Membri;
15. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex tippreżenta rapport dwar il-possibiltà li fil-ftehimiet internazzjonali kollha li l-KE tikkonkludi ma' pajjiżi terzi, tiġi inkluzi klawżola speċifika li tkun torbot legalment dwar ir-rispett tad-drittijiet tat-tfal kif huma definiti fil-livell internazzjonali;
16. Jitlob lill-Kummissjoni biex tirdoppja l-isforzi tagħha biex tgħin lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw sabiex idahhlu d-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tat-Tfal u l-protokollu fakultattivi tagħha fil-leġislazzjoni nazzjonali tagħhom;
17. Jitlob illi tiġi kkunsidrata l-adeżjoni ta' l-UE għall-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti li jikkonċernaw id-Drittijiet tat-Tfal u ż-żewġ protokollu fakultattivi tagħha, kif ukoll għall-konvenzjonijiet tal-Kunsill ta' l-Ewropa dwar id-Drittijiet tat-Tfal, inkluzi l-ECHR, u dawk dwar l-eżercizzju tad-drittijiet tat-tfal, dwar l-adozzjoni, dwar l-isfruttament u l-abbużi sesswali, u jitlob lill-Kunsill sabiex jadotta pożizzjoni ta' prinċipju li tippermetti lill-UE li, fil-gejjieni, tippartecipa fin-negozjati dwar konvenzjonijiet relatati b'mod partikolari mad-drittijiet tat-tfal;
18. Jirrimarka li kwalunkwe strategija rigward id-drittijiet tat-tfal għandha tkun ibbażata fuq il-valuri u fuq l-erba' prinċipji ewlenin tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-drittijiet tat-tfal: protezzjoni kontra kull forma ta' diskriminazzjoni; l-aħjar interessi tat-tfal bħala l-iktar kunsiderazzjoni importanti; id-dritt għall-hajja u għall-iżvilupp u d-dritt għall-espressjoni ta' opinjoni u li din l-opinjoni jittiehed kont tagħha, fi kwalunkwe kwistjoni jew proċedura li taffettwa lit-tifel jew tifla;
19. Jiddispaċiħ li mhux l-Istati Membri kollha stabilixxew ombudsman għad-drittijiet tat-tfal, hekk kif jitlob il-Kumitat tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal, għall-promozzjoni tal-harsien tad-drittijiet tat-tfal u l-implimentazzjoni ulterjuri tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tat-Tfal, u jitlob lil dawk l-Istati Membri li għadhom ma għamlux dan biex jieħdu dan il-pass mill-aktar fis; huwa ta' l-opinjoni li l-UE għandha tagħmel disponibbli appoġġ finanzjarju għan-Network Ewropew ta' Ombudsman għat-Tfal (ENOC), sabiex in-network ENOC ikun jista' jindirizza b'mod iktar intensiv u madwar l-UE il-kwistjonijiet relatati mad-drittijiet tat-tfal;
20. Jinnota li l-implimentazzjoni mill-awtoritajiet nazzjonali tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2201/2003 tas-27 ta' Novembru 2003 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonoxximent u l-infurzar ta' sentenzi fi kwistjonijiet matrimonjali u kwistjonijiet ta' responsabbiltà⁽¹⁾ tal-ġenituri qed tagħti lok għal numru ta' interpretazzjonijiet; ihegġeġ lill-Kummissjoni biex tabbozza linji gwida u lista ta' l-aħjar Prattiki bil-ghan li tiċċara u tiffaċilita l-implimentazzjoni ta' dak ir-Regolament;

(¹) ĠU L 338, 23.12.2003, p.1. Regolament kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 2116/2004 (ĠU L 367, 14.12.2004, p.1).

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

21. Jenfasizza l-importanza ta' implimentazzjoni shiha mill-Istati Membri u l-pajjiżi kandidati ta' impenji internazzjonali eżistenti, b'mod partikolari dawk li jaqgħu taħt il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tat-Tfal, il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità, li fiha dispożizzjonijiet speċifiċi għal tfal b'diżabilità, u l-konvenzjonijiet ta' l-ILO dwar ix-xogħol tal-minorenni;
22. Ihegġegħ lill-Istati Membri li għadhom ma rratifikawx il-Konvenzjoni ta' l-Aja tad-19 ta' Ottubru 1996 dwar il-Ġurisdizzjoni, il-Liġi Applikabbli, ir-Rikonossiment, l-Infurzar u l-Koperazzjoni relatati mar-Responsabilità tal-Ġenituri u l-Miżuri għall-Protezzjoni tat-Tfal sabiex jagħmlu dan; ihegġegħ lill-istituzzjonijiet ta' l-UE sabiex jippromwovu r-ratifika min-naha ta' pajjiżi terzi ta' l-istrumenti internazzjonali ewlenin għall-protezzjoni tat-tfal, speċjalment dawk li jistgħu jtejbu s-sitwazzjoni ta' immigranti minorenni;
23. Ihegġegħ lill-UE sabiex tiegħu parti attiva fil-promozzjoni ta' qawmien ta' kuxjenza u ta' tixrid tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tat-Tfal ġewwa u barra mill-UE permezz ta' l-użu ta' "soft power";
24. Ifakkar lill-Istati Membri dwar il-bżonn li jikkonformaw immedjatament ma' l-impenji Ewropej u internazzjonali tagħhom rigward il-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal;
25. Ihegġegħ lill-Istati Membri biex iwaqqfu programmi ta' skambju għal għalliema u studenti ma' pajjiżi lil hinn mill-UE, b'mod partikolari fil-Lvant Nofsani u fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, u biex ixerrdu u jippromwovu d-drittijiet tat-tfal, billi jiġbed l-attenzjoni għad-dritt għal edukazzjoni u għal ugwaljanza bejn is-sessi;
26. Jenfasizza l-importanza ta' kunsiderazzjoni differenzjata għall-bżonnijiet tat-tfal; eżempju tajjeb għal skala differenzjata bħal din hija l-Karta ta' Rapport 7 miċ-Centru ta' Riċerka ta' UNICEF INNOCENTI, b'sitt dimensjonijiet ta' benessri tat-tfal, inkluż benessri materjali, saħha u sigurtà, benessri edukazzjonali, relazzjonijiet mal-familja u mat-tfal, imġieba u riskji u benessri sugġettivi;
27. Ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiehdu azzjoni biex tiġi żgurata l-osservanza tad-drittijiet ta' tfal b'diżabilità mentali, b'referenza partikolari għad-dritt tagħhom għal-libertà, l-edukazzjoni u l-aċċess għall-qrati, u biex dawn it-tfal jiġu protetti mit-tortura u minn trattament krudili, inuman jew degradanti;
28. Jitlob lill-Istati Membri kollha biex jiżguraw illi t-tfal ikollhom rappreżentazzjoni effettiva u indipendenti f'kull proċedura ġudizzjarja jew kważi-ġudizzjarja relatata magħhom u li jkollhom persuni mahtura bil-liġi biex tiegħu hsiebhom f'każ illi ma jkunx hemm membru adult tal-familja responsabbli, kompetenti u adegwat biex iwettaq tali responsabilitajiet;
29. Jenfasizza illi, peress li l-maġġoranza l-kbira tat-tfal, speċjalment tfal zġħar, jieħdu hsiebhom il-familji tagħhom, strateġija dwar id-drittijiet tat-tfal għandha tinkludi dispożizzjonijiet għall-promozzjoni tal-benessri tal-familji;
30. Jitlob lill-Kummissjoni biex tiżviluppa politiki u tawtaq azzjoni komprensiva u trasversali bil-ghan li jiġu protetti d-drittijiet tat-tfal sabiex jintlaħaq bilanċ inter-territorjali u opportunitajiet indaqs għat-tfal;
31. Jipproponi li l-UE tiddefinixxi bħala "tfal friskju" dawk it-tfal kollha li huma vittmi ta' sitwazzjoni soċjali li hija ta' theddida għas-saħha mentali jew fiżika tagħhom u/jew tesponihom għal riskji ta' delinkwenza, kemm bħala atturi kif ukoll bħala vittmi;
32. Jitlob lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jieħdu iktar miżuri (kampanji ta' informazzjoni, skambji ta' l-ahjar Prattika eċċ) biex jipprevjenu li t-tfal jitqiegħdu "friskju", inkluża l-prevenzjoni ta' delinkwenza taż-żgħażaġh;

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

33. Ifakkar li d-dritt għall-edukazzjoni u t-taħriġ huwa dritt soċjali bażiku, u jitlob lill-Istati Membri kollha u lill-pajjiżi kandidati biex jiggwarantixxu dan id-dritt, ikunu xi jkunu l-isfond soċjali jew etniku, il-kundizzjoni fiżika jew l-istat legali tat-tfal;

34. Jitlob li l-istrategija futura ta' l-UE dwar id-drittijiet tat-tfal tinkludi miżuri għall-prevenzjoni ta' vjolenza bbażata fuq il-ġeneru billi jkun hemm iffukar, fost affarijiet oħra, fuq kampanji biex titqajjem kuxjenza dwar l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, li jkunu mmirati lejn bniet u subien, ġenituri, edukaturi u komunitajiet vulnerabbli, u li jkollhom l-għan ta' l-emanċipazzjoni tal-bniet, li jiggwarantixxu l-opportunitajiet indaqs tagħhom u jtejbu d-difiża tad-drittijiet tagħhom; jitlob li ssir promozzjoni tal-partecipazzjoni attiva tas-subien u l-irġiel fil-miżuri preventivi msemmija hawn fuq; jitlob lill-Kummissjoni biex tqiegħed bħala kundizzjoni għall-politika ta' għajjnuna għall-iżvilupp u l-ftehimiet kummerċjali tagħha l-implimentazzjoni ta' leġiżlazzjoni li tiggarrantixxi l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa u l-abolizzjoni ta' kull tip ta' vjolenza kontra n-nisa u t-tfal;

35. Jitlob lill-Kummissjoni biex, fir-relazzjonijiet tagħha ma' pajjiżi terzi, tinkoraġġixxi r-ratifika tat-Trattati internazzjonali biex tintemm id-diskriminazzjoni kontra n-nisa u biex tiġi promossa l-partecipazzjoni tan-nisa fil-hajja ekonomika, soċjali u politika, u b'hekk jittejjeb il-benesseri tat-tfal tagħhom;

Partecipazzjoni tat-tfal

36. Jilqa' t-tnedija min-naha tal-Kummissjoni ta' Forum li jiġbor flimkien rappreżentanti ta' l-Istati Membri, tal-Parlament u tal-Kummissjoni, ta' NGOs, ta' organizzazzjonijiet nazzjonali u internazzjonali attivi fil-qasam tad-drittijiet tat-tfal, u tat-tfal; jemmen li l-partecipazzjoni tat-tfal għandha tikkostitwixxi wieħed mill-għanijiet prinċipali tal-Forum; jitlob lill-Kummissjoni biex tiżgura l-partecipazzjoni tat-tfal kif ukoll ta' l-ombudsman għad-drittijiet tat-tfal fl-Istati Membri, kif ukoll ta' l-assocjazzjonijiet tal-ġenituri u tal-familji;

37. Jesprimi sodisfazzjon dwar il-fatt li l-Kummissjoni holqot grupp ta' interservizzi u hatret koordinatur għad-drittijiet tat-tfal u jitlob li tinholq unità għall-koordinazzjoni anke fi hdan il-Parlament bi qbil mad-dispożizzjonijiet tad-Trattat ta' Liżbona, sabiex taġixxi f'kooperazzjoni mal-grupp ta' interservizzi tal-Kummissjoni u sabiex tgħaqqad flimkien u tirrazzjonalizza l-inizjattivi u l-attivitajiet Parlamentari kollha relatati mad-drittijiet tat-tfal; huwa ta' l-opinjoni li entitajiet bħal dawn għandhom jipprovdu network għall-iskambju ta' informazzjoni u prattiki tajbin, fir-rigward tal-pjanijiet strateġiċi nazzjonali għat-tfal li qed jiġu implimentati minn xi Stati Membri; jitlob li dawn l-entitajiet jistabbilixxu kuntatt dirett ma' organizzazzjonijiet immexxija mit-tfal u miż-żgħażaġh sabiex jiżviluppaw, jimplimentaw, jimmoniterjaw u jiżguraw il-partecipazzjoni kostruttiva u effettiva tat-tfal fil-proċess ta' teħid ta' deċizzjonijiet kollha li jaffettwawhom;

38. Ifakkar li t-tfal u ż-żgħażaġh, mingħajr distinzjoni ta' età, għandhom id-dritt li jesprimu l-opinjoni tagħhom; iqis li l-bniet u s-subien huma intitolati daqs xulxin li jgħidu tagħhom u li dak id-dritt għandu jiġi garantit fix-xogħol li jsir għall-iżvilupp ta' strategija ta' l-UE għad-drittijiet tat-tfal, u li għandha tkun żgurata l-partecipazzjoni indaqs tal-bniet u s-subien;

39. Jirrikonoxxi li l-partecipazzjoni attiva hija marbuta mill-qrib ma' l-informazzjoni; jilqa' b'sodisfazzjon il-holqien ta' strategija ta' komunikazzjoni u ta' informazzjoni li ser tippubblika l-miżuri ta' l-UE b'mod li jifhmuhom it-tfal u li jkunu aċċessibbli għal kulhadd;

40. Jistenna b'interess il-pubblikazzjoni mill-Kummissjoni fl-2008 ta' l-istudju tagħha li jevalwa l-impatt ta' azzjonijiet eżistenti ta' l-UE li jaffettwaw id-drittijiet tat-tfal u dokument ta' konsultazzjoni li ser ikun maħsub li jstabbilixxi l-prijoritajiet ewlenin ta' l-azzjoni ta' l-UE fil-gejjieni fil-qasam tad-drittijiet tat-tfal, bil-għan li tiġi adottata White Paper; jistieden lill-Kummissjoni sabiex tqis ir-riżultati tal-konsultazzjoni imsemmija hawn fuq li saret fil-bidu ta' l-2007 mis-*Save the Children and Plan International* fost madwar elf tifel u tifla, li wrew li l-kwistjonijiet ta' prijorità, fl-opinjoni tagħhom, huma l-vjolenza fuq it-tfal, id-diskri-

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

minazzjoni, l-eskluzjoni soċjali u r-razzizmu, l-effetti tad-droga, l-alkohol u t-tipjip, il-prostituzzjoni, l-ittraffikar tat-tfal u l-harsien ambjentali; jemma li, flimkien ma' dawn il-kwistjonijiet prijoritarji speċifiċi, il-miri komprensivi ta' l-istrategġja għandhom ikunu d-drittijiet tat-tfal għall-partecipazzjoni u l-influenza; għalhekk, jistieden lill-Kummissjoni sabiex tiżviluppa proċess li permezz tiegħu il-partijiet kollha involuti, inklużi t-tfal, ikunu kapaci jiehdu sehem fil-konsultazzjoni li twassal għad-definizzjoni ta' l-istrategġja Ewropea għad-drittijiet tat-tfal;

41. Iqis li huwa importanti ferm li l-informazzjoni dwar id-drittijiet tat-tfal tinxtered fost it-tfal b'mod li tintfiehmed mit-tfal u permezz tal-mezzi xierqa; jistieden lill-Kummissjoni biex:

- tiżviluppa għoddod effettivi ta' komunikazzjoni, inkluża website adattata għat-tfal, sabiex tippromwovi x-xogħol ta' l-UE dwar id-drittijiet tat-tfal;
- twaqqaf sistema ta' informazzjoni permanenti u kondiviża sabiex iżżid l-għarfien tas-sitwazzjoni tat-tfal fl-UE;
- tohloq u tippromwovi kanali ta' informazzjoni perjodiċi u regolari dwar is-sitwazzjoni tat-tfal fl-UE, bħal rapporti statistiċi, studji u skambju ta' informazzjoni u prattiki tajbin;

Il-Prijoritajiet ta' l-Istrategġja ta' l-UE għad-drittijiet tat-tfal

Vjolenza

42. Jafferma li ebda forma ta' vjolenza fuq it-tfal fi kwalunkwe ambjent, inkluż dak tad-dar, ma tista' tiġi ġustifikata u għandha tiġi kkundannata; għalhekk jitlob li jkun hemm leġiżlazzjoni Komunitarja li tipprojbixxi kull forma ta' vjolenza, abbuż sesswali, kastig degradanti u prattiki tradizzjonali li jagħmlu l-ħsara; jikkundanna l-forom kollha ta' vjolenza kontra t-tfal inkluża vjolenza fiżika, psikoloġika u sesswali, bħat-tortura, l-abbuż u l-isfruttament tat-tfal, il-ħtif tat-tfal, l-ittraffikar jew il-bejgħ tat-tfal u l-organi tagħhom, il-vjolenza domestika, il-pornografija bit-tfal, il-prostituzzjoni tat-tfal, il-pedofilija, jew prattiki tradizzjonali li jagħmlu l-ħsara bħall-mutilazzjoni ġenitali femminili, żwiġijiet sfurzati u delitti ta' l-unur;

43. Ifakkar ir-rakkomandazzjonijiet li jinsabu fl-Istudju tas-Segretarju Ġenerali tan-NU dwar il-Vjolenza kontra t-Tfal imsemmi hawn fuq dwar il-prevenzjoni u r-reazzjoni għal kull forma ta' vjolenza kontra t-tfal — b'mod partikulari, jirrikonoxxi l-ħtieġa li l-politiki preventivi jingħataw prijorità u li s-servizzi soċjali jissahħu, b'referenza speċjali għas-servizzi ta' medjazzjoni familjari, li jitjeb l-appoġġ offrut lill-vittmi ta' vjolenza, sabiex il-ħatja jinżammu responsabbli u sabiex il-ġabra u l-analiżi tad-data dwar din il-problema mohbija jissahħu; jitlob għall-promozzjoni, fi hdan il-qafas tal-politiki għall-prevenzjoni tal-vjolenza fuq it-tfal, ta' qawmien ta' kuxjenza fost it-tfal, kampanji ta' informazzjoni u ta' edukazzjoni u attivitajiet ta' bini ta' kapacità għal gruppi professjonali li jahdmu mat-tfal u għat-tfal;

44. Jistieden lill-Istati Membri biex jew jimplementaw dispożizzjonijiet legali speċifiċi dwar il-mutilazzjoni ġenitali femminili jew jadottaw liġijiet li taht liema kull persuna li tipprattika l-mutilazzjoni ġenitali tista' tiġi imħarrka;

45. Jistieden lill-Istati Membri sabiex jiehdu azzjoni dwar id-delitti ta' l-unur, irrispettivament mir-raġuni, kemm jekk marbutin ma' l-omosesswalità, ir-religjon jew l-identità sesswali, żwiġijiet irrangati jew żwiġijiet ma' minorenni;

46. Ihegġeġ lill-Istati Membri biex iqajmu l-kuxjenza fost it-tobba dwar prattiki tradizzjonali li jagħmlu l-ħsara u biex jiżguraw li r-reati kriminali jkunu kkastigati konsistentement skond il-leġiżlazzjoni fis-seħh, b'attenzjoni partikulari għall-gruppi vulnerabbli li jinkludu bniet u nisa immigranti, dawk minn minoranzi etniċi u bniet b'diżabilità;

47. Jistieden lill-Istati Membri biex jintroduċu r-reġistrazzjoni obbligatorja mill-haddiema tal-kura tas-saħħa tal-kazijiet kollha ta' mutilazzjoni ġenitali femminili, u wkoll biex jirreġistraw kazijiet fejn ikun hemm suspett li tista' ssir mutilazzjoni ġenitali;

L-Erbgha, 16 ta' Jannar 2008

48. Jitlob lill-Istati Membri biex jtkellmu kontra l-vjolenza fuq in-nisa bbażata fuq it-tradizzjoni, biex jikkundannaw il-ksur tad-drittijiet tal-bniet immigranti li jkun ġej mill-familja, u biex jiċċekkjaw liema liġijiet jistgħu jiġu applikati biex il-membri tal-familja jinżammu responsabbli, speċjalment fil-każ ta' l-hekk imsejha reati ta' l-unur;
49. Isostni li, jekk il-vjolenza u l-abbuż tat-tfal għandu jinqabad u jkun ikkonfrontat ffazi bikrija, irid jiġi introdott protokoll proċedurali speċifiku għar-reġistrazzjoni u t-trattament ta' incidenti bħal dawn, flimkien ma' miżuri ta' taħriġ għall-istaff mediku u tal-kura tas-saħħa responsabbli minn kwistjonijiet li għandhom x'jaqsmu mas-saħħa fiżika u mentali tat-tfal;
50. Jappoġġja l-hatra ta' Rappreżentant Speċjali tas-Segretarju Ġenerali tan-NU għall-Eliminazzjoni tal-Vjolenza kontra t-Tfal, bil-mandat u r-rizorsi meħtieġa sabiex jiġu infurzati impenji globali sabiex tintemm il-vjolenza fuq it-tfal;
51. Jishaq li għandu jiġi stabbilit qafas legali dwar l-isfruttament sesswali tat-tfal u l-abbuż tat-tfal u li l-koperazzjoni ġudizzjarja għandha tissaħħah bejn l-Istati Membri, il-Europol, il-Eurojust u l-entitajiet internazzjonali kollha kompetenti;
52. Jistieden lill-Istati Membri sabiex jallokaw il-fondi għal kampanji edukattivi u tal-media li jimmiraw li jilhqu lill-ġenituri u lill-professjonisti u sabiex jiżguraw il-provvediment ta' servizzi legali, mediċi u psikoloġiċi adattati għat-tfal;
53. Jistieden lill-istituzzjonijiet u lill-Istati Membri kollha sabiex jieħdu sehem attiv fil-ġlieda kontra l-isfruttament tat-tfal, l-ittraffikar tat-tfal, il-pedofilija, l-abbuż sesswali tat-tfal permezz ta' l-Internet, il-prostituzzjoni tat-tfal u t-turiżmu sesswali li jinvolvi t-tfal, filwaqt li jittieħdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex titlesta l-approssimazzjoni tal-leġislazzjoni nazzjonali bbażata fuq prinċipji minimi komuni adottati fid-Deċiżjoni Qafas imsemmija hawn fuq 2004/68/JHA, u wkoll fi strumenti legali oħrajn li jipprevedu l-involviment tal-partijiet interessati pubbliċi u privati kollha, kif stipulat fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni imsemmija hawn fuq bit-titolu "Lejn politika ġenerali dwar il-ġlieda kontra l-kriminalità ċibernetika";
54. Jafferma li l-isfruttament sesswali tat-tfal għandu jitqies bħala ekwivalenti għall-istupru fir-rigward ta' sanzjonijiet penali; iqis li ċirkustanzi aggravanti għandhom jitqiesu meta tifel jew tifla jkun vittma ta' sfruttament jew abbuż sesswali;
55. Jistieden lill-Istati Membri sabiex jikkunsidraw leġislazzjoni li tkun newtrali fil-konfront tas-sessi differenti fir-rigward tal-vjolenza sesswali u sabiex jikkunsidraw li x-xiri ta' sess mingħand tfal (i.e. minorenni) għandu jitqies bħala reat skond l-Artikolu 1 tal-Protokoll Fakultattiv tal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal dwar il-Bejgħ, il-Prostituzzjoni u l-Pornografija tat-Tfal adottat mill-Assemblea Ġenerali tan-NU fil-25 ta' Mejju 2000; jishaq li l-għarfien pubbliku huwa kruċjali sabiex tkun miġġielda l-prostituzzjoni u l-pornografija tat-tfal u titnaqqas it-talba għalihom;
56. Ifakkar fir-rakkomandazzjoni tiegħu tas-16 ta' Novembru 2006 lill-Kunsill dwar il-ġlieda kontra l-ittraffikar ta' bnedmin — approċċ integrat u proposti għal pjan t'azzjoni⁽¹⁾, li l-premessa E tiegħu tipponi l-mira li n-numru ta' vittmi ta' traffikar tal-bnedmin jonqos bin-nofs fl-ghaxar snin li ġejjin, bil-ghan ġenerali li din l-attività kriminali tinqed kemm jista' jkun malajr u bl-aktar mod komprensiv possibbli;
57. Ihegġeg lill-Istati Membri biex jieħdu miżuri leġislattivi u miżuri oħrajn li jkun effettivi, inkluż il-ġbir ta' data mqassma skond l-età u s-sess sabiex tkun evitata u eliminata kull tip ta' vjolenza mwettqa fit-territorji tagħhom, kemm fl-isfera pubblika kif ukoll dik privata;
58. Jistieden ukoll lill-Kummissjoni sabiex tappoġġja r-ratiffika mgħaġġla tal-Protokoll tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal u l-Protokoll Fakultattiv ta' l-istess Konvenzjoni dwar l-involviment tat-Tfal f'Kunflitt Armat;
59. Jistieden lill-istituzzjonijiet kollha ta' l-UE u lill-Istati Membri sabiex jiżguraw harsien shiħ u għajjnuna shiha għall-vittmi tat-traffikar, b'mod partikolari fir-rigward tas-sejba ta' soluzzjoni xierqa fit-tul għall- tfal vittmi tat-traffikar;

(¹) ĠU C 314 E, 21.12.2006, p.355.

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

60. Jistieden lill-istituzzjonijiet kollha u lill-Istati Membri sabiex jieħdu parti attiva fil-ġlieda kontra t-traffikar tat-tfal għall-forom kollha ta' sfruttament inklużi x-xogħol (eż. thaddim tat-tfal⁽¹⁾), xogħol sfurzati, servitù domestika, skjavitù, xogħol marbut u tallaba fit-toroq), żwieġ sfurzati, adożzjoni illegali u attivitajiet illeċiti (eż. traffikar tad-drogi, *pick pocketing*), sfruttament sesswali u prostituzzjoni, eċċ.;

61. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tipproċedi immedjatament b'evalwazzjoni tal-miżuri ta' implimentazzjoni nazzjonali meħuda skond id-Deciżjoni Qafas 2004/68/JHA bil-għan li ssir proposta għall-emenda immedjata tad-dispożizzjonijiet nazzjonali li jmorru kontra dik id-Deciżjoni, u jappoġġja l-impenn li qed turi l-Kummissjoni li, flimkien mal-kumpaniji prinċipali tal-karti ta' kreditu, qed tesplora l-fattibilità teknika li websites involuti f'bejgħ online ta' materjal pornografiku li jinvolvi t-tfal jiġu esklużi mis-sistemi ta' hlas online jew li tiġi introdotta sistema oħra ta' restrizzjonijiet; bl-istess mod jistieden lill-partijiet ekonomiċi l-oħra involuti, bħall-banek, *exchange bureaux*, fornituri ta' l-internet u operaturi ta' *search engines* sabiex jieħdu sehem attiv fl-isforzi sabiex tkun miġġielda l-pornografija tat-tfal u kwalunkwe forma oħra ta' sfruttament kummerċjali tat-tfal; jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni, fir-rigward tad-Direttiva 2007/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2007 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 89/552/KEE dwar il-koordinament ta' ċertu dispożizzjonijiet stabbiliti bil-liġi, regolament jew azzjoni amministrattiva fl-Istati Membri dwar it-twertiq ta' attivitajiet tax-xandir bit-telewizjoni⁽²⁾ sabiex tipprojbixxi l-pornografija tat-tfal u l-vjolenza kontra t-tfal fis-servizzi kollha tal-media awdjoviziva; iqis li waħda mill-prijoritajiet bażiċi tal-Kummissjoni għandha tkun li ssahħa l-operazzjonijiet transkonfinali kontra websites ta' pornografija tat-tfal u li ttejjeb il-koperazzjoni bejn l-awtoritajiet pubbliċi u l-korpi tas-settur privat bl-għan li jkun hemm impenn biex jingħalqu l-websites illegali;

62. Jiġbed l-attenzjoni għall-isfruttament tat-tfal u l-minorenni fil-moda, fil-mużika, fl-industrija tal-film u fl-isport;

63. Isejjaħ għall-holqien, fl-interess tad-difiża tad-drittijiet tat-tfal, ta' sistema regolatorja xierqa, effettiva u proporzjonata fi djalogo mal-fornituri, mal-media (kumpaniji tat-telewizjoni pubbliċi u privati, kumpaniji ta' riklamar, l-istampa, loġhob tal-kompjuter, operaturi tat-telefown portabbli u l-Internet) u industrij, immirati, fost affarijiet oħra, lejn il-projbizzjoni ta' stampi li jagħmlu l-hsara u l-kontenut (inkluż il-*bullying* ċiberne-tiku) u l-kummerċjalizzar ta' loġhob tal-kompjuter vjolenti, li, billi jinkoraġġixxu l-vjolenza u s-sessizmu, jistgħu jagħmlu l-hsara lill-iżvilupp fiżiku u psikoloġiku tat-tfal; barra minn dan, bi thassib, jiġbed l-attenzjoni għall-problema ta' skambju ta' stampi pornografiċi jew relatati ma' l-abbuż tat-tfal permezz ta' l-MMS; jesprimi l-appoġġ tiegħu għal Programm Plus ta' l-Internet aktar Sikur permezz ta' l-implimentazzjoni ta' miżuri operattivi u tekniċi speċjalment għall-protezzjoni tat-tfal; fi hdan dan il-qafas, jistieden ukoll lill-Istati Membri u lill-fornituri tas-servizzi ta' l-Internet, f'kollaborazzjoni mal-kumpaniji li joffru *search engines* u mal-pulizzija, sabiex jimplimentaw teknoloġija li timblokka lill-utenti ta' l-Internet milli jaċċessaw websites illegali relatati ma' l-abbuż tat-tfal u li tipprevjeni lill-pubbliku milli jaċċessa materjal li juri abbuż sesswali tat-tfal;

64. Jilqa' b'sodisfazzjoni l-implimentazzjoni ta' Qafas Ewropew għall-użu aktar sikur tat-telefowns portabbli minn adoloxxenti u tfal, li ġie adottat bħala kodiċi ta' awtoregolazzjoni bejn il-kumpaniji ewlenin f'dan is-settur fl-UE u li ser jiġi segwit mill-adozzjoni ta' kodiċi ta' awtoregolazzjoni nazzjonali korrispondenti; jenfasizza li dan il-qafas jikkostitwixxi l-ewwel pass importanti lejn l-assigurazzjoni tal-harsien tal-minorenni minn perikli speċifiċi li huma riżultat ta' l-użu tat-telefowns portabbli, iżda li huwa essenzjali li l-Kummissjoni timmoniterja u tevalwa b'mod kostanti l-implimentazzjoni tiegħu fuq livell nazzjonali bil-għan li jiġu evalwati r-riżultati tiegħu u li tiġi eżaminata l-htieġa li tiġi adottata inizjattiva leġiżlattiva Komunitarja;

65. Jappoġġja l-holqien ta' sistema uniformi ta' klassifikazzjoni u ttikettar fl-UE għall-bejgħ u d-distribuzzjoni ta' kontenut awdjoviziv u loġhob tal-kompjuter maħsubin għall-minorenni, sabiex l-istandard Ewropew iservi ta' mudell għall-pajjiżi barra mill-UE;

66. Ifakkar li tikketta speċjali għall-loġhob online żdiedet riċentement mas-sistema Ewropea eżistenti għall-klassifikazzjoni skond l-età tal-loġhob tal-kompjuter u dak elettroniku (PEGI); huwa ta' l-opinjoni li l-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu li jagħtu appoġġ akbar lill-awtoregolazzjoni ta' dan it-tip fl-ittikkettar tal-loġhob, sabiex tingħata protezzjoni minn kontenut mhux xieraq ahjar lill-minorenni u sabiex il-ġenituri jiġu infurmati dwar ir-riskji possibbli marbuta mal-loġhob, kif ukoll sabiex ikunu esposti għal eżempji tajbin;

(¹) Il-Konvenzjoni 182 ta' l-ILO dwar l-aġar forma ta' thaddim tat-tfal tirreferi direttament għall-ittraffikar bħala wieħed mill-aġar form ta' sfruttament.

(²) ĠU L 332, 18.12.2007, p.27.

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

67. Jistieden lill-Istati Membri sabiex jissikkaw il-kontrolli tagħhom fuq il-kontenut ta' programmi televiżivi li jintwerew waqt hinijiet meta jkun hemm l-akbar numru ta' tfal jaraw it-televiżjoni u sabiex jgħinu fil-kontroll min-naha tal-ġenituri billi jipprovdu informazzjoni xierqa u omoġenika dwar il-programmi televiżivi; jenfasizza li t-teknoloġija ta' l-informatika toffri aktar possibiltajiet lit-tfal biex jaċċessaw il-programmi tat-televiżjoni fi kwalunkwe hin, minn kwalunkwe kompjuter li jkollu konnessjoni ma' l-internet; jirrimarka li hemm bżonn ta' aktar kunsiderazzjoni għar-reviżjoni tad-dritt mhux ristrett tal-mass media li jkollha aċċess għat-tfal u d-dritt tat-tfal li jaċċessaw il-mass media mingħajr restrizzjoni;

68. Jirrimarka li kien hemm zieda allarmanti fl-Istati Membri kollha tal-kriminalità minorenni li tinvolvi atti kriminali magħmula minn persuni minorenni u — f'hafna mill-każi — vittmi minorenni, sitwazzjoni li titlob politika integrata, mhux biss fuq livell nazzjonali, iżda wkoll fuq livell Komunitarju; jirrakkomanda għalhekk, bħala miżura neċessarja, li jsir stharrig awtoritarju tal-problema mingħajr dewmien u li mbagħad jitfassal programm ta' qafas integrat fuq livell komunitarju, li jiġbor flimkien il-miżuri madwar tliet linji-gwida: miżuri preventivi, miżuri ta' integrazzjoni għall-persuni minorenni li wettqu reat u miżuri ġudizzjarji u extraġudizzjarji ta' intervenzjoni;

69. Jenfasizza li l-promozzjoni ta' "kultura tat-tfal" mill-Programmi Ewropej tal-Media u l-Kultura għandhom jiżdiendu u jitlob lill-Kunsill u lill-Kummissjoni sabiex jużaw proġetti innovattivi f'forma adattata għat-tfal sabiex jinkoraġġixxu interess fil-kultura Ewropea u l-lingwi Ewropej u jstimulaw ir-rieda tat-tfal li jitgħallmu minn età żgħira; jenfasizza wkoll l-importanza tal-litteriżmu tal-media sabiex tippromwovi użu aktar infurmat tat-tipi varji ta' media permezz ta' l-introduzzjoni ta' kontenut edukattiv;

70. Jitlob lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni, fl-istrateġja tagħha għall-gejjieni, sabiex ifasslu pjan preventiv komprensiv kontra l-kriminalità fost iż-żgħażaġh u l-bullying fl-iskejjel u attegġjament iehor li jagħmel il-hsara u l-problema speċifika ta' gangs ta' żgħażaġh li jinvolvu familji u skejjel partikolari, is-servizzi soċjali li jahdmu għall-appoġġ tal-familji, iċ-ċentri sportivi u dawk taż-żgħażaġh, iż-żgħażaġh infushom, b'attenzjoni speċjali fuq il-provvediment ta' opportunitajiet u l-promozzjoni tal-parteċipazzjoni attiva tagħhom fis-soċjetà, jirrakkomanda li l-Istati Membri jaqsmu l-aħjar Prattiki tagħhom ma' xulxin;

71. Jitlob li jkun hemm holqien ta' mekkaniżmi sikuri, riklamati tajjeb, kunfidenzjali u aċċessibbli għat-tfal, ir-rappreżentanti tagħhom u ohrajn li jirrapportaw vjolenza fuq it-tfal kollha, inklużi dawk f'istituzzjonijiet ta' kura u ġudizzjarji, għandhom ikunu konxji mill-eżistenza ta' mekkaniżmi ta' ilment;

72. Jistieden lill-Istati Membri sabiex jintroduċu sistema ta' aċċess għall-informazzjoni dwar il-kundanni li jirriżultaw minn abbuż fuq it-tfal sabiex jiġi żgurat li persuni li, minhabba kundanna għal abbuż sesswali, għandhom jiġu meqjusa bħala mhux adattati biex jahdmu mat-tfal ikunu jistgħu jiġu esklużi, fl-aħharnett madwar l-Unjoni kollha, mill-aċċess għal ċerti professjonijiet, li jinvolvu kuntatt mat-tfal bi qbil mal-pożizzjoni tiegħu ta' l-1 ta' Gunju 2006 dwar l-inizjattiva tar-Renju tal-Belġju bil-hsieb ta' l-adozzjoni ta' Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill dwar ir-rikonossiment u l-infurzar fl-Unjoni Ewropea ta' projbizzjonijiet li jirriżultaw mill-htija ta' reati sesswali mwettqa fuq tfal⁽¹⁾ iquis li huwa meħtieġ li jiġu introdotti miżuri sabiex jiġu evitati reati ohrajn, pereżempju, meta persuna li giet ikkundannata minhabba abbużi sesswali kontra t-tfal tivvjaġġa; fir-rigward ta' dan, jilqa' b'sodisfazzjon il-progress miksub fi hdan il-Kunsill fil-qasam ta' l-iskambju ta' informazzjoni bejn l-Istati Membri dwar il-kundanni penali nazzjonali u jixtieq illi l-Kunsill iwettaq mill-aktar fis possibbli interkonnessjoni bejn il-fajls ġudizzjarji nazzjonali permezz ta' networks Ewropej;

73. Jitlob li jkun hemm sforz sabiex jiġu ttrattati l-bejgħ u l-konsum ta' drogi u alkohol fl-istabbilimenti ta' edukazzjoni u fid-dawra tagħhom, u għat-tfal sabiex jiġu pprovduti b'informazzjoni dwar il-perikli li dawn jirrapreżentaw;

74. Jitlob li l-Istati Membri jiddeterminaw ftehim komuni ta' x'jikkostitwixxi abbuż tat-tfal, minhabba li għandhom legiżlazzjoni li tvarja dwar, pereżempju, l-età tal-kunsens;

(¹) ĠU C 298 E, 8.12.2006, p. 220-01.

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

75. Jitlob li jkun hemm harsien effettiv tat-tfal kontra l-isfruttament sesswali inkluż billi t-turiżmu sesswali li jinvolvi t-tfal jiġi meqjus bhala reat kriminali fl-Istati Membri kollha u billi jagħmlu suġġett għal liġijiet kriminali extraterritorjali; jitlob li kull ċittadin ta' l-Unjoni li jwettaq reat kriminali fpajjiż terz jiġi ttrattat skond gabra wahda ta' liġijiet kriminali extraterritorjali li japplikaw madwar l-UE kollha kemm hi, skond il-Protokol Fakultattiv tal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal, dwar il-Bejgħ ta' Tfal, il-Prostituzzjoni tat-Tfal u l-Pornografija tat-Tfal;

76. Jitlob li l-Europol ikollha mandat kif jixraq sabiex tikkopera mal-forzi tal-pulizija ta' l-Istati Membri u l-pajjiżi affettwati minn dan it-tip ta' turiżmu sabiex jitwettqu investigazzjonijiet bil-ghan li jiġu identifikati dawk responsabbli ta' atti kriminali simili u għal dan il-ghan jitlob li jinholqu l-postijiet ta' Uffiċjal Ewropew ta' Kooperazzjoni; jitlob li jittiehdu miżuri adattati għar-rijabilitazzjoni u l-integrazzjoni soċjali tal-vittmi ta' sfruttament soċjali li jkunu nhelesu minn dawk li kienu jisfruttawhom; jitlob ukoll għal informazzjoni aktar komprensiva dwar it-turiżmu sesswali tat-tfal fl-Istati Membri;

77. Jinkoraġġixxi lill-Istati Membri biex jistabbilixxu qafas leġislativ biex jippenalizzaw it-turisti tas-sess mat-tfal u jstieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jesploraw il-possibilità li jadottaw strategija wahda ta' l-UE kontra t-turiżmu għas-sess mat-tfal u biex jiffirmaw u jipromwovu kodiċi ta' kondotta fl-industrija tal-lukandi u t-turiżmu, bħal pereżempju l-Kodiċi ta' Kondotta għall-Harsien tat-Tfal mill-Isfruttament Sesswali fl-Ivvaġġar u t-Turiżmu ta' l-ECPAT⁽¹⁾ tal-21 t'April 2004;

78. Jenfasizza l-fatt li l-parti l-kbira tal-vittmi tfal tat-traffikar għal raġunijiet ta' sfruttament sesswali kummerċjali bħall-prostituzzjoni u l-produzzjoni tal-pornografija bit-tfal, kif ukoll fil-każ taż-żwġijiet sfurzati, huma tfajliet, u bhala konsegwenza it-traffikar tal-persuni għandu importanza kbira fil-kwistjoni tad-differenzi bejn is-sessi; jenfasizza, barra minn hekk, li anke fi hdan gruppi involuti fi sforzi biex it-traffikar tal-persuni jiġi kkontrollat u mwaqqaf, għadhom prezenti attitudnijiet konvenzjonali dwar ir-relazzjoni bejn is-sessi u perċezzjonijiet tradizzjonali dwar l-irwoli tan-nisa u l-bniet;

79. Jistieden lill-Istati Membri sabiex iqisu tifel jew tifla li jkunu xhieda ta' vjolenza domestika bhala vittmi ta' reat kriminali;

80. Jistieden lill-Istati Membri kollha li għadhom ma rratifikawx il-Protokoll għall-Prevenzjoni, Soppresjoni u Kkastigar tat-Traffikar ta' Persuni, Speċjalment Nisa u Tfal, li jissupplimenta l-Konvenzjoni tan-NU kontra l-Kriminalità Organizzata Transnazzjonali, adottat min-NU f'Palermo fl-2000 biex jagħmlu dan u biex jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jipprovdur harsien għall-vittmi tfal tat-traffikar tal-persuni, fost l-oħrajn billi jippermettu lill-vittmi tat-traffikar biex jibqgħu fit-territorji tagħhom fuq bażi temporanja jew permanenti;

81. Jirrakkomanda li l-istrategija futura ta' l-UE għandha tagħti importanza partikulari lill-kura medika, psikoloġika u soċjali tat-tfal li huma vittmi ta' negligenza, abbuż, trattament hażin, sfruttament u vjolenza diretta jew indiretta, b'mod li jitqies l-ahjar interess tat-tifel jew tifla u d-dimensjoni tal-ġeneru; ifakkar li l-impatt tal-vjolenza indiretta fuq il-benesseri tat-tfal u l-prevenzjoni ta' vjolenza bħal din għandhom ikunu parti mill-hidma tal-Kummissjoni; jishaq li dawn il-kwistjonijiet huma ta' spiss marbuta mal-faqar u l-eskluzjoni soċjali fost il-familji, u li politiki soċjali godda b'enfasi akbar fuq is-solidarjetà huma meħtieġa jekk dawn il-problemi iridu jiġu affaċċjati;

82. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jinvestigaw l-irwol li għandha d-domanda tas-suq kemm għall-isfruttament sesswali tat-tfal u kif ukoll għal forom oħrajn ta' sfruttament tat-tfal; galadarba dan ikun konstatat, jitlob li jittiehdu miżuri sabiex din id-domanda titnaqqas, inter alia permezz ta' kampanji diretti lejn il-pubbliku; ihares lejn l-ittraffikar tat-tfal bhala kriminalità organizzata, u għalhekk jitlob li jkun hemm sforzi kongunti bejn l-Istati Membri fil-ġlieda kontra reati kriminali bħal dawn; jistieden lill-Istati Membri sabiex jagħtu prijorità lid-dritt tat-tfal għall-protezzjoni;

83. Jistieden lill-Istati Membri kollha sabiex jirrikonoxxu li t-tfal bniet huma sproporzjonalment rappreżentati fost dawk sesswalment sfruttati u li l-isforzi kontra l-isfruttament sesswali tat-tfal għandhom għalhekk jimplementaw perspettiva tal-ġeneru;

(¹) ECPAT huwa network ta' appoġġ internazzjonali għat-Tmiem tal-Prostituzzjoni, tal-Pornografija u t-Traffikar tat-Tfal għal finijiet ta' Sess.

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

84. Huwa tal-fehma li r-relazzjonijiet bejn is-sessi, bejn il-bniet u s-subien fl-istadij bikrija tal-ħajja iwittqu t-triq ta' l-ugwaljanza bejn is-sessi f'fażijiet oħrajn tal-ħajja;
85. Jitlob li jkun hemm alternattivi għall-primarja fir-rigward tal-minorenni, filwaqt li titqies kif jixraq il-gravità tar-reat kriminali imwettaq, u sabiex miżuri ta' riedukazzjoni, bħal m'hu s-servizz komunitarju fost iż-żgħażaġh, jiġu garantiti għar-reintegrazzjoni soċjali u tax-xogħol fil-futur ta' persuni bħal dawn, filwaqt li titqies kif jixraq il-ħtieġa li t-tfal jitgħallmu li huma għandhom id-drittijiet, iżda wkoll id-dmirijiet, filwaqt li josserva li d-detenzjoni ta' persuni minorenni li jwettqu reati kriminali għandha tkun biss l-aħħar għażla u għall-iqsar żmien possibbli; jitlob ukoll għal miżuri edukattivi sabiex tiġi assigurata r-reintegrazzjoni soċjali u vokazzjonali; huwa tal-fehma li miżuri ta' riedukazzjoni għandhom jimmiraw inter alia li jipprovdu lill-persuni żgħażaġh bl-għerf u bl-ghodda meħtieġa sabiex jitrattaw is-sitwazzjoni reali li jgħixu fiha, li jfisser li jkun ċar għalihom li huma għandhom ir-responsabilità li jirrispettaw lil haddiehor, kif ukoll ir-responsabilità li jirrispettaw il-liġijiet u r-regoli stabbiliti mis-soċjetà; iqis li l-iżvilupp possibbli taż-żgħażaġh f'individwi responsabbli huwa essenzjali sabiex dawn ikunu involuti u jkollhom id-dritt li jinfluwenzaw is-sitwazzjoni tagħhom stess u l-kwistjonijiet li jikkonċernawhom;
86. Jinnota li l-età tar-responsabilità kriminali attwali mhix l-istess fl-Istati Membri kollha u jitlob li l-Kummissjoni twettaq studju dwar l-opinjoni differenti fost l-Istati Membri dwar l-età tar-responsabilità kriminali; it-trattament ta' persuni li jwettqu reati u l-istrategiji effettivi tagħhom rigward il-prevenzjoni ta' kriminalità fost iż-żgħażaġh;
87. Jishaq dwar il-ħtieġa li professjonisti legali li jahdmu fis-settur tal-ġustizzja taż-żgħażaġh (imħallfin, avukati, *social workers* u uffiċjali tal-pulizija) jiġu pprovduti b'taħriġ speċifiku;
88. Jesprimi x-xewqa li titwaqqaf taqsima speċjalizzata dwar id-drittijiet tat-tfal fil-Qorti Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem;
89. Jistieden lill-Istati Membri sabiex jimplementaw miżuri serji sabiex jipprojbixxu l-forom kollha ta' sfruttament tat-tfal inklużi l-isfruttament għall-prostituzzjoni jew forom oħra ta' sfruttament sesswali, xogħol jew servizzi sfurzati, skjavitù jew prattiki simili, l-użu tat-tfal biex jitalbu l-flus fit-toroq, attivitajiet illegali, sport u attivitajiet relatati, adożzjoni illeċiti, żwieġ sfurzati jew kwalunkwe forma oħra ta' sfruttament;
90. Jitlob li tittiehed azzjoni dwar il-problema tal-ħtif internazzjonali tat-tfal, li spiss ikun hemm għieda dwarhom minn ġenituri wara separazzjoni jew divorzju, filwaqt li tingħata kunsiderazzjoni ewlenija fiċ-ċirkustanzi kollha lill-aħjar interess tat-tifel jew tifla;
91. Jishaq li l-Artikolu 3 tal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal tgħid li "Fl-azzjonijiet kollha li jirrigwardaw lit-tfal, kemm jekk ikunu azzjonijiet mehuda minn istituzzjonijiet pubbliċi jew privati ta' *welfare* soċjali, qrati tal-ġustizzja, awtoritajiet amministrattivi jew entitajiet leġiżlattivi, l-aħjar interessi tat-tfal għandu jingħata kunsiderazzjoni ewlenija"; taħt il-Konvenzjoni ta' l-Aja ta' l-1980 dwar l-Aspetti Ċivili dwar il-ħtif Internazzjonali tat-Tfal (il-Konvenzjoni ta' l-Aja) l-interessi tat-tfal huwa mifhum li jfissru r-ritorn mill-aktar fis possibbli wara l-ħtif; madanakollu, l-interessi tat-tfal jiġbru fihom aktar minn sempliċi ritorn malajr, pereżempju ambjent fiziku dirett sikur, klima ta' affezzjoni, struttura familjari ta' appoġġ u flessibbli, ġenituri li jservu ta' mudell xieraq, kontinwità fit-trobbija u kura, kif ukoll kundizzjonijiet ta' għixien diċenti; il-Konvenzjoni ta' l-Aja ma tqisx dawn il-kriterji, pereżempju, ma tqisx liema ġenitur ikun hataf lit-tfal, jekk dak il-ġenitur ikollux responsabbiltà ta' ġenitur, kemm għandhom żmien it-tfal, kemm it-tfal qattgħu żmien fil-pajjiż l-iehor, jekk it-tfal imorrux l-iskola u għamlux hbieb eċċ, jista' jkun konkluz li minkejja l-intenzjonijiet "tajbin" tal-Konvenzjoni ta' l-Aja u r-Regolament (KE) Nru 2201/2003, id-drittijiet tat-tfal spiss mhumiex imħarsa tajjeb; jistieden lill-Kummissjoni sabiex tiegħu azzjoni sabiex tiggarantixxi d-drittijiet tat-tfal aħjar hawnhekk ukoll, u jhegġiġha sabiex tagħmel proposti għal dak il-ghan;
92. Jistieden sabiex ikunu introdotti miżuri xierqa u b'heffa għat-tfittxija u s-sejbien ta' tfal irrapurtati nieqsa inkluż l-użu tas-Sistemi ta' Informazzjoni Schengen sabiex ma jithallewx jaqsmu l-fruntieri; jilqa' b'sodisfazzjoni il-komunikazzjonijiet *hotline* Ewropej għat-tfal irrapurtati neqsin u l-azzjoni korrispondenti ta' NGOs u jhegġiġ lill-Kummissjoni sabiex tippromwovi l-holqien ta' aġenzija telefonika Ewropea għat-tfal u ż-żgħażaġh bi problemi;

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

93. Jistieden lill-Istituzzjonijiet ta' l-UE u lill-Istati Membri sabiex jimplementaw ir-riżoluzzjonijiet ta' l-Assemblea Ġenerali tan-NU A/RES/46/121, A/RES/47/134 u A/RES/49/179 dwar id-drittijiet tal-bniedem u faqar estrem, A/RES/47/196 dwar osservanza ta' ġurnata internazzjonali għall-qerda tal-faqar u A/RES/50/107, dwar l-osservazzjoni tas-Sena Internazzjonali għall-Qirda tal-Faqar u l-proklamazzjoni ta' l-ewwel Deċennju tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Qirda tal-Faqar, and dokumenti Ekonomiċi u tal-Kunsill Soċjali tan-NU E/CN.4/Sub.2/1996/13, E/CN.4/1987/NGO/2, E/CN.4/1987/SR.29 u E/CN.4/1990/15, dwar id-drittijiet tal-bniedem u faqar estrem, E/CN.4/1996/25, dwar id-dritt għall-iżvilupp u E/CN.4/SUB.2/RES/1996/25 dwar il-realizzazzjoni tad-drittijiet ekonomiċi, soċjali u drittijiet kulturali;

Faqar/Diskriminazzjoni

94. Ifakkar li 19% tat-tfal fl-UE jgħixu taħt il-linja tal-faqar u għalhekk għandhom jittiehdu miżuri xierqa ta' għajnuna mmirati lejn il-htigijiet tat-tfal, inklużi miżuri sabiex jappoġġjaw il-familji tagħhom u jistieden lill-Istati Membri sabiex jadottaw miri ambizzjużi u li jistgħu jintlahqu għat-tnaqqis — u maż-żmien il-qirda — tal-faqar tat-tfal;

95. Huwa favur il-holqien ta' strutturi xierqa fl-Istati Membri biex jgħinu lit-tfal u lill-ġenituri jadattaw irwiehhom għal ċirkustanzi tal-familja mibdula;

96. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tiehu passi sabiex tippermetti lit-tfal li jgawdu s-snin tat-tfulija tagħhom u jiehdu sehem fl-attivitajiet tat-tfal mingħajr ma' jsofru minn diskriminazzjoni u esklużjoni soċjali;

97. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tfittex l-integrazzjoni ta' strateġija li speċifikament jindirizzaw il-faqar tat-tfal, il-qgħad fost iż-żgħażaġh u l-inklużjoni soċjali tal-minorenni fil-hdan l-istrateġiji inkluża fid-Dokumenti ta' Strateġija għat-Tnaqqis tal-Faqar u l-Programmi Indikattivi;

98. Jistieden lill-istituzzjonijiet involuti sabiex jipprovdu lit-tfal bl-opportunità li jagħtu kontibuzzjoni reali għall-ġlieda kontra l-faqar; Jitlob, bil-għan li l-ġlieda kontra l-faqar tat-tfal tkun aktar effettiva, sabiex il-partijiet kollha konċernati, inklużi l-ifqar tfal, sabiex jingħataw parti attiva fl-ippjanar, fil-holqien u fl-ewalwazzjoni ta' proġetti bħal dawn għall-qerda tal-faqar estrem;

99. Jishaq li l-azzjoni kontra l-isfruttament sesswali tat-tfal għall-kummerċ — i.e. l-ittraffikkar tat-tfal għal raġunijiet ta' sess, il-pornografija tat-tfal u t-turiżmu għas-sess mat-tfal għandhom isiru wahda mill-oġettivi ta' azzjoni ewlenin ta' l-istrateġija kemm fi hdan u kif ukoll barra mill-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari fid-dawl ta' l-Oġettivi tal-Millennju għall-Iżvilupp (MDGs); jirrimarka li l-faqar huwa spiss wiehed mill-hafna kawżi ta' l-esklużjoni soċjali, id-diskriminazzjoni u l-periklu tat-tfal u jkompli jsahhah dawn il-fatturi; huwa ta' l-opinjoni, għalhekk, li l-isfruttament sesswali tat-tfal għall-kummerċ għandu l-bidu veru tiegħu fit-talba għas-sess mat-tfal u fil-kriminalità organizzata, li hija ppreparata li tisfrutta sitwazzjonijiet li jpoġġu t-tfal fir-riskju;

100. Jitlob li tingħata kunsiderazzjoni lill-provvediment ta' kura psikosoċjali u appoġġ emozjonali għat-tfal li jgħixu f'sitwazzjonijiet diffiċli bħal kunflitt bl-armi u sitwazzjonijiet ta' kriżi, tfal imcaqalqa minn arthom jew tfal li jgħixu f'faqar estrem;

101. Jistieden lill-Istati Membri sabiex jaqdu d-dmir tagħhom li jgħinu u jharsu lit-tfal kollha kontra r-riskji tal-malnutrizzjoni, il-mard, it-trattament hażin u l-abbuż, lil hinn mill-istatus soċjali u/jew l-istatus legali tagħhom jew tal-ġenituri tagħhom;

102. Jitlob lill-Kummissjoni biex tippreżenta proposta għal Direttiva li tkopri l-forom kollha ta' diskriminazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 13 tat-Trattat KE u s-setturi kollha msemmija fid-Direttiva tal-Kunsill 2000/43/KE tad-29 ta' Gunju 2000 li timplimenta l-prinċipju tat-trattament ugwali bejn il-persuni irrispettivament mill-orijini tar-razza jew l-etnicità⁽¹⁾;

(¹) ĠU L 180, 19.7.2000, p. 22.

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

103. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jagħtu attenzjoni lill-forom kollha ta' diskriminazzjoni kontra t-fal, inkluża diskriminazzjoni kontra tfal li jsofru minn diffikultajiet biex jitgħallmu (eż. dyslexia, dyscalculia, dyspraxia) jew minn diżabilitajiet varji oħrajn;
104. Jilqa' b'sodisfazzjoni l-eżistenza ta' hafna NGOs u haddiema volontarji, li jgħolqu rabtiet ta' hbiberija u ta' solidarjetà fost it-tfal l-anqas favoriti u t-tfal minn sfondi soċjali differenti sabiex tkompli l-għieda kontra l-faqar u l-eskluzjoni soċjali; jistieden lill-istituzzjonijiet ta' l-UE u lill-Istati Membri sabiex jiżguraw li anke l-ifqar tfal ikunu jistgħu jibbenefikaw minn proġetti Komunitarji u li l-proġetti tas-Servizzi Volontarji Ewropej jipprovdu organizzazzjonijiet bħal dawn b'aktar opportunitajiet sabiex idahhlu magħhom haddiema volontarji zghazagh;
105. Jitlob li t-tfal Roma u tfal li jappartienu għal minoritajiet nazzjonali oħrajn b'mod partikulari jibbenefikaw minn miżuri mmirati, speċjalment bil-għan li tintemm id-diskriminazzjoni, is-segregazzjoni, l-eskluzjoni soċjali u skolastika kif ukoll l-isfruttament li ta' spiss huma jkunu vittmi tagħhom; jistieden lill-Istati Membri biex jagħmlu sforzi sabiex jeliminaw ir-repreżentanza żejda ta' tfal Roma f'istituzzjonijiet għal persuni b'diżabilità mentali; jitlob ukoll li jiġu promossi kampanji li jheggu t-tagħlim ta' l-iskola, miżuri biex jiġu miġġielda l-livelli għolja ta' tluq bikri mill-iskola u proġetti ta' harsien u ta' għajjnuna fil-qasam tas-saħħa preventiva, inkluż it-tilqim;
106. Hu tal-fehma li l-UE għandha tagħmlu l-oġettiv tagħha li tiżgura li ma jkunx hemm tfal mingħajr dar jew tfal jgħixu fit-triq fl-UE; jitlob li jittiehdu miżuri xierqa u mmirati biex jiġu mgħejjuna t-tfal li m'għandhomx dar u t-tfal li jgħixu fit-triq, peress li l-biċċa l-kbira tagħhom huma ttrawmatizzati bl-ikreh u m'hollija barra soċjalment, ma jirċevux edukazzjoni formali jew kura tas-saħħa, huma partikularment vulnerabbli li jsiru vittmi ta' l-ittraffikar tal-bnedmin (bħal m'huma l-prostitutazzjoni, l-ittraffikar ta' l-organi u l-adozzjoni illegali), id-dipendenza mid-droga u l-kriminalità jew inkella huma spiss imġieghla jittallbu;
107. Jitlob lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jirrikonoxxu lill-eluf ta' tfal li jgħixu fit-triq u tfal li huma mġieghla jittallbu bħala kwistjoni serja soċjali u għad-drittijiet tal-bniedem li tikser il-Konvenzjoni tad-Drittijiet tat-Tfal u jistieden ukoll lill-Istati Membri jdahhlu sanzjonijiet kontra dawk responsabbli għad-degradazzjoni tat-tfal li huma mġieghla jittallbu;
108. Jistieden lill-Unjoni Ewropea, lill-Istati Membri u lis-soċjetà ċivili biex jiżguraw li kull tifel u tifla jingħataw l-opportunità li jiffurmaw parti minn grupp jew assoċjazzjoni tat-tfal sabiex jiltaqgħu ma' tfal oħra u jiskjambaw ideat magħhom; jitlob, fuq din il-bażi, li jiġu adottati miżuri ta' appoġġ li jittiehdu minn persuni adulti li jkollhom il-għan li jiżguraw li kull tifel u tifla jhossuhom parti mill-grupp u li jkunu jistgħu jesprimu ruhhom fi hdanu; jistieden għalhekk lill-Istati Membri u lill-awtoritajiet lokali rilevanti biex jinkuraġġixxu proġetti li jkunu mmirati biex iħallu lit-tfal ikunu jistgħu jesprimu ruhhom b'dan il-mod, bħal m'huma l-kunsilli lokali tat-tfal jew il-parlamenti tat-tfal, filwaqt li jiżguraw li jkunu involuti t-tfal l-aktar imwarrba;
109. Jitlob li tingħata kunsiderazzjoni lill-possibilità li jiġi inventat strument Komunitarju dwar l-adozzjonijiet, li jkun żvilupp tal-konformità mal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal u standards internazzjonali rilevanti oħra, li jtejjeb il-kwalità tal-kura fir-rigward tas-servizzi ta' informazzjoni, it-thejjija ta' adozzjonijiet internazzjonali, l-iprocessar ta' applikazzjonijiet ta' l-adozzjonijiet internazzjonali u s-servizzi ta' wara l-adozzjoni, filwaqt li wiehed iżomm quddiem għajnejh il-fatt li l-konvenzjonijiet internazzjonali kollha dwar il-harsien tad-drittijiet tat-tfal jirrikonoxxu d-dritt tat-tfal abbandunati u ta' l-orfni li jkollhom familja u li jkunu mharsa;
110. Jistieden lill-Istati Membri jiehdu azzjoni sabiex jiggarrantixxu d-dritt bażiku tat-tfal li jkollhom familja; ihegġegħ lill-Istati Membri, għalhekk, biex jiehdu azzjoni sabiex jidentifikaw soluzzjonijiet effettivi biex jiġi evitat l-abbandun tat-tfal u sabiex jikkompensaw għat-tqegħid ta' tfal abbandunati u orfni f'istituzzjonijiet; meta tkun qed tinstab soluzzjoni għal tifel jew tifla, l-aħjar interess tat-tifel jew tifla, kif stabbilit fil-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal, għandu dejjem ikun il-kunsiderazzjoni fundamentali;
111. Hu tal-fehma li l-adozzjoni tista' ssehh fi hdan il-pajjiż tan-nazzjonalità tat-tifel jew tifla, jew billi tinstab familja permezz ta' adozzjoni internazzjonali, f'konformità mal-leġizlazzjoni nazzjonali u l-konvenzjonijiet internazzjonali, it-tqegħid f'istituzzjonijiet għandu jintuża biss bħala soluzzjoni temporanja; soluzzjonijiet alternattivi ta' kura minn familja jistgħu jkunu l-familji tar-rispett ("foster families"); ihegġegħ lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni, f'koperazzjoni mal-Konferenza ta' l-Aja, lill-Kunsill ta' l-Ewropa u lill-organizzazzjonijiet tat-tfal, biex jistabbilixxu qafas biex jiġu żgurati t-trasparenza, l-immoniterjar effettiv ta' l-iżvilupp ta' tfal adottati u biex jiġu kkoordinati l-azzjonijiet tagħhom sabiex jiġi impedit l-ittraffikar tat-tfal; ihegġegħ lill-Istati Membri, f'dan il-kuntest, biex jagħtu konsiderazzjoni speċjali lit-tfal bi bżonnijiet speċjali, e.g. tfal li jkunu jehtiegu kura medika u tfal b'diżabilità;

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

112. Jinkuraġġixxi lill-Istati Membri, sabiex idahhlu miżuri favur l-adulti żgħażaġh li jkunu harġu minn orfanatrofji jew minn stabbilimenti għall-kura tat-tfal sabiex jibbenefikaw minn miżuri ta' akkompanjament biex jgħinuhom jagħmlu pjaniġiet għall-gejjieni professjonali tagħhom u jiffacilitaw l-integrazzjoni tagħhom fis-soċjetà;

113. 113 Jenfasizza l-eskluzjoni soċjali esperjenzata miż-żgħażaġh delinkwenti, li f'hafna każijiet tagħmilha impossibbli li jkollhom rijintegrazzjoni soċjali faċli; ihegġeġ għalhekk lill-Istati Membri biex jiddefinixxu strateġiji ta' akkompanjament ta' dawn il-minuri jew adulti żgħażaġh friskju, sabiex jiġu meghjuna jelaboraw proġetti għall-gejjieni professjonali tagħhom u biex tiġi facilitata ir-rijintegrazzjoni tagħhom fis-soċjetà;

114. Josserva li dawk it-tfal li qed jagħmluha ta' responsabbli tal-kura ta' ġenituri jew ta' ahwa bi bżon-nijiet speċifiċi għandhom ikunu intitolati għal appoġġ speċifiku immirat;

115. Jirrimarka li l-istrateġija futura ta' l-UE għandha tirrikonoxxi l-irwol importanti tal-familja bħala l-istitutazzjoni bażika fis-soċjetà għas-sopravivenza, il-harsien u l-iżvilupp tat-tifel/tifla; huwa tal-fehma li d-drittijiet tat-tfal għandhom jitqiesu bis-shih fi kwistjonijiet rigward il-konċiljazzjoni tal-hajja tax-xogħol u tal-familja u l-hin tax-xogħol, b'enfasi partikulari fuq iċ-ċirkustanzi ta' ommijiet b'diżabilità u ommijiet ta' tfal b'diżabilità, kif ukoll fil-formulazzjoni ta' politiki għall-appoġġ pubbliku u/jew privat tat-tfal u l-ġenituri tagħhom sabiex iż-żewġ ġenituri jkunu jistgħu jiehdu u jaqsmu r-responsabilità għat-trobbija u l-kura tat-tfal tagħhom; huwa tal-fehma li għandu jingħata rikonoxximent lill-fatt li numru dejjem jikber ta' nies issa jgħix fi strutturi ta' familja alternattivi li ma jikkorrispondux għall-familja nukleari tradizzjonali, li tikkonsisti f'omm u missier u t-tfal bijoloġiċi tagħhom;

116. Ihegġeġ lill-Istati Membri biex inehhu r-restrizzjonijiet kollha minn fuq id-dritt tal-ġenituri li jkollhom kuntatt ma' wliedhom liema restrizzjonijiet ikunu jirrizultaw minn differenzi fin-nazzjonalità, b'mod partikulari frabta ma' l-għażla li jitkellmu lingwa li ma tkunx il-lingwa uffiċjali fi hdan pajjiż partikulari; hu tal-fehma li t-tnehhija ta' restrizzjonijiet minn fuq familji multinazzjonali li fihom ikun hemm kunflitt bejn il-ġenituri għandha tinvolvi l-helsien mingħajr restrizzjoni li wiehed jitkellem bil-lingwa magħzula mit-tifel/tifla u l-ġenitur, bir-rispett xieraq għar-rekwiziti li setgħu ġew imposti mill-qrati biex il-laqgħat ikunu ssorveljati;

117. Jilqa' b'sodisfazzjon l-introduzzjoni ta' ombudspeople għad-drittijiet tat-tfal u jistieden lill-Istati Membri kollha biex jiffacilitaw introduzzjoni bħal din kemm fuq livell nazzjonali kif ukoll dak lokali;

Xogħol tal-minorenni

118. Jishaq li huwa essenzjali li jkun żgurat li dawk it-tfal li legalment ikollhom età biżżejjed biex ikollhom impjeg ikunu mhallsa fuq il-baži ta' xogħol ugwali għal paga ugwali;

119. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiżgura li d-deliberazzjonijiet minn kumitati tad-drittijiet tal-bniedem u sottogrupperi imwaqqfa skond ftehimiet ta' kummerċ u koperazzjoni jiffukaw fuq il-problema tax-xogħol tal-minorenni u l-harsien tat-tfal minn kull forma ta' abbuż, sfruttament u diskriminazzjoni;

120. Jenfasizza l-htieġa li jkun żgurat li l-politiki kollha, kemm dawk interni u kemm dawk esterni, kemm fuq livell ta' Stat Membru u kemm fuq il-livell ta' l-Unjoni Ewropea, għandhom ikollhom konsiderazzjoni għall-eliminazzjoni tax-xogħol tal-minorenni fil-forom kollha tiegħu; jemmen li l-edukazzjoni "full-time" hija l-ahjar mezz biex tiġi meghluba l-problema, kemm għall-bniet kif ukoll għas-subien, kemm f'dik li hi l-prevenzjoni ta' abbuż bħal dan kif ukoll fit-tkissir taċ-ċirku ta' l-illitteriżmu u l-faqar milli jkompli fil-gejjieni;

121. Jikkundanna bil-qawwa kull sura ta' xogħol tal-minorenni, skjavitù u xogħol b'rahan u suriet ohra ta' xogħol li jaffettwaw is-saħħa u s-sikurezza tat-tfal b'mod negattiv; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex il-kummerċ li għandha l-Unjoni Ewropea ma' pajjiżi terzi u l-ghajnuna għall-iżvilupp mogħtija lill-pajjiżi terzi mill-Unjoni Ewropea jorbtohom aktar mill-qrib ma' l-implimentazzjoni li jagħmlu dawn il-pajjiżi tal-Konvenzjoni ta' l-ILO dwar il-Projbizzjoni ta' u Azzjoni Immedjata għall-Eliminazzjoni ta' l-Aghar Forom ta' Xogħol tal-Minorenni;

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

122. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li prodotti li qed jinbiegħu fl-UE jista' jkun li qed jiġu maħduma permezz ta' xogħol tal-minorenni; jistieden lill-Kummissjoni biex timplimenta mekkaniżmu li permezz tiegħu vittmi tax-xogħol tal-minorenni jkunu jistgħu jfittxu riparazzjoni għad-danni kontra kumpaniji ta' l-UE fil-qrati nazzjonali ta' l-Istati Membri; jistieden lill-Kummissjoni biex tinforza l-konformità tal-katina ta' provvista u b'mod speċjali li tersaq b'mekkaniżmi li jagħmlu lill-kuntrattur prinċipali responsabbli fl-UE f'każijiet ta' ksur tal-konvenzjonijiet tan-NU dwar ix-xogħol tal-minorenni fil-katina tal-provvista; għal dan il-għan, jistieden lill-UE biex tuża l-proċedura tas-sistema generalizzata ta' preferenzi (GSP) bħala mod wiehed biex jiġi miġġieled b'mod aktar effettiv l-isfruttament tax-xogħol tal-minorenni li jsehh f'diversi reġjuni tad-dinja, b'miżuri speċjali għal xogħol perikoluż li numru kbir ta' tfal huma mġieġħla jagħmlu;

It-tfal ta' l-immigranti, ta' dawk li jfittxu ažił u tar-rifuġjati

123. Jitlob li tingħata attenzjoni speċjali, u fl-aħjar interessi tat-tifel jew tifla, lis-sitwazzjoni tat-tfal rifuġjati, tfal li qed ifittxu ažił u tfal migranti, u tfal li l-ġenituri tagħhom ikunu qed ifittxu ažił, ikunu rifuġjati jew immigranti illegali, sabiex ikun żgurat li tfal bħal dawn ikunu jistgħu igawdu d-drittijiet tagħhom ikun xi jkun l-istatus legali tal-ġenituri tagħhom u li dawn it-tfal ma jbatux mill-effetti ta' ħsara ta' sitwazzjoni li m'għandhom l-ebda responsabilità tagħha, u li l-bżonnijiet speċjali tagħhom ikunu indirizzati; filwaqt li għandha tingħata attenzjoni speċjali biex tiġi ppriservata l-għaqda tal-familja fejn dan ikun fl-aħjar interess tat-tifel jew tifla;

124. Jitlob li l-minorenni li ma jkunux akkumpanjati tingħatalhom attenzjoni speċjali fil-kuntest ta' kull forma ta' immigrazzjoni, peress li l-kriminalità organizzata tagħmel użu minn kull opportunità biex iddahhal tifel jew tifla f'pajjiż sabiex imbagħad tisfruttah(a); hu tal-fehma li l-Istati Membri għandhom għalhekk joqogħdu għassa sew u jiżguraw li jkun hemm politiki tal-harsien tat-tfal għal kull sitwazzjoni li wiehed jista' jimmaġina;

125. Jinsab imħasseb dwar il-hafna vjolazzjonijiet tad-drittijiet li jaffettwaw lill-bniet li jkunu ġejjin minn ambjent ta' migranti; ihegġeġ lill-Istati Membri biex jipprojbixxu l-imkatar tar-ras u l-ħiġab għall-inqas fl-iskola primarja, sabiex jistabbilixxu b'mod iktar sod id-dritt għat-tfulija u biex tkun żgurata libertà ġenwina u mhux sfurzata ta' l-għażla fetà akbar iktar 'il quddiem;

126. Jitlob li jkun hemm aċċess għall-edukazzjoni għal tfal immigranti u li jiġu stabbiliti programmi u riżorsi, minn perspettiva interkulturali, b'konċentrament partikulari fuq sitwazzjonijiet ta' vulnerabilità jew ta' minorenni li ma jkunux akkumpanjati;

127. Jirrimarka li l-istandards internazzjonali dwar il-harsien tat-tfal huma applikabbli għall-minorenni li ma jkunux akkumpanjati li jaslu f'territorju ta' l-Unjoni Ewropea permezz ta' proċeduri irregolari ta' immigrazzjoni; jistieden lill-awtoritajiet lokali, reġjonali u nazzjonali kollha u lill-istituzzjonijiet ta' l-UE sabiex jikkoperaw bejniethom kemm jista' jkun possibbli fil-harsien ta' dawn il-minorenni li m'humix akkumpanjati; jistieden lill-Kummissjoni tistabbilixxi proċeduri ta' koperazzjoni u assistenza internazzjonali mal-pajjiżi terzi ta' oriġini sabiex ikun żgurat li l-minorenni jkunu mregġġhin lura lejn dawn il-pajjiżi b'mod xieraq u jitlob li jiġu stabbiliti mekkaniżmi biex iħarsu lil dawn il-minorenni ladarba dawn ikunu reġġhu lura lejn il-pajjiż ta' oriġini tagħhom, kemm fi hdan il-familja bijoloġika tagħhom kif ukoll permezz ta' mekkaniżmi jew istituzzjonijiet li se joffrullhom harsien effettiv;

128. Jiġbed l-attenzjoni lejn is-sitwazzjoni partikulari tat-tfal migranti li jkunu mifrudin miż-żewġ ġenituri tagħhom jew mill-persuna li kellhom tiegħu ħsiebhom legalment jew mill-persuna prinċipali li kienet is-soltu tiegħu ħsiebhom u jitlob li tiġi kkunsidrata l-ħtieġa li jkun hemm miżura ddedikata ta' l-UE li tkun tindirizza d-dritt ta' l-assistenza għat-tfal kollha li jinsabu waħidhom, li tkun tindirizza l-aċċess għat-territorju, il-hatra u l-irwol tal-gwardjani, id-dritt li jiġu mismugħa, il-kundizzjonijiet ta' l-ilqugħ u miżuri għall-ittraċċar tal-familja u potenzjalment tkun tista' tindirizza wkoll soluzzjonijiet dewwiema;

129. Jiġbed l-attenzjoni lejn il-fatt li t-tfal li m'humix akkumpanjati minn adulti, it-tfal mingħajr stat, kif ukoll tfal li ma jkunux ġew irreġistrati meta twieldu, jinsabu friskju partikulari u jistieden lill-Istati Membri biex jieħdu miżuri speċjali fuq il-baži ta' x'inhu l-aħjar għat-tifel jew tifla individwali, kif iddefinit, b'mod partikulari, mill-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal u mill-Kummissarju Għoli tan-NU għar-Rifuġjati;

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

130. Jiġbed l-attenzjoni lejn l-irwol ta' l-edukazzjoni, li għandu jkun wiehed ugwalitarju u minghajr l-użu tal-vjolenza jew tas-swat; ihegġegħ lill-Kummissjoni biex talloka r-riżorsi mehtieġa biex issir il-prevenzjoni ta' kull tip ta' vjolenza fil-komunitajiet tar-rifuġjati, b'mod speċjali l-vjolenza skond is-sess u l-isfruttament sesswali, billi tistabbilixxi programmi għall-edukazzjoni u għat-tqajjim ta' kuxjenza dwar kwistjonijiet rigward is-sessi, dwar id-drittijiet tal-bniedem, is-saħħa sesswali u riproduttiva, il-mutilazzjoni genitali femminili u l-HIV/AIDS, immirati lejn il-minorenni taż-żewġ sessi;

131. Jišhaq li hemm diskrepanza bejn dak li titlob il-liġi u dak li fil-fatt huwa pprattikat fir-rigward ta' l-implimentazzjoni ta' l-istrumenti Ewropej ta' l-ażil u li fadal differenzi enormi fil-mod li bih huma ttrattati t-tfal li għandhom status ta' rifuġjati fl-Istati Membri differenti;

132. Jenfasizza l-fatt li 5 % ta' dawk li jfittxu l-ażil huma minorenni mhux akkumpanjati, li jindika l-bżonn li jinhatru gwardjani legali mharrġa sew għal tfal mhux akkumpanjati biex jirrapreżentaw l-aħjar interessi tagħhom wara l-wasla tagħhom fil-pajjiż li jkun laqagħhom; jitlob li jsir titjib fil-kundizzjonijiet ta' għajxien għat-tfal fil-facilitajiet ta' l-ilqugh; jinsab iddiżappuntat min-nuqqas ta' proċeduri ta' azil li jkunu sensittivi għat-tfal;

133. Jinnota li hafna mir-riskji li jaffaċċjaw it-tfal refuġjati huma ugwalment iffaċċjati minn tfal li jkunu ġew spustjati bil-forza bejn il-fruntieri tal-pajjiżi tagħhom stess;

134. Jinsisti li t-tfal għandhom jiġu rritornati lura lejn il-pajjiż ta' oriġini tagħhom biss meta s-sikurezza u s-sigurtà tagħhom tkun fiċ-ċert, u jenfasizza l-bżonn li jiġu ttraċċati l-familji u li l-familji jingħaqdu mill-ġdid; jišhaq li r-ritorn tagħhom għandu jkun ipprobit fejn ikun hemm il-periklu li ssirilhom ħsara, pereżempju permezz tax-xogħol tal-minorenni, l-isfruttament sesswali, il-vjolenza jew ir-riskju ta' mutilazzjoni genitali femminili, l-eskluzjoni soċjali jew l-involvement f'kunflitti armati;

135. Jišhaq fuq il-bżonn li jitjeb il-ġbir tad-data dwar tfal li jkunu qed ifittxu status ta' refuġjati, tfal li jkunu qed jgħixu illegalment fit-territorju ta' stat iehor imma li ma jkunux qed ifittxu status ta' refuġjati u r-riżultat tal-proċeduri għall-ażil u l-futur ta' tfal bħal dawn wara l-adozzjoni ta' deċiżjoni finali pożittiva jew negattiva dwar it-talba tagħhom għall-ażil, sabiex ikun żgurat li tfal bħal dawn ma jisparixxux fl-oskurità jew isiru l-vittmi tal-kriminalità;

136. Jissottolinja l-konsegwenzi negattivi ta' l-emigrazzjoni u s-sitwazzjoni prekarja tat-tfal li jkunu thal-lew waħidhom fil-pajjiż tagħhom minn ġenituri li jkunu emigraw; jišhaq fuq il-htieġa li jkunu żgurati l-kura komprensiva, l-integrazzjoni u l-edukazzjoni għal tfal bħal dawn, kif ukoll ir-reintegrazzjoni tal-familja kull meta jkun possibbli;

137. Jistieden lill-Kummissjoni biex tagħmel studju dwar il-possibilità li tiġi offruta ċittadinanza ta' l-Unjoni lil tfal li jitwiieldu fl-UE hu x'inhu l-istatus legali tal-ġenituri tagħhom;

138. Ifakkar li d-detenzjoni amministrattiva tat-tfal għandha tkun miżura eċċezzjonali; jišhaq li t-tfal li jkunu akkumpanjati mill-familji tagħhom għandhom ikunu ddetenuti biss meta ma jkunx fadal għażla oħra, għall-iqsar perjodu ta' żmien possibbli u biss jekk detenzjoni bħal din tkun fl-aħjar interessi tagħhom, skond l-Artikolu 37(b) tal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal, u li minorenni li ma jkunux akkumpanjati mgħandhomx jiġu ddetenuti jew imreggħin lura;

139. Ifakkar li t-tfal migranti għandhom id-dritt għall-edukazzjoni u li jieħdu pjaċir;

Id-dritt tat-Tfal għall-Infommazzjoni u għall-Edukazzjoni

140. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex ifasslu sistema effettiva biex ikun żgurat li, kemm fid-dar u kemm fl-iskola, u sa livell li jkun adattat għall-età u l-iżvilupp intellettuali tagħhom, it-tfal jint-ghamlu konxji tad-drittijiet tagħhom u jkunu jistgħu jeżerċitawhom;

141. Jitlob lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiffacilitaw l-aċċess għat-tfalijiet żgħar għal informazzjoni u għal edukazzjoni dwar is-saħħa riproduttiva u dwar is-servizzi tas-saħħa riproduttiva;

L-Erbgha, 16 ta' Jannar 2008

142. Ihegġegħ lill-Istati Membri biex jiehdu kull miżura mehtieġa biex jiżguraw il-kwalità tal-facilitajiet tagħhom għall-kura tat-tfal, inklużi t-taħriġ professjonali kontinwu kif ukoll taħriġ fid-drittijiet tat-tfal, kundizzjonijiet tajba tax-xogħol u paga diċenti għal dawk li jiehdu hsieb it-tfal b'mod professjonali peress li dawn il-facilitajiet u l-istaff tagħhom jipprovdu lit-tfal b'pedament b'sahntu għall-futur tagħhom, filwaqt li huma wkoll ta' benefiċċju għall-ġenituri, b'mod partikulari fir-rigward ta' l-ammont ta' xogħol tal-ġenituri li jaħdmu u tal-ġenituri li huma wahidhom — dan min-naħa l-oħra jikkontribwixxi għal tnaqqis fil-faqar fost in-nisa u sussegwentement fost it-tfal;
143. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jagħmlu sforz ikkoordinat biex jgħinu pajjiżi shab biex jilhqnu l-mira ta' edukazzjoni primarja universali bla ħlas (mira ta' żvilupp tal-Millennju 2) u jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jipprovdu l-finanzjament mehtieġ għall-Inizzjattiva ta' Malajr ta' l-Edukazzjoni għal Kulhadd;
144. Jenfasizza l-htieġa li tinghata attenzjoni speċjali lill-mira ta' żvilupp tal-Millennju 3 dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi u għall-edukazzjoni tal-bniet, ir-reklutaġġ u t-taħriġ ta' għalliema femminili lokali, l-eliminazzjoni ta' kull preġudizzju favur is-sess maskil fil-kurrikuli, l-ippustjar ta' l-iskejjel aktar qrib lejn il-komunitajiet li huma jservu u l-provvediment ta' facilitajiet sanitarji xierqa; jishaq li l-iskejjel għandhom ikunu zoni ta' sikurezza fejn id-drittijiet tat-tfal huma rrispettati, u li l-fastidju sesswali u l-vjolenza fl-iskejjel u madwarhom għandhom ikunu impediti u ttrattati vigorozament;
145. Jistieden lill-Istati Membri biex jippromwovu proġetti intergenerazzjonali ta' għajxien kommunali (djar intergenerazzjonali) sabiex it-tfal ikunu jistgħu jikbru ma' persuni mdahhla fiż-żmien, u min-naħa l-oħra sabiex il-persuni mdahhla fiż-żmien jibbenefikaw minn network ta' appoġġ soċjali u biex jikkontribwixxu għall-iżvilupp tat-tfal billi jaqsmu l-għarfien u l-esperjenza tagħhom;
146. Jenfasizza li d-dritt għall-edukazzjoni huwa rekwizit bażiku għall-iżvilupp soċjali tat-tfal u għandu jkun aċċesibbli għat-tfal kollha fuq il-baži tal-kapaċitajiet individwali tagħhom u huma x'inhuma l-oriġini etniċi u soċjali tagħhom jew l-ambjent ta' familja li ġejjin minnu;
147. Jidhirlu li t-tfal għandu jkollhom aċċess għall-edukazzjoni hu x'inhu l-istatus tagħhom u/jew l-istatus tal-ġenituri tagħhom; jissottolinja l-importanza li jinghata aċċess bħal dan lit-tfal migranti u/jew lit-tfal refuġjati;
148. Jenfasizza li l-istrategija tal-ġejjieni għandha tirrikonoxxi d-dritt għall-edukazzjoni fuq il-baži ta' opportunitajiet indaqs u tan-non-diskriminazzjoni;
149. Jinkoraġġixxi lill-Istati Membri biex jagħtu prijorità lill-inkluzjoni fil-kurrikuli edukattivi ta' materjal li għandu x'jaqşam mad-drittijiet tal-bniedem u l-valuri komuni li huma l-pedament ta' ċittadinanza demokratika;
150. Jitlob illi fost il-prijoritajiet ta' l-istrategija jkun hemm l-adozzjoni ta' sett konsistenti ta' miżuri biex ikun żgurat li t-tfal li jkollhom xi diżabilità ikunu dejjem jistgħu igawdu d-drittijiet tagħhom, bit-tama li tintemm kull forma ta' diskriminazzjoni u li tiġi promossa l-integrazzjoni tagħhom fl-iskola, fis-soċjetà u fl-impjieg f'kull stadju ta' hajjithom;
151. Jirrakkomanda wkoll lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri li huma jistudjaw il-htigijiet speċifiċi ta' skulari minorenni b'diżabilità u li jimplementaw programm ta' taġlim skolastiku biex jinkuraġġixxu l-integrazzjoni tagħhom fis-soċjetà;
152. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jagħtu konsiderazzjoni partikulari lill-edukazzjoni integrata ta' tfal b'diżabilitajiet, u b'hekk ikun qed jiġi żgurat li jiġu integrati soċjalment b'mod faċli waqt li jkunu għandhom l-iskola u tkun qed tiżdied it-tolleranza ta' tfal b'sahhithom li ma jkollhomx diżabilità lejn diżabilitajiet u inugwaljanzi soċjali;
153. Jitlob li jittiehdu passi biex jiġu ttrattati b'determinazzjoni akbar kwistjonijiet marbuta mad-diskriminazzjoni, id-diversità soċjali, it-taġlim tat-tolleranza fl-iskejjel, l-edukazzjoni dwar stil ta' hajja li hu ta' ġid għas-saħħa tal-bniedem, l-edukazzjoni dwar l-ikel, il-prevenzjoni ta' l-abbuż mill-alkoħol, id-drogu, prodotti mediċinali u psikotropiċi u sustanzi intossikanti oħra u edukazzjoni xierqa marbuta mas-saħħa sesswali;

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

154. Jinnota li l-provvediment ta' kura bikrija għat-tfal fistituzzjonijiet kollettivi (crèches, skejje) huwa wiehed mill-ahjar modi biex tissolva l-problema ta' l-ibbilanċjar tal-hajja tax-xogħol u tal-familja u huwa wkoll mezz biex jiġi żgurat, fi stadju bikri ta' l-iżvilupp tat-tfal, li huma jkollhom il-benefiċċju ta' opportunitajiet indaqs u jsiru soċjalizzati;
155. Jirrimarka li l-fatt li l-bniet huma pprojbiti li jieħdu sehem fit-tagħlim fl-iskola u fi sports bħall-ghawm minhabba raġunijiet kulturali m'hu gġustifikat mill-ebda kultura jew reliġjon u m'għandux ikun ittollerat;
156. Jistieden lill-Istati Membri biex jagħtu lit-tfal kollha aċċess għal possibilitajiet ta' faċilitajiet ta' loġhob u ta' sports li jkunu xierqa għall-età tagħhom minghajr hlas jew bi prezz li jintlahaq mill-but ta' kulhadd;

Is-Saħħa

157. Jiġbed l-attenzjoni lejn il-fatt inkwetanti li l-obeżità, speċjalment fost it-tfal, qieghda tiżdied fl-Ewropa; jissottolinja li stimi juru li aktar minn 21 miljun tifel u tifla għandhom piż żejjed fl-UE filwaqt li din iċ-ċifra qieghda tiżdied b'400,000 kull sena; jistieden lill-Kummissjoni biex tressaq proposti biex jiġi rregolat l-irreklamar aggressiv u qarrieqi u biex itejjeb id-dispożizzjonijiet għat-tikkettar dwar in-nutrizzjoni ta' l-ikel ipproċessat sabiex tiġi meġhluba l-problema ta' l-obeżità;
158. Jitlob li l-Istati Membri u l-awtoritajiet rilevanti tagħhom jagħmlu hilithom kollha biex jiżguraw li t-tfal jesperjenzaw ambjent fiziku ta' ġid għas-saħħa, meta wiehed iqis l-effett sproporzjonat li għandhom fuq iż-żgħar it-tniġġis u l-kundizzjonijiet f'qar ta' għajxien; għandha tingħata attenzjoni xierqa wkoll lill-kundizzjonijiet ta' l-ambjent fejn jitgħallmu t-tfal, u għandhom jiddahhlu standards xierqa;
159. Ifakkar fid-drittijiet li għandhom it-tfal għas-saħħa u, b'mod partikulari, id-drittijiet ta' l-adolesxenti għas-saħħa sesswali u riproduttiva u jishaq li l-harsien tas-saħħa ta' l-ommijiet għandu jkun parti integrali mill-istrateġija futura Ewropea dwar id-drittijiet tat-tfal, li għandha tippromwovi kundizzjonijiet ta' l-għajxien u tax-xogħol adattati għal nisa tqal jew li qed ireddeġu u tinsisti fuq konformità mal-leġiżlazzjoni eżistenti għall-harsien tad-drittijiet ta' l-impjegati nisa, kif ukoll fuq l-aċċess ugwali u universali għan-nisa kollha għal servizzi tal-kura tas-saħħa ta' kwalità qabel u wara l-hlas fis-settur pubbliku sabiex titnaqqas il-mortalità ta' l-ommijiet u tat-tfal iż-żgħar kif ukoll it-trażmissjoni ta' mard mill-omm lit-tarbija; jishaq fuq l-importanza vitali li għandu l-liv tal-maternità għall-iżvilupp tat-tfal, partikularment minhabba r-rabta tat-tarbija ma' ommha mhux biss matul l-ewwel xhur wara t-twelid imma wkoll matul l-ewwel snin tal-hajja tagħha;
160. Jilqa' b'sodisfazzjoni il-fatt li l-Kummissjoni tagħraf li t-tfal, mit-twelid sa meta jsiru adulti, għandhom htigijiet differenti hafna fi stadji differenti ta' żvilupp tal-hajja tagħhom; ifakkar fid-dritt tat-tfal għall-oghla standard ta' saħħa li jista' jintlahaq u, speċifikament, id-dritt ta' l-adolesxenti għal edukazzjoni u servizzi dwar is-saħħa sesswali u riproduttiva u dwar l-ippjanar tal-familja u li għandu jkun għalhekk parti integrali mill-istrateġija futura dwar id-drittijiet tat-tfal;
161. Jinnota li d-drittijiet tat-tfal, kif stabbiliti fil-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal, jirreferu għal kull bniedem/bniedma taht l-età ta' 18-il sena u li htigijiet speċifiċi dwar is-saħħa sesswali u riproduttiva ta' l-adolesxenti u d-drittijiet marbuta magħha jridu jkunu rikonoxxuti;
162. Jissottolinja l-importanza li jiġu promossi politiki dwar is-saħħa sesswali u riproduttiva sabiex jitnaqqsu u possibilment jiġu evitati l-infezzjonijiet trasmessi sesswalment (inklużi l-HIV/AIDS), tqaliet mhux mixtieqa u abortijiet illegali u li m'humiex sikuri għal nisa zghazagh, u biex jiġi evitat in-nuqqas ta' fehim min-naħa taż-żghazagh dwar il-htigijiet tas-saħħa riproduttiva tagħhom;
163. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jieħdu passi biex iharsu lit-tfal li l-ġenituri tagħhom ikunu jbatu mill-AIDS u jenfasizza l-htieġa li jintlahaq l-mira ta' żvilupp tal-Millennju 5 (MDG 5) (li tittejjeb is-saħħa materna), il-mira ta' żvilupp tal-Millennju 4 (li titnaqqas il-mortalità fost it-tfal) u l-mira ta' żvilupp tal-Millennju 6 (li jiġu migġielda l-HIV/AIDS, il-malarja u mard iehor); ihegġeg ukoll l-investiment f'ricerka dwar formulazzjonijiet pedjatriċi ta' kontra r-retrovirus u fl-iżvilupp tagħhom, fil-provvediment ta' filoxx kontra l-malarja għal fuq is-sodot u fil-promozzjoni tat-tilqim permezz ta' l-Alleanza GAVI (li qabel kienet magħrufa bħala l-Alleanza Globali għall-Vaċċini u l-Immunitazzjoni);

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

164. Jistieden lill-Istati Membri biex jipprovdu edukazzjoni sesswali, informazzjoni u pariri sesswali sabiex tiżdied il-kuxjenza dwar is-sesswalità personali u r-rispett għaliha, u biex jiġu evitati tqaliet mhux mixtieqa u t-tixrid ta' l-HIV/AIDS u mard iehor li jiġi trasmess sesswalment (STDs), u biex jiffaċilitaw l-aċċess għal kontraċettivi differenti u l-informazzjoni dwarhom;

165. Jitlob li l-Istati Membri jiżguraw li t-tfal u l-adoxxenti kollha kemm ġewwa u kemm barra mill-iskola huma pprovduti informazzjoni xjentifika mfassla kif mehtieg u komprensiva dwar is-sahha sesswali u riproduttiva biex jagħmlu għażliet infurmati dwar kwistjonijiet relatati mal-benesseri personali tagħhom, inkluża l-prevenzjoni ta' l-infezzjonijiet li jiġu trasmessi sesswalment (STDs) u l-HIV/AIDS;

166. Jinkoraġġixxi lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jippromwovu, kemm ġewwa u kemm barra mill-Unjoni, aċċess indaqs għat-tfal taż-żewġ sessi għall-kura tas-sahha, b'enfasi partikulari fuq tfal żvantaġġjati u dawk ġejjin minn minoranzi etniċi jew soċjali;

167. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex isahhu l-isforzi tagħhom biex jiġġieldu kontra l-hsara lin-nisa u t-tfal marbuta ma' l-alkohol, billi:

- a) jipprovdu informazzjoni ahjar lin-nisa dwar id-diversi ta' diżordnijiet fil-fetu kkawżati mix-xorb alkoholiku,
- b) jipprovdu servizzi tas-sahha adegwati u pariri adegwati għal nisa bi problemi ta' l-alkohol matul u wara t-tqala kif ukoll għal nisa u tfal f'familji bi problemi ta' l-alkohol u ta' l-abbuż tad-drogi,
- c) jintroduċu regolamenti aktar iebsa dwar ir-reklamar għax-xorb alkoholiku u dwar l-isponsorjar ta' avvenimenti sportivi mill-industrija ta' l-alkohol, fil-forma ta' projbizzjonijiet ta' reklamar bejn is-6 a.m. u d-9 p.m., u billi jipprojbixxu r-reklamar ta' l-alkohol ma' kontenut li jkun immirat għat-tfal (logħob tal-kompjuter, komiks), sabiex ma tiġix ikkomunikata lit-tfal xbieha pożittiva ta' l-alkohol, u
- d) jipprojbixxu x-xorb alkoholiku li fid-disinn tiegħu ftit li xejn ikun differenti minn mill-helu jew mill-ġugarelli, ladarba t-tfal ma jafux jiddistingwu bejn xorb alkoholiku u xorb mhux alkoholiku;

168. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiżguraw li jkun mahluqa l-kundizzjonijiet biex kull tifel u tifla jkun jistgħu jkollhom aċċess għal kull tip u livell ta' servizz tas-sahha, u fejn ikun mehtieg li jiehdu miżuri pożittivi biex jghinu l-gruppi żvantaġġjati biex ikunu jistgħu jibbenefikaw minn għażliet ta' servizzi tal-kura tas-sahha li altrimenti kienu jibqgħu esklużi minnhom;

169. Ifakkar li d-Direttiva tal-Kunsill 92/85/KEE tad-19 t'Ottobru 1992 dwar l-introduzzjoni ta' miżuri biex jinkoraġġixxu t-titjib fis-sahha u s-sikurezza fuq il-post tax-xogħol għall-haddiema nisa tqal u haddiema li jkun welldu reċentement, jew li qed iredgħu⁽¹⁾ tistipula drittijiet tax-xogħol għal nisa tqal u li qed iredgħu, li jobbligaw lil min ihaddem li jiehu l-passi xierqa kollha biex jiżgura li la n-nisa u l-anqas it-tarbija fil-ġuf ma jkunu esposti għal xi riskju għas-sahha fuq il-post tax-xogħol;

170. Jitlob li ssir ricerka dwar l-effetti ambjentali fuq is-sistemi ormonali, newroloġiċi, psikoloġiċi u immunitarji u li ssir valutazzjoni tagħhom, li fl-ippjanar urban kollu u fl-ippjanar kollu tat-trasport jiġu introdotti testijiet ta' kemm jirrispettaw lit-tfal, li jsir tikkettar pożittiv ta' ġugarelli li ma jkunux mahduma permezz tax-xogħol tal-minorenni;

Ir-registrazzjoni tat-twelid

171. Jagħraf id-dritt ta' kull tifel u tifla li jiġu rreġistrati kif jitwiieldu bhala għarfien legali ta' l-eżistenza tiegħu/tagħha u tad-dritt tiegħu/tagħha li tikseb nazzjonalità u identità, hu x'inhu s-sess jew l-orijini etniku tagħhom, jew in-nazzjonalità tal-ġenituri tagħhom jew l-istatus tal-ġenituri tagħhom bhala rifuġjati, immigranti jew bhala persuni li qed ifittxu aзіl;

172. Jagħraf li ċ-ċertifikati tat-twelid jghinu biex iharsu tifel jew tifla kontra vjolazzjonijiet tad-drittijiet li jinholqu minn dubji dwar l-età jew l-identità tiegħu/tagħha; jidhirlu li sistemi ta' registrazzjoni tat-twelid li jkun affidabbli jxekklu l-ittraffikar tat-tfal u ta' l-organi tagħhom, irażżnu l-adozzjoni illegali u jevitaw li l-età ta' tifel jew tifla tkun stmata aktar milli fill-fatt hi għall-ghanijiet ta' żwieġ bikri, reklutaġġ militari taht l-età, sfruttament sesswali, xogħol tal-monorenni⁽²⁾ u t-ttrament ġudizzjarju ta' minorenni bhala adulti;

173. Jenfasizza l-fatt li l-"invizibilità" ta' tfal li m'humiexx irreġistrati żżid il-vulnerabilità tagħhom u l-probabilità li l-vjolazzjonijiet tad-drittijiet tagħhom jghaddu mingħajr ma hadd jinduna bihom;

⁽¹⁾ ĠU L 348, 28.11.1992, p.1.

⁽²⁾ Definit fl-Artikolu 32(1) tal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal.

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

174. Jikkundanna l-eżistenza fxi pajjiżi ta' diskriminazzjoni tas-sessi fir-reġistrazzjoni tat-twelid, b'liġijiet u prattiki li qed joperaw li huma kuntrarji għall-Konvenzjoni tan-NU dwar l-Eliminazzjoni ta' Kull Forma ta' Diskriminazzjoni kontra n-Nisa, u li jinkludu ċ-ċaħda tar-reġistrazzjoni għal ommijiet mhux miżżewġa, ir-rifjut tan-nazzjonalità tal-mara u d-diskriminazzjoni fir-reġistrazzjoni ta' bniet minghajr edukazzjoni skolastika fejn l-aċċess għar-reġistrazzjoni hija bbażata fuq is-sistema edukattiva;

175. Jistieden lill-Kummissjoni u kemm lill-organizzazzjonijiet tad-drittijiet tat-tfal kif ukoll lill-organizzazzjonijiet ta' l-ghajnuna umanitarja biex jingħaqdu fl-azzjoni biex titqajjem kuxjenza dwar il-htieġa li ssir ir-reġistrazzjoni tat-twelid f'pajjiżi terzi; jinnota li n-nuqqas ta' ċertifikat tat-twelid jista' jżomm tfal milli jiksbu għarfien ta' drittijiet possibbli ta' wirt u milli jiksbu aċċess għall-edukazzjoni, servizzi tal-kura tas-saħħa u għall-ghajnuna materjali mill-Istat; jitlob li ssir il-promozzjoni ta' miżuri biex jiġi żgurat li servizzi bħal dawn ikunu pprovduti b'mod universali sakemm ikun komplut għal kollox il-proċess tar-reġistrazzjoni uffiċjali;

176. Jitlob lill-Kummissjoni biex thegġeg lill-Istati biex jistabbilixxu sistemi ta' reġistrazzjoni permanenti li jkunu joperaw mil-livell nazzjonali għal dak tal-villaġġi, li jkunu disponibbli minghajr hlas għall-popolazzjoni kollha kemm hi inklużi dawk in-nies li jgħixu f'inhawi remoti, permezz tal-provvediment, inter alia, ta' unitajiet mobbli ta' reġistrazzjoni fejn hu xieraq, it-taħriġ adegwat għar-reġistraturi ċivili u l-allokkazzjoni ta' riżorsi suffiċjenti biex jiffinanzjaw dawn l-inizjattivi;

177. Jistieden lill-istituzzjonijiet tal-Komunità u lill-Istati Membri biex isahħu l-isforzi tagħhom biex jiżguraw il-koordinament effettiv ta' politiki biex tiġi inkuraġġita r-reġistrazzjoni tat-twelid, b'mod partikulari bl-involviment tan-NU u l-aġenziji dipendenti, bit-tama li jintlaħaq ftehim dwar agenda komuni li se trawwem rispons effettiv madwar id-dinja kollha;

Tfal f'kunflitti armati

178. Jishaq fuq il-bżonn kruċjali li jiġu implimentati l-Linji Gwida ta' l-UE dwar Tfal f'Kunflitti Armati;

179. Ithegġeg lill-Istati Membri biex jinkorporaw l-Istatut tal-Qorti Kriminali Internazzjonali ta' Ruma fil-liġijiet nazzjonali tagħhom u biex jinvestigaw, iharrku u jikkastigaw lil dawk kollha li bi ksur tal-liġi jkunu rreklutaw lit-tfal f'forzi jew gruppi armati, jew li jkunu użawhom għal partecipazzjoni attiva f'sitwazzjonijiet ta' kunflitt, sabiex jiżguraw li jkun qed isir kull sforz biex tintemm il-kultura ta' impunità fir-rigward ta' dawk id-delitti;

180. Jilqa' b'sodisfazzjon l-adozzjoni ta' "L-Impenji ta' Pariġi biex it-tfal jiġu mharsa mir-reklutaġġ jew l-użu illegali minn forzi armati jew minn gruppi armati" ta' l-2007 bħala aġġornament tal-Prinċipji ta' Cape Town ta' l-1997, u jhegġeg lill-Istati kollha biex jadottawhom;

181. Jidhirli li huma meħtieġa miżuri biex jiġi żgurat li tfal li huma mcaħħda mill-libertà tagħhom jiġu trattati f'konformità mal-liġijiet internazzjonali umanitarji u mal-liġijiet tad-drittijiet tal-bniedem, billi jitqies l-istatus speċjali tagħhom bħala tfal, u biex tiġi pprojbata d-detenzjoni tat-tfal ma' l-adulti, hlief fil-każ ta' ġenituri bit-tfal żgħar; f'dan ir-rigward, jissottolinja l-htieġa li jiġu promossi programmi ta' taħriġ sabiex titqajjem kuxjenza fost l-uffiċjali u l-istaff tas-sistemi legali u dawk tal-pulizija tal-pajjiżi fejn l-użu ta' subien u bniet bħala suldati tfal tkun giet innutata;

182. Jishaq fuq il-bżonn li t-tfal jiġu ttrattati f'konformità mar-regoli tal-gustizzja taż-żgħażaġħ kif ukoll il-bżonn li jinsabu alternattivi għall-proċeduri ġudizzjali; jitlob li prosekuturi u avukati speċjalisti taż-żgħażaġħ attivi fil-qasam tal-liġi soċjali jassistu lit-tfal fil-qorti; jitlob li jiġu stabbiliti kummissjonijiet tal-verità u tar-rikonċiljazzjoni;

183. Jitlob li ssir ir-reintegrazzjoni, u r-riabilitazzjoni fiżika, soċjali u psikoloġika ta' dawk li kienu suldati tfal u tfal oħra affettwati minn kunflitti armati, l-għaqda tagħhom mill-ġdid mal-familji tagħhom, kura alternattiva għal dawk li l-għaqda mill-ġdid m'hijiex possibbli, korsijiet edukattivi biex ilaħħqu mat-tagħlim li jkunu tilfu u t-tixrid ta' informazzjoni dwar l-HIV/AIDS; jissottolinja l-htieġa li jiġu indirizzati nuqqasijiet speċifiċi fir-reintegrazzjoni tas-suldati bniet, li kultant jiġu mwarra emarginati soċjalment, billi jiġu allokati riżorsi speċjali biex jiġu stabbiliti programmi għall-edukazzjoni, is-saħħa sesswali, l-appoġġ psikoloġiku u għall-medjazzjoni tal-familja;

L-Erbgha, 16 ta' Jannar 2008

184. Jishaq fuq il-htieġa li l-Istati Membri jiehdu azzjoni diplomatika kongunta kull fejn ikun hemm rapporti li tfal qed jiġu rreklutati għal go unitajiet militari jew gruppi armati;

185. Jinnota li d-dispożizzjonijiet ta' emerġenza għal tfal fi stati fragli affettwati minn kunflitti rari jes-tendu għal edukazzjoni xierqa u jstieden lill-Kummissjoni biex tappoġġja attivitajiet edukattivi, inkluża l-implimentazzjoni ta' l-Istandards Minimi mfissra fil-qosor min-Network ta' bejn l-Aġenziji għall-Edukazzjoni waqt l-Emerġenzi, kemm waqt emerġenzi kif ukoll fil-fażi transizzjonali mill-kriżi għall-iżvilupp;

186. Jishaq li n-nuqqas ta' ftehma formali finali li ttejjem kunflitti ffrizati johloq sitwazzjoni li fiha l-istat tad-dritt huwa ttraskurat u fejn huma kommessi vjolazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem fiz-zoni kkonċernati, u li dan jikkostitwixxi impediment mill-aktar serju kontra l-assigurazzjoni li d-drittijiet kollha tat-tfal huma rrispettati; jitlob li jittiehdu passi biex jiġu indirizzati l-htigijiet speċifiċi tat-tfal u l-familji tagħhom f-zoni ta' kunflitt iffrizati;

It-tfal u d-demokrazija

187. Jishaq fuq id-dritt tat-tfal li jikbru f'soċjetà hielsa u miftuħa fejn id-drittijiet tal-bniedem u l-libertà ta' l-espressjoni huma rrispettati u fejn is-sentenzi tal-mewt ma jkunux imposti aktar, b'mod partikulari fuq individwi ta' taht l-età;

188. Jishaq li l-pożizzjoni tat-tfal fi stati mhux demokratiċi hija wahda prekarja hafna u jstieden lill-Kummissjoni tagħti kunsiderazzjoni lil dan il-grupp ta' nies;

189. Jstieden lill-Kummissjoni biex thares lejn il-kwistjoni tat-tqajjim tal-kuxjenza politika tat-tfal u taż-żgħażaġh f'pajjiżi terzi fejn id-demokrazija hija ristretta, sabiex dawn iż-żgħażaġh ikunu jistgħu jiżviluppaw f'ċittadini li jkunu konxji politikament;

190. Jstieden lill-Kummissjoni biex tishaq fuq l-importanza li ż-żgħażaġh ikunu jistgħu jsemmgħu l-fehmiet tagħhom fuq bażi volontarja permezz ta' organizzazzjonijiet (politiċi) taż-żgħażaġh;

*

* *

191. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri, lin-Network Ewropew ta' Osservatorji Nazzjonali dwar it-Tfulija (ChildONEurope), lill-Kunsill ta' l-Ewropa, lill-Kumitat għad-Drittijiet tat-Tfal tan-Nazzjonijiet Uniti, lill-UNICEF, lill-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO), lill-Kummissarju Għoli tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Rifuġjati (UNHCR) u lill-Organizzazzjoni Dinjija tas-Sahha (WHO).

It-tagħlim għall-Adulti: Qatt ma huwa tard wisq biex titgħallem

P6_TA(2008)0013

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' Jannar 2008 dwar tagħlim għall-adulti: qatt ma huwa tard wisq biex titgħallem (2007/2114(INI))

(2009/C 41 E/05)

Il-Parlament Ewropew,

— wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni bl-isem "Tagħlim għall-Adulti: qatt m'hu tard wisq biex titgħallem" (COM(2006)0614),

— wara li kkunsidra d-Deciżjoni Nru 1720/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Novembru 2006 li tistabbilixxi programm ta' azzjoni fil-qasam tat-tagħlim tul il-hajja ⁽¹⁾,

(¹) ĠU L 327, 24.11.2006, p. 45.

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni 2006/962/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 dwar il-kompetenzi ewlenin għat-tagħlim tul il-hajja ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-23 ta' Marzu 2006 dwar sfidi demografiċi u solidarjetà bejn il-generazzjonijiet ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill Ewropew ta' Liżbona tat-23 u l-24 ta' Marzu 2000,
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 149 sa 150 tat-Trattat KE,
  - wara li kkunsidra l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari tal-25 ta' Settembru 2007 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-produzzjoni u l-iżvilupp ta' statistiki dwar l-edukazzjoni u t-tagħlim għal tul il-hajja ⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari tal-24 ta' Ottubru 2007 dwar il-proposta għal rakkomandazzjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar it-twaqqif tal-Qafas ta' Kwalifiki Ewropew għal tagħlim għal tul il-hajja ⁽⁴⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-27 ta' Settembru 2007 dwar l-effiċjenza u l-ugwaljanza f'sistemi ta' edukazzjoni u taħriġ Ewropej ⁽⁵⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tiegħu tat-13 ta' Marzu 2007 dwar il-Pjan Direzzjonali għal ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel (2006-2010) ⁽⁶⁾ u tas-27 ta' Settembru 2007 dwar l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel fl-Unjoni Ewropea — 2007 ⁽⁷⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni u l-Opinjoni tal-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali u l-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi (A6-0502/2007),
- A. billi t-tagħlim għall-adulti qiegħed isir prijorità politika u jehtieg programmi konkreti u xierqa, vizibilità, aċċess, riżorsi u metodi ta' analiżi,
- B. billi l-edukazzjoni u t-taħriġ huma fatturi kritiċi sabiex jinkisbu l-għanijiet ta' l-Istrateġija ta' Liżbona sabiex jiżiedu t-tkabbir ekonomiku, il-kompetittività u l-inkluzjoni soċjali,
- C. billi jehtieg li 4 miljun adult addizzjonali jippartecipaw fit-tagħlim tul il-hajja sabiex jiksbu r-rata ta' partecipazzjoni tal-benchmark li sar qbil dwaru mill-Istati Membri fil-qafas tal-proċess ta' l-“Edukazzjoni u Taħriġ 2010”,
- D. billi sistema ta' tagħlim għall-adulti effiċjenti bi prijoritajiet ċari u implimentazzjoni mmonitorjata, integrata fi strateġiji ta' tagħlim għal tul il-hajja, tista' tappoġġja l-integrazzjoni lingwistika, soċjali u kulturali ta' gruppi esklużi, bħal emigranti u r-Roma, li bosta minnhom jhallu l-iskola minn kmieni,
- E. billi l-investment fl-edukazzjoni adulta jzid ir-riżultati soċjali u kulturali f'termini ta' zieda fil-benessri u s-sodisfazzjon individwali u fiċ-ċittadinanza attiva,
- F. billi l-kontribut essenzjali tat-tagħlim għall-adulti, permezz tal-kisba ta' kompetenzi importanti, huwa essenzjali għall-impjegabilità u l-mobilità fis-suq tax-xogħol u għall-inkluzjoni soċjali,
- G. billi data effiċjenti hija meħtieġa biex tkun osservata, mqabbla u analizzata l-multipliċità ta' l-alternattivi tat-tagħlim għall-adulti biex ikunu żviluppatti politiki,
- H. billi l-informazzjoni dwar u l-aċċess għas-sistemi tat-tagħlim tul il-hajja jvarjaw hafna minn Stat Membru għal ieħor,

⁽¹⁾ ĠU L 394, 30.12.2006, p. 10.

⁽²⁾ ĠU C 292 E, 1.12.2006, p. 131.

⁽³⁾ Testi adottati, P6_TA(2007)0400.

⁽⁴⁾ Testi adottati, P6_TA(2007)0463.

⁽⁵⁾ Testi adottati, P6_TA(2007)0417.

⁽⁶⁾ Testi adottati, P6_TA(2007)0063.

⁽⁷⁾ Testi adottati, P6_TA(2007)0423.

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

- I. billi r-rikonoxximent u l-validar ta' tagħlim formali, mhux formali u informali jiffurmaw il-pedament fi strateġija għal tagħlim għal tul il-hajja,
  - J. billi huwa urġenti li ssir konnessjoni bejn it-tagħlim għall-adulti mal-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki u li jizzied il-potenzjal tiegħu fir-rigward ta' kompetenzi ewlenin u ta' kompetenzi soċjali u personali.
1. Jilqa' b'sodisfazzjon il-proposta tal-Kummissjoni għal Pjan ta' Azzjoni għat-Tagħlim għall-Adulti;
  2. Jirrikonoxxi li miżuri għandhom jittiehdu f'livelli varji li fihom, minbarra l-Istati Membri, l-Unjoni Ewropea trid tkun involuta wkoll, biex tippromwovi, issahħa u tistabbilixxi t-tkabbir ta' kultura ta' tagħlim, b'mod speċjali għall-adulti;
  3. Ihegġeg lill-Istati Membri biex jintroduċu kultura ta' tagħlim tul il-hajja, li primarjament tiffoka fuq l-edukazzjoni u t-taħriġ għall-adulti, billi jimplementaw politiki u azzjonijiet mahsuba biex jippromwovu l-kisba ta' l-għarfien, billi jagħmlu dan iżjed attraenti u aċċessibbli, u billi jagħornaw il-kwalifiki b'mod permanenti;
  4. Jenfasizza l-importanza ta' l-ugwaljanza tas-sessi fir-rigward ta' programmi relatati mat-tagħlim għal tul il-hajja, biex kemm l-irġiel u n-nisa jistgħu jiehdu vantaġġ bl-istess mod tal-possibilitajiet offruti b'tagħlim bħal dan; jistieden lill-Kummissjoni biex tuża l-ghodod disponibbli kollha għall-immonitorjar ta' politiki sensitivi ta' l-ugwaljanza tas-sessi fil-preparazzjoni tat-tagħlim għall-adulti, b'koperazzjoni ma' l-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza tas-Sessi;

It-titjib tal-motivazzjoni għall-partecipazzjoni fit-tagħlim għall-adulti

5. Ihegġeg it-titjib fil-promozzjoni ta' l-edukazzjoni adulta sabiex iżjed nies ikunu motivati biex jiehdu sehem f'edukazzjoni bħal din; jikkunsidra li l-edukazzjoni għall-adulti għandha tilgħab rwol ewleni f'politiki li jippromwovu kultura ġenerali ta' tagħlim, permezz ta' kampanji mill-media u ta' servizzi ta' informazzjoni, ta' gwida u ta' pariri, u b'mod partikulari, b'servizzi ta' informazzjoni, ta' gwida u ta' pariri mahsubin għal gruppi żvantaġġjati; jikkunsidra li, jekk se tkun effettiva, promozzjoni bħal din għandha tkun akkumpanjata b'politiki attivi min-naha ta' l-Istati Membri li se jagħmluha aktar faċli għal persuni li jikkombinaw l-edukazzjoni max-xogħol u l-hajja tal-familja;
6. Jaqbel li linji speċjali tat-telefon u websites huma mezz ta' suċċess hafna li bih tkun promossa l-edukazzjoni għall-adulti;
7. Jikkunsidra li l-promozzjoni tat-tagħrif tal-media b'mod ġenerali u l-edukazzjoni vokazzjonali għandhom l-irwol essenzjali biex tintgħeleb il-qasma diġitali bejn il-ġenerazzjonijiet;

Data statistika

8. Huwa tal-fehma li hemm il-htieġa ta' data statistika kumparabbli sabiex jiġu żviluppati u ssorveljati politiki fil-qasam tat-tagħlim għall-adulti kif ukoll biex jiġu pprovduti indikazzjonijiet u orjentazzjonijiet għall-Programm integrat tat-Tagħlim Tul il-Hajja;
9. Jikkunsidra li l-Isthariġ Ewropew dwar l-Edukazzjoni għall-Adulti għandu jkun appoġġjat bħala mezz biex tingabar l-informazzjoni kumparabbli dwar l-edukazzjoni għall-adulti u biex jiġu promossi kuncetti komuni;
10. Jistieden lill-Unjoni Ewropea u lill-Istati Membri biex jinkuraġġixxu l-iskambju ta' Prattiki tajba;

Ir-rikonciljazzjoni tax-xogħol mal-familja u t-tagħlim tul il-hajja u l-provvediment effettiv tat-tagħlim

11. Ifakkar fl-oġġettivi tal-Kunsill Ewropew ta' Barċellona tal-15 u tas-16 ta' Marzu 2002 u jenfasizza l-progress imwettaq mill-Istati Membri lejn il-kisba ta' l-oġġettivi tal-provvediment ta' postijiet ta' nursery u kindergarten u edukazzjoni ta' qabel l-iskola, kif ukoll l-istabiliment tal-“gurnata ta' kura tat-tfal u kura ta' persuni dipendenti oħrajn”; jinnota li fl-istess waqt xi Stati Membri jinsabu lura hafna fl-iskeda biex jilhqqu l-oġġettivi ta' Barċellona;

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

12. Jinnota li r-rikonċiljazzjoni tal-hajja tal-familja max-xogħol u t-tagħlim tul il-hajja tehtieg mhux biss iżjed flessibilità fl-immaniġġjar tal-hin u l-ispazju, iżda wkoll inċentivi soċjali, ekonomiċi u fiskali sabiex ikun promoss l-aċċess ta' l-adulti għall-programmi ta' tagħlim u edukazzjoni;
13. Jenfasizza l-htieġa għal uzu mtejjeb ta' teknoloġiji godda u josserva, f'dan ir-rigward, li l-iżvilupp ta' l-aċċess għall-internet u ta' programmi ta' inkluzjoni diġitali mfassla biex jevitaw il-qasma diġitali għandhom ikunu promossi u li sorsi godda ta' tagħrif u mezzi ta' tagħlim, bħal programmi ta' tagħlim bid-distanza u l-provvediment ta' positijiet ta' tagħlim għandhom ikunu inkoraġġuti u l-aċċess possibbli għal kulhadd;
14. Jenfasizza l-htieġa li jiżdied l-aċċess tan-nisa għal teknoloġiji godda, inkluzi nisa li jgħixu f'zoni remoti u rurali u nisa anzjani, b'hekk jingħataw possibbiltà ugwali li jikkompetu fis-suq tax-xogħol; jenfasizza wkoll il-htieġa li jappoġġja passi li jnaqqsu l-qasma bejn l-irġiel u n-nisa f'termini ta' kwalifiki tekniċi u xjentifiċi;
15. Jiġbed l-attenzjoni għall-htieġa li jitwessa' l-iskop tal-facilitajiet pubbliċi u privati tal-kura tat-tfal u biex ikunu involuti u inkoraġġuti impjegati, li jistgħu jipprovdu facilitajiet tal-kura tat-tfal tal-kumpanija u skop għal ġenituri biex jirritornaw għax-xogħol, b'mod partikulari ommijiet, u sabiex il-ġenituri jkollhom l-opportunità li jkomplu bit-taħriġ għal tul il-hajjawaqt li jkomplu jahdmu. Jenfasizza wkoll il-htieġa għal provvediment imtejjeb ta' facilitajiet pubbliċi biex jassistu lil min hu dipendenti u lill-anzjani;

Solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet (kontra l-“getto tal- etajiet”) u solidarjetà interkulturali

16. Ifakkar li l-bidliet demografiċi se jipprezentaw lill-Istati Membri sensiela ta' sfidi interkonnessi u kumplexi, u li s-soċjetajiet tagħna se jkollhom jiżviluppaw forum godda ta' solidarjetà bejn il-kulturi u bejn il-ġenerazzjonijiet;
17. Jipproponi, għalhekk, li tittejjeb it-trażmissjoni u l-iskambju ta' l-għarfien, tal-kapaċitajiet u ta' l-esperjenza ta' l-adulti, b'mod partikulari bejn il-ġenerazzjonijiet, fil-forma ta' skemi ta' taħriġ li jappoġġjaw diversi attivitajiet ta' l-impreditorija u ta' l-artiġġjanat; jikkunsidra ukoll li huwa importanti li l-għalliema responsabbli jkunu konnessi b'network li permezz tiegħu jkunu jistgħu jaqsmu u jiskambjaw l-informazzjoni;
18. Jenfasizza l-importanza ta' “approċċ ta' tagħlim fil-familja”, fejn il-ġenituri jkunu motivati li jkomplu jistudjaw għax ikunu jridu jgħinu lil uliedhom biex jirnexxu fl-iskola;
19. Jappoġġja l-iżvilupp ta' programmi ta' volontarjat fdak li għandu x'jaqsam mas-sehem li jagħtu fis-solidarjetà bejn il-ġenerazzjonijiet u fir-rikonossiment ta' l-esperjenza u l-kwalifiki;
20. Jenfasizza l-htieġa, fil-kuntest tal-mobilità u tal-koeżjoni soċjali, li jiġu provduti, speċjalment għall-immigranti, opportunitajiet flessibbli għall-edukazzjoni u għall-programmi ta' taħriġ kif ukoll kundizzjonijiet xierqa biex iwettquhom;

L-importanza tat-tagħlim tal-lingwi u l-bżonnijiet speċifiċi ta' gruppi f'riskju

21. Jikkunsidra t-twaqqif ta' ċentri nazzjonali u lokali għall-appoġġ ta' l-immigranti bħala għodda ewlenija li tagħmel disponibbli informazzjoni utli u tipprovdi kjarifika dwar kwistjonijiet konnessi ma' l-integrazzjoni shiha ta' l-immigranti fis-soċjetà;
22. Itenni l-importanza li jkun provdut appoġġ akbar għal korsijiet tal-lingwa — b'mod speċjali għal daww immirati lejn l-emigranti — u biex jinkoraġġixxi t-tagħlim ta' lingwi barranin fost il-popolazzjoni b'mod ġenerali;
23. Jappoġġja l-idea li jitwaqqfu “verifiki tal-kompetenzi” għall-immigranti, għal daww li ma tantx għandhom kwalifiki u għall-persuni b'diżabilità; jemmen li minbarra li jiġbu benefiċċji ekonomiċi, dawn il-verifiki tal-kwalifiki jistgħu jikkontribwixxu għat-tnaqqis tar-razziżmu, tal-ksenofobija, tad-diskriminazzjoni u ta' l-eskluzjoni;

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

L-aċċess għal edukazzjoni oghla

24. Jikkunsidra li aċċess għal edukazzjoni oghla għandha tinkludi pubbliku aktar wiesa', inklużi adulti bl-esperjenza tax-xogħol u persuni aktar anzjani, għal liema skop sistemi ta' edukazzjoni għandhom ikunu adattati u magħmula aktar flessibbli; u li miżuri ta' infrastruttura xierqa u provvedimenti ta' riżorsi ta' persunal iridu jkunu promossi;

25. Jinnota li l-imodernizzar tas-sistemi ta' l-iskejjel sekondarji huwa neċessarju sabiex dawn isiru iżjed kompetittivi, flessibbli, aċċessibbli u effiċjenti;

It-titjib fil-kwalità, fit-tagħlim u fil-varjetà tal-provvediment

26. Jenfasizza l-htieġa ta' persunal ta' kwalità għolja fil-qasam ta' l-edukazzjoni għall-adulti; jemmen li għandu jingħata appoġġ għal programmi speċifiċi għall-ghalliema ta' l-adulti u jinkuraġġixxi t-twaqqif ta' programmi ta' gradi universitarji li jwasslu għal diploma fl-edukazzjoni għall-adulti;

27. Jappoġġja azzjonijiet maħsubin biex iżidu t-trasferiment tal-kompetenzi u l-mobilità fit-tagħlim għall-adulti, bhal:

- a) l-implimentazzjoni u t-tkabbir tal-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki ta' l-EUROPASS;
- b) ir-rikonoxximent u l-ivvalidar ta' hiliet bażiċi, ta' kompetenzi ewlenin, u ta' kwalifiki u edukazzjoni formali, mhux formali u informali sabiex tiġi żgurata t-trasparenza fir-rigward tar-riżultati tat-tagħlim, u b'hekk jiġu ffaċilitati s-suċċess fit-tagħlim u t-tranzizzjoni bejn toroq differenti ta' tagħlim;

Perspettivi ta' impjeg

28. Jaqbel mal-hsieb li t-tagħlim għal tul il-hajja għandu l-irwol importanti l-ewwel u qabel kollox biex itejjeb l-inklużjoni soċjali u l-possibilità ta' impjeg, iżda wkoll fl-iżvilupp personali ta' l-individwu u biex jintgħelbu l-possibilitajiet ta' nuqqas ta' konverġenza fis-suq tax-xogħol u l-kisba tal-mira ta' Lisbona għal rata ta' partecipazzjoni oghla għal dawk ta' l-fuq minn 50 sena, kif ukoll għal kompetittività;

29. Jenfasizza l-importanza tat-tagħlim ta' l-adulti biex tinkiseb il-mira li jinholqu impjeghi ahjar fl-Ewropa kif ukoll li tittejjeb il-kwalità tal-hajja u jkun promoss l-iżvilupp individwali, is-sodisfazzjoni personali u ċ-ċittadinanza attiva; jiġbed l-attenzjoni għall-importanza ta' kumpaniji li jipprevedu kompetenzi godda u rekwiżiti tas-suq tax-xogħol biex il-provvediment ta' edukazzjoni għall-adulti tirrifletti t-talba għal hiliet; jinnota li l-kontenut għal edukazzjoni jrid ikun imfassal għal rekwiżiti vokazzjonali u prattiċi; jenfasizza l-importanza ta' l-irwol ta' shubija soċjali f'dan ir-rigward;

30. Jinnota li t-tagħlim għal tul il-hajja ma jzidx biss il-possibilità ta' impjeg għal haddiema, iżda jzid ukoll l-adattabilità ta' għall-hom kif ukoll il-mobilità geografika u vokazzjonali, li hija importanti għall-iffunzjonar tas-suq intern; jenfasizza l-valur tal-promozzjoni tat-tagħlim tat-tieni (u t-tielet) lingwa biex tkun faċilitata aktar mobilità tal-haddiem;

31. Jenfasizza l-fatt li livell baxx ta' kwalifika, li hija s-sitwazzjoni attwali ta' terz tal-haddiema Ewropej (72 miljun haddiem), jimplika riskju għoli ta' qgħad, u li permezz tat-taħriġ l-individwu se jkompli jkollu jew jakkwista kompetenzi meħtieġa biex jiġgwadanja xogħol u jtejjeb il-kwalità tiegħu. Jenfasizza l-importanza ta' rikonoxximent u validazzjoni tal-hiliet akkwistati permezz ta' tagħlim mhux formali u informali, li jipprovdni bażi għall-iżvilupp ta' tagħlim għal tul il-hajja kemm fl-oqfsa nazzjonali ta' kwalifiki vokazzjonali u kemm fil-Qafas ta' Kwalifiki Ewropew;

32. Jenfasizza l-importanza ta' ċ-ċittadini kollha li jkollhom aċċess u opportunitajiet ugwali biex jieħdu sehem fi programmi ta' tagħlim għal tul il-hajja; jiddispaċiħ f'dan il-kuntest bil-fatt li dawk bl-aktar livelli baxxi ta' edukazzjoni tal-bidu, nisa, immigranti, anzjani, persuni f'zoni rurali u l-persuni b'diżabilità huma dawk li l-anqas għandhom tendenza li jippartecipaw; u jikkunsidra li jridu jkunu offruti metodi u programmi differenti u adattati; f'dan il-kuntest huwa tal-hsieb li enfasi speċjali għandha tingħata għal edukazzjoni u taħriġ f'teknoloġiji godda għal haddiema u l-persuni qiegħda, u jstieden lill-Istati Membri biex jappoġġjaw l-użu ta' informazzjoni ġdida u komunikazzjonijiet tat-teknoloġiji għal skopijiet edukattivi, billi għandhom l-irwol ewleni biex jiżguraw opportunitajiet ugwali għal kulhadd, jiffaċilitaw il-partecipazzjoni għat-tagħlim għal tul il-hajja, u għal dawk bl-aktar livelli baxxi ta' edukazzjoni li jirċievu promozzjoni u ffinanzjar partikulari;

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

33. Jenfasizza l-importanza tat-tagħlim ta' l-adulti inklużi l-lingwa u l-hiliet vokazzjonali biex ikunu integrati l-emigranti u tiżdied il-possibilità tagħhom li jkunu impjegati u tittejjeb il-partecipazzjoni tagħhom fis-suq tax-xogħol kif ukoll tissahhah l-inklużjoni soċjali tagħhom;
34. Jenfasizza l-importanza li l-imsieħba soċjali jkunu involuti b'mod attiv kif ukoll partijiet oħra li għandhom sehem, inklużi NGOs soċjali, peress li permezz ta' shubiji soċjali li jiffunzjonaw biss li dawk li jimpjegaw u l-impjegati jistgħu jipproċedu fuq l-istess livell; jikkunsidra li fl-Istati Membri minghajr struttura żviluppata ta' shubija soċjali l-holqien tagħha għandu jingħata appoġġ;
35. Jenfasizza l-importanza ta' l-Fond Soċjali Ewropew (ESF) u ta' fondi strutturali oħrajn biex jilhaq il-mira ta' tagħlim għal tul il-hajja għal kulhadd u jhegġeġ għall-immonitorjar tal-Fondi Strutturali biex ikun żgurat li jkun allokati aktar għal dawk li jeħtieġu l-aktar it-tagħlim għal tul il-hajja; jiddispjaċih li f'xi Stati Membri ma ingħatawx prijorità u finanzjar biżżejjed biex jiżdied l-aċċess għal opportunitajiet ta' tagħlim għal adulti, b'mod speċjali għal haddiema anzjani u ta' hiliet baxxi; jistieden lill-Istati Membri biex jużaw il-Fondi Strutturali b'mod aktar attiv, u b'mod partikulari l-ESF; jistieden lill-Kummissjoni biex issahhah il-programmi speċifiċi f'dan il-qasam;
36. Jenfasizza li t-titjib tal-provvista tat-tagħlim għal adulti, il-provvediment ta' informazzjoni u l-iffacilitar li jingħaqquad ix-xogħol mal-hajja tal-familja huma essenzjali biex tiżdied il-partecipazzjoni u huma stimolanti jekk ikunu magħquda ma' incentivi; jinnota li miżuri biex jippromwovu provvedimenti effettivi jinkludu d-disponibilità ta' siti ta' tagħrif, faċilitar ta' tagħrif fil-post tax-xogħol bl-aġġustament tas-siġhat tax-xogħol, il-provvediment ta' faċilitajiet tal-kura tat-tfal lokalment, servizzi ta' tagħlim bid-distanza għal persuni b'diżabilità jew vulnerabbli f'zoni remoti, informazzjoni u gwidar dwar miżuri tat-tagħlim għal tul il-hajja u dwar opportunitajiet ta' xogħol, programmi mfassla b'mod speċifiku u disponibilità ta' arrangamenti ta' tagħlim flessibbli; jenfasizza li tali miżuri jridu jiġu rikonnoxxuti wkoll b'mod ġenerali u għandhom jikkontribwixxu għal avvanz professjonali;
37. Ihegġeġ lill-Istati Membri biex jieħdu miżuri xierqa biex jindirizzaw r-rati baxxi ta' xogħol ta' haddiema anzjani, b'mod partikulari dawk li kellhom karrieri atipici jew nuqqas ta' hiliet fl-ICT, u biex jistabbilixxu l-kundizzjonijiet meħtieġa biex jipprovdu servizzi ta' tagħlim għal tul il-hajja f'kull livell biex jiffacilitaw il-progress fix-xogħol, kemm jekk huwa l-ewwel impjieg, kemm jekk huwa ritorn għax-xogħol jew ix-xewqa li jtawwlu l-hajja tax-xogħol; jikkunsidra li huwa importanti wkoll li kumpaniji jkunu inkoraġġuti, u li jinholqu incentivi għal dan il-għan, biex jimpjegaw jew jaħtru impjegati anzjani għal aktar żmien, peress li bhala regola huma kompetenti hafna, ta' l-esperjenza, effiċjenti u mħarrġa hafna;
38. Jistieden lill-Istati Membri biex jiżguraw li haddiema li huma obbligati li jibdlu l-impjieg tagħhom wara incident fil-post tax-xogħol jew mard jistgħu jippartecipaw fit-tkomplija tat-taħriġ u jtejbu l-prospetti tal-karriera tagħhom;
39. Jinkoraġġixxi lill-Istati Membri biex jipprovdu incentivi ekonomiċi u oħrajn sabiex il-haddiema jkunu jistgħu joqgħodu aktar fuq ix-xogħol u biex jenkorraġġixxu lill-min ihaddem jimpjega u jzomm haddiema anzjani, billi jipprovdi opportunitajiet ta' tagħlim għal tul il-hajja u billi jtejjeb il-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-kwalità fix-xogħol;
40. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiżgura li kull Stat Membru jieħu l-passi legali u finanzjarji meħtieġa biex joffri u jipprovdi aċċess għal tagħlim għal tul il-hajja għal impjegati kollha u għal dawk li jfittxu x-xogħol;

Finanzjar

41. Jistieden lill-investituri biex jiffukaw l-attenzjoni fuq l-iżvilupp ta' programmi, hiliet u kwalifiki li jippermettu n-nisa li jakkwistaw bażi fil-hiliet manigerjali u intraprenditorjali u biex itejbu l-kwalifiki tagħhom bil-hsieb li javanzaw għal pożizzjonijiet eżekuttivi;
42. Jistieden biex il-prattika tal-finanzjament u l-organizzar ta' tagħlim minn min ihaddem għall-impjegati tagħhom isiru iżjed wesgħin u appoġġjati permezz ta' konċessjonijiet fiskali, minhabba li l-kwalifiki u l-hiliet ta' l-impjegati huma aspett ewlieni ta' l-innovazzjoni, tal-produttività u tal-kompetittività;

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

43. Jikkunsidra li l-edukazzjoni għall-adulti għandha tilhaq livelli ta' hiliet għoli fis-setturi kollha permezz ta' attivitajiet edukattivi u kulturali ta' kwalità għolja u mudelli ta' taħriġ, biex tiżgura li t-tagħrif u l-hiliet ta' l-individwu jkunu jaqblu mat-tibdiliet f'dak li huwa meħtieġ għal haddiema u t-tibdiliet fl-organizzazzjoni tax-xogħol u fil-metodi tax-xogħol;

44. Ihegġeġ il-koordinazzjoni, il-koperazzjoni, l-effiċjenza u t-trasparenza bejn il-miżuri leġislattivi u l-oqfsa istituzzjonali, in-networks u l-ishubijiet ta' korpi jew assoċjazzjonijiet istituzzjonali li huma konnessi mat-tagħlim għall-adulti, bl-użu ta' riżorsi finanzjarji lokali, reġjonali u Ewropej (pubbliċi jew privati);

45. Jikkunsidra li huwa essenzjali li jiġu offruti inċentivi finanzjarji li jippermettu li n-nies ikollhom aċċess liberu għat-taħriġ u l-edukazzjoni u għall-benefiċċji li dawn iġibu magħhom; jinnota li inċentivi finanzjarji bħal dawn jistgħu jiehdu l-forma ta' inċentivi fiskali, konċessjonijiet, ghotjiet, finanzjament kongunt, jew tnaqqis fit-taxxi jew fl-ispejjeż tas-sigurtà soċjali għal dawk li jimpjegaw li jwaqqfu kundizzjoni tax-xogħol xierqa għat-tagħlim għall-adulti;

46. Japprezza l-importanza ta' taħriġ intern u jenfasizza li trid tingħata prijorità għolja għal intraprizi ta' daqs żgħir u medju u negozji żgħar hafna u kumpaniji godda, perezz li dawn huma l-inqas li jstgħu jindirizzaw l-ispejjeż biex iħarrġu l-persunal tagħhom;

47. Jinkoraġġixxi lil dawk li jhaddmu, fil-kuntest ta' responsabilità soċjali tal-kumpaniji, biex jiffinanzjaw programmi ta' taħriġ vokazzjonali li jipromwovi t-tagħlim għal tul il-ħajja, b'mod partikulari għal persunal femminili, bil-ħsieb li l-ħajja tax-xogħol attiva tagħhom tkun estiza u biex jissahhew l-opportunitajiet tan-nisa għal partecipazzjoni fis-suq tax-xogħol u l-iżvilupp professjonali;

*

* *

48. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u l-parlamenti ta' l-Istati Membri.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

Politika aktar effettiva ta' l-UE għan-Nofsinhar tal-Kawkasu

P6_TA(2008)0016

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar politika aktar effettiva ta' l-UE għan-Nofsinhar tal-Kawkasu: mill-weghdiet għall-azzjoni (2007/2076(INI))

(2009/C 41 E/06)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar in-Nofsinhar tal-Kawkasu u, b'mod partikolari, ir-riżoluzzjoni tiegħu tas-26 ta' Frar 2004 b' rakkomandazzjoni tal-Parlament Ewropew lill-Kunsill dwar il-politika ta' l-UE għan-Nofsinhar tal-Kawkasu ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew, intitolata "Sinergija tal-Baħar l-Iswed — Inizjattiva ta' Kooperazzjoni Reġjonali Ġdida" (COM(2007)0160),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew dwar it-tishih tal-Politika Ewropea tal-Viċinat (COM(2006)0726),
- wara li kkunsidra l-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-Politika Ewropea tal-Viċinat (ENP) adottati ma' l-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Georġja,
- wara li kkunsidra l-Istrument Ewropew tal-Viċinat u s-Shubija (ENPI), li hu marbut mill-qrib ma' l-implimentazzjoni tal-Pjanijiet ta' Azzjoni li kienu adottati konguntament, li jissostitwixxi l-assistenza teknika li s'issa kienet provduta permezz tat-TACIS u l-MEDA,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill Ewropew u lill-Parlament Ewropew intitolata "Politika dwar l-Energija għall-Ewropa" COM(2007)0001,
- wara li kkunsidra l-Konferenza tal-Kummissjoni dwar il-Politika Ewropea tal-Viċinat, li saret fit-3 ta' Settembru 2007,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Novembru 2007 dwar it-tishih tal-Politika Ewropea tal-Viċinat ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-Rakkomandazzjoni 1771 (2006) u r-Riżoluzzjoni 1525 (2006) ta' l-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill ta' l-Ewropa dwar l-istabbiliment tal-Patt ta' Stabilità għan-Nofsinhar tal-Kawkasu,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-26 ta' Settembru 2007 dwar politika barranija Ewropea komuni għall-enerġija ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu taa-17 ta' Jannar 2008 dwar Approċċ ta' Politika Reġjonali dwar il-Baħar l-Iswed ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra l-Konkluzjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsilli Ewropej ta' l-14 u l-15 ta' Diċembru 2006 u tal-21 u t-22 ta' Ġunju 2007, u r-Rapport ta' Progress tal-Presidenza Ġermaniża intitolat "It-Tishih tal-Politika Ewropea tal-Viċinat" tal-15 ta' Ġunju 2007,

⁽¹⁾ ĠU C 98 E, 23.4.2004, p.193.

⁽²⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0538.

⁽³⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0413.

⁽⁴⁾ Testi Adottati, P6_TA(2008)0017.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

- wara li kkunsidra l-Konkluzjonijiet tal-Kunsill u tar-Rappreżentanti tal-Gvernijiet ta' l-Istati Membri li ltaqgħu fil-Kunsill dwar is-Sigurtà u l-Iżvilupp tad-19 u l-20 ta' Novembru 2007 u l-impenn ta' l-UE li timplimenta r-Riżoluzzjoni 1325 (2000) tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU dwar in-Nisa, il-Paċi u s-Sigurtà,
  - wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Shubija u Koperazzjoni milhuqa ma' l-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja,
  - wara li kkunsidra r-Rapport Finali u r-Rakkomandazzjonijiet tad-disa' laqgħa tal-Kumitat għall-Koperazzjoni Parlamentari UE-Armenja (PCC) tat-30 ta' Jannar 2007,
  - wara li kkunsidra r-Rapport Finali u r-Rakkomandazzjonijiet tat-tmien laqgħa tal-PCC UE-Ażerbajġan tat-12 ta' Settembru 2007,
  - wara li kkunsidra r-Rapport Finali u r-Rakkomandazzjonijiet tad-disa' laqgħa tal-PCC UE-Ġeorgja tas-26 ta' Ġunju 2007,
  - wara li kkunsidra l-elezzjonijiet parlamentari riċenti fl-Armenja u fl-Ażerbajġan u r-rapporti ta' osservazzjoni ta' l-OSCE/ODIHR,
  - wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni 1781 (2007) tal-15 ta' Ottubru 2007 dwar il-kunflitt Ġeorgjan-Abkaż u l-estensjoni tal-mandat tal-Missjoni ta' Osservazzjoni tan-NU fil-Ġeorgja,
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill 14818/07 dwar is-sitwazzjoni attwali fil-Ġeorgja u 14809/07 dwar il-kundanna ta' Eynulla Fatullayev l-Ażerbajġan,
  - wara li kkunsidra l-Inizjattiva ta' Baku għall-iżvilupp tal-koperazzjoni dwar l-enerġija u l-Memorandum ta' Ftehim bejn l-UE u l-Ażerbajġan dwar shubija strateġika fil-qasam ta' l-enerġija, iffirmit fi Brussel fis-7 ta' Novembru 2006,
  - wara li kkunsidra l-impenn ta' l-UE li tippromwovi l-ilhuq ta' l-Għanijiet tal-Millennju għall-Iżvilupp tan-NU u l-Kunsens Ewropew dwar l-Iżvilupp⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-Istrateġija Ewropea tas-Sigurtà intitolata "Ewropa Sikura f'Dinja Ahjar", approvata mill-Kunsill Ewropew fit-12 ta' Dicembru 2003,
  - wara li kkunsidra r-rapporti ta' monitoraġġ ta' l-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill ta' l-Ewropa,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Procedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali (A6-0516/2007),
- A. billi waqt il-Kunsill għall-Affarijiet Ġenerali li ltaqa' ta' 26 ta' Frar 2001 l-UE ddikjarat ir-rieda tagħha li jkollha rwol politiku aktar attiv fir-reġjun tan-Nofsinhar tal-Kawkasu, li tfittex modi kif tappoġġja sforzi mmirati lejn il-prevenzjoni u r-riżoluzzjoni tal-kunflitti fir-reġjun u li tipparteċipa fir-rijabilitazzjoni ta' wara l-kunflitti,
- B. billi t-tnedija tal-ferrovija Baku-Tbilisi-Kars se tiftaħ tiegħa għidha bejn ir-reġjun tan-Nofsinhar tal-Kawkasu, it-Turkija u l-Ewropa tal-Punent, iżda ser żżid ukoll l-iżolazzjoni ta' l-Armenja u b'hekk taħdem kontra l-għanijiet ta' l-ENP u billi, madankollu, ir-rakkomandazzjonijiet tal-Grupp ta' Livell Għoli dwar it-Trasport ser jiġu implimentati u l-Kuritur tat-Trasport tal-pern Ewropa Kawkasu Asja (TRACECA) ser jibqa' l-pern prinċipali transnazzjonali għall-Kawkasu, li jgħaqqad il-pajjiżi kollha fir-reġjun,

(¹) ĠU C 46, 24.2.2006, p.1.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

- C. billi l-estensjoni ta' l-ENP għall-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja tfisser pass importanti 'l quddiem fl-involvement ta' l-Unjoni fir-reġjun, filwaqt li tohloq il-premessi meħtieġa għal involvement proattiv ta' l-UE fin-Nofsinhar tal-Kawkasu u tipprovdi lill-pajjiżi tar-reġjun b'opportunitajiet għal koperazzjoni eqreb ma' l-UE; billi jeħtieġ li jiġu żviluppati aktar incentivi biex l-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja jiġu mmotivati biex jimxu 'l quddiem fit-triq tar-riformi,
- D. billi l-ENP hija bbażata fuq valuri komuni u implimentazzjoni effettiva ta' riformi politiċi, ekonomiċi u istituzzjonali, bl-għan iddikjarat li tinholoq zona ta' ġirien f'bieb b'demokrazzi b'sahhithom ibbażati fuq ekonomiji tas-suq funzjonali u fuq l-istat tad-dritt,
- E. billi jeħtieġ li l-ENP tiġi żviluppata sabiex tintlahaq politika ta' l-UE għar-reġjun li tkun aqwa u aktar effettiva u sabiex tagħti lill-UE l-irwol li tista' twettaq bhala partecipant għas-sigurtà u għall-istabilità, billi l-UE jeħtieġ li tizviluppa profil ċar u preżenza aktar b'sahhitha fir-reġjun;
- F. billi l-inkluzjoni tal-pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu fl-ENP iġġib magħha aktar responsabilitajiet u impenji anke min-naha ta' dawk il-pajjiżi; billi r-relazzjonijiet tajba bejn il-ġirien u l-koperazzjoni reġjonali huma elementi fundamentali ta' l-ENP,
- G. billi riżoluzzjoni paċifika tal-kunflitt Nagorno-Karabakh — kunflitt li jaggrava r-relazzjonijiet bejn l-Armenja u l-Ażerbajġan u tal-kunflitti interni tal-Ġeorgja fl-Abkażja u fl-Ossetja tan-Nofsinhar hija essenzjali għall-istabilità fil-vicinat ta' l-UE, kif ukoll għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali tar-reġjun tan-Nofsinhar tal-Kawkasu,
- H. billi l-kwistjoni ta' l-internalizzazzjoni ulterjuri tal-kunflitti post-Sovjetiċi mhux riżolti għandha tkun wahda mill-kwistjonijiet ewlenin tar-relazzjonijiet bejn l-UE u r-Russja, sabiex jiġu ttrattati b'mod aktar effettiv il-problemi tal-pajjiżi ġirien komuni,
- I. billi s-sinifikat tar-reġjun għall-involvement pożittiv ta' l-UE mhux biss huwa marbut mal-pożizzjoni geografika tiegħu bhala zona ta' tranżitu għall-provvisti ta' l-enerġija mill-Asja Ċentrali lejn l-Ewropa, iżda huwa bbażat ukoll fuq l-interess reċiproku li għandhom il-partijiet kollha konċernati, fl-iżvilupp tar-reġjun bil-għan li jissahhu d-demokrazzi, il-prosperità u l-istat tad-dritt u b'hekk jinholoq qafas vijabbli għall-iżvilupp u l-koperazzjoni reġjonali u inter-reġjonali fl-inhawi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu,
- J. billi r-reġjun sar zona fejn tizvolgi ruhha l-kompetizzjoni bejn l-interessi strateġiċi ta' bosta protagonisti geopolitiċi kbar, billi l-Pjanijiet ta' Azzjoni Individwali għas-Shubija li t-tliet pajjiżi li huma għandhom man-NATO jagħmlu lill-alleanza partecipant ġdid fir-reġjun
- K. billi d-djalogu u l-koordinazzjoni bejn l-UE, ir-Russja u l-Istati Uniti jstgħu jgħinu biex tiġi promossa d-demokrazzi, titjieb is-sigurtà ta' l-enerġija u tissahhah is-sigurtà reġjonali fir-reġjun tan-Nofsinhar tal-Kawkasu,
- L. billi l-Ġeorgja u l-Armenja esperjenzaw tkabbir ekonomiku kbir f'dawn l-aħħar snin u l-Ażerbajġan huwa fost l-aktar ekonomiji li qed jikbru malajr fid-dinja, b'żieda ta' 34.5 % fil-GNP fl-2006, primarjament minhabba r-riżervi tiegħu ta' gass u ta' żejt; billi irrISPETTIVAMENT minn dawn ir-rati ta' tkabbir, is-soċjetajiet tat-tliet pajjiżi huma kkaratterizzati minn faqar u qgħad li għadhom għolja hafna, aċċess limitat għal servizzi soċjali bażiċi, dħul baxx u distribuzzjoni mhux bilancjata ta' dak id-dħul,
- M. billi fin-Nofsinhar tal-Kawkasu għaddejjja tellieqa għall-armamenti li qed tohloq instabilità, ikkaratterizzata minn akkumulazzjoni ta' arsenali militari b'rata li m'għandhiex precedenti;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

L-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja fil-qafas ta' l-ENP

1. Jilqa' b'sodisfazzjon l-inkluzjoni ta' l-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja fl-ENP u l-approvazzjoni ta' Pjanijiet ta' Hidma bilaterali ta' l-ENP mill-Kunsilli ta' Koperazzjoni rilevanti fl-14 ta' Novembru 2006, u jesprimi l-appoġġ tiegħu għall-isforzi li għadhom għaddejnin sabiex dawn jiġu implimentati, sforzi li għandhom jinkludu fil-proċess lill-partijiet interessati kollha;
2. Jenfasizza li approċċ ta' politika għat-tliet pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu m'għandux jinjora l-karatteristiċi partikulari tat-tliet stati; jappoġġja d-divrenzjar inkorporat fl-applikazzjoni tal-politika ta' l-ENP fir-rigward tal-pajjiżi kkonċernati, u jenfasizza l-htieġa li jissahhu r-relazzjonijiet ta' l-UE ma' dawk il-pajjiżi skond il-merti individwali tagħhom fl-implimentazzjoni tal-Pjanijiet ta' Hidma rilevanti tagħhom ta' l-ENP;
3. Jenfasizza l-pożizzjoni ġeopolitika ta' l-Armenja, il-Ġeorgja u l-Ażerbajġan f'relazzjoni mar-Russja, l-Iran u t-Turkija, u l-interess li qed jiżded ta' qawwiet ekonomiċi oħra, bħar-Russja, l-Istati Uniti u ċ-Cina f'din iz-zona; jikkunsidra li huwa ta' l-akbar importanza, għaldaqstant, li l-koperazzjoni man-Nofsinhar tal-Kawkasu tingħata l-ogħla prijorità, mhux l-inqas fi kwistjonijiet marbuta ma' l-enerġija;
4. Jerga' jafferma li l-ghanijiet principali ta' l-UE fir-reġjun huma li l-pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu jiġu inkoraġġati jiżviluppaw fi stati miftuha, paċifiċi, sikuri u stabbli, li kapaċi jikkontribwixxu għal relazzjonijiet tajba mal-ġirien fir-reġjun u għall-istabilità reġjonali, u li lesti jikkondividu l-valuri Ewropej u jiżviluppaw interoperabilità istituzzjonali u legali bejniethom u ma' l-UE; sabiex jintlahqu dawn l-ghanijiet, jistieden lill-UE biex tiżviluppa politika reġjonali għan-Nofsinhar tal-Kawkasu, li għandha tiġi implimentata konguntement mal-pajjiżi tar-reġjun, ikkumplementata b'politiki bilaterali individwali;
5. Jenfasizza li l-ENP kienet imfassla biex il-linji ta' qsim fl-Ewropa jiġu misbuqa permezz ta' estensjoni gradwali taz-zona ta' demokrazija, prosperità u sigurtà; jistieden lill-UE u lill-pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu biex jieħdu vantaġġ, permezz tal-ġemellaġġ, l-issekondar u programmi oħra ta' assistenza li huma disponibbli, mill-għarfien u l-esperjenza estensivi miksuba mill-Istati Membri l-ġodda fil-proċess ta' riforma tas-soċjetajiet u l-ekonomiji tagħhom waqt il-proċess ta' integrazzjoni fl-UE, b'mod partikolari fir-rigward tal-tishih ta' l-awtoritajiet tal-gwardja tal-fruntieri u dawk tad-dwana u fir-rigward ta' l-iżvilupp tal-koperazzjoni reġjonali bejniethom;
6. Jenfasizza li r-reviżjonijiet u l-iffinanzjar ta' l-ENP għandhom jintużaw biex ikunu promossi t-twaqqif ta' l-istituzzjonijiet, ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem, l-istat tad-dritt, id-demokratizzazzjoni u l-koperazzjoni reġjonali; jerga' jafferma l-htieġa ta' aktar passi sodi min-naħa ta' l-UE biex jiġu inkoraġġati l-koperazzjoni u l-integrazzjoni reġjonali ġenwini; jistieden lill-Kummissjoni biex tirrapporta regolarment dwar il-progress tal-proċess ta' koperazzjoni reġjonali u biex tadatta l-politiki u l-istrumenti tagħha kif meħtieġ; jistenna b'herqa l-iżvilupp ta' relazzjonijiet dejjem aktar kostruttivi bejn l-UE u l-partijiet interessati differenti, b'mod partikolari s-soċjetà ċivili, sabiex tagħmel il-proċess ta' l-ENP aktar dinamiku u trasparenti;
7. Jinnota li, minhabba t-tkabbir mġaħġel u qawwi fil-GNP tiegħu, l-Ażerbajġan sar donatur ta' għaj-nuna, filwaqt li donaturi internazzjonali naqqsu b'mod notevoli l-attività tagħhom fil-pajjiż; jipproponi li l-UE għandha tiffoka fuq it-trasferiment ta' l-għarfien tekniku u ta' l-aħjar prattiki fil-qafas tal-programmi Twinning, TAIEK u Sigma (skond l-Istrument Ewropew tal-Viċinat u s-Shubija (ENPI));
8. Jikkunsidra li l-politika dwar il-kummerċ hija element ewlieni fl-iżgurar ta' l-istabilità politika u l-iżvilupp ekonomiku li jwassal għal tnaqqis fil-faqar fin-Nofsinhar tal-Kawkasu u li hija kruċjali għal aktar integrazzjoni bejn l-UE u n-Nofsinhar tal-Kawkasu; jenfasizza li fir-rigward tal-politika dwar il-kummerċ, trid tiġi meqjusa d-dimensjoni soċjali;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

9. Jappoġġja l-inizjattiva tal-Kummissjoni li taghmel studju ta' fattibilità sabiex tiġi evalwata l-possibilità ta' ftehim ta' kummerċ hieles mal-Ġeorgja u l-Armenja; jemmen li ftehim bhal dan ikun ta' benefiċċju għall-partijiet kollha; sadanittant, jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex jimplimentaw miżuri biex jiżguraw li l-Armenja, il-Ġeorgja u l-Ażerbajġan jibbenefikaw kemm jista' jkun mis-Sistema Ġeneralizzata ta' Preferenzi, filwaqt li jenfasizza l-importanza li l-Ażerbajġan ikun membru tad-WTO sabiex ikomplu jitjiebu aktar ir-relazzjonijiet kummerċjali bilaterali; jinkoraġġixxi lill-awtoritajiet Ażerbajġani biex ikomplu jindirizzaw ix-xkiel li baqa' għall-adeżjoni tiegħu mad-WTO, bhal tariffi doganali għolja, nuqqas ta' trasparenza u nuqqas ta' infurzar tal-ligijiet kummerċjali, korruzzjoni, u nuqqas ta' infurzar tad-drittijiet ta' proprjetà intelletwali, u jistieden lill-Kummissjoni biex tkompli tappoġġja lill-Ażerbajġan fil-proċess tiegħu ta' adeżjoni mad-WTO;

10. Jinnota li l-Ġeorgja tinsab taht pressjoni kbira minhabba l-embargo ekonomiku Russu, li kien infurzat aktar minn sena ilu, u li għalaq swieq tradizzjonali għal prodotti Ġeorgjani u għaldaqstant ċaħhad numru ta' ċittadini mill-ghajxien tagħhom; jenfasizza li l-konkluzjoni b'heffa ta' ftehim ta' kummerċ hieles mal-Ġeorgja hija ugwalment importanti biex jissahhu r-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Ġeorgja u biex jittaffew il-konsegwenzi ta' l-embargo Russu fuq il-pajjiż;

11. Jenfasizza li t-tliet stati se jkollhom ikomplu l-isforzi tagħhom biex inaqqsu l-faqar u jikkonformaw mal-prinċipju ta' l-iżvilupp sostenibbli; jissuġġerixxi li jiġu adottati politiki effiċjenti bil-għan li jnaqqsu l-polarizzazzjoni soċjali, kif ukoll sabiex jiżguraw li jkun hemm aċċess għas-sistemi tas-sigurtà soċjali; jistieden lill-Kummissjoni biex toffri appoġġ ulterjuri lit-tliet pajjiżi fit-tishih tal-kapaċitajiet nazzjonali tagħhom biex tejbju u jimplimentaw politiki sabiex jitnaqqas il-faqar;

12. Jemmen li l-ENP jipprovdi qafas eċċellenti għall-koperazzjoni reġjonali u sub-reġjonali, bil-għan li jinholoq spazju genwin ta' stabilità u demokrazija kemm fin-Nofsinhar tal-Kawkasu kif ukoll fir-reġjun tal-Baħar l-Iswed; hu tal-fehma li approċċ bilaterali divrenzjat lejn it-tliet pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu għandu jinkludi dimensjoni multilaterali globali li ġġib magħha l-iżvilupp tal-koperazzjoni reġjonali; għaldaqstant:

- jagħti importanza partikulari għas-sehem attiv u l-inkluzjoni ta' l-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja fil-proċess ta' implimentazzjoni tas-Sinerġija tal-Baħar l-Iswed u proġetti reġjonali relatati;
- jipromwovi t-tfannid ta' djalogu politiku regolari bejn l-UE u l-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja;
- jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-Ġeorgja u l-Armenja jallinjaw ruhhom mal-parti l-kbira tad-dikjarazzjonijiet u l-pożizzjonijiet tal-Politika Barranija u tas-Sigurtà Komuni ta' l-UE, u jappoġġja d-deċiżjoni li l-Ażerbajġan jiġi involut bl-istess mod;
- ihegġeg lit-tliet pajjiżi biex ma jfixklux u biex ma jużawx veto kontra programmi u proġetti transkonfinali ffinanzjati mill-UE li jkollhom l-għan li jerġgħu jstabilixxu d-djalogu, ikattru l-fiduċja bejn il-partijiet u jindirizzaw problemi reġjonali;
- jitlob li jkun hemm aktar koperazzjoni effettiva bejn it-tliet pajjiżi fil-qafas taċ-Ċentru Ambjentali Reġjonali għan-Nofsinhar tal-Kawkasu;
- jitlob li jkun hemm koperazzjoni msahha fl-oqsma tal-libertà, is-sigurtà u l-gustizzja, u b'mod partikulari fl-immanigġjar tal-fruntieri, il-migrazzjoni u l-ażil, il-għieda kontra l-kriminalità organizzata, it-traffikar tal-bnedmin u tad-drogi, l-immigrazzjoni illegali, it-terroriżmu u l-ħasil tal-flus;
- jistieden lill-Kummissjoni biex tikkoordina u tappoġġja azzjonijiet mill-Istati Membri li diġà huma involuti fir-riżoluzzjoni ta' kunflitti reġjonali;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

Id-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt

13. Ifahhar ir-riformi politiċi u istituzzjonali interni mwettqa mill-Armenja wara r-riforma kostituzzjonali u fil-kuntest ta' l-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni ta' l-ENP; jinkoraġġixxi lill-awtoritajiet Armeni biex ikomplu f'din it-triq u biex jagħmlu aktar progress fit-tishih ta' l-istrutturi demokratiċi, l-istat tad-dritt u l-harsien tad-drittijiet tal-bniedem; itlob, b'mod partikulari, biex isiru aktar sforzi fit-twaqqif ta' gudiatura indipendenti, il-promozzjoni ta' riformi fil-pulizija, fis-servizz civili u fit-tmexxija lokali, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-holqien ta' soċjetà ċivili attiva; jinnota l-istqarrija tal-Missjoni Internazzjonali ta' Osservazzjoni Elettorali li tgħid li l-elezzjonijiet parlamentari li saru f'Mejju 2007 b'mod ġenerali kienu konformi ma' impenji internazzjonali; jittama li l-awtoritajiet Armeni jahdmu mill-qrib ma' l-Organizzazzjoni tas-Sigurta' u Koperazzjoni fl-Ewropa (OSCE) u mal-Kunsill ta' l-Ewropa biex jindirizzaw il-kwistjonijiet li baqa', sabiex ikomplu jittejbu l-istandards li diġà intlahqu u biex ikun garantit b'mod shih li l-elezzjonijiet presidenzjali tad-19 ta' Frar 2008 isiru b'mod hieles u ġust; jinkoraġġixxi, b'mod ġenerali, il-holqien ta' djalogu kostruttiv bejn il-gvern u l-oppozzjoni bil-ghan li jissahħah il-pluralizmu bhala l-element ewlieni tad-demokrazija; jistieden ukoll lill-awtoritajiet Armeni biex jinvestigaw allegazzjonijiet ta' vjolenza u maltrattament fil-kus-todja tal-pulizija u fis-tituzzjonijiet penitenzjarji u ta' korruzzjoni u ksur tal-libertà ta' l-espressjoni;

14. Itenni t-thassib serju tiegħu dwar id-deterjorazzjoni tas-sitwazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u tal-libertà tal-media fl-Azerbajġan; jistieden lill-awtoritajiet Azerbajġani biex jiżguraw il-libertà tal-media, jilqa' pożittivament, f'dan ir-rigward, il-mahfra presidenzjali tat-28 ta' Diċembru 2007 li b'riżultat tagħha, sitt ġurnalisti inhelsu mill-habs, u jstieden lill-awtoritajiet ta' l-Azerbajġan sabiex jehilsu immedjatament il-ġurnalisti kollha li qeġhdin il-habs, itemmu l-iffastidjar tal-ġurnalisti, partikolarment fil-forma ta' użu abbużiv tal-liġijiet ta' libell kriminali, u jiddikjaraw moratorju fuq l-użu ulterjuri tal-liġijiet tal-libell kriminali bhala passi biex juru l-impenn tagħhom favur il-libertà ta' l-espressjoni; jistenna li l-awtoritajiet Azerbajġani isegwu r-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni ta' Venezja tal-Kunsill ta' l-Ewropa bil-ghan li jiżguraw il-libertà ta' l-assemblea u n-nuqqas ta' restrizzjonijiet fuq l-attivajiet tal-partiti politiċi bi thejjija għall-elezzjonijiet ta' l-2008, u li jiżguraw li l-istandards ta' l-OSCE jiġu osservati b'mod shih; jistieden ukoll lill-awtoritajiet Azerbajġani biex jipprevjenu l-vjolenza mill-pulizija u jinvestigaw l-allegazzjonijiet kollha ta' maltrattament li jsehħ fil-kus-todja; itenni li l-UE lesta tgħin lill-Azerbajġan sabiex jagħmel ir-riformi relatati mar-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija;

15. Jinnota r-riformi estensivi mwettqa mill-Gvern Ġeorgjan wara r-Rivoluzzjoni tal-Warda; jinkoraġġixxi aktar progress fit-tmexxija pluralistika u fid-djalogu bejn il-gvern u l-oppozzjoni, fl-istat tad-dritt u fil-konformità ma' l-obbligi relatati mad-drittijiet tal-bniedem, b'mod partikolari fir-rigward ta' l-indipendenza tal-gudiatura, tolleranza zero lejn il-vjolenza mill-pulizija, riformi fil-ġustizzja kriminali u titjib fil-kundizzjonijiet ta' detenzjoni; jistieden lill-awtoritajiet Ġeorgjani biex jirrispettaw id-drittijiet tal-proprjetà, il-libertà ta' l-assemblea, il-libertà ta' l-espressjoni, id-drittijiet tal-minoranzi b'konformità mal-Konvenzjoni ta' Qafas għall-Harsien tal-Minoranzi Nazzjonali, u l-libertà tal-media; jistenna li l-Ġeorgja tilhaq l-oġettivi tal-Pjan ta' Hidma ta' l-ENP u timplimenta r-rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill ta' l-Ewropa, sabiex it-tmexxija demokra-tika tkun sostenibbli fit-tul, b'attenzjoni partikolari għall-pluralizmu u l-oppozzjoni, mekkaniżmi inkorporati ta' kontrolli u bilanci u riformi istituzzjonali;

16. Itenni l-appoġġ kontinwu tiegħu għall-isforzi tal-Ġeorgja sabiex tintroduċi riformi politiċi u ekonomiċi u sabiex isahħah l-istituzzjonijiet demokratiċi tagħha, inkluża r-riforma tal-Kodiċi Elettorali, u b'hekk tibni Ġeorgja paċifika u prospera li tista' tikkontribwixxi għal stabilità kemm fir-reġjun kif ukoll fil-bqija ta' l-Ewropa; jesprimi thassib serju dwar l-izviluppi politiċi fil-Ġeorgja f'Novembru 2007, li eskalaw f'ripressjoni vjolenti mill-pulizija fuq dimostrazzjonijiet paċifiċi, l-gheluq ta' mezzi tax-xandir indipendenti u d-dikjarazzjoni ta' l-istat ta' emerġenza; jesprimi s-sodisfazzjon tiegħu li l-valutazzjoni ġenerali mill-Missjoni Internazzjonali ta' Osservazzjoni Elettorali kienet li l-elezzjonijiet Presidenzjali li saru fil-5 ta' Jannar 2008 essenzjalment kienu konsistenti mal-parti l-kbira ta' l-impenji u ta' l-istandards għal elezzjonijiet demokratiċi ta' l-OSCE u tal-Kunsill ta' l-Ewropa; iqis li, għalkemm dehru sfidi sinjifikanti li jehtieg jiġu indirizzati b'mod urġenti, din l-elezzjoni kienet l-ewwel elezzjoni Presidenzjali ġenwinament kompetittiva li ippermettiti lill-poplu tal-Ġeorgja li jesprimi l-ghażla politika tiegħu; jistieden lill-forzi politiċi kollha tal-Ġeorgja sabiex jahdmu lejn kultura politika demokratika, fejn l-avversarji politiċi huma rispettati u fejn djalogu kostruttiv ikunu immirat li jappoġġja u jikkonsolida l-istituzzjonijiet demokratiċi fragili tal-Ġeorgja; jistieden lill-awtoritajiet tal-Ġeorgja sabiex jindirizzaw in-nuqqasijiet li ġew innutati fir-rapport preliminarju tal-Missjoni Internazzjonali ta' Osservazzjoni Elettorali qabel l-elezzjonijiet Parlamentari li se jsiru fir-rebbiegħa ta' l-2008;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

17. Jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-elezzjonijiet presidenzjali tal-5 ta' Jannar 2008 kienu paċifiċi, u jqis li dan huwa pass ieħor 'il quddiem lejn il-bini u lejn il-konsolidazzjoni ta' l-istituzzjonijiet demokratiċi fil-Ġeorgja; jistenna li l-president li għadu kemm ġie elett jiehdu l-passi meħtieġa għal djalogu kostruttiv ma' l-oppożizzjoni għal dan il-ghan; jesprimi, madankollu, it-thassib tiegħu dwar il-mod ġenerali ta' kif saret il-kampanja elettorali, jiġifieri ambjent polarizzat hafna u mmarkat minn nuqqas ta' fiduċja u allegazzjonijiet pervażivi ta' vjolazzjonijiet u mill-fatt li l-attivitajiet statali tal-president ta' qabel ġew marbuta b'mod deliberat mal-kampanja elettorali tiegħu, xi haġa li tat kontribut sabiex l-ambjent tal-kampanja elettorali kien wiehed u jistieden lill-inekwi awtoritajiet tal-Ġeorgja sabiex jindirizzaw b'mod adegwat u urġenti l-ilmenti kollha dwar il-proċess elettorali; ihegġeġ lill-awtoritajiet tal-Ġeorgja sabiex iqis kif jixraq ir-rimarki ta' l-osservaturi internazzjonali, bil-ghan li jissolvew il-problemi kollha msemmija, u li jagħmlu thejjija xierqa u b'reqqa għall-elezzjonijiet ġenerali li ġejjin; jistieden lill-forzi ta' l-oppożizzjoni sabiex jaġixxu b'mod responsabbli, jirrispettaw ir-riżultati ta' l-elezzjoni, u jinvolvu ruħhom b'mod kostruttiv fid-dibattitu politiku fl-istituzzjonijiet demokratiċi tal-Ġeorgja;

18. Jenfasizza li l-impenn ċar ta' l-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja li jirrispettaw id-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali huwa ta' l-akbar importanza għad-determinazzjoni tar-relazzjonijiet ġejjiena tagħhom ma' l-UE; minn dawk il-pajjiżi jistenna li jilhqqu l-oġettivi tal-Pjan ta' Azzjoni ta' l-ENP u li jimplimentaw ir-rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill ta' l-Ewropa f'dan ir-rigward; jitlob lill-Kummissjoni tinneogzja t-twaqif ta' sottokumitati għad-drittijiet tal-bniedem mat-tliet pajjiżi li huma;

19. Jistenna li l-awtoritajiet ta' l-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja jiżguraw il-libertà ta' l-espressjoni, il-libertà ta' l-assemblea u l-libertà tal-media qabel l-elezzjonijiet rispettivi tagħhom fl-2008; jenfasizza li l-hila ta' dawk il-pajjiżi li jippermettu aċċess ġust u bbilanċjat għall-media, kemm pubblika kif ukoll privata u li jorganizzaw l-elezzjonijiet tagħhom b'konformità ma' standards internazzjonali hija importanti hafna sabiex ikompli jissahhu r-relazzjonijiet tagħhom ma' l-UE;

20. Jilqa' b'sodisfazzjon id-deċiżjoni li l-Polonja tinhatar biex tagħmilha ta' medjatur fisem l-UE bejn il-gvern Ġeorgjan u l-media ta' l-oppożizzjoni waqt it-thejjija għall-elezzjonijiet ta' Jannar 2008; jikkunsidra li l-involvement ta' l-Istati l-Membri l-ġodda, li għandhom rabtiet kulturali u storiċi mill-qrib fir-reġjun, huwa ta' sinifikat kbir;

21. Jenfasizza l-importanza li s-socjetà ċivili tiġi appoġġjata u li tissahhah il-kapaċità tagħha, u li jiġu żviluppatti kuntatti bejn il-popli fil-promozzjoni tad-demokrazija u ta' l-istat ta' dritt; jinkoraġġixxi lill-Kummissjoni biex tagħmel użu shih mill-opportunitajiet offruti mill-Istrument Ewropew għad-Demokrazija u d-Drittijiet tal-Bniedem sabiex, inter alia, tiġi mmonitorjata l-implimentazzjoni ta' l-ENP; jenfasizza li l-proċess ta' l-ENP, u b'mod partikulari l-monitoraġġ ta' l-implimentazzjoni tiegħu, irid jkun miftuħ għall-koperazzjoni u l-konsultazzjoni mas-socjetà ċivili; ihegġeġ lill-Kummissjoni biex tagħti eżempju billi tistabbilixxi mekkaniżmi konkreti għall-konsultazzjoni tas-socjetà ċivili; jenfasizza l-importanza li jiġi żgurat li l-fondi jiġu mqassma b'mod ġust mingħajr indhil b'motivazzjoni politika; jistieden ukoll lill-Kummissjoni sabiex tiżviluppa linji gwida għall-awtoritajiet lokali u reġjonali dwar l-irwol speċifiku tagħhom fl-implimentazzjoni tal-Pjanijiet ta' Azzjoni ta' l-ENP;

22. Jenfasizza l-importanza tal-koperazzjoni fil-qasam tal-libertà tal-moviment bejn il-fruntieri ta' l-UE u l-ġirien tagħha; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex jaraw li s-Sottokumitat tal-Ġustizzja, Libertà u Sigurta' bejn l-UE u l-Ġeorgja jibda jopera malajr kemm jista' jkun u biex jiehdu l-passi neċessarji għat-tneđija tan-negożjati dwar ftehim dwar ir-rijammissjoni u l-faċilitazzjoni tal-viżi bejn l-UE u l-Ġeorgja u għall-iffirmar ta' ftehim ta' shubija dwar il-mobilità ma' l-UE, filwaqt li jenfasizza l-effetti negattivi tad-dewmien fuq is-sejba ta' soluzzjoni tal-kunflitti interni fil-Ġeorgja u jinnota d-diffikultajiet ikkawżati mid-deċiżjoni ta' l-awtoritajiet Russi li jagħtu passaporti Russi lill-persuni li jgħixu fl-Abkażja u fl-Ossetja tan-Nofsinhar; jappoġġja l-bidu tan-negożjati dwar il-ftehim ma' l-Armenja u l-Ażerbajġan; jinkoraġġixxi lill-Istati Membri biex isahhu l-koperazzjoni sabiex titjieb l-effiċjenza tas-servizzi konsulari fil-pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu u biex ihaffu l-holqien ta' Ċentri Komuni ta' Applikazzjoni għall-Viżi; jappoġġja l-esplorazzjoni ta' inizjattivi supplimentari fl-iżvilupp ta' approċċ globali dwar il-migrazzjoni fl-Ewropa tal-Lvant u tax-Xlokk;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

23. Jistieden ukoll lill-Kummissjoni sabiex minn lat finanzjarju tinkoraġġixxi l-preżenza ta' NGOs Ewropej fl-Armenja, fl-Ażerbajġan u fil-Ġeorgja, sabiex iferrxu l-għarfien u l-esperjenza tagħhom fil-holqien ta' soċjetà ċivili organizzata;
24. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tagħmel kull sforz sabiex tlaqqa' flimkien lill-NGOs u lir-rappreżentanti tas-soċjetajiet ċivili fit-tliet pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu sabiex jiġi facilitat id-djalogu, jiġi mrawwem il-fehim reciproku u jiġu trattati b'reqqa il-problemi tar-reġjun; jistieden lill-awtoritajiet tal-pajjiżi rilevanti sabiex ma jostakolawx kwalunkwe inizjattiva ta' dan it-tip;
25. Jenfasizza l-fatt li l-facilitazzjoni tal-moviment tal-persuni hija marbuta ma' fruntieri sikuri, u jilqa' b'sodisfazzjon l-inizjattiva tal-Kummissjoni li tipromwovi l-koperazzjoni reġjonali fin-Nofsinhar tal-Kawkasu fil-qasam ta' l-immaniġġjar integrat tal-fruntieri; jenfasizza l-htieġa li jkunu facilitati b'mod effiċjenti r-rekwiżiti tal-viża għat-traffiku lokali fuq il-fruntieri; jirrealizza li r-rieda t-tajba miż-żewġ naħat hija prerekwizit għall-koperazzjoni matul il-fruntieri kollha tal-Ġeorgja mar-Russja; jenfasizza l-importanza tat-trasparenza baġitarja u dik tad-dhul fl-assigurazzjoni li l-infiq tal-gvern jagħti kont liċ-ċittadini ordinarji;
26. Jistieden lit-tliet pajjiżi sabiex iżidu l-isforzi tagħhom fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni u fit-twaqqif ta' klima favorevoli għall-investiment u n-negozju; jenfasizza l-importanza tat-trasparenza baġitarja bil-għan li tiggarrantixxi r-responsabilità tal-gvern għan-nefqa pubblika; jenfasizza li l-iżvilupp tad-drittijiet tal-proprjetà huwa fundamentali għat-tkabbir ta' intrapriżi ta' daqs żgħir u medju u għal żvilupp ekonomiku sostenibbli; jinkuraġġixxi l-promozzjoni ta' riformi ekonomiċi tas-suq immirati sabiex iżidu l-kompetittività u jikkonsolidaw is-settur privat; jappoġġja l-armonizzazzjoni u l-intensifikazzjoni ulterjuri ta' miżuri ta' liberalizzazzjoni b'konformità mal-prinċipji tad-WTO; jenfasizza l-importanza li jkun żgurat li r-riformi ekonomiċi ikunu akkumpanjati minn miżuri soċjali xierqa;
27. Jistieden lill-awtoritajiet tat-tliet pajjiżi biex jiżguraw li l-miżuri li jittiehdu fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni ma jintużawx għal għanijiet politiċi u li l-investigazzjonijiet, il-prosekuzzjonijiet u l-proċessi kriminali jsiru b'mod ġust u trasparenti;
28. Jinnota li l-kunflitti mhux riżolti post-Sovjetici u n-nuqqas ta' sigurtà li dawn johlqu waslu għal żieda fl-infiq militari fl-istati tar-reġjun, u b'hekk laqtu hażin l-iżvilupp ekonomiku u soċjali tagħhom; għaldaqstant jistieden lill-istati fir-reġjun sabiex ma jibqgħux iżidu n-nefqa militari tagħhom;

Ir-riżoluzzjoni paċifika tal-kunflitti

29. Jikkunsidra li s-sejba ta' soluzzjoni paċifika għall-kunflitti post-Sovjetici li għadhom ma ġewwx rilzolti hija ċ-ċavetta biex jintlahqu l-istabilità politika u l-iżvilupp ekonomiku fin-Nofsinhar tal-Kawkasu, kif ukoll fkuntest reġjonali aktar wiesa'; jenfasizza l-fatt li l-UE għandha rwol importanti biex tikkontribwixxi għall-kultura ta' djalogu u ftehim fir-reġjun u biex tiżgura li jkun hemm implimentazzjoni tar-Riżoluzzjoni 1325 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU (2000), liema riżoluzzjoni hija msemmija hawn fuq; jipromwovi l-użu ta' programmi u djalogu transkonfinali fost is-soċjetajiet ċivili bħala għodod għat-trasformazzjoni tal-kunflitti u għall-holqien tal-fiduċja bejn il-linji ta' diviżjoni; b'mod speċjali jilqa' b'sodisfazzjon l-isforzi tal-Kummissjoni biex tagħti l-għajnuna u informazzjoni lill-Abkażja u lill-Ossetja tan-Nofsinhar; jappoġġja l-inizjattiva tar-Rappreżentant Speċjali ta' l-UE għan-Nofsinhar tal-Kawkasu, is-Sur Peter Semneby li jiftaħ Uffiċċji ta' Informazzjoni fiż-żewġ reġjuni; jitlob lill-Kummissjoni u s-Sur Semneby sabiex jagħtu l-istess tip ta' għajnuna u informazzjoni lin-Nagorno-Karabakh;
30. Jiċhad kull attentat mis-setgħat barranin immirati lejn il-holqien ta' sferi esklussivi ta' influwenza; jappella għal involviment konstruttiv mal-pajjiżi kollha fir-rapporti mal-ġirien komuni u ihegġeg lir-Russja sabiex ma topponi l-ebda involviment mill-UE fl-operazzjonijiet ta' mmaniġġjar tal-kunflitti u ta' żamma tal-paċi fin-Nofsinhar tal-Kawkasu;
31. Jinnota li l-kontradizzjoni bejn il-prinċipji tat-tmexxija hielsa u indipendenti u l-integrità territorjali tikkontribwixxi għat-komplija tal-kunflitti mhux riżolti post-Sovjetici fir-reġjun tan-Nofsinhar tal-Kawkasu; jikkunsidra li din il-problema tista' tingheleb biss bis-saħħa ta' negozjati fuq il-bażi tal-prinċipji mhaddna fil-Karta tan-NU u fl-Att Finali ta' Helsinki u fi hdan il-qafas ta' l-integrazzjoni reġjonali; jinnota li dan il-proċess ma jistax isehh mingħajr l-appoġġ tal-komunità internazzjonali, u jistieden lill-UE sabiex tniedi miżuri għal dak il-għan; barra minn hekk jikkunsidra li t-titjib fir-relazzjonijiet bejn l-etniċitajiet, fuq il-bażi

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

ta' l-istandards Ewropej, u t-tishih tad-drittijiet tal-minoranzi b'mod li tissahhah il-koeżjoni ċivika ta' l-istati fin-Nofsinar tal-Kawkasu huma mehtieġa sabiex tinkiseb soluzzjoni nnegozjata għall-kunflitti fir-reġjun;

32. Itenni l-appoġġ bla kundizzjonijiet tiegħu għall-integrità territorjali u għall-involjabilità tal-fruntieri rikonoxxuti internazzjonalment tal-Georgja u jappoġġja l-isforzi kontinwi magħmula mill-awtoritajiet Georgjani biex jaslu għal soluzzjoni għall-kunflitti interni tagħha fl-Abkazja u fl-Ossetja tan-Nofsinar; jesprimi dispjaċir, madankollu, dwar ir-retorika aggressiva kontinwa li qed tintuża mill-partijiet fir-rigward tat-tilwimiet, u jappoġġja l-appell mis-Segretarju Generali tan-Nazzjonijiet Uniti għall-irduppar ta' l-isforzi biex tiġi evitata azzjoni li tista' twassal sabiex fl-Abkazja l-ġlied jerga' jibda mill-ġdid; jinkuraġġixxi l-partijiet sabiex jagħmlu użu mid-djalogu u negozjati bil-ghan li jiksbu ftehim ahhari fil-kunflitt fl-Ossetja tan-Nofsinar; jistieden lill-awtoritajiet de facto u lill-protetturi tagħhom biex jipprovdu kundizzjonijiet sikuri għar-ritorn ta' persuni li ġew imcaqalqa internament (IDPs) u biex jirrispettaw l-involjabilità tad-drittijiet tal-proprjetà fizjoni tal-kunflitt, skond ir-riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU 1781 (2007) msemmija hawn fuq; jenfasizza li s-sejba ta' soluzzjonijiet sodisfaċenti għall-kwistjonijiet tad-drittijiet fundamentali tal-bniedem, bħar-ritorn ta' l-IDPs u tal-proprjetà tagħhom u l-investigazzjoni xierqa min-naħat kollha ta' delitti tal-gwerra u każijiet ta' persuni nieqsa, se jkollhom rwol ewlieni fl-ilhuq ta' kwalunkwe soluzzjoni dejjiema; jistieden lill-partijiet kollha sabiex jergħu lura għall-mejda tan-negozjati; u jilqa' l-ewwel laqgħa ta' livell għoli bejn l-uffiċjali Georgjani u Abkazi, li saret dan l-ahhar wara waqfa twila;

33. Hu tal-fehma li aktar dewmien għal soluzzjoni tal-kunflitt ta' Nagorni-Karabakh ma jkun ta' ġid għall-ebda naha involuta iżda jpoġġi l-istabbiltà reġjonali fil-periklu u jfixkel il-progress politiku u ekonomiku reġjonali; itenni r-rispett u l-appoġġ bla kundizzjonijiet tiegħu għall-integrità territorjali u għall-fruntieri rikonoxxuti internazzjonalment ta' l-Ażerbajġan kif ukoll għad-dritt ta' awto-determinazzjoni tal-poplu, skond il-Karta tan-NU u ta' l-Att Finali ta' Helsinki; b'urġenza jistieden lill-Armenja u lill-Ażerbajġan biex jahtfu kwalunkwe opportunità għar-riżoluzzjoni paċifika tal-kunflitt Nagorno-Karabakh; itenni l-appoġġ qawwi tiegħu għall-Grupp ta' Minsk ta' l-OSCE iżda jiddispjaċih li ma kien hemm ebda progress sostanzjali fin-negozjati; jistieden lill-partijiet sabiex japplikaw ir-riżoluzzjonijiet rilevanti tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU, b'mod partikulari li jippermettu lir-refuġjati u lill-IDPs kollha jmorru lura lejn djarhom b'sikurezza u b'dinjità; iwissi kontra kwalunkwe retorika militanti u provokattiva li tista' ddgħajef il-proċess tan-negozjati;

34. Jiddispjaċih li l-isforzi sabiex it-tliet pajjiżi fir-reġjun jitressqu viċin xulxin qed jiġu mfixkla minhabba li l-kunflitti jibqgħu mhux solvuti minhabba talbiet territorjali u separatizmu; jenfasizza li z-zoni ta' kunflitt spiss jintużaw bħala mkejjen ta' protezzjoni għall-kriminalità organizzata, il-ħasil tal-flus, it-traffikar ta' droga u l-kuntrabandu ta' l-armi;

35. Ifakkar lill-awtoritajiet konċernati li r-refuġjati u l-IDPs m'għandhomx jintużaw bħala għodod fil-kunflitti; jitlob azzjoni deċiżiva biex jittejbu l-kundizzjonijiet ta' l-għajxien u s-sitwazzjoni soċjali ta' l-IDPs qabel ma dawn jingħataw id-dritt tal-bniedem tagħhom li jmorru lura lejn djarhom;

36. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex ikomplu jipprovdu appoġġ finanzjarju għall-isforzi ta' l-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Georgja sabiex ilahhqu mas-sitwazzjoni tar-rifuġjati u tal-persuni mcaqalqa, billi jgħinu sabiex jiġu rrinovati il-bini u jinbnew it-toroq, l-infrastruttura tal-provvista ta' l-ilma u ta' l-elettriku, sptarijiet u skejjel, sabiex dawn il-komunitajiet ikunu integrati b'mod aktar effettiv, filwaqt li jiġi ffaċilitat l-iżvilupp tar-reġjuni fejn huma jgħixu, mingħajr ma tiġi minsija l-popolazzjoni lokali, li spiss ukoll ikunu qed jgħixu taħt il-livell tal-faqar; jenfasizza l-importanza li tiġi indirizzata l-problema ta' l-għadd kbir ta' mini għal kontra l-persuni li rriżultaw mill-kunflitt fin-Nagorno-Karabakh, li għadhom s'issa jdarrbu, u kultant joqtlu, lin-nies;

37. Jistieden lill-esponenti ewlenin fir-reġjun sabiex ikollhom irwol kostruttiv fir-riżoluzzjoni ta' kunflitti mhux riżolti post-Sovjetiċi fir-reġjun u biex jieħdu passi biex iġibu għan-normal ir-relazzjonijiet tagħhom mal-ġirien; itenni t-talba tiegħu lit-Turkija sabiex tinvolvi ruhha fi sforzi serji u intensivi għar-riżoluzzjoni ta' tilwim eżistenti mal-ġirien kollha tagħha, skond il-karta tan-NU, ir-riżoluzzjonijiet rilevanti tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU u konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti oħra, u jinkludu diskussjoni sinciera u miftuha tal-grajjiet tal-passat; itenni t-talba tiegħu lill-Gvernijiet tat-Turkija u l-Armenja sabiex jibdeu il-proċess ta' rikonċiljazzjoni għall-preżent u l-passat, u jistieden lill-Kummissjoni sabiex tiffaċilita dan il-proċess filwaqt li tiehu vantaġġ mill-koperazzjoni reġjonali li saret fi hdan l-ENP u l-politika tas-Sinerġija tal-Bahar l-Iswed; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill sabiex jindirizzaw il-ftuh tal-fruntiera Torka ma' l-Armenja ma' l-awtoritajiet taż-żewġ pajjiżi;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

38. Jissuggerixxi t-twaqqif ta' Konferenza 3+3 dwar is-sigurtà u l-koperazzjoni fin-Nofsinhar tal-Kawkasu, li tkun magħmula, minn naha t-tliet pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu, u min-naha l-oħra l-UE, l-Istati Uniti u r-Russja, sabiex tiġi diskussa l-kwistjoni tas-sigurtà u tal-koperazzjoni reġjonali fin-Nofsinhar tal-Kawkasu, bl-akbar attenzjoni tmur fuq il-holqien ta' l-ambjent xieraq li fih jistgħu jissolvew il-kunflitti post-Sovjetici mhux riżolti fir-reġjun;

Koperazzjoni fl-enerġija u fit-trasport

39. Jagħti sinifikat kbir lill-ftuħ tal-pipeline tal-gass Baku-Tbilisi-Erzurum, u l-pipeline taż-żejt Baku-Tbilisi-Ceyhan, u jenfasizza l-importanza tal-proġetti tal-kuritur ta' l-enerġija Trans-Kaspjan, li għandhom jikkontribwixxu għall-iżvilupp ekonomiku u kummerċjali fir-reġjun u li għandhom isahħu s-sikurezza, is-sigurtà u d-diversifikazzjoni tal-provvisti ta' l-enerġija u tas-sistemi ta' tranzitu mill-Azerbajġan u mill-baċir tal-Kaspju għas-suq ta' l-UE kif ukoll jikkontribwixxi għall-iżvilupp tal-politika barranija komuni Ewropea dwar l-enerġija; madankollu, jitlob b'mod qawwi lill-pajjiżi involuti u lill-Kummissjoni sabiex jinkludu lill-Armenja pipeline tal-gass Baku-Tbilisi-Erzurum u fil-proġetti tal-kuritur ta' l-enerġija Trans-Kaspjan b'konformità ma' l-oġettiv ta' koperazzjoni reġjonali promoss mill-ENP;

40. Jenfasizza l-importanza li titfannad is-shubija dwar l-enerġija bejn l-UE u l-Azerbajġan kif maħsub fil-Memorandum ta' Fehim tas-7 ta' Novembru 2006 msemmi hawn fuq, u jilqa' d-dispożizzjoni tal-Gvernijiet ta' l-Azerbajġan u tal-Georġja sabiex ikomplu jkollhom rwol fil-promozzjoni ta' provvista ta' l-enerġija bbażata fuq is-suq u tad-diversifikazzjoni tat-transitu fir-reġjun, u b'hekk jikkontribwixxi b'mod sostanzjali għas-sigurtà Ewropea fl-enerġija;

41. Jilqa' b'sodisfazzjon ir-Rapport tal-Grupp ta' Livell Għoli ta' trasport msemmi hawn fuq, intitolat 'Network għall-Paċi u l-Iżvilupp', u l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, intitolata 'L-Estenzjoni ta' l-Assi Prinċipali tat-Trasport għall-Pajjiżi Ġirien (COM(2007)0032); itenni l-appoġġ tiegħu għall-holqien ta' infrastruttura ġdida u kuriduri ta' trasport vijabbli li jdiversifikaw kemm il-fornituri kif ukoll ir-rotot, bħalma huma l-kuridur ta' l-enerġija tat-Trans-Kaspju/trans-Baħar l-Iswed u l-pipeline Nabucco, kif ukoll il-proġetti INOGATE (Trasport Intrastatali tal-Gass u taż-Żejt lejn l-Ewropa) u TRACECA li jikkollegaw ir-reġjuni tal-Baħar l-Iswed u tal-Baħar tal-Kaspju;

42. Jinnota l-emergenza ta' realtà ġdida li fiha l-bidla fil-klima u s-sigurtà tal-provvista huma elementi ta' l-akbar importanza; jirrikonoxxi li l-holqien ta' diversità fil-provvista huwa importanti hafna u jista' biss jinkiseb permezz ta' koperazzjoni msahha ma' stati ġirien, l-aktar daww tan-Nofsinhar tal-Kawkasu u tar-reġjuni ta' l-Asja Centrali, u jinkoraġġixxi l-iżvilupp reġjonali u inter-reġjonali; jikkunsidra li t-tweqqif tal-proġetti ta' diversifikazzjoni ta' l-enerġija għandu jkun wiehed mill-prijoritajiet ta' ENP msahha, u jappella għal appoġġ imsaħħa għal titjib fil-klima favorevoli għall-investment u tal-qafas regolatorju, ibbażat fuq il-prinċipji tat-Trattat tal-Karta ta' l-Enerġija, fl-oqsma ta' l-enerġija tal-pajjiżi produttori u daww ta' transitu;

43. Jinnota li r-riservi tal-gass u taż-żejt ta' l-Azerbajġan huma stmati li jistgħu jiġu sfruttati għall-hmistax jew l-għoxrin sena li ġejjin; jinnota li, skond estimi riċenti, il-meded fejn jinsab iż-żejt taht il-Baħar tal-Kaspju fihom madwar 14-il biljun barmil żejt u r-riżorsi tal-gass jammontaw għal madwar 850 sa 1370 biljun metru kubu; jirrikonoxxi li jridu jsiru sforzi sabiex il-pajjiż jevita l-iżvantaġġi tas-saħta tar-riżorsi; jenfasizza, għaldaqstant, l-importanza ta' alternattivi sostenibbli, kemm mil-lat politiku kif ukoll minn dak ekonomiku; jistieden lill-Gvern Azerbajġan biex jiehu l-passi neċessarji biex idahħal fis-seħh il-qafas leġislativ u operattiv meħtieġ sabiex jagħmilha possibbli li l-ghajnuna ta' l-UE fil-qasam ta' l-enerġija li jiġġeddu u l-effiċjenza ta' l-enerġija tkun tista' tintuża bl-aħjar mod;

44. Jilqa' b'sodisfazzjon u b'interess il-proposta tal-Kummissjoni li twettaq studju ta' vijabilità dwar il-possibilità ta' 'Ftehim mal-Ġirien fil-Qasam ta' l-Enerġija', u għal dan il-ghan, jinkuraġġixxi lill-pajjiżi imsieħba fl-ENP sabiex jirrispettaw il-liġi internazzjonali u l-impenji li huma dahlu għalihom fis-swieq dinjin;

45. Jappoġġja l-isforzi magħmula mill-Gvern Armen għall-gheluq bikri ta' l-installazzjoni l-qadima ta' l-impjant ta' l-enerġija nukleari ta' Medzamor u lejn is-sejba ta' soluzzjonijiet alternattivi vijabbli għall-provvista ta' l-enerġija, kif mitlub mill-UE, iżda jesprimi t-thassib tiegħu għad-deċiżjoni tal-gvern li jibni installazzjoni ġdida fl-istess impjant li jinsab f'żona sismika, u jinkuraġġixxi lill-awtoritajiet Armeni sabiex isibu soluzzjonijiet alternattivi għall-provvista ta' l-enerġija;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

46. Jirakkomanda li l-koperazzjoni fl-enerġija ghandha tiehu kont ukoll tal-htigijiet u tal-benefiċċji ta' l-enerġija tal-pajjiżi, l-aktar fdak li huwa aċċess għall-enerġija; jistieden lill-Kummissjoni sabiex tiżgura li l-proġetti fil-qasam ta' l-enerġija ffinanzjati mill-ghajnuna ta' l-assistenza uffiċjali għaż-żvilupp skond l-ENPI għandhom impatt dirett fuq it-tnaqqis tal-faqar u l-benefiċċju tal-popolazzjoni lokali; jistieden lill-Kummissjoni sabiex isahhah l-appoġġ tagħha għall-isforzi tat-tliet pajjiżi sabiex jiġġieldu l-bidla fil-klima u tesplora soluzzjonijiet konkreti li jindirizzaw il-produzzjoni ineffiċjenti ta' l-enerġija u x-xejriet tal-konsum, inkluż permezz tat-trasferiment ta' teknoloġiji;

47. Jinnota inizjattivi inter-reġjonali bhall-proġett Ferrovarju Baku-Tbilisi-Kars; jemmen li din l-inizjattiva tiftah il-bieb għall-integrazzjoni ekonomika u politika ahjar ta' din il-parti tad-dinja fl-ekonomija Ewropea u internazzjonali, u li ser tikkontribwixxi għal żvilupp ekonomiku u kummerċjali fir-reġjun; jenfasizza, madankollu, li l-proġett ma jużax il-kollegament ferrovarju eżistenti u kompletament operattiv fl-Armenja; ihegġeg lir-repubbliki tan-Nofsinhar tal-Kawkasu u lit-Turkija biex ihaddnu politiki ta' integrazzjoni ekonomika reġjonali u biex iżommu lura milli jwettqu proġetti reġjonali fil-qasam ta' l-enerġija u tat-trasport li jikkunsidraw biss il-gejjieni immedjat u li jkunu politikament motivati u li jiksru l-prinċipji ta' żvilupp fis-sod ta' l-ENP;

Rimarki oħra

48. Itenni s-sejha tiegħu għal rapporti regolari mir-Rappreżentant Speċjali ta' l-UE għall-Kawkasu tan-Nofsinhar, inkluż ir-rapport komprensiv finali pprezentat fl-ahhar tal-missjoni, li għandu jsir disponibbli għall-Parlament;

49. Jilqa' b'sodisfazzjon id-deċiżjoni tal-Kummissjoni ta' l-10 ta' Mejju 2007 biex ittejjeb il-livell tad-delegazzjoni tagħha f'Yerevan u biex tiftah delegazzjoni f'Baku sa l-ahhar ta' l-2007; jistieden lill-Kummissjoni biex tiżgura li daww id-delegazzjonijiet isiru operattivi minghajr aktar dewmien;

50. Jikkunsidra li huwa ferm importanti li tissahhah il-vizibilita' tar-Rappreżentant Speċjali ta' l-UE għan-Nofsinhar tal-Kawkasu sabiex titejjeb il-komunikazzjoni ta' l-istrategija Ewropea għall-pajjiżi rispettivi u għaċ-ċittadini tagħhom; jikkunsidra li, f'dan ir-rigward, l-inklużjoni attiva tas-socjeta' ċivili hija ta' importanza kbira;

51. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill sabiex, fuq il-bażi tal-kisbiet individwali ta' pajjiż partikulari, jikkunsidraw ftehim imtejba godda mal-pajjiżi konċernati;

52. Jistieden lill-parlamenti tal-pajjiżi rispettivi biex isahhu r-rappreżentanzai ta' l-oppożizzjoni parlamentari fid-delegazzjonijiet tagħhom għall-PCCs u jappoġġja zieda fil-koperazzjoni parlamentari reġjonali, inkluża l-Assemblea Parlamentari tal-Koperazzjoni Ekonomika tal-Bahar l-Iswed u l-Inizjattiva Parlamentari tan-Nofsinhar tal-Kawkasu;

53. Jenfasizza l-htiega li jintużaw organizzazzjonijiet multilaterali eżistenti u li jissahhu l-azzjonijiet reciproci bejn l-Unjoni Ewropea u l-pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu;

54. Jerġa' jafferma l-htiega ta' koordinazzjoni ta' l-istituzzjonijiet ta' l-UE ma' atturi oħra bilaterali u multilaterali, sabiex ikun żgurat li jkun hemm konsistenza bejn il-Pjanijiet ta' Azzjoni u l-impenji magħmula lill-Kunsill ta' l-Ewropa, lill-OSCE, lin-NATO u lin-NU;

55. Jenfasizza l-importanza tar-reġjun tan-Nofsinhar tal-Kawkasu għall-UE u l-bżonn li l-implimentazzjoni tad-diversi Pjanijiet ta' Hidma ta' l-ENP tkun segwita mill-qrib mill-Parlament;

*

* *

56. Jaghti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jghaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u l-parlamenti ta' l-Istati Membri u ta' l-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Georgja, u lill-gvernijiet tat-Turkija, l-Istati Uniti, u lill-Federazzjoni Russa, u lis-Segretarju Generali tan-NU.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

Approċċ Politiku Reġjonali għall-Baħar l-Iswed

P6_TA(2008)0017

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar Approċċ Politiku Reġjonali għall-Baħar l-Iswed (2007/2101(INI))

(2009/C 41 E/07)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni bl-isem ta' "Sinergija tal-Baħar l-Iswed — Inizjattiva ta' Kooperazzjoni Reġjonali Ġdida" (COM(2007)0160),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni bl-isem ta' "Koperazzjoni reġjonali fiz-zona tal-Baħar l-Iswed: Sitwazzjoni, prospettivi għall-azzjoni ta' l-UE bhala inkoraġġiment għall-iżvilupp ulterjuri tagħha" (COM(1997)0597),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar it-tishih tal-Politika Ewropea tal-Viċinat (COM(2006)0726),
- wara li kkunsidra l-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-Politika Ewropea tal-Viċinat (ENP) adottati ma' l-Armenja, l-Ażerbajġan, il-Ġeorgja, ir-Repubblika tal-Moldova u l-Ukrajna, kif ukoll il-Ftehim ta' Shubija u ta' Koperazzjoni (PCAs) iffirmati ma' dawk l-Istati u li jiskadu fl-2008 jew fl-2009,
- wara li kkunsidra l-PCA li twaqqaf shubija bejn il-Komunitajiet Ewropej u l-Istati Membri tagħhom, fuq naha, u l-Federazzjoni Russa, fuq in-naha l-oħra, li dahlet fis-sehh fl-1 ta' Dicembru 1997 u skadiet fl-2007,
- wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill 2006/35/KE tat-23 ta' Jannar 2006 dwar il-prinċipji u l-kundizzjonijiet li jinsabu fis-Shubija ta' Adeżjoni mat-Turkija ⁽¹⁾ ("Is-Shubija ta' Adeżjoni"),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar ir-Repubblika tal-Moldova, il-Federazzjoni Russa, it-Turkija, l-Ukrajna u l-Kawkasu t'Isfel,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Novembru 2007 dwar it-Tishih tal-Politika Ewropea tal-Viċinat ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Dicembru 2007 dwar id-diżastri navali fl-Istrett ta' Kerch fil-Baħar l-Iswed u t-tniġġis miż-żejt li rriżulta ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-17 ta' Jannar 2008 dwar politika aktar effettiva ta' l-UE għan-Nofsinar tal-Kawkasu: mill-weghdiet għall-azzjoni ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-26 ta' Settembru 2007 bl-isem "Lejn politika barranija Ewropea komuni għall-enerġija" ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 45 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali, tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija, tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu u tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali (A6-0510/2007),

⁽¹⁾ ĠU L 22, 26.1.2006, p. 34.

⁽²⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0538.

⁽³⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0625.

⁽⁴⁾ Testi Adottati, P6_TA(2008)0016.

⁽⁵⁾ Testi Adottati, P6_TA(2007)0413.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

- A. billi r-reġjun tal-Baħar l-Iswed jinsab bejn l-Ewropa, l-Ażja Ċentrali u l-Lvant Nofsani, reġjun li hu kkaratterizzat minn rabtiet storiċi u kulturali b'saħħithom, u minn potenzjal kbir, iżda wkoll minn diversitajiet kbar; billi r-reġjun jinkludi lill-Bulgarija, lill-Greċja u lill-Rumanija bħala Stati Membri ta' l-UE, lill-Turkija bħala pajjiż kandidat u lill-Armenja, l-Ażerbajġan, il-Ġeorgja, ir-Repubblika tal-Moldova u l-Ukrajna bħala msieħba ta' l-ENP, kif ukoll lill-Federazzjoni Russa, li magħha l-UE lahqet ftehim dwar shubija strateġika bbażata fuq Erba' Spazji Komuni,
- B. billi, bl-adeżjoni tal-Bulgarija u tar-Rumanija ma' l-UE, il-Baħar l-Iswed sa ċertu punt sar il-baħar intern ta' l-UE u għalhekk kiseb dimensjoni ġdida ta' importanza strateġika għall-UE, li wassal għall-multiplikazzjoni ta' l-isfidi u l-oġġettivi komuni, kif ukoll għal opportunitajiet imġedda għat-tishih tal-koperazzjoni bejn l-UE u l-pajjiżi fir-reġjun, bil-ghan li jinholoq spazju reali ta' sigurtà, stabbiltà, demokrazzja u prosperità,
- C. billi l-għażliet fir-rigward tal-koperazzjoni fl-iżvilupp u fl-immaniġġjar ta' sinerġiji fir-reġjun tal-Baħar l-Iswed għandhom jiġu definiti fl-isfond ta' ammont kbir ta' politiki, formati u approċċi eżistenti fir-rigward tar-reġjun,
- D. billi l-Kummissjoni pproponiet strateġija inizjali fir-rigward tar-reġjun tal-Baħar l-Iswed fil-Komunikazzjoni tagħha fuq imsemmija ta' l-1997 dwar koperazzjoni reġjonali fiz-zona tal-Baħar l-Iswed,
- E. billi l-aspetti speċifiċi tal-politika ta' l-UE għaz-zona tan-Nofsinhar tal-Kawkasu huma koperti mir-riżoluzzjoni fuq imsemmija tas-17 ta' Jannar 2008 fuq dak is-suġġett,
1. Jilqa' b'sodisfazzjon il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni bl-isem ta' "Sinerġija tal-Baħar l-Iswed — Inizjattiva ta' Kooperazzjoni Reġjonali Ġdida" u l-ghan li tissaħħah il-koperazzjoni mar-reġjun tal-Baħar l-Iswed u kif ukoll dik fi hdanu billi jiġu ssupplimentati l-politiki bilaterali eżistenti b'approċċ reġjonali ġdid; jinnota b'mod partikolari li l-kwistjonijiet dwar is-sigurtà ta' l-enerġija u n-negozjati dwar l-adeżjoni mat-Turkija, kif ukoll l-iskadenza imminenti tal-PCAs u n-negozjati dwar il-ġejjieni tagħhom, iquieghdu l-koperazzjoni reġjonali fiz-zona tal-Baħar l-Iswed fost il-prijoritajiet ewlenin ta' l-aġenda tal-politika barranija ta' l-Unjoni; iqis li l-iżvilupp futur tal-Baħar l-Iswed għandu jibbenefika hafna fuq perjodu ta' żmien twil minn strateġija indipendenti għall-Baħar l-Iswed;
  2. Jenfasizza li r-reġjun tal-Baħar l-Iswed jehtieg reazzjoni aktar koerenti, sostenibbli u strateġika, li twassal għall-holqien ta' politika għall-Baħar l-Iswed, flimkien mal-Politika tad-Dimensjoni tat-Tramuntana u s-Shubija Ewro-Mediterranja;
  3. Jikkunsidra li, sabiex jiġi adottat approċċ ta' politika reġjonali koerenti, effettiv u orjentat lejn ir-riżultati, il-Komunikazzjoni għandha tiġi segwita b'aktar passi konsistenti min-naħa ta' l-UE bħala inkoraġġament għal dimensjoni reġjonali ġenwina mfassla apposta għal din iz-zona; jinsab imħasseb ukoll dwar il-fatt li r-riżultati ta' l-Istrateġija reġjonali tal-Baħar l-Iswed li ilha titwettaq sa mill-1997 ma ġewx evalwati b'mod adegwat; jistieden lill-Kummissjoni biex theggi evalwazzjoni dettaljata ta' attivitajiet preċedenti u li għadhom għaddejjin u biex tippreżenta r-riżultati lill-Parlament;
  4. Jilqa' b'sodisfazzjon l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tipprovdi evalwazzjoni inizjali tas-Sinerġija tal-Baħar l-Iswed fl-2008 u jistiedinha biex tressaq proposti konkreti għat-trawwim ta' koperazzjoni reġjonali u ta' shubija ġenwina fiz-zona tal-Baħar l-Iswed, ibbażati fuq ir-riżultati ta' l-evalwazzjoni tagħha u filwaqt li jiġu kkunsidrati r-rakkomandazzjonijiet inkluzi f'din ir-riżoluzzjoni u frizoluzzjonijiet rilevanti ohra adottati mill-Parlament; ihegġeg lill-Kummissjoni biex tuża l-esperjenzi miksuba fid-Dimensjoni tat-Tramuntana meta tkun qed tfassal kwalunkwe revizzjoni futura jew estensjoni ta' l-istrateġija tagħha għall-Baħar l-Iswed;
  5. Jenfasizza li l-approċċ ta' politika reġjonali għall-Baħar l-Iswed la għandu jintuża biex jipprovdi alternattiva għal shubija fl-UE u lanqas biex jiddefinixxi l-fruntieri ta' l-UE; jikkunsidra, madanakollu, li l-oġġettivi speċifikati hawnhekk għandhom jirrapprezentaw parti integrali u koerenti mill-politika barranija aktar wiesgħa ta' l-Unjoni Ewropea rigward il-pajjiżi ġirien u l-pajjiżi partecipanti fl-istrateġija reġjonali tal-Baħar l-Iswed;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

6. Jemmen li l-koperazzjoni reġjonali fir-reġjun tal-Baħar l-Iswed għandha tinvolvi lill-UE, lill-pajjiżi ta' l-ENP, lit-Turkija bhala pajjiż kandidat u lir-Russja bhala shab indaq; jemmen li huwa biss billi jinholq gradwalment sens ta' responsabilità komuni fost il-pajjiżi tal-Baħar l-Iswed għall-isfidi komuni tar-reġjun, inklużi l-kwistjonijiet tas-sigurtà, li se jkun possibbli li jintlahaq il-potenzjal shih ta' l-involvement ta' l-Ewropa fir-reġjun; jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jinvolvu b'mod attiv lill-pajjiżi kollha tal-Baħar l-Iswed fl-approċċ politiku;

7. Jikkunsidra li l-approċċ reġjonali l-gdid għandu jkun immirat lejn numru ta' oqsma prijoritarji li għalihom il-Kummissjoni għandha tipprovdi pjan ta' azzjoni dettaljat b'objettivi konkreti, benchmarks u segwitu, u li għandu jikkostitwixxi l-bażi għat-tishih ta' l-involvement ta' l-UE fir-reġjun u kif ukoll għat-tishih tal-koperazzjoni intrareġjonali; jenfasizza li l-UE għandha tikkonċentra fuq sett limitat ta' objettivi prijoritarji u tevita t-tixrid jew id-dupplikazzjoni ta' l-isforzi;

Oqsma prijoritarji ewlenin ta' koperazzjoni*Sfidi ta' sigurtà*

8. Jenfasizza li l-kunflitti mhux solvuti li għadhom għaddejnin fir-reġjun tal-Baħar l-Iswed jikkostitwixxu sfida kbira għall-istabilità u għall-iżvilupp sostenibbli tar-reġjun, kif ukoll ostaklu importanti fil-proċess ta' trawwim tal-koperazzjoni reġjonali; jitlob għalhekk li jkun hemm involviment iktar attiv u komprensiv ta' l-UE fl-isforzi li qed isiru bħalissa biex jiġu solvuti dawn il-kunflitti, b'konformità mal-liġi internazzjonali u mal-prinċipji ta' l-integrità territorjali u biex ikun hemm involviment ikbar mill-UE fl-immanigġjar tal-kunflitti u fl-operazzjonijiet għaż-żamma tal-paċi; jikkunsidra li l-UE għandha rwol ewleni biex jingħata kontribut għall-kultura ta' ftehim, għad-djalogu u għall-bini tal-fiducia fir-reġjun;

9. Jiehu nota tal-preżenza militari konsiderevoli tar-Russja fir-reġjun, fil-forma tal-flotta tal-Baħar l-Iswed, li tinsab stazzjonata fil-port tal-belt ta' Sevastopol fil-Krimea; jiġbed l-attenzjoni li l-ftehim ta' l-1997 bejn ir-Russja u l-Ukrajna li tikkonċerna l-istazzjonar tal-flotta tal-Baħar l-Iswed tiskadi fl-2017; jinnota li din il-kwistjoni li għadha mhux solvuta diġà holqot fit tensjoni bejn il-gvernijiet tar-Russja u ta' l-Ukrajna; ihegġeg lill-UE biex tinvolvi ruhha f'din il-kwistjoni ta' importanza strateġika u biex taħdem aktar mill-qrib mal-gvernijiet tar-Russja u ta' l-Ukrajna;

10. Jenfasizza li l-UE għandha bżonn tiddefinixxi sett stabbli ta' prijoritajiet fil-qasam tal-libertà, is-sigurtà u l-gustizzja fil-qafas tas-Sinerġija tal-Baħar l-Iswed, bil-għan li jiġu stabbiliti l-armonizzazzjoni u l-kompatibilità f'oqsma shah ta' politiki;

11. Wara li kkunsidra l-hlasijiet għolja għall-viżi applikati fir-rigward ta' xi pajjiżi ġirien, wara t-tkabbir taz-Zona Schengen mill-21 ta' Diċembru 2007, ihegġeg lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jirrevedu l-hlasijiet tal-viżi u biex inaqqsuhom għal livell li jkun aċċettabbli għal ċittadini ordinarji tal-pajjiżi li qed jipparteċipaw fil-Politika tal-Viċinat ta' l-UE jew li huma fi Shubija Strateġika ma' l-UE;

12. Ifakkar fil-bżonn li jiġu indirizzati l-isfidi kkawżati mill-kriminalità transnazzjonali, mill-ittraffikar u mill-immigrazzjoni illegali, filwaqt li jiġi osservat b'mod shih il-prinċipju tan-non-refoulement; jenfasizza li l-mizuri f'dan il-qasam għandhom jiġu abbinati ma' mizuri adegwati biex titjieb il-mobilità sabiex jiġu stimolati l-kuntatti bejn il-popli u b'hekk jinfirxu l-valuri Ewropej tad-demokrazija, ta' l-istat tad-dritt u tad-drittijiet tal-bniedem; ihegġeg lill-Kunsill u lill-Kummissjoni, għaldaqstant, biex jikkonkludu ftehim dwar l-iffaċilitar tal-viżi u dwar ir-ripatrijazzjoni ma' dawk il-pajjiżi tal-Baħar l-Iswed li għadhom ma jibbenefikawx minn-hom, kif ukoll biex jippromwovu l-mobilità bil-mezzi l-oħra kollha possibbli, inkluż bl-iffirmar ta' shubijiet ta' mobilità ma' pajjiżi ta' l-ENP; jenfasizza, b'mod partikolari, il-bżonn li jkun hemm iffaċilitar effiċjenti tal-viżi għat-traffiku transkonfinali lokali u għal gruppi speċifiċi tal-popolazzjoni bħall-istudenti, in-negozjanti u l-operaturi tas-soċjetà civili;

13. Jenfasizza l-importanza li tiġi żviluppata aktar il-koperazzjoni transkonfinali u l-koperazzjoni ta' l-immanigġjar tal-fruntieri, bil-għan li jintlahaq l-objettivi fir-rigward kemm tas-sigurtà u kemm tal-fluwidità tal-moviment; jikkunsidra li l-Missjoni ta' Assistenza tal-Fruntieri ta' l-UE fil-Moldova u fl-Ukrajna (EUBAM) tipprovdi esperjenza importanti biex jiġu indirizzati l-isfidi tas-sigurtà permezz tal-koperazzjoni multilaterali, u jemmen li għandha tkompli tissahha u applikata bhala eżempju ta' koperazzjoni bejn il-fruntieri;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

14. Jenfasizza l-bżonn ta' analiżi fil-fond tas-sitwazzjonijiet u l-isfidi ta' sigurtà speċifiċi fid-diversi stati fir-reġjun tal-Baħar l-Iswed; jappoġġja l-proposta li l-Europol jinghata mandat u riżorsi biex jipproduċi xogħol analitiku relatat mar-reġjun, b'mod partikolari fil-qasam tal-migrazzjoni;

Promozzjoni ta' l-istabilità politika u tad-demokrazija effettiva

15. Jikkunsidra li approċċ ta' politika ġdid għall-Baħar l-Iswed ma jistax ikun limitat għall-koperazzjoni ekonomika iżda għandu jkollu l-għan ukoll li johloq zona karatterizzata minn demokrazija sostenibbli, governanza u mill-istat tad-dritt, u jenfasizza b'mod partikolari l-importanza ta' riforma politika u ġudizzjarja u ta' implimentazzjoni effettiva ta' l-impenji; jishaq li t-trawwim tar-rispett għad-drittijiet tal-Bniedem u għal-libertajiet fundamentali huwa wiehed mill-kolonna ewlenin tal-politika esterna ta' l-UE, u jenfasizza l-bżonn ta' l-integrazzjoni sistematika ta' dawn il-valuri rispettivament kemm fir-relazzjonijiet bilaterali kif ukoll fl-approċċ reġjonali, irrispettivament mill-volontà murija minn gvernijiet imsieħba; jistieden lill-Unjoni Ewropea biex tindirizza l-kwistjonijiet ta' koperazzjoni reġjonali fl-oqsma fi hdan id-djalogi u l-konsultazzjonijiet dwar id-drittijiet tal-bniedem mal-pajjiżi tal-Baħar l-Iswed kif ukoll fi hdan fora multilaterali; ihegġeġ lill-Kummissjoni biex tagħmel użu shih mill-Istrument Ewropew għad-Demokrazija u d-Drittijiet tal-Bniedem u mis-Sinerġija tal-Baħar l-Iswed sabiex tippromwovi l-koperazzjoni reġjonali fost is-soċjetajiet ċivili;

16. Jilqa' b'sodisfazzjon l-inizjattiva għall-holqien Ewroreġjun tal-Baħar l-Iswed immirat biex irawwem koperazzjoni reġjonali permezz ta' koperazzjoni fost il-protagonisti reġjonali u lokali; jenfasizza l-importanza ta' proġetti bottin up u ta' koperazzjoni bejn il-fruntieri fil-livell lokali fil-proċess għall-bini ta' spazju ġenwin ta' demokrazija u governanza effettiva fiż-żona tal-Baħar l-Iswed.

17. Jishaq dwar l-importanza kruċjali ta' twaqqif u żvilupp ta' relazzjonijiet tajbin ta' viċinat fost il-pajjiżi tar-reġjun tal-Baħar l-Iswed u bejn daww il-pajjiżi u l-ġirien tagħhom ibbażat fuq ir-rispett reċiproku, fuq l-integrità territorjali u fuq il-projbizzjoni ta' l-użu tal-forza jew theddidiet ta' użu ta' forza u n-non-interferenza fl-affarijiet interni ta' xulxin bhala prinċipji fundamentali għat-trawwim tal-koperazzjoni reġjonali; jenfasizza s-sinifikat ta' djalogi mill-qrib mas-soċjetà ċivili u tad-djalogi interkulturali f'dan il-qasam u jistieden lill-Kummissjoni biex tippromwovi iktar dan id-djalogu, b'mod partikolari fil-kuntest tas-Sena 2008 tad-Djalogi Interkulturali, bl-għan li tinholq kultura ta' tolleranza reċiproka, rispett għad-diversità u djalogi u koperazzjoni reġjonali;

Koperazzjoni fil-qasam ta' l-enerġija, it-trasport u l-ambjent

18. Jinnota l-importanza strateġika tar-reġjun tal-Baħar l-Iswed bhala zona ta' produzzjoni u ta' trażmissjoni għad-diversifikazzjoni tal-fornitura ta' l-enerġija għall-UE; jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jikkunsidraw b'mod urgenti li jżidu l-appoġġ prattiku tagħhom għal proġetti infrastrutturali ta' importanza strateġika; itenni l-appoġġ tiegħu għall-holqien ta' infrastruttura ġdida u ta' kurituri ta' trasport vijabbli li jiddiversifikaw kemm il-fornituri kif ukoll ir-rotot, bħatli kuritur ta' l-enerġija trans- Kaspju /trans- Baħar l-Iswed (linja ta' l-enerġija li taqsm il-Baħar Kaspju u l-Baħar l-Iswed) u l-linja ta' pajpijiet tal-gass Nabucco, Constanța-Trieste u AMBO, kif ukoll proġetti pjanati ohra għat-tranzitu tal-gass u ż-żejt li jaqsmu l-Baħar l-Iswed u l-proġetti INOGATE (Trasport Interstatali ta' Żejt u Gass lejn l-Ewropa) u TRACECA (Il-Kuridur ta' Trasport Ewropa-Kawkażu-Asja) li jagħmlu konnessjoni bejn il-Baħar l-Iswed u l-Baħar Kaspju; jitlob għal evalwazzjonijiet ta' l-impatt soċjali u ambjentali biex janalizzaw l-impatt tal-kostruzzjoni ta' infrastrutturi ta' tranzitu godda bhala dawn; jemmen li s-Sinerġija tal-Baħar l-Iswed għandha tikkostitwixxi qafas adegwat għall-promozzjoni ta' riformi tas-suq fir-reġjun bil-għan li jinholqu swieq ta' l-enerġija kompetittivi, prevedibbli u trasparenti;

19. Jenfasizza l-importanza tax-xmara Danubju bhala wiehed miċ-ċentri ewlenin tat-trasport u bhala waħda mill-arterji ekonomiċi li tikkonnettja lill-UE mar-reġjun tal-Baħar l-Iswed; jikkunsidra, għalhekk, li l-iżvilupp sostenibbli tax-xmara Danubju u l-potenzjal ekonomiku tagħha li tkun il-holqa bejn il-pajjiżi li jdawru l-Baħar l-Iswed, għandha tkun fost il-prijoritajiet ta' l-UE fir-reġjun; jistieden lill-Kummissjoni biex tressaq studju li jesplora inizjattivi possibbli konkreti f'dan ir-rigward, inkluż it-thassib ambjentali; jinsisti li jekk jittiehed vantaġġ shih mill-aċċess ta' l-Unjoni għall-Baħar l-Iswed, se jkun vitali li jiġu żviluppati l-infrastrutturi tal-port fil-portijiet tal-Baħar l-Iswed ta' l-Unjoni (Bourgas, Constanța, Mangalia u Varna) kif ukoll daww li jinsabu fl-estwarju tad-Danubju, bl-għan li jiġi żgurat it-trasport intermodali;

20. Jikkunsidra li l-koerenza reġjonali se tibbenefika bil-kbir mill-inizjattivi tat-tishih tal-konnessjonijiet fiżiċi bejn l-Istati littorali kollha tal-Baħar l-Iswed; jemmen li l-koperazzjoni fl-oqsma tat-trasport u ta' l-ambjent m'għandhiex tkun limitata għal kwistjonijiet ta' l-enerġija iżda għandha tippovdi approċċ komprensiv li jiehu kont tal-bżonnijiet tar-reġjun; jinnota l-pjanijiet għat-twettiq tar-Ring Highway tal-Baħar l-Iswed; jenfasizza l-importanza tal-Baħar l-Iswed u tax-xmara Danubju bhala rotot strateġiċi għat-trasportazzjoni fir-reġjun;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

21. Jinsab imhasseb hafna dwar is-sitwazzjoni ambjentali fir-reġjun tal-Bahar l-Iswed, b'mod partikolari dik tal-Bahar l-Iswed innifsu, Bahar li hu affettwat minn tniġġis mhux ikkontrollat u aggravata minn bosta incidenti ekoloġiċi, kif ukoll dwar is-sitwazzjoni tad-Danubju u tad-delta tiegħu; jenfasizza l-bżonn għall-implimentazzjoni msahha ta' ftehim ambjentali multilaterali fir-reġjun u għall-inkluzjoni ta' evalwazzjoni ambjentali fil-proġetti reġionali kollha, u
22. Jitlob għal koperazzjoni ikbar bejn il-pajjiżi ta' l-UE u tal-Bahar l-Iswed sabiex tiġi trattata l-firxa wiesgħa kollha ta' sfidi ambjentali fir-reġjun;
23. Jinsab partikolarment imhasseb dwar it-tniġġis taż-żejt mhux kontrollat u l-impatt ta' dan it-tniġġis fuq l-ambjent naturali; jenfasizza l-bżonn li l-koperazzjoni tmur lil hinn mill-appoġġ provdut mill-Kummissjoni permezz taċ-Ċentru tal-Monitoraġġ u l-Infurmazzjoni tagħha, speċjalment fil-qasam tal-prevenzjoni tat-tixrid taż-żejt, b'attenzjoni speċjali għat-tishih tas-sikurezza tat-trasport marittimu għat-tankers;
24. Jiġbed l-attenzjoni għad-Delta tad-Danubju, ambjent naturali uniku li jgħixu fih diversi speċijiet ta' flora u fauna; jenfasizza l-bżonn qawwi li ssir evalwazzjoni ta' l-impatt ambjentali ta' infrastrutturi bħall-kanal ta' Bistraya bejn ir-Rumanija u l-Ukraina;
25. Jistieden lill-Kummissjoni biex tapplika l-approċċ tat-task force DABLAS (għad-Danubju u l-Bahar l-Iswed) sabiex issolvi l-problemi ambjentali, b'attenzjoni partikolari mhux biss fuq id-Danubju iżda wkoll fuq il-baċiri tax-xmajjar Dniester u Dnieper;

Koperazzjoni ekonomika u kummerċjali

26. Jiġbed l-attenzjoni dwar it-ktabbir ekonomiku irregolari, għalkemm b'sahhtu fir-reġjun kollu, iżda jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li tkabbir huwa aktar sostenibbli fil-pajjiżi esportaturi taż-żejt u tal-gass; jiġbed l-attenzjoni għall-fragilità tas-settur privat f'hafna pajjiżi li għandhom fruntiera mal-Bahar l-Iswed; jenfasizza l-importanza li jinbena spazju għal opportunitajiet ekonomiċi u għall-prosperità fir-reġjun tal-Bahar l-Iswed għall-popolazzjoni u għall-imsieħba kummerċjali tiegħu; jenfasizza l-bżonn li tittiejeb il-klima ta' l-investment, kemm għal kumpaniji lokali kif ukoll internazzjonali, partikolarment billi tissahhah il-għlieda kontra l-korruzzjoni u l-frodi, u li jiġu promossi riformi fl-ekonomija tas-suq bil-ghan li tizzied il-kompetittività u l-attrazzjoni ekonomika, li joholqu ekonomiji diversifikati u li jipprovdu tkabbir sostenibbli, kif ukoll ġustizzja u koerenza soċjali; jinkoraġġixxi l-miżuri ta' armonizzazzjoni u ta' liberalizzazzjoni ulterjuri u jappoġġja l-holqien ta' zona ta' kummerċ hieles b'konformità mal-prinċipji tal-WTO; jemmen li l-UE, bħal sieheb ekonomiku kbir tal-pajjiżi tal-Bahar l-Iswed, għandha rwol ewlieni x'tilgħab fil-promozzjoni ta' l-oġettivi msemmija hawn fuq u fl-inkoraġġiment lir-reġjun biex jieħu l-passi necessarji;
27. Jieħu kont ta' l-irwol sinifikanti tat-turiżmu kostali u marittimu bhala katalist ewlieni għall-iżvilupp tar-reġjun tal-Bahar l-Iswed f'termini tat-ktabbir kummerċjali u ekonomiku; jenfasizza l-bżonn li tiġi żviluppata aktar l-infrastruttura tat-turiżmu u li tiġi mhegġa d-diversifikazzjoni tal-prodotti tat-turiżmu, biex b'hekk jiġu protetti mezzi tradizzjonali ta' l-għejxien, isir użu ahjar mir-riżorsi naturali (eż r-riżorsi ġeothermiċi, li joffru opportunitajiet importanti ta' negozju) u biex ikun provdut titjib tal-kwalità tal-hajja fir-reġjun; jenfasizza li l-iffaċilitar ta' l-iskemi tal-viża fil-vicinat se jhegġu l-mobilità u jrawwu l-kummerċ u l-attività ekonomika; jemmen li s-Sinerġija tal-Bahar l-Iswed għandha tikkostitwixxi qafas adegwat għall-promozzjoni ta' l-iżvilupp tat-turiżmu fir-reġjun tal-Bahar l-Iswed;
28. Jinnota l-inizjattivi inter-reġionali bħall-Proġett tal-Ferrovija Baku-Tbilisi-Kars; jemmen li din l-inizjattiva tiftah it-triq għal integrazzjoni ekonomika u politika ahjar ta' dik il-parti tad-dinja fl-ekonomija Ewropea u internazzjonali u li se tikkontribwixxi għall-iżvilupp ekonomiku u kummerċjali fir-reġjun; jiddispijaċih, madankollu, li l-proġett jaqbeż il-linja ferrovjarja eżistenti u operattiva b'mod shih li teżisti fl-Armenja; ihegġeg lir-repubbliki tan-Nofsinhar tal-Kawkasu u lit-Turkija biex ikomplu b'mod effettiv b'politiki ta' integrazzjoni ekonomika reġionali u biex iżzommu lura minn kwalunkwe proġetti reġionali ta' l-enerġija jew tat-trasport li ma jkunux iharsu 'l quddiem u li jkunu politikament immotivati, u li jiksru l-prinċipji ta' żvilupp sod ta' l-ENP;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

Edukazzjoni, taħriġ u riċerka

29. Jenfasizza l-importanza tat-tishih tad-djalogu interkulturali u jistieden lill-Kummissjoni biex tippromovih b'mod ulterjuri,

30. Jenfasizza l-bżonn li jiġu faċilitati l-kuntatti bejn il-popli billi tiġi promossa l-koperazzjoni fl-oqsma ta' l-edukazzjoni, it-taħriġ u r-riċerka permezz ta' programmi ta' l-UE eżistenti u disponibbli (Tempus, Erasmus Mundus, is-Seba' Programm ta' Qafas ghar-Riċerka); jistieden lill-UE u lill-pajjiżi tal-Bahar l-Iswed biex itejbu l-koperazzjoni tagħhom f'dawn l-oqsma;

31. Jenfasizza l-importanza li jitheggu riċerkaturi mill-pajjiżi tal-Bahar l-Iswed lejn l-UE, billi jiġu ssimplifikati l-proċeduri dwar l-ghoti ta' permessi tax-xoghol, inter alia permezz tas-sistema tal-card blu;

Aspetti Istituzzjonali u finanzjarji

32. Jinsab favur irwol prinċipali għall-Istati Membri ta' l-UE tar-reġjun fil-promozzjoni ta' koperazzjoni mtejba mar-reġjun u fi hdanu; jikkunsidra li r-Rumanija, il-Bulgarija u l-Greċja, bhala Stati Membri ta' l-UE fir-reġjun tal-Bahar l-Iswed, jistgħu u għandhom iwittu t-triq f'dan ir-rigward; jenfasizza l-irwol speċjali li għandu jkollhom dawn l-Istati Membri fit-trasferiment ta' l-għarfien espert u tal-kapaċitajiet permezz tal-programmi Twinning, TAIEX u Sigma; jemmen li għandu jsir użu shih mill-esperjenza ta' l-UE fil-promozzjoni ta' koperazzjoni reġjonali fi spazji esterni ohra qrib, partikolarment fi hdan id-Dimensjoni Nordika, sabiex isir skambju ta' prattiki u ta' lezzjonijiet;

33. Jenfasizza l-importanza tal-pożizzjonijiet tar-Russja u ta' Turkija fir-reġjun tal-Bahar l-Iswed għall-iskopijiet tal-promozzjoni tal-koperazzjoni reġjonali; jikkunsidra li huwa importanti għas-suċċess tal-koperazzjoni reġjonali tal-Bahar l-Iswed li jiġu involuti dawn il-pajjiżi b'mod kostruttiv, flimkien ma' l-Istati l-ohra kollha mat-truf;

34. Ifakkar li diġà jeżisti numru kbir ta' mekkaniżmi ta' koperazzjoni reġjonali fiz-zona tal-Bahar l-Iswed; jenfasizza għalhekk il-bżonn li l-UE u l-pajjiżi tal-Bahar l-Iswed jikkoordinaw l-attivitajiet u jipprevjenu l-irduppjar ta' l-isforzi; jikkunsidra li t-tishih tal-varji organizzazzjonijiet u inizjattivi reġjonali, bhall-Organizzazzjoni tal-Koperazzjoni Ekonomika tal-Bahar l-Iswed (BSEC), il-Forum tal-Bahar l-Iswed għas-Shubija u d-Djalogu, l-Organizzazzjoni GUAM għad-Demokrazija u l-Iżvilupp Ekonomiku u organizzazzjonijiet settorjali ohra, skond l-għarfien espert speċifiku tagħhom, u t-tishih tal-koperazzjoni magħhom, possibbilment fil-qafas ta' struttura ġdida, jista' jipprovdi qafas xieraq għall-holqien ta' sinerġiji; jemmen li d-dimensjoni politika tad-djalogu u l-koperazzjoni mar-reġjun tal-Bahar l-Iswed u kif ukoll fi hdanu għandhom ikunu żviluppatti aktar;

35. Jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-Kummissjoni riċentiment kisbet status ta' osservatur BSEC u jiġbed l-attenzjoni tar-relazzjonijiet eżistenti bejn il-Parlament Ewropew u l-Assemblea Parlamentari tal-BSEC; jikkunsidra li huwa importanti li tiġi inkoraġġgata ulterjorment id-dimensjoni parlamentari tal-koperazzjoni bejn il-Parlament Ewropew u l-parlamenti tal-pajjiżi tal-Bahar l-Iswed;

36. Jenfasizza l-bżonn li tiġi żviluppata koperazzjoni fir-Reġjun tal-Bahar l-Iswed anke fuq livell mhux governentali; f'dan ir-rigward, jistieden lill-Kummissjoni biex tappoġġja t-twaqqif ta' pjattaforma NGO għall-Bahar l-Iswed bl-iskop li jinholq qafas għall-iskambji bejn is-soċjetajiet ċivili tar-reġjun, biex tissahha il-kuxjenza tal-problemi komuni u biex il-Kummissjoni tikkontribwixxi għall-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tal-politiki ta' l-UE għar-reġjun;

37. Jitlob li l-istrumenti finanzjarji Komunitarji jiġu użati b'mod razzjonali permezz ta' koordinazzjoni aħjar ta' l-Istrument Ewropew tal-Viċinat u s-Shubija, il-Fondi Strutturali u l-fondi ta' qabel l-adeżjoni li huma disponibbli għar-reġjun; jistieden lill-Kummissjoni biex, f'koperazzjoni ma' l-Istati benefiċjarji, tistabbilixxi sistema ġenerali ta' rappurtar qabel ma jiġu żburżati r-rizorsi, sabiex jiġi mmoniterjat u evalwat kemm l-użu ta' dawk ir-rizorsi huwa sostenibbli, effiċjenti u f'konformità ma' l-oġġettivi ġenerali tal-politika ta' l-UE;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

38. Japprova l-irduppar tar-riżorsi finanzjarji li huma disponibbli fl-Istrument Ewropew tal-Viċinat u s-Shubija (ENPI) għall-iffinanzjar ta' proġetti transkonfinali; jitlob li l-prinċipji li jirregolaw il-Fondi Strutturali, b'mod partikolari s-shubija, is-sostenibilità, l-effiċjenza, in-non-diskriminazzjoni u d-decentralizzazzjoni, jiġu applikati għall-użu ta' dawn ir-riżorsi finanzjarji; jistieden lill-Kummissjoni biex tinforma lill-Parlament dwar l-implimentazzjoni ta' dawn il-fondi u l-progress li jsir, permezz ta' rapporti qosra li jsiru darbtejn fis-sena;

39. Jitlob lill-Kummissjoni biex tagħmel l-istrument finanzjarju Fondi għal Proġetti Żgħar disponibbli għal proġetti bejn il-popli fil-qasam tal-koperazzjoni transkonfinali, u biex tagħmel sforzi speċjali biex tinkoraġġixxi l-użu ta' dak l-istrument;

40. Jenfasizza l-htieġa li jiġi msaħħah il-bini tal-kapaċità fost il-partijiet interessati lokali u reġjonali fir-reġjun tal-Bahar l-Iswed fir-rigward tal-programmazzjoni u l-preparazzjoni u l-implimentazzjoni tal-proġetti, sabiex tiġi żgurata l-ġestjoni effiċjenti ta' l-istrumenti finanzjarji Komunitarji;

*
* *

41. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni, lill-gvernijiet u lill-parlamenti ta' l-Istati Membri u lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-pajjiżi kollha tal-Bahar l-Iswed.

Kenja

P6_TA(2008)0018

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar il-Kenja

(2009/C 41 E/08)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni preliminari tal-Missjoni ta' l-Unjoni Ewropea għall-Osservazzjoni ta' l-Elezzjoni (EUEOM) fil-Kenja ta' l-1 ta' Jannar 2008,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni mill-Presidenza fisem l-Unjoni Ewropea rigward l-isforzi ta' medjazjoni ta' l-Unjoni Afrikana fil-Kenja tal-11 ta' Jannar 2008,
- wara li kkunsidra l-Karta Afrikana tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli, 1981, u l-Karta Afrikana dwar id-Demokrazija, l-Elezzjonijiet u l-Governanza, 2007,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' l-Unjoni Afrikana dwar il-Prinċipji li Jirregolaw l-Elezzjonijiet Demokratiċi fl-Afrika, 2002,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tal-Prinċipji għal Missjonijiet Internazzjonali ta' Osservazzjoni Elettorali u l-l-Kodiċi ta' Kondotta għall-Osservaturi Elettorali Internazzjonali, imfakkra fin-Nazzjonijiet Uniti fis-27 ta' Ottubru 2005,
- wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Shubija bejn fuq naha l-membri tal-Grupp ta' Stati ta' l-Afrika, tal-Karibew u tal-Pacifiku, u fuq ohra l-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, iffirmata f'Cotonou fit-23 ta' Ġunju 2000 (il-Ftehim ta' Cotonou) u emendata fil-Lussemburgu fil-25 ta' Ġunju 2005, u b'mod partikolari l-Artikoli 8 u 9 tagħha,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 103(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

- A. billi fis-27 ta' Diċembru 2007 saru elezzjonijiet presidenzjali u legiżlattivi fil-Kenja, li fihom disa' partiti ressu kandidati presidenzjali, inklużi Mwai Kibaki ta-Partit għall-Unità Nazzjonali (Party of National Unity (PNU)) u Raila Odinga, mexxej tal- Moviment Demokratiku Oranġjo (Orange Democratic Movement (ODM)),
- B. Billi ż-żewġ partiti ewlenin, il-PNU u l-ODM, kisbu, rispettivament, 43 u 99 sigġu mit-total ta'210 fil-parlament nazzjonali,
- C. billi l-elezzjonijiet presidenzjali ta' l-2007 fil-Kenja ma laħqux l-istandards bażiċi internazzjonali u reġjonali għal elezzjonijiet demokratiċi, u kienu segwiti minn irvellijiet li wasslu għall-mewt ta' aktar minn 600 persuna,
- D. billi l-vjolenza politika li segwiet l-elezzjonijiet wasslet biex 250 000 ruħ ġew spustati u affettwat bejn 400 000 u 500 000 Kenjan, speċifikament mill-bliet ta' Eldoret, Kericho u Kisumu, skond l-Ufiċċju tan-NU għall-Koordinazzjoni tal-Kwistjonijiet Umanitarji (OCHA),
- E. billi l-kriżi politika attwali oriġinat prinċipalment minn-tensjoni fil-Koalizzjoni Nazzjonali tal-Qawsalla (National Rainbow Coalition (NARC)) preċedenti, li kienet rebhet l-elezzjonijiet Kenjani tas-sena 2000, meta Mwai Kibaki u Raila Odinga ftiehm u jaqsu l-poter, ftehim li ma kienx ġie onorat,
- F. billi r-rakkomandazzjonijiet magħmula mill-EOM ta' l-UE ta' l-2002 ma ġewx meqjusa biżżejjed, inklużi dawk dwar id-daqs u l-konfini tal-kostitwenzi għall-elezzjonijiet ġenerali u r-rakkomandazzjoni li t-tul ta' żmien tal-mandat tal-Kummissarji tal-Kummissjoni Elettorali tal-Kenja (ECK) għandu jiġi estiż sa sitt xhur wara l-elezzjonijiet ġenerali, sabiex jissahhu l-indipendenza u l-professjonalizmu tagħha,
- G. filwaqt li jinnota li l-atmosfera tal-kampanja elettorali ta' l-2007 kienet ikkaratterizzata minn polarizzazzjoni politika qawwija bejn il-partitarji ta' Kibaki u ta' Odinga, li wassal għal atmosfera mimlija tensjoni fil-komunitajiet etniċi rispettivi tagħhom,
- H. billi l-elezzjonijiet presidenzjali ma ssodisfawx it-tamiet u l-istennijiet tal-poplu Kenjan, li ha sehem bilherqa fil-proċess elettorali billi vvota f'numri kbar ta' nies b'mod paċifiku u paċenzjuż,
- I. billi l-isforzi diplomatiċi intensivi, inkluża l-missjoni ta' medjazzjoni miċ-chairperson ta' l-Unjoni Afrikana, u l-President tal-Gana, John Kofi Agyekum Kufuor, u sforzi min-naha ta' erba' ex presidenti, ma rnexxielhomx isolvu l-kriżi politika,
- J. billi fit-8 ta' Jannar 2008 Mwai Kibaki unilateralment hatar 17-il membru tal-kabinet tiegħu, qabel ma l-medjazzjoni internazzjonali kien għadda ż-żmien tagħha, biex b'hekk effettivament eskluđa minn qabel negozjati tripartiti, u giegħel lill-ODM biex terġa' tibda protesti tal-massa,
- K. billi, matul il-kampanja elettorali, il-libertà ta' l-assoċjazzjoni, ta' l-espressjoni u ta' l-assemblea kienu fil-biċċa l-kbira rrispettati; billi l-kampanja kienet madankollu karatterizzata wkoll minn firdiet etnopolitiċi li kkontribwew għas-sitwazzjoni instabbli fiż-żmien ta' thejjija għall-elezzjonijiet,
- L. billi l-komunità internazzjonali ma tatx kas biżżejjed ta' dawn it-tensjonijiet etniċi li huma fil-bażi ta' dak li ġara u minn issa 'l quddiem trid tikkunsidra din il-kwistjoni fi kwalunkwe sforzi ta' medjazzjoni li jsiru fil-gejjieni fil-kriżi Kenjana attwali,
- M. billi l-ECK hadet hsieb l-aspett logistiku u tekniku ta' l-elezzjonijiet, tejbet l-aċċess għaċ-ċentri ta' reġistrazzjoni tal-votanti u harrġet lill-istaff elettorali,
- N. billi, madankollu, l-ECK ma wrietx l-imparzjalità, it-trasparenza u l-kunfidenzjalità li huma prerekwiziti f'elezzjoni demokratika, u billi dan hu rifless fil-proċeduri difettużi biex jinhatru l-kummissarji ta' l-ECK,
- O. billi l-osservaturi ta' l-EUEOM intlaqgħu mill-awtoritajiet rilevanti fil-postijiet tal-votazzjoni fejn il-votazzjoni saret b'mod ordnat,

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

- P. billi, madankollu, l-osservaturi ta' l-EOM ta' l-UE ma ġewx mogħtija l-istess aċċess għall-istazzjonijiet ta' l-ghadd u billi kkonkludew li n-nuqqas ta' trasparenza u ta' proċeduri adegwati ta' sigurtà dghajfu hafna l-kredibilità tar-riżultati ta' l-elezzjoni presidenzjali,
- Q. billi f'xi postijiet tal-votazzjoni kienu rreġistrati ċifri ta' nies li marru jivvutaw li kienu aktar minn 90 %, u billi l-ECK esprimiet dubji dwar dawn il-figuri li huma għolja b'mod li mhumiex realistiki,
- R. billi l-EOM ta' l-UE kkonkludiet li globalment il-proċess elettorali qabel it-tabulazzjoni kien immexxi sew u li l-elezzjonijiet parlamentari kienu meqjusa b'mod generali bhala suċċess,
- S. billi madankollu l-EOM ta' l-UE kkonkludiet li l-proċess ta' l-ghadd tal-voti fl-elezzjoni presidenzjali kien nieqes mill-kredibilità u għalhekk esprimiet dubji rigward il-preċiżjoni tar-riżultati,
- T. billi, skond l-Osservatorju għall-Harsien tad-Difensuri tad-Drittijiet tal-Bniedem, sar theddid kontra membri ta' l-Inizjattiva tal-Kenjani għall-Paċi mal-Verità u l-Ġustizzja (KPT)), koalizzjoni ta' NGOs indipendenti, li kienet iffurmata fis-segwitu ta' l-elezzjonijiet biex tiddenunzja l-frodi elettorali u biex tapoġġja l-libertà ta' l-espressjoni u ta' l-assocjazzjoni fil-pajjiż,
- U. billi l-Kenja dahlet għal impenji biex tirrispetta d-drittijiet ċivili fundamentali, id-demokrazzja bbażata fuq l-istat tad-dritt u t-tmexxija trasparenti u responsabbli fil-qafas tal- Ftehim ta' Cotonou),
1. Jikkundanna t-telf traġiku tal-hajja umana u s-sitwazzjoni umanitarja kritika, u jistieden urġentement lill-awtoritajiet u lill-partijiet interessati rilevanti biex jagħmlu l-ahjar li jistghu sabiex iġibu l-paċi fir-Repubblika tal-Kenja u biex jiżguraw li d-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt jiġu rrispettati;
  2. Jaqbel mal-konkluzjonijiet ipprezentati mill-EOM ta' l-UE fid-dikjarazzjoni preliminari tagħha;
  3. Jiddispaċih li, minkejja l-elezzjonijiet parlamentari li ġeneralment kellhom suċċess, ir-riżultati ta' l-elezzjonijiet presidenzjali ma jstghux jitqiesu bhala kredibbli minhabba rapporti mifruxa ta' irregolaritajiet elettorali;
  4. Jiddeplora l-fatt li Mwai Kibaki, hatar il-kabinett tiegħu unilateralment, xi haġa li dghajfet hafna l-isforzi ta' medjazzjoni;
  5. Jistieden lill- Mwai Kibaki, biex jirrispetta l-impenji demokratiċi ta' pajjiżu kif imfissrin fil-Kostituzzjoni tal-Kenja, fil-Karta Afrikana tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli, u l-Karta Afrikana dwar id-Demokrazzja, l-Elezzjonijiet u l-Governanza rigward elezzjonijiet hielsa u ġusti, u sabiex jaqbel li ssir eżaminazzjoni indipendenti tal-vot presidenzjali; ihegġeġ lill-awtoritajiet Kenjani, barra minn hekk, biex jiffaċilitaw din l-investigazzjoni sabiex titranġa s-sitwazzjoni u sabiex min hu responsabbli għal dawn l-irregolaritajiet elettorali jinżamm responsabbli għal ghemilu;
  6. Ihegġeġ lill-awtoritajiet Kenjani biex jiggarantixxu fiċ-ċirkostanzi kollha l-integrità fiżika u psikoloġika tal-membri tal-KPT) u tad-difensuri kollha tad-drittijiet tal-bniedem fil-pajjiż u biex itemmu l-atti kollha ta' tkasbir mwettqa fil-konfront tad-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem fil-Kenja;
  7. Jistieden liż-żewġ naħat biex b'mod urġenti jieħdu azzjoni tangibbli ta' rimedju permezz tan-negozjar; jappoġġja, f'dan ir-rigward, aktar sforzi ta' medjazzjoni minn grupp ta' anzjani Afrikani mmexxija minn Kofi Annan, l-ex Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti;
  8. Jistieden lill-Presidenza ta' l-Unjoni Ewropea u lill-Kummissjoni biex jimmoniterjaw mill-qrib il-missjoni ta' medjazzjoni mmexxija minn Kofi Annan u, jekk ikun hemm il-htieġa, jiżguraw kontinwazzjoni immedjata ta' dawn l-isforzi ta' medjazzjoni minn delegazzjoni ta' livell għoli ta' l-Unjoni Ewropea, possibbilment f'inizjattiva kongunta bejn l-UE u l-AU; jistieden lill-Kummissjoni biex toffri lill-awtoritajiet Kenjani l-għajnuna teknika u finanzjarja kollha meħtieġa fil-proċess ta' l-eżaminazzjoni indipendenti ta' l-elezzjonijiet presidenzjali, kif ukoll rigward il-passi meqjusa meħtieġa sabiex titranġa s-sitwazzjoni;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

9. Jilqa' l-fatt li l-parlament ġdid elett wera l-indipendenza tiegħu bl-elezzjoni tas-Sur Kenneth Marende bhala speaker u jishaq dwar l-irwol deċiżiv li għandu jintlagħab minn dak il-parlament fit-tiswir mill-ġdid tal-libertajiet ċivili fil-Kenja;
10. Jitlob miżuri konkreti sabiex titwaqqaf Kummissjoni Elettorali verament imparzjali li fil-futur tkun tista' tmexxi elezzjonijiet hielsa u ġusti b'mod aħjar;
11. Jiġbed l-attenzjoni għad-dikjarazzjoni ta' Samuel Kivuitu, chairperson tal-ECK, poġġa distanza bejnu u r-riżultati ta' l-elezzjoni presidenzjali li ġew ippubblikati fil-media u talab li ssir inkjesta indipendenti dwar l-allegazzjonijiet ta' frodi;
12. Jitlob li jergġhu jsiru elezzjonijiet presidenzjali jekk ma jkunx possibbli li l-għadd mill-ġdid tal-voti ta' l-elezzjoni presidenzjali jerga' jsir b'mod kredibbli u ġust minn korp indipendenti;
13. Jiddispijaċih li ma' ttehidx il-vantaġġ offrut mill-l-opportunità pprezentata millelezzjonijiet presidenzjali ta' l-2007 biex jiġi kkonsolidat u żviluppat aktar il-proċess elettorali u dak demokratiku b'mod aktar generali;
14. Jistieden lill-mexxejja tal-partiti politiċi biex jieħdu r-responsabilità biex jipprevjenu iktar vjolenza fil-pajjiż, biex juru impenn għall-istat tad-dritt u biex jiggarrantixxu r-rispett tad-drittijiet tal-bniedem;
15. Huwa ppreokkupat hafna minhabba r-riperkussjonijiet soċjali tal-kriżi ekonomika attwali, minhabba l-effett negattiv fuq l-iżvilupp soċjoekonomiku tal-pajjiż, u kif ukoll minhabba l-konsegwenzi ekonomiċi għall-pajjiżi ġirien, li fil-biċċa l-kbira jiddependu mill-infrastrutturi tal-Kenja u li s-sitwazzjoni umanitarja tagħhom qed tiddgħajef minhabba l-kriżi;
16. Jistieden lill-Gvern Kenjan u lill-Kummissjoni biex iħeju assistenza umanitarja ta' malajr għall-persuni spustati internament u biex jipprovdu l-haddiema kollha meħtieġa għal għajnunha umanitarja;
17. Jistieden lill-awtoritajiet rilevanti biex jiżguraw rappurtaġġ hieles u indipendenti mill-istampa u biex jergġhu jippermettu x-xandir dirett minnufih;
18. Jiddispijaċih bl-iżburzar ta' l-għajnunha mill-baġit tal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp lill-gvern ta' Kibaki direttament wara l-elezzjonijiet, fatt li jista' jiġi miżinterpretat li hu mxaqleb politikament, u jitlob li jiġi ffriżat l-appoġġ baġitarju ulterjuri kollu lill-gvern tal-Kenja sakemm ma jkunx hemm soluzzjoni politika għall-kriżi attwali;
19. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-gvernijiet ta' l-Istati Membri, lill-gvern tal-Kenja, lill-Ko-Presidenti ta' l-Assemblea Parlamentari Kongunta ACP-UE u liċ-Chairmen tal-Kummissjoni u l-Kunsill Eżekuttiv ta' l-Unjoni Afrikana.

L-irwol tan-nisa fl-industrija

P6_TA(2008)0019

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar l-irwol tan-nisa fl-industrija (2007/2197(INI))

(2009/C 41 E/09)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 2, l-Artikolu 3(2) kif ukoll l-Artikoli 141 u 157 tat-Trattat KE,
- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea, iffirmata fit-12 ta' Diċembru 2007⁽¹⁾, b'mod partikolari l-Artikoli 15, 23, 27, 28 u 31 tagħha,

⁽¹⁾ ĠU C 303, 14.12.2007, p 1.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Ottubru 2005 dwar “L-implimentazzjoni tal-Programm Komunitarju ta' Liżbona: Qafas ta' Politika għat-Tishih ta' l-industrija tal-manifattura ta' l-UE — lejn strateġija aktar integrata għall-politika industrijali” (COM(2005)0474),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni tat-18 ta' Lulju 2007 bit-titolu: “Niġġieldu kontra l-inugwaljanza fil-pagi bejn in-nisa u l-irġiel” (COM(2007)0424),
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni dwar ir-relazzjonijiet industrijali fl-Ewropa fl-2006,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni dwar l-iżviluppi reċenti tad-djalogu soċjali settorjali Ewropew, ippubblikat fl-2006,
  - wara li kkunsidra l-konvenzjonijiet u r-rakkomandazzjonijiet ta' l-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi fil-kuntest tax-xogħol,
  - wara li kkunsidra l-qafas ta' azzjonijiet dwar l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, iffirmit mill-imsieħba soċjali fuq livell Ewropew,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-23 ta' Mejju 2007 dwar “Il-promozzjoni ta' xogħol decenti għal kulhadd”⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Settembru 2002 dwar ir-rappreżentazzjoni tan-nisa fost l-imsieħba soċjali ta' l-Unjoni Ewropea⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-3 ta' Frar 2000 dwar il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni “In-Nisa u x-xjenza — Il-Mobilizzazzjoni tan-nisa biex jarrikixxu r-riċerka Ewropea”⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra s-seduta pubblika li saret fil-5 ta' Ġunju 2007 mill-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi dwar l-irwol tan-nisa fl-industrija,
  - wara li kkunsidra r-Regola 45 tar-Regoli ta' Procedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija (A6-0519/2007),
- A. billi hu meħtieġ li tkun preservata l-importanza strateġika ta' l-industrija fl-Istati Membri differenti ta' l-Unjoni Ewropea fil-holqien tal-ġid u tax-xogħol,
- B. billi l-isterjotipi li għadhom jeżistu fir-rigward ta' l-għażla ta' l-orjentazzjoni edukattiva u professjonali tan-nisa jikkontribwixxu sabiex in-nisa ma jitqassmux b'mod ugwali fis-settur industrijali,
- C. billi l-irwol tan-nisa fl-industrija għandu jkun dejjem ibbażat fuq il-prinċipji ta' l-ugwaljanza tas-salarji u tal-prospettivi tal-karriera sabiex tkun promossa l-partecipazzjoni usa' tagħhom anke foqsmha industrijali li tradizzjonalment mhumiex assenjati lin-nisa;
- D. billi l-irwol tan-nisa fl-industrija jvarja minhabba rappreżentazzjoni li tvarja skond is-setturi, partikolarment b'rappreżentanza oghla f'ċerti setturi (tat-tessuti, tal-hwejjeġ, tar-rakkmu, taż-żraben, tas-sufra, tal-linji, tal-materjal ta' l-elettriku u elettroniku, ta' l-ikel) u b'rappreżentanza baxxa fis-setturi tat-teknoloġija l-iktar avvanzata, li għib magħha distinzjoni tal-problemi li jiltaqgħu magħhom,
- E. billi l-ostakoli relatati mal-ġeneru għadhom jimpedixxu lin-nisa milli jimxu 'l quddiem fl-industrija, iżda llum dawn l-ostakoli huma aktar sottili minn qabel,

⁽¹⁾ *Testi Adottati* ta' din id-data, P6_TA(2007)0206.

⁽²⁾ ĠU C 273 E, 14.11.2003, p. 169.

⁽³⁾ ĠU C 309, 27.10.2000, p. 57.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

- F. billi, fl-oqsma fejn in-nisa jirrapreżentaw il-parti l-kbira tal-haddiema, jispikkaw il-pagi baxxi, fattur li jirrifletti t-trattament diskriminatorju tax-xogħol tan-nisa, u billi l-ftehim kollettivi ġeneralment ma jikkunsidrax biżżejjed id-dimensjoni tal-ġeneru u l-htiġijiet speċifiċi tan-nisa, u jridu jsiru sforzi akbar biex jiżguraw li l-leġiżlazzjoni eżistenti tiġi implimentata verament,
- G. billi medja ta' kważi 14 % tal-haddiema nisa fl-UE jahdmu fl-industrija, iżda, f'ċerti pajjiżi dan il-persentaġġ hu aktar minn 25 %, li f'din il-medja, aktar minn 21 % jahdmu part-time u li n-nisa jirrapreżentaw 65 % tal-haddiema part-time f'dan is-settur,
- H. billi l-kumpaniji għandhom responsabilità li jirrispettaw il-prinċipju ta' l-ugwaljanza fuq il-post tax-xogħol, irrispettivament mid-daqs tagħhom jew mis-settur li joperaw fih;
- I. billi n-nisa li jagħmlu xogħlijiet prekarji, part-time, temporarji jew mhux standard isofru minn aktar diskriminazzjoni, b'mod partikulari meta jsiru ommijiet, u ġeneralment għandhom inqas opportunitajiet għal tagħlim bażiku matul il-hajja u għat-taħriġ vokazzjonali; billi n-nisa f'impjeg prekarju jew part-time spiss ma jkunux kapaċi jikkontribwixxu b'mod konsistenti għal fond tal-pensjoni u għalhekk għandhom riskju akbar li ma jkollhomx dhul biżżejjed biex imantnu lilhom infushom aktar tard fil-hajja,
- J. billi l-vizjoni integrata tal-politika industrijali maħsuba mill-Kummissjoni fil-Komunikazzjoni msemmija hawn tal-5 ta' Ottubru 2005, għalkemm tinkludi l-koeżjoni ekonomika u soċjali fost l-għanijiet tagħha, ma tikkunsidrax biżżejjed id-dimensjoni tal-ġeneru,
- K. billi l-industrija ta' l-ipproċessar, li fiha hemm koncentrazzjoni ta' 86 % tal-haddiema nisa fl-industrija, hija magħmula minn 99 % intrapriżi żgħar u medji (SMEs) li jimpjegaw madwar 58 % tal-haddiema globali f'dan is-settur,
- L. billi l-evoluzzjoni tax-xogħol fl-industrija fil-preżent hija kkaratterizzata aktar minn tnaqqis ta' l-iskemi tradizzjonali tax-xogħol milli minn titjib tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u tal-perspettivi ta' karriera, partikolarment għan-nisa,
- M. billi hemm rabta mill-qrib bejn in-nuqqas ta' strutturi għall-kura tat-tfal, l-għażla mhux volontarja għal xogħol part-time u n-nuqqas ta' opportunitajiet ta' taħriġ u ta' għajjnuna għad-dhul mill-ġdid fil-hajja professjonali, fatturi li jirriskjaw li jhallu lin-nisa f'pożizzjonijiet b'inqas kwalifiki u minghajr prospettivi suffiċjenti ta' karriera,
- N. billi hemm nuqqas ta' statistika bbażata fuq is-sessi f'dak li għandu x'jaqsam mad-diviżjoni tax-xogħol f'kategoriji professjonali differenti u l-livelli tas-salarji rispettivi fis-setturi industrijali,
- O. billi r-riskji tas-saħha u t-tip ta' mard professjonali jistgħu jkunu differenti għan-nisa u għall-irġiel, jehtieġ li jiġu analizzati u studjati f'aktar dettall is-sitwazzjonijiet eżistenti u l-konsegwenzi tagħhom, filwaqt li jiġu kkunsidrati wkoll il-konsegwenzi tal-maternità,
- P. billi l-edukazzjoni kontinwa u t-tagħlim mgħaġġel iżid il-produttività tan-nisa u l-kontribut tagħhom għall-ekonomija,
- Q. billi ambjent tax-xogħol mhux diskriminatorju huwa l-uniku wiehed li jiffavorixxi l-potenzjal produttiv tal-haddiema kemm nisa u kemm irġiel, u billi jehtieġ li tinholq klima fejn kull individwu huwa apprezzat u l-għanijiet tiegħu jew tagħha jiġu rikonoxxuti,
1. Jenfasizza l-irwol tan-nisa fl-industrija u jinkoraġixxi l-promozzjoni tagħhom fl-ugwaljanza fis-salarji, fil-kundizzjonijiet tax-xogħol, fil-perspettivi tal-karriera, fit-taħriġ professjonali kif ukoll fir-rispett tal-maternità u tal-paternità bhala valuri soċjali fundamentali;
  2. Ihegġeġ lill-Istati Membri biex jippromwovu programmi ta' imprenditorjat femminili fil-qasam industrijali u biex jappoġġjaw finanzjarjament il-holqien ta' intrapriżi femminili;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

3. Jenfasizza l-htieġa li n-nisa jinghataw inkoraġġiment sabiex jaħdmu fl-industrija biex jiksbu kontinwament il-hiliet mehtieġa biex ikollhom suċċess fil-karrieri tagħhom;
4. Jiġbed l-attenzjoni dwar il-fatt li hemm hafna fatturi, f'kull stadju ta' l-iżvilupp tal-karriera, li jwasslu għal ambjent li ma jilqax lin-nisa fl-industrija, bħall-prattiki tar-reklutaġġ li johlqu ostakoli de facto għan-nisa, l-istandards differenti għan-nisa u għall-irġiel, id-disparitajiet fit-tqassim ta' xogħlijiet ta' kwalifiki għolja u d-diskrepanza fil-hlas bejn l-irġiel u n-nisa; għalhekk huwa tal-fehma li kull wiehed minn dawn il-fatturi għandu jiġi indirizzat mill-politiki speċifiċi maħsuba mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri;
5. Jagħraf il-htieġa ta' politika industrijali integrata li tiehu kont tal-forza indispensabbli tal-kompetittività, filwaqt li tiggarantixxi d-drittijiet soċjali u ekonomiċi tal-haddiema;
6. Jitlob lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jistiednu lill-intrapriži kbar biex ihejju u jimplimentaw, b'mod li jorbot, il-pjanijiet ta' ugwaljanza tagħhom stess li ġew innegożjati, kif ukoll biex iheggu lill-intrapriži żgħar u medji biex jagħmlu l-istess;
7. Jafferma li l-promozzjoni ta' xogħol deċenti tiffirma parti integrali mill-valuri ta' l-Unjoni Ewropea u jitlob lill-Istati Membri biex jiehdu miżuri effettivi bil-ghan li jiġu rrispettati l-istandards soċjali u li jkun hemm garanzija ta' xogħol deċenti fis-setturi industrijali differenti, u b'hekk jiġi żgurat dhul deċenti għall-haddiema, b'mod partikulari għan-nisa, id-dritt għas-sikurezza u għas-saħħa fuq ix-xogħol, għall-harsien soċjali u għal-libertà rigward it-trejdjunjins, u permezz ta' dan isir kontribut sinifikanti lejn l-ghan tat-tneh-hija ta' kull tip ta' diskriminazzjoni bejn in-nisa u l-irġiel fuq ix-xogħol;
8. Jitlob lill-Istati Membri sabiex jiehdu l-miżuri kollha mehtieġa sabiex jiġġieldu b'mod effikaċi kontra l-isfruttar tan-nisa fuq il-post tax-xogħol, li huwa nnotat b'mod speċjali f'ċerti setturi bħal dak tat-tessuti, sabiex id-drittijiet fundamentali tal-haddiema, u b'mod partikulari dawk tan-nisa, ikunu rrispettati u sabiex jiġi evitat id-dumping soċjali;
9. Huwa tal-fehma li l-irwol tan-nisa fi kwalunkwe qasam industrijali ma jistax jitqies fiżolament mill-istat ta' l-industrija fl-Unjoni Ewropea b'mod ġenerali, mill-isfidi li l-industrija fl-UE qed tiffaċċja u mill-bżonn tas-sejba ta' soluzzjonijiet adegwati;
10. Jifrah dwar il-fatt li skond l-aħħar statistiċi ppubblikati, l-esportazzjonijiet lejn il-pajjiži terzi għadhom jirrappreżentaw, f'diversi setturi, l-istess proporzjon ta' fatturat totali, li juri l-kompetittività ta' l-UE f'dawn is-setturi; jesprimi madankollu t-thassib tieghu dwar l-istaġnar tad-domanda domestika f'għadd ta' Stati Membri, dwar iż-żieda fl-importazzjonijiet minn pajjiži terzi u l-persistenza tal-fenomeni tat-telf ta' l-impjiegi settorjali fi hdan l-Unjoni Ewropea, li sikwit jaffetwa lin-nisa;
11. Jishaq dwar il-htieġa ta' miżuri urġenti għall-implimentazzjoni integrali u effettiva tad-Direttiva 75/117/KEE⁽¹⁾ sabiex tiġi miġġielda d-diskriminazzjoni fis-salarji, b'mod partikulari permezz ta' involviment akbar tat-trejdjunjins u permezz tat-tfassil ta' pjanijiet settorjali progressivi, b'għanijiet preċiżi, li jippermettu li tintemm id-diskriminazzjoni fis-salarji, kemm diretta kif ukoll indiretta;
12. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiehdu l-miżuri kollha mehtieġa biex jiżguraw protezzjoni mill-fastidju sesswali u mill-fastidju għal raġunijiet relatati mal-generu;
13. Jikkunsidra li huwa importanti l-approfondiment tal-kwistjoni tal-holqien ta' metodoloġija ta' analiżi ta' x'jinvolu l-impjiegi eżattament, li tkun tista' tiggarantixxi d-drittijiet fil-qasam ta' l-ugwaljanza fis-salarji bejn in-nisa u l-irġiel, ;
14. Jikkunsidra li huwa importanti li jiġu evalwati l-proġetti EQUAL immirati lejn l-għoti ta' status ġdid għax-xogħol sabiex tiġi promossa l-ugwaljanza, u jenfasizza l-importanza ta' l-għajnuna għal proġetti pilota li japprofondixxu l-analiżi ta' x'jinvolu eżattament l-impjiegi bil-ghan li jkunu garantiti d-drittijiet fil-qasam ta' l-ugwaljanza tas-salarji bejn in-nisa u l-irġiel u li jinghata valur lill-persuni u lill-professjonijiet;

(¹) Id-Direttiva 75/117/KEE tal-Kunsill, ta' l-10 ta' Frar 1975, rigward it-tqarrib tal-legiżlazzjonijiet ta' l-Istati Membri rigward l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' l-ugwaljanza tal-pagi bejn il-haddiema nisa u dawk irġiel (ĠU L 45, 19.2.1975, p. 19).

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

15. Jinsisti dwar il-htieġa li jkunu promossi inizzjattivi li jikkontribwixxu għall-iżvilupp u għall-implimentazzjoni fl-intraprizi ta' azzjonijiet pożittivi u ta' politiki tar-riżorsi umani li jiffavorixxu l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel, filwaqt li jinghata wkoll valur lill-prattiki ta' sensibilizzazzjoni u ta' tahrig li jippermettu l-promozzjoni, it-trasferiment u l-inkorporazzjoni ta' Prattiki li kellhom suċċess fl-organizzazzjonijiet u fl-intraprizi;
16. Jitlob lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex ikunu aktar attivi u biex jagħmlu sforzi akbar biex iżidu s-sensibilizzazzjoni u jissorveljaw intraprizi rigward ir-rispett tar-regoli ta' kondotta u ta' kriterji marbuta mar-responsabilità soċjali korporattiva fix-xogħol tagħhom ta' kuljum, kif ukoll biex jiggarantixxu kundizzjonijiet tax-xogħol aħjar u jiehdu kont tal-hinijiet tax-xogħol, ir-rispett tad-drittijiet ta' l-ommijiet u tal-missirijiet, b'mod partikulari billi jiggarantixxu d-dhul mill-ġdid fix-xogħol wara l-liv tal-maternità jew il-liv tal-ġenituri, ir-rikonċiljazzjoni tal-hajja tax-xogħol ma' dik tal-familja, u jitlob li dawn id-drittijiet jiġu inklużi f'leġiżlazzjoni; jishaq fuq il-htieġa li jinholqu kundizzjonijiet li jiffacilitaw il-qsim tar-responsabilitajiet familjari;
17. Jirrakkomanda li għandu jkun hemm għażla akbar fuq il-post tax-xogħol, li tippermetti lill-irġiel u lin-nisa jkollhom għażliet ikbar għall-iżvilupp kemm tal-hajja familjari tagħhom u kemm tal-karrieri tax-xogħol tagħhom; jemma li x-xogħol għandu jkun iktar disponibbli għall-irġiel u għan-nisa biex ikun jaqbel mal-htigijiet tagħhom li jinbidlu;
18. Jitlob lill-Istati Membri biex jintroduċu pensjonijiet aħjar, aktar flessibbli u li jstgħu jiġu trasferiti; ifakkar fil-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari dwar il-proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar it-titjib fil-facilità tat-trasferiment tad-drittijiet supplimentari għall-pensjoni⁽¹⁾;
19. Jishaq fuq il-htieġa ta' network ta' servizzi soċjali ta' min jorbot fuqhom u ta' flessibilità fil-qasam preskolari u ta' l-iskejjel primarji, sabiex jghin lin-nisa li jahdmu matul iż-żmien li huma jiddedikaw għall-edukazzjoni ta' wliedhom;
20. Jenfasizza l-fatt li l-hinijiet twal tax-xogħol jagħmlu pressjoni kbira fuq il-haddiema u għandhom effett negattiv fuq saħħithom, fuq il-benessri tagħhom u fuq il-livell ta' sodisfazzjoni tagħhom;
21. Jitlob lill-Istati Membri sabiex jiffavorixxi kumpaniji biex jiehdu azzjoni favur l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel u biex jiffacilitaw il-bilanċ bejn ix-xogħol u l-familja, bil-għan li jinkoraġġixxu t-tixrid ta' Prattiki tajba f'dan il-qasam;
22. Jenfasizza l-bżonn li jkun żgurat li miżuri li jkunu ttiehdu fil-qasam tar-rikonċiljazzjoni tal-professjoni, tal-familja u tal-hajja privata, ma jwasslux għas-separazzjoni jew għall-isterjotipar tal-ġeneru ta' l-irwoli ta' l-irġiel u n-nisa u li dawn il-miżuri jikkonformaw mal-prijoritajiet tal-Pjan Direzzjonali għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi 2006-2010, b'mod partikolari rigward l-involvement shih u ugwali tan-nisa fis-suq tax-xogħol u l-indipendenza ekonomika tagħhom, u jstieden lill-Istati Membri biex jiżguraw aċċess komprensiv għal servizzi soċjali bi prezz raġonevoli, bħal creches, nurseries, facilitajiet ta' divertiment għat-tfal u appoġġ għall-anzjani, li l-kura tagħhom ħafna drabi tinghata min-nisa; jitlob li jkun hemm appoġġ tekniku effettiv u fejn hu possibbli appoġġ finanzjarju jew inċentivi għal min ihaddem fl-SMEs biex jimplementaw dawn il-politiki u Prattiki;
23. Jenfasizza l-importanza ta' negozjati u ftehim kollettivi fil-għieda kontra d-diskriminazzjoni kontra n-nisa, speċjalment fl-oqsma ta' l-aċċess għax-xogħol, tas-salarji, tal-kundizzjonijiet tax-xogħol, ta' l-avvanz fil-karriera u tat-tahrig professjonali;
24. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-imsieħba soċjali settorjali biex jiddefinixxu standards għoljin għall-protezzjoni tas-saħħa fuq il-post tax-xogħol, standards li jikkunsidraw id-dimensjoni tal-ġeneru, b'mod partikolari l-harsien tal-maternità, fil-livell tar-riċerka, tal-kontroll u tal-miżuri ta' prevenzjoni; jinnota li n-nisa huma rappreżentati żżejjed fis-setturi fejn movimenti repetittivi huma responsabbli għal mard okkupazzjonali bħal mard fil-muskoli u fl-għadam (musculo-skeletal disorders) u li dawn il-kundizzjonijiet għandhom jinghataw attenzjoni speċjali;
25. Ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiżviluppaw ukoll id-dimensjoni tal-ġeneru fl-istudji, sondaġġi u inkjesti nazzjonali;

(¹) Testi Adottati, 20.6.2007, P6_TA(2007)0269.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

26. Jenfasizza l-fatt li l-biċċa l-kbira ta' l-istudji dwar l-impjeg ta' persuni foqra jindikaw li familji bi dhul wiehed, b'mod partikolari dawk il-familji li fihom il-mara taqla' dan id-dhul, huma partikolarment affetwati mill-povertà; jenfasizza li l-qerda tal-faqar u l-eskluzjoni soċjali għandha tkun prijorità politika għall-Unjoni Ewropea; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jippreċiżaw u jsegwu objettiv ambizjuż li jtnaq-qas in-numru ta' haddiema foqra fl-Ewropa;
27. Jistieden lill-Kummissjoni biex tippromwovi politiki u programmi ta' taħriġ professjonali, inkluż l-iżvilupp tal-kapaċità ta' l-użu tal-kompjuter, mmirati għan-nisa sabiex tiżdied il-partecipazzjoni tagħhom f'diversi setturi ta' l-industrija, b'kunsiderazzjoni għall-appoġġ finanzjarju eżistenti disponibbli fil-livelli lokali, nazzjonali u Komunitarji u billi jinholqu incentivi fiskali ikbar biex miżuri bħal dawn jiġu esegwiti kemm mill-kumpaniji l-kbar u kemm mill-SMEs;
28. Jitlob lill-Kummissjoni biex tintensifika l-appoġġ għall-programmi ta' taħriġ professjonali mmirati għan-nisa fi hdan l-SMEs, u biex il-Kummissjoni tappoġġja r-riċerka u l-innovazzjoni, skond is-Seba' Programm ta' Qafas u skond id-dispożizzjonijiet tal-Karta Ewropea għall-Intraprizi Żgħar, kif approvata fl-Anness III tal-Konkluzjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill Ewropew ta' Santa Maria da Feira tad-19 u l-20 ta' Ġunju 2000;
29. Jitlob lill-Kummissjoni biex tappoġġja t-tagħlim, it-tagħlim superjuri u t-taħriġ professjonali; jenfasizza l-fatt li l-edukazzjoni hija mezz essenzjali li jippermetti lin-nisa jaffaċċjaw suq tax-xogħol maqsum skond is-sess;
30. Jitlob li jkun hemm l-iktar distribuzzjoni wiesgħa possibbli ta' l-Aġenda tar-Riċerka Strateġika tal-Pjattaforma Teknoloġika Ewropea għall-Futur tat-Tessuti u tal-Hwejjeġ u jhegġeġ lill-partijiet kollha involuti sabiex jersqu lejn teknoloġiji u mudelli ta' negozju innovattivi li għandhom partecipazzjoni bilanċjata bejn in-nisa u l-irġiel fil-livelli kollha;
31. Jiddispijaci għall-partecipazzjoni dgħajfa tan-nisa fl-organizzazzjonijiet ta' imsieħba soċjali u jistieden lil dawn ta' l-aħħar biex jintensifikaw it-taħriġ dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi mogħti lin-negozjaturi u lil dawk responsabbli mill-ftehim kollettivi u biex isahhu l-partecipazzjoni tan-nisa fi hdan l-organi tat-tehid ta' deċiżjonijiet tagħhom;
32. Jitlob lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiffaċilitaw preżenza bilanċjata bejn in-nisa u l-irġiel fil-kunsilli amministrattivi ta' intraprizi, speċjalment meta l-Istati Membri huma azzjonisti ta' dawn l-intraprizi;
33. Jenfasizza l-bżonn li jiġi mhegġeġ il-holqien ta' networks ta' nisa fi hdan intraprizi privati, bejn intraprizi fl-istess settur industrijali u bejn setturi industrijali differenti;
34. Jiddispijaci għall-persentaġġ baxx tan-nisa fil-qasam tat-teknoloġija avvanzata (state of the art technology) u jenfasizza l-importanza ta' programmi edukattivi u ta' taħriġ operazzjonali fix-xjenza u fit-teknoloġija, programmi li jiggwarantixxu l-kwalità u d-diversifikazzjoni ta' offerti ta' taħriġ għan-nisa fl-Istati Membri differenti u l-promozzjoni ta' studji xjentifiċi u teknoloġiċi disponibbli għan-nisa żgħażaġh;
35. Jitlob lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jiżviluppaw u jimplimentaw strateġiji biex jiġu solvuti d-diverġenzi fl-ambjent tax-xogħol u fl-avvanz fil-karriera tan-nisa li jaħdmu fl-oqsma xjentifiċi u teknoloġiċi;
36. Jikkunsidra li hu importanti li jinxterdu l-prattiki t-tajba eżistenti dwar dak li għandu x'jaqsam mal-partecipazzjoni tan-nisa fis-settur tar-riċerka industrijali u fl-industriji avvanzati; jinsisti f'dan ir-rigward, fuq l-importanza li l-entitajiet amministrattivi jkunu konxji mid-dimensjoni tal-generu fl-intraprizi industrijali kkaratterizzati minn nuqqas partecipazzjoni femminil; din il-kuxjenza għandha tiġi tradotta f'cifri;
37. Jinkoraġġixxi lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jikkunsidraw fil-politiki kollha relatati s-sitwazzjoni speċifika tan-nisa fl-industrija, b'mod partikolari fis-setturi milquta mill-bidliet strutturali u mill-miżuri fis-settur kummerċjali tad-dinja, kemm fi kwistjonijiet ta' impjeg, kemm fi kwistjonijiet ta' taħriġ professjonali, kif ukoll fi kwistjonijiet ta' sahha u ta' sigurtà fuq ix-xogħol;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

38. Jenfasizza l-bżonn li n-nisa li kellhom iwaqqfu l-karriera jerggħu jiġu mharrġa, sabiex tiġi msahha l-possibilità li jiġu mpjegati; jitlob lill-Istati Membri biex iżidu l-possibilitajiet ta' tahrig matul il-hajja;
39. Jirrikonoxxi li ċerti reġjuni huma kkaratterizzati minn konċentrazzjoni qawwija ta' intraprizi tas-settur tat-tessuti u tal-hwejjeġ, li fuqhom jiddependi hafna l-impjieġ tan-nisa, b'mod partikolari fir-reġjuni żvantaġġjati ta' l-UE; jitlob li tinghata attenzjoni partikolari, speċjalment għall-importazzjoni ta' prodotti li gejjin minn pajjiżi terzi;
40. Jinsisti fuq il-htieġa li jinghata appoġġ lill-iżvilupp tar-reġjuni żvantaġġjati, liz-zoni li għandhom żvantaġġi strutturali permanenti, lir-reġjuni ultraperiferali u liz-zoni milquta mid-diżindustrializzazzjoni jew mill-konverżjonijiet industrijali reċenti, bil-ghan li tissahha il-koeżjoni ekonomika u soċjali u l-inkluzjoni soċjali tan-nisa f'dawn iz-zoni u reġjuni;
41. Jikkunsidra li d-delokalizzazzjonijiet laqtu lil xi industrijali li kellhom intensità qawwija ta' haddiema nisa, bhall-industrija tat-tessuti, tal-hwejjeġ, tar-rakkmu, taż-żraben, tas-sufra, taċ-ċeramika, tal-materjal ta' l-elettriku jew elettroniku u industrijali differenti fis-settur alimentari, sitwazzjoni li tolqot b'mod iktar gravi lill-Istati Membri li għandhom żvilupp ekonomiku aktar dgħajef, bil-holqien tal-qgħad u bit-theddida għall-koeżjoni ekonomika u soċjali;
42. Jinsisti fuq il-htieġa li jiġu mmonitorati d-delokalizzazzjonijiet ta' intraprizi fl-Istati Membri ta' l-UE u biex il-politika ta' għotjiet ta' fondi komunitarji jerga' jkollha l-ghan li tiggarrantixxi x-xogħol u l-iżvilupp reġjonali;
43. Jinsisti li ma jinghatawx għajnuniet Komunitarji lill-intraprizi li wara li jkunu bbenefikaw minn Stat Membru, jitrasferixxu l-attivitajiet ta' produzzjoni tagħhom f'pajjiż iehor mingħajr ma jesegwixxu b'mod shih il-kuntratti konklużi ma' l-Istat Membru kkonċernat;
44. Jirrakkomanda lill-Kummissjoni biex issegwi b'attenzjoni l-proċeduri attwali ta' għeluq u ta' delokalizzazzjoni ta' intraprizi industrijali, filwaqt li tesigi, f'każ ta' irregolaritajiet, ir-rimborż ta' għajnuniet mogħtija;
45. Jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jikkunsidraw id-dimensjoni tal-ġeneru meta jiġu distribwiti għajnuniet mill-Fond Ewropew ta' Aġġustament għall-Globalizzazzjoni sabiex dawn ikunu jistgħu wkoll jilhqqu lis-setturi li għandhom numru qawwi ta' haddiema nisa;
46. Jenfasizza l-bżonn li wiehed jikkonċentra fuq il-bidla strutturali kkontrollata fis-settur tat-tessuti u fuq il-bżonn li n-nisa jiġu orjentati u inkoraġġiti jsewgu tahrig addizzjonali sabiex itejbu l-possibilitajiet ta' impjieġ tagħhom fil-fergħat industrijali li qed jiżviluppaw;
47. Jenfasizza l-importanza ta' programmi komunitarji li jinkoraġġixxu l-holqien ta' ditti, id-difiza ta' l-indikazzjoni ta' l-oriġini tal-produzzjoni u l-promozzjoni esterna tal-prodotti komunitarji tas-setturi industrijali fejn jippredominaw in-nisa, partikolarment fil-fieri professjonali u internazzjonali, filwaqt li jinkoraġġixxu x-xogħol tan-nisa u jiggarantixxu l-impjieġ tagħhom;
48. Jikkunsidra li, fil-miżuri li l-Kummissjoni għandha tiehu, partikolarment fil-qafas tan-negozjati ta' l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO), hu meħtieġ li jiġu kkunsidrati l-kuntest u l-karatteristiċi speċifiċi ta' kull settur, l-opportunitajiet u l-isfidi li kull settur jiġi ffaċċjat bihom u d-diffikultajiet li kull Stat Membru jiltaqa' magħhom, partikolarment fis-settur ta' l-impjieġ tan-nisa u d-drittijiet tagħhom;
49. Jinsisti fuq id-difiza tad-drittijiet tal-haddiema rġiel u nisa fil-proċess ta' ristutturizzazzjoni ta' intraprizi industrijali, fuq il-bżonn li jiġu ggarantiti b'mod shih l-istrutturi tagħhom, partikolarment fil-Kumitat għall-Intraprizi Ewropej fil-proċessi kollha, fuq id-disponibilità ta' l-informazzjoni u l-possibilità ta' intervent deciz, inkluz id-dritt tal-veto, kif ukoll fuq il-bżonn li jiġu definiti l-kriterji ta' kumpens dovut lill-haddiema f'każ li l-intrapriza ma tirispettax l-obbligi kuntrattwali tagħha;
50. Jikkunsidra li huwa importanti biex jiġi ffaċilitat għall-impjegati li jirritornaw lura għax-xogħol wara waqfa fil-karriera;
51. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

It-tieni Forum dwar il-Governanza ta' l-Internet, li sar f'Rio de Janeiro bejn it-12 u l-15 ta' Novembru 2007

P6_TA(2008)0020

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar it-tieni Forum dwar il-Governanza ta' l-Internet, li sar f'Rio de Janeiro bejn it-12 u l-15 ta' Novembru 2007

(2009/C 41 E/10)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-23 ta' Ġunju 2005 dwar is-soċjetà ta' l-informazzjoni ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu ta' l-14 ta' Marzu 2006 dwar soċjetà ta' l-informazzjoni Ewropea għat-*tkabbir* u l-impjiegi ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' Ġinevra tal-Prinċipji u l-Pjan ta' Azzjoni tal-Laqqha Għolja Dinjija dwar is-Soċjetà ta' l-Infommazzjoni (WSIS), adottati f'Ġinevra fit-12 ta' Diċembru 2003,
  - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni bl-isem "Lejn Shubija Globali fis-Soċjetà ta' l-Infommazzjoni: Mill-Prinċipji ta' Ġinevra għall-Azzjoni" (COM(2004)0480),
  - wara li kkunsidra l-Impenn ta' Tuneż u l-Aġenda għas-Soċjetà ta' l-Infommazzjoni, adottati f'Tuneż fit-18 ta' Novembru 2005,
  - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni bit-titolu "Lejn Shubija Globali fis-Soċjeta ta' l-Infommazzjoni: Segwitu għall-Faži ta' Tuneż tal-Laqqha Għolja Dinjija dwar is-Soċjeta ta' l-Infommazzjoni (WSIS)" (COM(2006)0181),
  - wara li kkunsidra l-preżentazzjoni tal-Kunsill ta' l-Ewropa ta' l-10 ta' Awissu 2007 għat-tieni Forum dwar il-Governanza ta' l-Internet f'Rio de Janeiro, il-Braziġ mit-12 sal-15 ta' Novembru 2007,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 103(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi l-għan tal-Forum dwar il-Governanza ta' l-Internet (IGF) hu li jeseġwixxu l-mandat tal-Laqqha Għolja Dinjija dwar is-Soċjetà ta' l-Infommazzjoni (WSIS) rigward it-tlaqqigh ta' fora għal djalogu demokratiku u trasparenti li jhaddan politika li tinteressa lil bosta partijiet,
- B. billi l-irwol ewlieni u l-funzjoni ta' l-IGFs hu li jiddiskutu medda wiesgħa ta' kwistjonijiet marbuta mal-Governanza ta' l-Internet u, fejn ikun xieraq, li jagħmlu rakkomandazzjonijiet lill-komunità internazzjonali,
- C. billi fl-ewwel IGF li sar f'Ateni bejn it-30 ta' Ottubru u t-2 ta' Novembru 2006, kienu ġew identifikati xi kwistjonijiet u xi forom ta' dibattitu, bħall-koalizzjonijiet dinamiċi, li wara kienu analizzati aktar fil-fond f'Rio de Janeiro u se jkomplu jiġu diskussi fl-IGFs li jmiss,
- D. billi t-tieni IGF li sar f'Rio de Janeiro bejn it-12 u l-15 ta' Novembru 2007, ġibed aktar minn 2,000 parteċipant,
- E. billi d-delegazzjonijiet ad hoc li baġat il-Parlament kellhom sehem ewlieni fil-promozzjoni tal-valuri Ewropej u fl-interazzjoni ma' l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u r-rappreżentanti tal-parlamenti nazzjonali li attendew għal dawn l-avvenimenti, b'koperazzjoni mal-Kummissjoni,

⁽¹⁾ ĠU C 133 E, 8.6.2006, p.140.

⁽²⁾ ĠU C 291, 30.11.2006, p.133.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

- F. billi t-teknoloġiji ta' l-informazzjoni u tal-komunikazzjoni (ICTs) għandhom sehem importanti biex jinkisbu l-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju,
- G. billi wahda mill-preokkupazzjonijiet ewlenin ta' l-Ewropa dwar l-ICTs hi li tnaqqas il-firda diġitali kemm fil-livell reġjonali kif ukoll f'dak globali,
- H. billi l-ogħla prijoritajiet ta' l-Unjoni Ewropea u tal-Kunsill ta' l-Ewropa waqt it-tieni IGF kienu l-protezzjoni tat-tfal li jużaw l-Internet, il-protezzjoni u l-promozzjoni tal-libertà ta' l-espressjoni, il-htieġa li jkun garantiti l-użu bil-miftuh u l-aċċessibilità biex ikun hemm diversità, l-indirizzi u n-numerazzjoni IP (Internet Protocol), u l-Internet ta' l-Affarijiet (*Internet of Things*) marbut mal-kwistjoni usa' ta' l-RFID (Radio Frequency Identification),
- I. billi dawn il-kwistjonijiet se jergħu jigu trattati fl-IGF li jmiss, li se jiltaqa' fi New Delhi bejn it-8 u l-11 ta' Diċembru 2008,
1. Jikkunsidra li, għalkemm l-IGF mhux se jadotta konkluzjonijiet formali, ir-responsabilità ta' l-Unjoni Ewropea hi li tagħti appoġġ lil dan il-proċess, billi dan jagħti kuntest pożittiv u konkret lill-iżvilupp ta' l-Internet fil-ġejjieni fuq il-bażi ta' strategija li tinteressa lil bosta partijiet;
  2. Jenfasizza li diġà jistgħu jittiehdu tagħlimiet mill-iskambji produttivi li kien hemm fil-kuntest ta' l-IGFs s'issa, u li bdew jaħdmu, l-aktar fl-aspetti regolatorji dwar il-komunikazzjoni elettronika u l-kwistjonijiet dwar is-sigurtà tad-data u l-privatezza; jishaq fuq il-htieġa li jiġi assigurat Internet miftuh u indipendenti għall-ġejjieni, ibbażat fuq l-inizjattivi u l-htigijiet tal-partijiet interessati, kif ukoll fuq il-libertà ta' l-espressjoni;
  3. Jistieden lill-istituzzjonijiet konċernati ta' l-UE biex iqisu l-Aġenda ta' Tuneż għas-Socjetà ta' l-Infommazzjoni fil-hidma legiżlattiva tagħhom, bħar-reviżjoni tal-qafas tat-telekomunikazzjoni elettronika, ir-reviżjoni ta' l-inizjattiva i2010 u kull proposta legiżlattiva prospettiva dwar l-ICT; jenfasizza l-mezzi biex l-Internet isir aktar aċċessibbli għal aktar nies, p.e. il-kompetizzjoni bejn l-operaturi u l-fornituri tas-servizz, in-newtralità bejn it-teknoloġija u l-iżvilupp ta' l-ICT;
  4. Jenfasizza l-importanza li għandu joghla l-profil parlamentari dwar il-proċess ta' l-IGF u jfittex bil-herqa li jikkopera mal-Parlamenti tal-Brażil u ta' l-Indja u assemblej oħra interessati rigward l-IGF li jmiss fi New Delhi;
  5. Jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jagħtu prijorità lill-IGF fl-aġendi tagħhom;
  6. Jinnota l-offerta li saret mil-Litwanja biex torganizza l-IGF ta' l-2010;
  7. Jirrikonoxxi l-valur li jkompli bil-koperazzjoni tiegħu mal-Kummissjoni, p.e. b'laqgħat regolari wara l-laqgħat tal-gruppi ta' konsulenza ta' l-IGF;
  8. Jishaq fuq l-importanza li jidhlu l-interessi nazzjonali u reġjonali fil-proċess ta' l-IGF sabiex jinholqu IGFs lokali, kif diġà qieghed jiġi propost li jsir fir-Renju Unit;
  9. Jinkoraġġixxi l-organizzazzjoni ta' "IGF Ewropea" qabel nofs l-2009 biex tissahħah id-dimensjoni Ewropea tal-proċess shih bejn l-IGF u d-WSIS; jitlob lill-President tiegħu biex joffri l-facilitajiet għal avveniment ta' thejija qabel l-IGF ta' New Delhi li jkun jinvolvi membri parlamentari mill-UE;
  10. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-rizoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u lill-parlamenti ta' l-Istati Membri.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

L-arrest tad-dissident Ċiniż Hu Jia

P6_TA(2008)0021

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar l-arrest tad-dissident Ċiniż Hu Jia

(2009/C 41 E/11)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tiegħu ta' qabel dwar is-sitwazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fiċ-Ċina,
  - wara li kkunsidra l-aħhar żewġ sessjonijiet ta' Djalogu UE-Ċina dwar id-Drittijiet tal-Bniedem li saru f'Beijing fis-17 ta' Ottubru 2007, u f'Berlin fil-15 u s-16 ta' Mejju 2007,
  - wara li kkunsidra s-seduta ta' smiġħ pubbliku li saret fis-26 ta' Novembru 2007 mis-Sotto-Kumitat għad-Drittijiet tal-Bniedem fiċ-Ċina fiż-żmien ta' preparazzjoni għal-Logħob Olimpiku ta' l-2008 f' Beijing,
  - wara li kkunsidra t-Tregwa Olimpika msejha mill-Assemblea Ġenerali tan-NU fil-31 ta' Ottubru 2007, li thegġegħ lill-Istati Membri tan-NU sabiex josservaw u jippromwovu l-paċi waqt il-logħob Olimpiku ta' l-2008,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 115(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi l-promotur tad-drittijiet tal-bniedem Hu Jia ittiehed minn uffiċjali tal-pulizija mid-dar tiegħu f'Beijing fis-27 ta' Diċembru 2007 akkużat b'inċitament sovversiv,
- B. billi Hu Jia u l-mara tiegħu, Zeng Jinyan, tefgħu l-attenzjoni dwar l-abbużi tad-drittijiet tal-bniedem fiċ-Ċina ta' dawn l-aħhar ftit snin u għaddew hafna żmien arrestati f'darhom bhala riżultat tal-kampanji li għamlu,
- C. billi Hu Jia jinsab f'kundizzjoni ta' saħha hażina peress li qed isofri minn marda tal-fwied li għaliha hu irid jiehu l-mediċina,
- D. billi fl-2006 it-Time Magazine innomina lil Zeng Jinyan bhala waħda mill-mitt eroj u pijunieri dinjin u fl-2007, flimkien ma' Hu Jia, hi irċeviet il- premju speċjali għaċ-'Ċina' tal-Korrispondenti minghajr Fruntieri u kienet nominata għall-Premju Sakharov,
- E. billi l-organizzazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem iddikkaraw l-arrest bhala mossa ohra mill-awtoritajiet Ċiniżi sabiex jagħlqu halq il-kritiċi qabel il-Logħob Olimpiku ta' l-2008,
- F. billi 57 intellettuali miċ-Ċina immedjatament ippubblikaw ittra miftuħa fejn sejhu għall-ħelsien immedjat ta' Hu Jia,
- G. billi l-President tal-Parlament Ewropew, fil-31 ta' Diċembru 2007, ippubblika stqarrija li fiha widdeb lill-awtoritajiet Ċiniżi għad-detenzjoni ta' Hu Jia u hegġighom sabiex jużaw il-Logħob Olimpiku ta' l-2008 bhala 'opportunità għaċ-Ċina sabiex turi li pajjiż li qed jospita l-avveniment sportiv l-aktar importanti fid-dinja hu impenjat sabiex fuq livell internazzjonali jirrikonoxxi l-istandards tad-drittijiet tal-bniedem, inkluż il-libertà ta' l-espressjoni',
1. Jikkundanna bil-qawwa d-detenzjoni ta' Hu Jia u jitlob il-ħelsien immedjat tiegħu u tad-dissidenti kollha li gew arrestati u miżmuma l-habs fuq reati ta' opinjoni;
  2. Ihegġegħ lill-awtoritajiet Ċiniżi sabiex jiggarrantixxu fiċ-ċirkustanzi kollha l-integrità fiżika u psikoloġika tas-Sur Hu Jia, tal-qraba tiegħu u ta' l-avukati tiegħu;
  3. Jitlob liċ-Ċina sabiex tirrispetta l-impenji tagħha tad-drittijiet tal-bniedem u ta' l-istat tad-dritt, partikolarment id-dispożizzjonijiet tad-Dikjarazzjoni tan-NU dwar id-Difensuri tad-Drittijiet tal-Bniedem adottata mill-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti fid-9 ta' Diċembru 1998, billi ttemm it-turment tad-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem Ċiniżi, halli turi l-impenn tagħha lejn id-drittijiet tal-bniedem fis-sena Olimpika tagħha;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

4. Ihegġeġ liċ-Ċina sabiex ma tużax il-Logħob Olimpiku ta' l-2008 bhala pretest biex tarresta u żżomm illegalment jew titfa' l-habs, dissidenti, ġurnalisti jew attivisti tad-drittijiet tal-bniedem li jew jirrapurtaw dwar jew jaghmlu dimostrazzjoni kontra l-abbużi tad-drittijiet tal-bniedem;
5. Itenni l-opinjoni tiegħu li t-thassib dwar id-drittijiet tal-bniedem għandu jirċievi hafna aktar attenzjoni fiż-żmien ta' preparazzjoni lejn il-Logħob Olimpiku ta' l-2008 u jiġbed l-attenzjoni dwar il-htiega għal rispett lejn il-principji etiċi fundamentali universali u l-promozzjoni ta' soċjetà paċifika li turi interess fil-preservazzjoni tad-dinjità tal-bniedem kif imniżżla fl-Artikoli 1 u 2 tal-Karta Olimpika;
6. Ihegġeġ liċ-Ċina sabiex tirriforma l-liġi kriminali tagħha halli tagħti aktar libertà ta' l-espressjoni lill-ġurnalisti, lill-kittieba, lill-freelancers, lill-korrispondenti eċċ., li se jirrapurtaw lid-dinja dwar avveniment daqstant importanti bħalma huwa l-Logħob Olimpiku ta' l-2008; iqis li tali riforma tagħmilha wkoll possibbli li jiġi ċċarat l-ghan ta' whud mid-dispożizzjonijiet li mhumiex ċari (per eż. l-Artikolu 105 tal-Kodiċi Kriminali taċ-Ċina), u tagħti lid-dinja sinjal pożittiv li s-Sbatax-il Kungress Nazzjonali tal-Partit Komunistà Ċiniż witta t-triq għal aktar rispett lejn opinjonijiet differenti;
7. Jistieden lill-awtoritajiet Ċiniżi sabiex jippermettu lil Hu Jia u lid-dissidenti l-oħra kollha li jinsabu arrestati li jinghataw l-ghajnuna medika li jehtieġu, u li jzommu f'mohhhom li d-detenzjoni f'kundizzjonijiet mhux xierqa jstgħu jaghmlu hsara lis-sahha tagħhom;
8. Ihegġeġ lill-awtoritajiet Ċiniżi sabiex jaghlqu l-hekk imsejha 'habsijiet suwed', postijiet ta' detenzjoni li twaqqfu sabiex iżommu 'persuni li jaqilgħu l-inkwriet' fil-perjodu ta' qabel il-Logħob Olimpiku ta' l-2008;
9. Jistieden lill-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea sabiex jiehu azzjoni fir-rigward ta' l-awtoritajiet Ċiniżi dwar l-arrest ta' Hu Jia u dwar l-ghajbien, fit-22 ta' Settembru 2007, ta' Gao Zhisheng, avukat maghruf tad-drittijiet tal-bniedem u habib ta' Hu Jia, li kien qed jirrapprezenta s-sitwazzjoni mwieghra ta' eluf ta' difensuri tad-drittijiet tal-bniedem li attwalment jinsabu l-habs fiċ-Ċina;
10. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jghaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-gvernijiet u l-parlamenti ta' l-Istati Membri u tal-pajjiżi kandidati, lill-President u l-Prim Ministru tar-Repubblika tal-Poplu taċ-Ċina u lill-Kumitat Olimpiku Internazzjonali.

Is-sitwazzjoni fir-Repubblika Demokratika tal-Kongo u l-istupru bhala reat tal-gwerra

P6_TA(2008)0022

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar is-sitwazzjoni fir-Repubblika Demokratika tal-Kongo u l-istupru bhala reat tal-gwerra

(2009/C 41 E/12)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-ksur tad-drittijiet tal-Bniedem fir-Repubblika Demokratika tal-Kongo (DRC),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni ta' l-Assemblea Parlamentari Kongunta ACP-EU tat-22 ta' Novembru 2007 dwar il-qagħda tar-Repubblika Demokratika tal-Kongo, partikularment fil-lvant tal-pajjiż, u l-impatt tagħha fuq ir-reġjun,
- wara li kkunsidra l-Istatut ta' Ruma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali adottat fl-1998, u b'mod partikolari l-Artikoli 7 u 8 tiegħu, li jiddefinixxu l-istupru, l-iskjavità sesswali, il-prostituzzjoni sfurzata, it-tqala sfurzata u l-isterilizzazzjoni sfurzata jew kwalunkwe forma oħra ta' vjolenza sesswali bhala reati kontra l-umanità u reati tal-gwerra u jqisuhom bhala forma ta' tortura u reat tal-gwerra serju, kemm jekk dawn l-atti jkunu mwettqa b'mod sistematiku kif ukoll jekk le waqt kunflitti internazzjonali jew interni,

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

- wara li kkunsidra l-24 Rapport tan-Nazzjonijiet Uniti tas-Segretarju Ġenerali dwar il-Missjoni ta' Organizzazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti fir-Repubblika Demokratika tal-Kongo, ta' l-14 ta' Novembru 2007,
  - wara li kkunsidra l-istqarrija mahruġa fis-27 ta' Lulju 2007 mill-Missjoni tan-Nazzjonijiet Uniti fir-Repubblika Demokratika tal-Kongo (MONUC),
  - wara li kkunsidra l-pubblikazzjoni tal-*Human Rights Watch* bl-isem "Kriżi Mġedda fil-Kivu tat-Tramuntana" (*Renewed Crisis in North Kivu*), ta' Ottubru 2007,
  - wara li kkunsidra l-pubblikazzjoni tal-*Human Rights Watch* bl-isem ta' "Infittxu l-Ġustizzja — Il-Prosekuzzjoni tal-Vjolenza Sesswali fil-Gwerra tal-Kongo" (*The Prosecution of Sexual Violence in the Congo War*), ta' Marzu 2005,
  - wara li kkunsidra r-Rapport ta' *Amnesty International* għall-2007,
  - wara li kkunsidra l-Pjan ta' Azzjoni Umanitarja għall-2008 għar-Repubblika Demokratika tal-Kongo sponsorizzat min-Nazzjonijiet Uniti, tal-11 ta' Diċembru 2007,
  - wara li kkunsidra l-"Aħbarijiet umanitarji u analiżi" ta' l-Uffiċċju tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Kwistjonijiet Umanitarji, tat-13 ta' Diċembru 2007,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 115 (5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi l-gwerra u l-ġlied fil-Lvant tar-Repubblika Demokratika tal-Kongo irrizultaw fi vjolenza sesswali fuq in-nisa fuq skala mifruxa u allarmanti min-naha tal-gruppi ribelli armati kif ukoll minn forzi tal-gvern, ta' l-armata u tal-pulizija,
- B. billi n-nisa fil-Lvant tar-Repubblika Demokratika tal-Kongo qed jiġu attakkati sistematikament fuq skala ikbar milli qatt kien hemm u billi, u skond is-Sottosegretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Kwistjonijiet Umanitarji, il-vjolenza sesswali fir-Repubblika Demokratika tal-Kongo hija l-aġġar fid-dinja,
- C. billi l-istupru qed jitwettaq ukoll f'kampijiet ta' persuni mċaqalqa, fejn hafna persuni ċivili jkunew ġew ifittxu li jaharbu mill-ġlied li ċaqalqa iktar minn 400,000 persuna lil hinn minn darhom u mill-villaġġi tagħhom fl-2007,
- D. billi skond ir-Rappreżentant Speċjali tas-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti fir-Repubblika Demokratika tal-Kongo, l-atroċitajiet kontra n-nisa huma strutturati madwar l-istupru, l-istupru minn gruppi, l-iskjavitù sesswali u l-qtil, li għandhom konsegwenzi vasti hafna, inkluża l-qirda fizika u psikoloġika tal-nisa,
- E. billi skond il-Pjan ta' Azzjoni Umanitarja għar-Repubblika Demokratika tal-Kongo għall-2008 kien hemm irrappurtati 32 353 każ ta' stupru matul l-2007, u din hija probabbilment parti biss mill-għadd totali,
- F. billi r-Riżoluzzjoni 1325(2000) tal-Kunsill għas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti tenfasizza r-responsabilità ta' l-istati kollha li jtemmu l-impunità u jwettqu prosekuzzjonijiet kontra l-persuni responsabbli minn reati kontra l-umanità u minn reati tal-gwerra inklużi dawk relatati ma' vjolenza sesswali u ta' tip iehor fuq in-nisa u t-fajliet,
- G. billi jidher li l-istupru qed jintuża bħala mezz biex jiġu umiljati n-nisa quddiem il-familji tagħhom u quddiem il-komunitajiet u għalhekk biex jinqerdu l-integrità, il-moral u l-koeżjoni ta' dawk il-komunitajiet;
- H. inkwtat dwar il-fatt li n-nisa u t-fajliet li jjsfaw vittmi ta' stupru jgħaddu minn diskriminazzjoni soċjali mifruxa u rifjut mill-familji u mill-komunitajiet tagħhom, filwaqt li dawk li jwettqu l-istupri ma jiġux kastigati, u din hija raġuni ulterjuri għaliex biss parti mill-incidenti ta' stupru tiġi rrapportata mill-vittmi,
- I. imhasseb hafna minhabba li l-isforzi biex isiru investigazzjonijiet fil-fond ta' reati bħal dawn huma inadegwati, min-nuqqas ta' miżuri ta' protezzjoni tax-xhieda, tal-vittmi u tal-familji tagħhom, min-nuqqas ta' informazzjoni rigward każijiet ta' nuqqas ta' kura medika adegwata għall-vittmi,

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

- J. billi l-liġi l-ġdida dwar l-abbużi sesswali adottata mill-Parlament tar-Repubblika Demokratika tal-Kongo fl-2006 u maħsuba biex tgħaġġel il-prosekuzzjoni ta' każijiet ta' stupru u biex timponi kastigi iktar qawwija, s'issa ftit kellha effett,
- K. billi giet iffirmata Dikjarazzjoni Kongunta mir-Rwanda u mir-Repubblika Demokratika tal-Kongo f'Nairobi fl-10 ta' Diċembru 2007 favur soluzzjoni komprensiva fir-rigward tal-preżenza ta' gruppi armati fil-Kivus, li huma responsabbli minn vjolenza sesswali u minn ksur iehor tad-drittijiet tal-Bniedem,
- L. billi bosta snin ta' kunflitti armati rriżultaw direttament u indirettament f'4 miljun vittma diretta u indiretta u kkawżaw iċ-ċaqliq ta' mill-inqas 1.5 miljun persuna, li l-biċċa l-kbira tagħhom huma nisa u tfal, kif ukoll il-qirda ta' l-infrastrutturi soċjoekonomiċi tar-Repubblika Demokratika tal-Kongo,
1. Jikkundanna bis-saħħa l-użu ta' l-istupru bhala arma tal-gwerra u jfakkar li l-Qorti Kriminali Internazzjonali għandha ġurisdizzjoni fuq dawn l-atti, kif għandha wkoll ir-Repubblika Demokratika tal-Kongo;
  2. Ihegġeg b'mod partikolari li min iwettaq dawn l-atti ta' vjolenza sesswali fuq in-nisa għandu jkun irrappurtat, jiġi identifikat, jidher quddiem qorti u jiġi kkastigat skond il-liġi kriminali nazzjonali u internazzjonali;
  3. Jistieden lill-Gvern tar-Repubblika Demokratika tal-Kongo biex itemm l-impunità u jimplementa l-liġi l-ġdida adottata mill-Parlament tiegħu li tagħmel illegali l-vjolenza sesswali, u li tipprevedi kastigi iktar għal min iwettaq tali reati;
  4. Ihegġeg lill-komunità internazzjonali biex tiegħu l-passi neċessarji kollha possibbli biex tappoġġa l-awtoritajiet nazzjonali rilevanti biex jiġu investigati dawn l-atti u ssir prosekuzzjoni ta' min huwa responsabbli tagħhom;
  5. Jistieden lill-UE biex talloka fondi sostanzjali għall-provvista ta' appoġġ mediku, legali u soċjali għall-vittmi ta' l-abbużi sesswali u biex in-nisa u t-tfalijiet jingħataw is-setgħa bhala mezz għall-prevenzjoni ta' abbużi sesswali ulterjuri;
  6. Jistieden lill-forzi kollha li jipparteċipaw fil-kunflitti fil-Lvant tad-DRC sabiex jirrispettaw id-drittijiet tal-Bniedem u l-liġi umanitarja internazzjonali, biex itemmu l-attakki kollha fuq in-nisa u persuni ċivili oħra u biex jippermettu lill-aġenziji umanitarji biex jiġu jassistu lill-vittmi;
  7. Jistieden lill-UE u lin-Nazzjonijiet Uniti biex jirikonnoxxu formalment l-istupru, it-tqala sfurzata, l-iskjavitù sesswali u kull forma oħra ta' vjolenza sesswali bhala reat kontra l-umanità, bhala reati tal-gwerra serji u bhala forma ta' tortura, kemm jekk isehhu b'mod sistematiku u kemm jekk le;
  8. Jistieden lill-Istati Membri tan-Nazzjonijiet Uniti li jibgħatu staff fuq missjonijiet ta' zamma tal-paċi tal-MONUC biex jagħtu segwitu għall-ilmenti kollha relatati ma' abbużi sesswali u sfruttament, partikolarment dawk li jikkonċernaw minorenni, u biex il-persuni responsabbli mill-abbużi sesswali jingiebu quddiem il-Qorti mill-aktar fis; jitlob għalhekk biex il-mandat tal-MONUC fir-rigward tal-protezzjoni tal-persuni ċivili kontra l-vjolenza sesswali jissahhah;
  9. Jistieden lin-Nazzjonijiet Uniti, lill-Unjoni Afrikana u lill-UE u imsieħba oħra tad-DRC biex jagħmlu dak kollu li hu possibbli biex jitwaqqaf mekkaniżmu effettiv għall-monitoraġġ u d-dokumentazzjoni ta' vjolenza sesswali fir-Repubblika Demokratika tal-Kongo u biex tiġi pprovduta għajnuna u protezzjoni effiċenti u adegwata għan-nisa, b'mod partikolari fil-Lvant tal-pajjiż;
  10. Jesprimi t-thassib qawwi tiegħu rigward il-fatt li l-vjolenza sesswali qed tikkawża esodu rurali ta' proporzjonijiet kbar hafna u jenfasizza li l-vjolenza sesswali sistematika, flimkien ma' "kultura ta' vjolenza sesswali" generali, jeqirdu n-netwerks soċjali kollha u jirrapprezentaw theddida nazzjonali reali;
  11. Jilqa' l-ftuh tal-konferenza dwar il-paċi, is-sigurtà u l-iżvilupp f'Goma (Tramuntana ta' Kivu) u jittama li l-fatt li waqfu l-ostilitajiet matul il-konferenza jkun l-ewwel pass fil-holqien ta' fiduċja bejn il-ġellieda; ihegġeg lill-partiċipanti biex jindirizzaw il-kwistjoni tal-vjolenza sesswali fuq in-nisa u t-tfalijiet u jiehdu l-impenn li jgħibu lil min iwettaqha quddiem il-gustizzja;

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

12. Jistieden lill-Kummissjoni biex tippovdi appoġġ, inkluża għajnuna finanzjarja, għall-organizzazzjoni tal-konferenza għall-paċi f'Kivu, bil-għan li l-poplu jkun jista' jippartecipa fit-tfittxija ta' soluzzjonijiet dew-wiema;
13. Jistieden lill-Gvern tar- Repubblika Demokratika tal-Kongo u lill-MONUC biex jiggwarantixxu livell adegwat ta' sigurtà għall-membri ta' l-organizzazzjonijiet umanitarji;
14. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex iressaq din ir-riżoluzzjoni lill-Kummissjoni, lill-gvernijiet ta' l-Istati Membri ta' l-UE, lill-gvernijiet tar-Repubblika Demokratika tal-Kongo u tal-pajjiżi tal-Great Lakes, lill-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni Afrikana, u lis-Segretarju Generali tan-Nazzjonijiet Uniti.

Egittu

P6_TA(2008)0023

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar is-sitwazzjoni fl-Egittu

(2009/C 41 E/13)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tiegħu ta' qabel dwar is-Shubija Ewro-Mediterranja,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Novembru 2007 dwar avvenimenti serji li jikkompromettu l-eżistenza ta' komunitajiet Kristjani u ta' komunitajiet reliġjużi oħra ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni ta' Barċellona ta' Novembru 1995,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew tal-21 ta' Mejju 2003 dwar "It-tishih mill-ġdid ta' l-azzjonijiet ta' l-UE dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-demokratizzazzjoni mas-sieħba tal-Mediterran — linji ta' gwida strateġiċi" (COM(2003)0294),
- wara li kkunsidra l-ewwel konferenza tan-Netwerk Ewro-Mediterranju dwar id-Drittijiet tal-Bniedem li saret fil-Kajr fis-26 u s-27 ta' Jannar 2006,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-NU kontra t-Tortura u Trattament Krudili, Inuman jew Degradanti lehor ta' l-1984,
- war li kkunsidra l-Linji ta' Gwida ta' l-UE dwar id-Difensuri tad-Drittijiet tal-Bniedem,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 19 tal-Ftehma Internazzjonali tan-NU dwar id-Drittijiet Ċivili u Politici, irratifikata fl-Egittu fl-1982,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni Internazzjonali dwar l-Eliminazzjoni ta' Kull Xorta ta' Diskriminazzjoni kontra n-Nisa,
- wara li kkunsidra l-programm ta' hidma adottat fil-Laqgħa Għolja ta' Barċellona bejn il-Kapijiet ta' l-Istat u tal-Gvern f'Novembru 2005,
- wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Hames Konferenza Ewropea tal-Presidenti tal-Parlamenti, adottati fis-26 ta' Novembru 2005 f'Barċellona,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet adottati mill-Assemblea Parlamentari Ewro-Mediterranja (APEM) tas-27 ta' Marzu 2006 u d-dikjarazzjoni tal-President tagħha,

---

⁽¹⁾ *Testi Adottati*, P6_TA(2007)0542.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tad-19 ta' Jannar 2006 dwar il-Politika Ewropea tal-Viċinat⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 115(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi f'Marzu ta' l-2007 gie ffirmat Pjan ta' Azzjoni UE-Egittu fi hdan il-Kunsill ta' Assoċjazzjoni imwaq-qaf mill-Ftehim Ewro-Mediterranja li jstabilixxi assoċjazzjoni bejn il-Komunitajiet Ewropej u l-Istati Membri tagħhom, minn naħa l-wahda, u r-Repubblika Għarbija ta' l-Egittu, minn naħa l-oħra; billi dak il-Pjan ta' Azzjoni jfassal prijoritajiet, fosthom li għandha tingħata attenzjoni partikolari biex titjeb l-effikaċja ta' l-istituzzjonijiet fdati bit-tishih tad-demokrazija, ta' l-istat tad-dritt u tal-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fl-aspetti kollha tagħhom,
- B. billi l-promozzjoni tar-rispett għad-demokrazija, għad-drittijiet tal-bniedem u għal-libertajiet ċivili huma prinċipji u għanijiet fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea u jikkostitwixxu bażi komuni għall-iżvilupp taż-żona Ewro-Mediterranja,
- C. billi jagħti importanza kbira lir-relazzjonijiet ma' l-Egittu u li elezzjonijiet ġusti u trasparenti huma l-unika triq biex isir progress għal soċjetà aktar demokratika, filwaqt li jishaq fuq l-importanza ta' l-Egittu u tar-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Egittu għall-istabilità u l-iżvilupp taż-żona Ewro-Mediterranja,
- D. billi l-awtoritajiet Egizzjani wiegħdu li ma jkomplux għaddejnin bit-tfigh ta' ġurnalisti l-habs, imma li din il-wegħda s'issa għadha ma nżammitx,
- E. billi l-kandidat presidenzjali ta' l-Oppożizzjoni Ayman Nour għadu qiegħed iservi sentenza ta' hames snin habs wara ġuri ingust fl-2005 għal akkużi motivati politikament, u billi saħtu sejra lura bhala konsegwenza ta' din is-sentenza,
- F. wara li kkunsidra l-għeluq taċ-Ċentru għat-Trejd Unjins u s-Servizzi tal-Haddiema u l-fergħat tiegħu, b'din tkun l-ewwel darba li NGO li taħdem għal prinċipju nġhalqet permezz ta' deċiżjoni eżekuttiva, kif ukoll l-għeluq ta' l-Assoċjazzjoni għall-Għajnuna Legali dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (AHLRA) u l-verdett segwenti dwar l-attivista tad-drittijiet tal-bniedem Kamal Abbas, il-koordinatur generali taċ-ċentru, għal kitba libelluża kontra Mohammed Mostafa, wara li ppubblika esej fil-perjodiku f'*Kalam Sanya*,
- G. billi l-Kopti, il-Baha'i, ix-Xi'iti, il-Koranisti u membri ta' minoranzi reliġjużi oħra b'xorti hażina għadhom żvantaġġati b'mod serju minhabba iżolament settarju,
1. Jirrikonoxxi s-sehem ta' l-Egittu fil-proċess tal-paċi fil-Lvant Nofsani u l-importanza li għandhom ir-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Egittu għaž-żona Ewro-Mediterranja kollha u għall-ġlieda kontra t-terroriżmu internazzjonali u l-fundamentalizmu, imma jiġbed l-attenzjoni li r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem huwa valur fundamentali tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni bejn l-UE u l-Egittu u jirrijafferma l-importanza tas-Shubija Ewro-Mediterranja għall-promozzjoni ta' l-istat tad-dritt u tal-libertajiet fundamentali;
  2. Jikkunsidra li l-arrest u l-azzjonijiet ta' dan l-aħħar kontra NGOs u difensuri tad-drittijiet tal-bniedem imorru kontra l-impenji li daħal għalihom il-gvern Egizzjan dwar id-drittijiet u l-libertajiet fundamentali u dwar il-proċess demokratiku fil-pajjiż; jagħti appoġġ lill-“kampanja ta' organizzazzjonijiet li m'humiex tal-gvern għal-libertà ta' l-assoċjazzjoni” immedija fit-13 ta' Mejju 2007 minn 34 NGO bhala segwitu għall-ewwel rapport kollettiv dwar “tkasbir amministrattiv u tas-sigurtà”;
  3. Jistieden lill-Gvern Egizzjan biex itemm kull xorta ta' tkasbir, inklużi miżuri ġudizzjarji, id-detenzjoni ta' professjonisti tal-mezzi ta' komunikazzjoni u, b'mod iżjed ġenerali, ta' difensuri u attivisti tad-drittijiet tal-bniedem li jridu riformi, u biex jirrispetta bis-shih il-libertà ta' l-espressjoni, b'konformità ma' l-Artikolu 19 tal-Ftehim Internazzjonali tan-NU dwar id-Drittijiet Ċivili u Politiċi;

(¹) ĠU C 287 E, 24.11.2006, p.312.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

4. Jinkoraġġixxi lill-Gvern Eġizzjan biex jonora l-weghda tiegħu li jnehhi l-istat ta' emerġenza fil-31 ta' Mejju 2008; jitlob lill-awtoritajiet Eġizzjani biex jemendaw il-liġi Nru 25 ta' l-1966 dwar il-qراطي marzjali, li hija wiehed mill-ostakli ewlenin għat-tgawdija shiha tal-libertajiet fundamentali, u biex jiżguraw li l-miżuri u l-leġiżlazzjoni kollha adottati biex jiġġieldu kontra t-terrorizmu jkunu jaqblu bis-shih mal-liġijiet internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem;
  5. Jagħti appoġġ shih għal miżuri li jiggarantixxu l-libertà akkademika, il-libertà tal-mezzi ta' komunikazzjoni u l-libertà tat-twemmin reliġjuż privat; għal dak il-għan, jitlob biex jiġu revokati l-miżuri amministrattivi arbitrari, bhal dawk li ttiehdu kontra ċ-Centru għat-Trejd Unjins u s-Servizzi tal-Haddiema u kontra l-Assoċjazzjoni għall-Għajnuna Legali dwar id-Drittijiet tal-Bniedem; jitlob għall-helsien ta' Kamel Abbas u ta' attivisti oħra; ihegġegħ li l-liġi dwar l-assoċjazzjonijiet m'għandhiex timponi restrizzjonijiet arbitrari fuq l-attivitatijiet paċifiċi ta' organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili;
  6. Jitlob għall-helsien immedjat ta' Ayman Nour, fid-dawl tar-rapporti dwar l-istat hażin ta' saħhtu, u jitlob li minnufih issirli żjara għall-benesseri tiegħu, inkluża żjara minn staff mediku kwalifikat;
  7. Jishaq fuq il-htieġa li jiġu implimentati bis-shih il-prinċipji tal-Konvenzjoni OAU ta' l-1969 li Tirregola Aspetti Speċifiċi tal-Problemi tar-Refuġjati fl-Afrika u l-Konvenzjoni Internazzjonali ta' l-1993 dwar id-drittijiet u l-harsien tal-haddiema emigranti u l-familji tagħhom; jagħti appoġġ lill-osservazzjonijiet konklużivi tal-Kumitat tan-NU dwar il-Haddiema Emigranti ta' Mejju 2007 li talbu biex jerġghu jinfethu l-investigazzjonijiet dwar il-qtil ta' 27 refuġjat Sudaniz f'Diċembru 2005;
  8. Jitlob biex tintemm kull xorta ta' tortura u trattament hażin u jitlob biex isiru investigazzjonijiet fejn ikun hemm suspett raġonevoli li jkunu saru atti ta' tortura; jistieden lill-Gvern Eġizzjan biex jippermetti li ssir żjara mir-Rapporteur Speċjali tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-tortura u trattamenti jew kastigi oħra kruddili, inumani u degradanti;
  9. Jishaq fuq l-importanza li jiġu żgurati u jissahhew l-indipendenza tal-ġudikatura permezz ta' emendi jew revoka tad-dispożizzjonijiet legali kollha li jmorru kontra l-liġi jew li ma jiggarantux biżżejjed l-indipendenza tagħha; jishaq fuq il-htieġa għar-rispett u l-harsien tal-libertajiet ta' l-assoċjazzjoni u ta' l-espressjoni ta' l-imhallfin, b'konformità ma' l-Artikoli 8 u 9 tal-prinċipji bażiċi tan-NU dwar l-Indipendenza tal-Ġudikatura;
  10. Jilqa' b'sodisfazzjon l-isforzi ta' l-Eġittu biex il-fruntiera ma' Gaża ssir aktar sigura u jinkoraġġixxi lill-partijiet kollha konċernati biex iharrxu l-ġlieda kontra l-kuntrabandu permezz ta' mini għall-Medda ta' Gaża;
  11. Ihegġegħ lill-UE biex iżzomm l-iżviluppi dwar id-drittijiet tal-bniedem fost l-oghla prijoritajiet ta' l-aġenda tagħha waqt il-laqgħa li jmiss tas-Sottokumitat bejn l-UE u l-Eġittu dwar Kwistjonijiet Politiċi; jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jibagħtu rapport lill-Parlament u biex jinvolvu lill-Parlament mill-qrib fil-proċess ta' l-evalwazzjoni;
  12. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Gvern u lill-Parlament Eġizzjan, lill-gvernijiet u l-parlamenti ta' l-Istati Membri u lill-pajjiżi terzi Mediterranji li huma firmatarji tad-Dikjarazzjoni ta' Barċellona, lill-President ta' l-Assemblea Parlamentari Ewro-Mediterranja u lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.
-

III

(Atti preparatorji)

PARLAMENT EWROPEW

TESTI ADOTTATI

Shubija (partnerships) Ewropea fil-qafas tal-proċess ta' stabbilizzazzjoni u assoċjazzjoni *

P6_TA(2008)0001

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 533/2004 dwar it-twaqqif ta' shubija (partnerships) Ewropea fil-qafas tal-proċess ta' stabbilizzazzjoni u assoċjazzjoni (COM(2007)0662 — C6-0471/2007 — 2007/0239(CNS))

(2009/C 41 E/14)

(Proċedura ta' konsultazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Kunsill (COM(2007)0662),
- wara li kkunsidra l-ewwel sentenza ta' l-Artikolu 181a(2) tat-Trattat KE, skond liema artikolu ġie kkon-sultat mill-Kunsill (C6-0471/2007),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 51 u 43(1) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin (A6-0517/2007),

1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni;
  2. Jistieden lill-Kunsill biex jinfurmah jekk ikollu l-ħsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
  3. Jitlob lill-Kunsill biex jerġa' jikkonsultah jekk ikollu l-ħsieb li jemenda il-proposta tal-Kummissjoni b'mod sustanzjali;
  4. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.
-

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

Kontroll tat-trasport bit-triq ta' merkanzija perikoluża (setghat implimentattivi mogħtija lill-Kummissjoni) ***I

P6_TA(2008)0002

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva 95/50/KE rigward is-setghat implimentattivi mogħtija lill-Kummissjoni (COM(2007)0509 — C6-0278/2007 — 2007/0184(COD))

(2009/C 41 E/15)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0509),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 71(1) tat-Trattat KE, skond liema trattat il-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C6-0278/2007),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu (A6-0506/2007),

1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni;
2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tikkonsultah jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

It-tnehhija tad-diskriminazzjoni fir-rati u l-kundizzjonijiet tat-trasport ***I

P6_TA(2008)0003

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament Nru 11 rigward it-tnehhija tad-diskriminazzjoni fir-rati u l-kundizzjonijiet tat-trasport, fl-implimentazzjoni ta' l-Artikolu 79(3) tat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea u r-Regolament (KE) 852/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-iġjene ta' l-oġġetti ta' l-ikel — Aspetti tat-trasport (COM(2007)0090 — C6-0086/2007 — 2007/0037A(COD))

(2009/C 41 E/16)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0090),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikoli 75(3), 95 u 152(4)(b) tat-Trattat KE, skond liema artikoli l-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C6-0086/2007),

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

- wara li kkunsidra d-deċiżjoni mill-Konferenza tal-Prezidenti fil-5 ta' Lulju 2007 li tawtorizza lill-Kumitat dwar l-Ambjent, is-Saħha Pubblika u s-Sikurezza ta' l-Ikel u lill-Kumitat dwar it-Trasport u t-Turiżmu sabiex ifasslu rapport legiżlattiv kull wiehed fuq il-bażi tal-proposta tal-Kummissjoni msemmija hawn fuq,
  - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat għal Affarijiet Legali dwar il-bażi legali proposta,
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 51 u 35 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu (A6-0513/2007),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
TAL-PARLAMENT

Emenda 1

TITOLU

Regolament **tal-Parlament Ewropew u** tal-kunsill li jemenda r-Regolament Nru 11 rigward it-tnehhija tad-diskriminazzjoni fir-rati u l-kundizzjonijiet tat-trasport, fl-implimentazzjoni ta' l-Artikolu 79(3) tat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea **u r-Regolament (KE) 852/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-iġjene ta' l-oġġetti ta' l-ikel.**

Regolament tal-Kunsill li jemenda r-Regolament Nru 11 rigward it-tnehhija tad-diskriminazzjoni fir-rati u l-kundizzjonijiet tat-trasport, fl-implimentazzjoni ta' l-Artikolu 79(3) tat-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea.

Emenda 2

ĊITAZZJONI 1

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 75(3), **l-Artikolu 95 u l-Artikolu 152(4)** tiegħu,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 75(3) tiegħu,

Emenda 3

ĊITAZZJONI 5

Filwaqt li jagixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat, **imhassra**

Emenda 4

PREMESSA 3

(3) L-Artikolu 5(1) tar-Regolament (KE) Nru 852/2004 jehtieg li l-operaturi kollha tal-kumpaniji ta' l-ikel iwaqqfu, jimplimentaw u jzommu proċedura msejsa fuq il-prinċipji ta' l-Analiżi tal-Periklu u l-Punti ta' Kontroll Kritiċi (HACCP). **imhassra**

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
TAL-PARLAMENTEmenda 5
PREMESSA 4

(4) L-esperjenza wriet li f'ċerti kumpaniji ta' l-ikel, l-iġjene ta' l-ikel jista' jiġi żgurat permezz ta' l-implimentazzjoni korretta tar-rekwiżiti ta' l-iġjene ta' l-ikel stipulati fir-Regolament (KE) Nru 852/2004 mingħajr ma jsir użu tas-sistema ta' l-HACCP. Il-kumpaniji kkonċernati huma b'mod partikolari kumpaniji żgħar li fil-biċċa l-kbira jbigħu l-prodotti tagħhom direttament lill-konsumatur finali, bħal tal-hobż, tal-laħam, tal-growser, tal-monti, ir-restaurants, u l-bars, li huma mikro-imprizi skond it-tifsira tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE tas-6 ta' Mejju 2003 rigward id-definizzjoni ta' l-imprizi mikro, żgħar u ta' daqs medju. **imhassra**

Emenda 6
PREMESSA 5

(5) Għalhekk, jehtieg li tiġi pprovduta eżenzjoni lil dawn il-kumpaniji mir-rekwiżit ta' l-Artikolu 5(1) tar-Regolament (KE) Nru 852/2004. Dan ifisser li huma għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti l-oħra kollha ta' dan ir-Regolament. **imhassra**

Emenda 7
PREMESSA 6

(6) Peress li l-emenda tar-Regolament (KE) Nru 852/2004 u dik tar-Regolament Nru 11 għandhom l-għan komuni li jnaqqsu l-piżijiet amministrattivi fuq il-kumpaniji, mingħajr ma jbiddu l-proposta bażi ta' dawn ir-Regolamenti, jehtieg li dawn l-emendi jingħaqdu f'Regolament wiehed. **imhassra**

Emenda 8
ARTIKOLU 2
Artikolu 5(3) (Regolament (KE) 852/2004)

Artikolu 2

imhassar

Fl-Artikolu 5(3) tar-Regolament (KE) Nru 852/2004, is-sentenza li ġejja tiżdied:

Mingħajr hsara għar-rekwiżiti l-oħra ta' dan ir-Regolament, il-paragrafu 1 mhux se japplika għall-kumpaniji li huma mikro-imprizi skond it-tifsira tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE tas-6 ta' Mejju 2003, u l-attivitajiet li jikkonsistu fil-biċċa l-kbira fil-bejgħ dirett ta' l-ikel lill-konsumatur finali.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

L-imposti ta' l-ajruporti ***I

P6_TA(2008)0004

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-imposti ta' l-ajruporti (COM(2006)0820 — C6-0056/2007 — 2007/0013(COD))

(2009/C 41 E/17)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2006)0820),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 80(2) tat-Trattat KE, skond liema artikoli l-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C6-0056/2007),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji u tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali (A6-0497/2007),

1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

P6_TC1-COD(2007)0013

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-15 ta' Jannar 2008 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tad-Direttiva 2008/.../KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-imposti ta' l-ajruporti

(Test b'relevanza għall-EEA)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 80(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni ||,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ ĠU C 10, 15.1.2008, p. 35.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni ⁽¹⁾,

Waqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Il-kompitu ewlieni u l-attività kummerċjali primarja ta' l-ajruporti huma li jiżguraw it-trattament ta' l-inġenji ta' l-ajru, mil-landjar sat-tluq, u tal-passiġġieri u l-merkanzija, sabiex iħallu lill-operaturi ta' l-ajru jipprovdu s-servizzi tagħhom tat-trasport bl-ajru. Għal dan il-ghan, l-ajruporti joffru għadd ta' faċilitajiet u servizzi relatati ma' l-operat ta' l-inġenji ta' l-ajru u l-ipproċessar tal-passiġġieri u l-merkanzija, li l-ispejjeż tagħhom generalment jirkuprawhom permezz ta' imposti ta' l-ajruporti. **Il-faċilitajiet u s-servizzi li għalihom jiħallsu imposti għandhom jiġu pprovduti fuq il-bażi ta' l-effiċjenza ta' l-ispejjeż.**
- (2) Jehtieg li jiġi stabbilit qafas komuni li jirregola l-karatteristiċi essenzjali ta' l-imposti ta' l-ajruporti u l-mod li bih jiġu stabbiliti, minhabba li, fin-nuqqas ta' qafas bħal dan, ir-rekwiziti bażiċi fir-relazzjoni bejn il-korpi tal-ġestjoni ta' l-ajruporti u l-utenti ta' l-ajruporti jistgħu ma jiġux rispettati.
- (3) Din id-Direttiva għandha tapplika għal ajruporti li jinsabu fit-territorju tal-Komunità u li jisbqu daqs minimu, minhabba li l-ġestjoni u l-finanzjament ta' ajruporti żgħar ma jirrikjedux l-applikazzjoni ta' qafas Komunitarju.
- (4) Il-ġbir ta' l-imposti fir-rigward tal-fornimanet ta' servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru u ta' groundhandling diġà gie ttrattat rispettivament fir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1794/2006 ⁽³⁾ u fid-Direttiva tal-Kunsill 96/67/KE ⁽⁴⁾.
- (5) L-imposti ta' l-ajruporti għandhom ikunu hielsa mid-diskriminazzjoni. Għandha tiġi stabbilita proċedura obbligatorja għall-konsultazzjoni regolari bejn il-korpi tal-ġestjoni ta' l-ajruporti u l-utenti ta' l-ajruporti, bil-possibbiltà lil kull waħda mill-partijiet li tirrikorri għand awtorità regolatorja indipendenti kulmeta l-utenti ta' l-ajruporti ma jaqblux ma' deċiżjoni dwar l-imposti ta' l-ajruporti jew ma' modifika tas-sistema tal-ġbir.
- (6) F'kull Stat Membru għandha **tiġi nnominata jew** titwaqqaf awtorità regolatorja indipendenti **wahda** b'tali mod li **tiġi żgurata** l-imparzjalità tad-deċiżjonijiet tagħha u l-applikazzjoni sewwa u effikaċi ta' din id-Direttiva. L-awtorità għandu jkollha l-pussess tar-riżorsi kollha mehtieġa, fir-rigward ta' l-għadd tal-persunal, l-għarfien espert, u l-mezzi finanzjarji għat-tweqqif tax-xogħol tagħha, **sabiex jiġi żgurat li l-ajruporti jipprovdu s-servizzi u l-faċilitajiet tagħhom fuq il-bażi ta' l-effiċjenza meta mqabbla ma' l-ispejjeż.**
- (7) Huwa ta' importanza vitali għall-utenti ta' l-ajruporti li, minghand il-korp ta' ġestjoni ta' l-ajruport, fuq bażi regolari jiksbu t-tagħrif dwar kif u fuq liema bażi jiġu kkalkolati l-imposti ta' l-ajruporti. Lill-operaturi tat-trasport bl-ajru, trasparenza tali sejra tippermettilhom jifhmu l-ispejjeż li jkun għarrab l-ajruport u l-produttività ta' l-investimenti ta' ajruport. Sabiex korp tal-ġestjoni ta' ajruport ikun jista' jivvaluta sewwa r-rekwiziti rigward l-investimenti tal-gejjieni tiegħu, l-utenti ta' l-ajruport għandhom ikunu obbligati jaqsmu f'waqthom mal-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport it-tbassir operattiv, il-proġetti ta' żvilupp u t-talbiet u x-xewqat speċifiċi tagħhom.
- (8) L-ajruporti għandhom jinfurmaw lill-utenti ta' l-ajruporti dwar proġetti kbar ta' l-infrastruttura, minhabba li dawn ikollhom impatt sinifikanti fuq il-livell ta' l-imposti ta' l-ajruporti. It-tali informazzjoni għandha tinghata sabiex ikun jista' jsir il-monitoraġġ ta' l-ispejjeż infrastrutturali, u bil-ghan li fl-ajruport ikkonċernat jinghataw faċilitajiet adegwati u ta' spiza effiċjenti.

⁽¹⁾ ĠU C 305, 15.12.2007, p. 11.

⁽²⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008.

⁽³⁾ Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1794/2006 tas-6 ta' Diċembru 2006 li jstabbilixxi skema komuni ta' imposti għas-servizzi ta' navigazzjoni ta' l-ajru (ĠU L 341, 7.12.2006, p. 3).

⁽⁴⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 96/67/EC tal-15 ta' Ottubru 1996 dwar l-aċċess għas-suq tal-groundhandling fl-ajruporti tal-Komunità (ĠU L 272, 25.10.1996, p. 36). Direttiva kif emendata l-aħhar bir-Regolament (KE) Nru 1882/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 284, 31.10.2003, p. 1).

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

- (9) **Ladarba** *harġu fis-suq* operaturi ta' l-ajru li joperaw servizzi tat-trasport bl-ajru bl-irhis, l-ajruporti moqdiya minn dawn l-operaturi ghandhom ikunu jistgħu japplikaw imposti li jikkorrispondu għall-infrastruttura u/jew il-livell ta' servizz ipprovdut, ladarba l-operaturi ta' l-ajru ghandhom interess legittimu jirrikjedu mill-ajrupot servizzi li jikkorrispondu mal-proporzjon bejn il-prezz u l-kwalità. Madankollu, l-aċċess għal livell **daqstant differenti** ta' infrastruttura jew servizzi għandu jkun miftuħ għall-operturi kollha li jkunu jixtiequ jagħmlu użu minnu, fuq bażi hielsa mid-diskriminazzjoni. Jekk id-domanda tisboq l-offerta, l-aċċess jehtieglu jiġi ddeterminat abbażi ta' kriterji oġġettivi u hielsa mid-diskriminazzjoni, li għandu jiżviluppahom korp tal-ġestjoni ta' ajruport. **Kwalunkwe differenzjar u/jew zieda fl-imposti għandha tkun trasparenti, oġġettiva u bbażata fuq kriterji ċari. Id-differenzjar jista' jitqies bhala inċentiv għal ftuħ ta' rotot godda u b'hekk jgħin l-iżvilupp f'reġjuni li jsofru minn żvantaġġi ġeografici u naturali, inklużi r-reġjuni l-iktar 'il bogħod.**
- (10) Minhabba li fil-Komunità hemm metodi differenti għall-istabbiliment u l-ġbir ta' l-ammonti dovuti biex ikopru l-ispejjeż tas-sikurezza, jehtieġ li jkun hemm armonizzazzjoni tal-bażijiet għall-imposti biex ikopru l-ispejjeż tas-sikurezza fl-ajruporti tal-Komunità fejn l-ispejjeż tas-sigurtà jkunu riflessi fl-imposti ta' l-ajruporti. F'dawn l-ajruporti, l-imposta għandha tkun relatata ma' l-ispiza **propnja** għall-provvista tas-sikurezza, **b'immaniġġjar bir-reqqa ta'** kwalunkwe finanzjament pubbliku **u għajnuma ta' l-Istat mogħtija biex jintlahqu** l-ispejjeż tas-sikurezza, **u s-servizz għandu jingħata bil-prezz li sewa u b'riżultat tiegħu ma jkun qed isir l-ebda profitt. Id-dhul mill-imposti ta' l-ajruporti imdahhla biex ikopru l-ispejjeż tas-ikurezza għandu jintuża b'mod esklussiv għall-implimentazzjoni tal-miżuri ta' sikurezza..**
- (11) L-utenti ta' l-ajruporti għandu jkollhom id-dritt għal livell **fiss** ta' servizz bi tpattija għall-imposti li jhallsu. Biex dan jiżgurawh, il-livell ta' servizz għandu jkun is-suġġett ta' ftehim, li għandhom jiġu konklużi f'intervalli regolari, bejn il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport u l-assocjazzjoni jew l-assocjazzjonijiet li tirrappreżenta/jirrapreżentaw lill-utenti ta' l-ajruport f'dak l-ajruport.
- (12) Din id-Direttiva hija mingħajr hsara għall-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tat-Trattat, b'mod partikolari l-Artikoli 81 sa 89 tiegħu.
- (13) Minhabba li l-ghanijiet ta' *din id-Direttiva* ma jistgħux jintlahqu biżżejjed mill-Istati Membri, *peress illi* fil-livell *nazzjonali* s-sistemi ta' l-imposti ta' l-ajruporti ma jistgħux jiġu implimentati b'uniformità fil-Komunità kollha, u li *għalhekk* minhabba l-iskala u l-effetti *tagħha*, jistgħu jintlahqu aħjar fuq il-livell tal-Komunità, *din ta' l-aħhar tista' tadotta miżuri, f'konformita' mal-prinċipji tas-sussidjarjeta' stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. B'konformita' mal-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f' dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ sabiex jinkisbu dawk l-ghanijiet,*

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Is-suġġett

1. Din id-Direttiva tistabilixxi prinċipji komuni għall-ġbir ta' imposti ta' l-ajruporti tal-Komunità. **Dan huwa bla hsara għal-libertà tal-korpi tal-ġestjoni ta' l-ajruport li jagħzlu sistema ta' single till jew dual till jew sistema mħallta.**

2. Din id-Direttiva tapplika għal kull ajruport f'territorju suġġett għad-dispożizzjonijiet tat-Trattat u miftuħ għal traffiku kummerċjali liema traffiku annwali tiegħu jisboq **il-5 miljun moviment ta' passiġġieri jew li kull sena jammonta għal aktar minn 15 % tal-movimenti ta' passiġġieri fl-Istat Membru fejn ikun jinsab.**

L-Istati Membri jistgħu, wara li titwettag investgazzjoni bir-reqqa mill-awtorità nazzjonali għall-kompetizzjoni, japplikaw ukoll din id-direttiva għal ajruporti ohra jekk dan jiġi ppruvat li huwa meħtieġ.

Din id-Direttiva tapplika wkoll għal networks ta'-ajruporti u għall-ajruporti kollha organizzati f'networks fi kwalunkwe territorju soġġett għad-dispożizzjonijiet tat-Trattat.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

L-Istati Membri għandhom jipubblikaw lista ta' l-ajruporti fit-territorju tagħhom li għalihom tapplika din id-Direttiva. Din il-lista għandha tkun ibbażata fuq data mill-EUROSTAT u għandha tiġi aġġornata kull sena.

Din id-Direttiva ma tapplikax għall-imposti miġbura bhala hlas għal servizzi ta' navigazzjoni ta' l-ajru tul it-titjira jew fit-terminals skond ir-Regolament (KE) Nru 1794/2006 ||, jew għall-imposti miġbura bhala hlas għal servizzi ta' groundhandling imsemmija fl-Anness tad-Direttiva Nru 96/67/KE ||, **jew għall-imposti miġbura għall-iffinanzjar ta' assistenza għal passigġieri b'dizabilità u passieġġieri b'mobilità mnaqqsa msemmija fir-Regolament (KE) Nru 1107/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2006 dwar id-drittijiet ta' persuni b'dizabbiltà u ta' persuni b'mobbiltà mnaqqsa meta jivjaġġaw bl-ajru** ⁽¹⁾.

Din id-Direttiva hija bla preġudizzju għad-dritt ta' kull Stat Membru li japplika miżuri regolatorji addizzjonali li ma humiex inkompatibbli ma' din id-Direttiva jew ma' dispożizzjonijiet rilevanti oħra tal-liġi tal-Komunità dwar kwalunkwe korp tal-ġestjoni ta' l-ajruporti mwaqqaf fit-territorju tiegħu. B'mod partikulari, dan jista' jinkludi l-approvazzjoni ta' sistema ta' imposti u/jew il-livell ta' imposti ibbażat fuq liġi tal-kompetizzjoni.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-iskopijiet ta' din id-Direttiva

- a) "ajruport" tfisser kull medda ta' art speċifikament adattata għall-inżul, tluq u manuvri ta' ingeni ta' l-ajru, inklużi l-installazzjonijiet anċillarji li dawn l-operazzjonijiet jistgħu jinvolvu għall-htigijiet tat-traffiku u servizzi ta' l-ingenji ta' l-ajru inklużi l-installazzjonijiet mehtieġa biex jgħinu servizzi kummerċjali ta' l-ajru;
- b) "korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport" tfisser korp li, flimkien ma' attivitajiet oħra jew le skond il-każ, għandu bhala l-ghanijiet tiegħu skond il-liġijiet jew regolamenti nazzjonali li jamministra u jgġestixxi l-infras-trutturi ta' l-ajruport, **jew tan-network ta' ajruporti**, u l-koordinazzjoni u l-kontroll ta' l-attivitajiet ta' l-operaturi differenti preżenti fl-ajruporti **jew fin-network ta' ajruporti** konċernati;
- c) "utent ta' l-ajruport" tfisser kull persuna naturali jew legali responsabbli għall-ġarr ta' passigġieri, posta u/jew merkanzija bl-ajru minn jew lejn l-ajruport konċernat;
- d) "imposta ta' l-ajruporti" tfisser imposta miġbura għall-benefiċċju tal-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport u mhallsa minn dak li juża l-ajruport u/jew passigġieri bl-ajru **għall-użu ta'** faċiltajiet u servizzi li huma esklussivament provduti mill-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport u li huma relatati ma' nżul, tluq, tidwil u parking ta' ingeni ta' l-ajru u pproċessar tal-passigġiera u l-merkanzija;
- e) "imposta fuq sikurezza" tfisser imposta li hi ddisinjata speċifikament biex tirkupa parti minn jew l-ispiza ta' miżuri **minimi** ta' sikurezza **maħsuba** biex jiproteġu l-avjazzjoni ċivili minn atti ta' interferenza illegali, **stipulati fir-Regolament (KE) Nru 2320/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2002 li jistabbilixxi regoli komuni fil-qasam tas-sigurtà ta' l-avjazzjoni ċivili** ⁽²⁾;
- f) "**network ta' ajruporti**" tfisser numru ta' ajruporti fi Stat Membru li huma mhaddma minn korp ta' ġestjoni ta' l-ajruporti mahtur mill-awtorità nazzjonali kompetenti.

Artikolu 3

Nuqqas ta' diskriminazzjoni

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-imposti ta' l-ajruporti ma jiddiskriminawx bejn utenti ta' l-ajruport jew passigġieri bl-ajru.

Din id-dispożizzjoni m'għandhiex ixkekkel l-introduzzjoni ta' aġġustamenti ta' imposti minhabba raġunijiet ta' interess generali oġġettivi u trasparenti.

⁽¹⁾ ĠU L 204, 26.7.2006, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 355, 30.12.2002, p. 1. *Regolament kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 849/2004, p.1. (ĠU L 158, 30.4.2004, p. 1. Verżjoni rettifikata fil-ĠU L 229, 29.6.2004, p. 3).*

Artikolu 4**Network ta' ajruporti**

Sabiex jiġi żgurat li jiġi pprovdut access għall-ajruporti f'network ta' ajruporti bi prezz proporzjonat man-numru ta' passigġieri bl-ajru, l-Istati Membri jistgħu jippermettu lill-operaturi tan-networks ta' ajruporti li jdaħħlu sistema uniformi u trasparenti ta' imposti ta' l-ajruporti għall-ajruporti kollha li jkunu fin-network. Il-permess jista' jinghata biss bil-kundizzjoni li ma tixxekklix il-kompetizzjoni bejn l-ajruporti fl-Istati Membri differenti, pereżempju fir-riward ta' turizmu. Fil-każ ta' tilwim, l-attur jista' jikkuntatja lill-Kummissjoni fuq il-bażi tar-regoli ta' kompetizzjoni relevanti tal-KE.

Artikolu 5**Konsultazzjoni u rimedju**

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li f'kull ajruport **li għalih tapplika din id-Direttiva** tiġi stabilita proċedura obbligatorja għall-konsultazzjoni bejn il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport u l-utenti ta' l-ajruport jew ir-rappreżentanti ta' l-utenti ta' l-ajruport fir-rigward tat-tħaddim tas-sistema ta' imposti ta' l-ajruporti u l-livell ta' dawn l-imposti, **inkluż il-livell tal-kwalità tas-servizz li għandu jiġi pprovdut mill-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport bi tpattija għall-imposta ta' l-ajruporti. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li din il-konsultazzjoni titwettaq qabel ma l-korpi ta' ġestjoni ta' l-ajruport jew l-utenti ta' l-ajruport jippruvaw idahhlu jew jagħmlu bidliet sinifikanti fl-istruttura jew fil-livell ta' l-imposti ta' l-ajruporti. Fejn ikun hemm ftehim plurijennali bejn il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport u l-utenti ta' l-ajruport, il-konsultazzjoni għandha ssehh skond id-dispożizzjonijiet ta' dak il-ftehim.**

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fejn possibbli, tibdil fis-sistema ta' l-imposti ta' l-ajruporti jew fil-livell ta' l-impost isir bi ftehim bejn il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport u utenti ta' l-ajruport. Il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport għandu, għal dan l-iskop, jissottometti kwalunkwe proposta għal tibdil fis-sistema ta' imposti ta' l-ajruporti jew tal-livell ta' imposti ta' l-ajruporti lill-utenti ta' l-ajruport mhux iktar tard minn **6 xhur** qabel ma dawn jidhlu fis-sehh, flimkien mar-raġunijiet għall-bidliet proposti. Fuq talba ta' kwalunkwe utent ta' l-ajruport, il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport għandu jagħmel konsultazzjonijiet fuq il-bidliet proposti ma' utenti ta' l-ajruport u jqis il-kontribut tagħhom qabel ma tittiehed id-deċizzjoni finali. Il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport għandu jippubblika d-deċizzjoni finali tiegħu **fi żmien raġjonevoli qabel ma din** tidhol fis-sehh. Il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport għandu jiġġustifika d-deċizzjoni tiegħu rigward il-kummenti ta' utenti ta' l-ajruport fil-każ li ma jintlahaqx qbil fuq il-bidliet proposti bejn il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport u utenti ta' l-ajruport.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fil-każ ta' nuqqas ta' qbil **definitiv** fuq deċizzjoni dwar imposti ta' l-ajruporti, **il-korp ta' ġestjoni ta' l-ajruport jew l-utenti ta' l-ajruport, sakemm ikunu jirrapreżentaw mhux inqas minn żewġ linji ta' l-ajru mhux relatati jew mhux inqas minn 10 % tal-movimenti annwali ta' vetturi ta' l-ajru jew tan-numru ta' passigġieri annwali fl-ajruport relevanti, jistgħu jirrikorru** għall-intervent ta' l-awtorità regolatorja indipendenti li għandha teżamina l-ġustifikazzjonijiet għat-tibdil tas-sistema ta' imposti ta' l-ajruport jew il-livell ta' imposti ta' l-ajruporti.

L-awtorità regolatorja indipendenti nominata jew imwaqfa skond l-Artikolu 12 għandha:

- tistabbilixxi proċedura biex jiġi solvut in-nuqqas ta' ftehim bejn il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport u l-utenti ta' l-ajruport jew ir-rappreżentanti tagħhom dwar bidliet fil-livell jew fl-istruttura ta' l-imposti ta' l-ajruporti, inklużi bidliet relatati mal-kwalità tas-servizz;**
- tiddetermina l-kundizzjonijiet skond liema nuqqas ta' ftehim jista' jittiehed quddiemha għal riżoluzzjoni;**
- tiddetermina l-kriterji li magħhom jiġu evalwati n-nuqqasijiet ta' ftehim.**

Dawn il-kundizzjonijiet u l-kriterji għandhom ikunu nondiskriminatorji, trasparenti u b'konformità mal-prinċipji tal-ligi tal-kompetizzjoni tal-KE u ma' din id-direttiva.

It-Tlieta, 15 ta' Janar 2008

L-eżami ta' tibdil fis-sistema ta' imposti ta' l-ajruporti jew għal-livell ta' imposti ta' l-ajruporti m'għandux ikollu l-effett ta' sospensjoni.

4. L-utent ta' l-ajruport għandu jipprovdi evidenza prima facie li l-ajruport konċernat ha miżuri li jiksru l-liġi tal-kompetizzjoni tal-KE.

5. Dan għandu jkun bla ħsara għal kwalunkwe proċess ta' riżoluzzjoni ta' tilwim jew proċess statutorju ta' appell eżistenti.

Artikolu 6

It-trasparenza

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport jipprovdi lil kull min juża l-ajruport, jew ir-rappreżentanti jew assoċjazzjonijiet ta' utenti ta' l-ajruport, b'taġhrif darba fis-sena dwar il-komponenti tal-bażi li fuqha jkun stipulat il-livell ta' kull imposta miġbura fl-ajruport. Dan it-taġhrif irid jinkludi mill-anqas:

- a) lista tad-diversi servizzi u infrastruttura pprovduta għall-imposta miġbura;
- b) **il-metodoloġija użata biex jiġu stabbiliti l-imposti, filwaqt li jiġi ddikjarat jekk intużatx sistema ta' single till jew dual till jew sistema mhallta;**
- c) l-istruttura kumplessiva ta' l-ispiża ta' l-ajruport **relatata mal-facilitajiet u s-servizzi li l-imposti ta' l-ajruporti huma mahsuba li ikopru, sal-punt li tkun relevanti għall-kalkolu ta' l-imposti ta' l-ajruporti u għandha tiġi inkluża fir-rapporti annwali tan-negozju;**
- d) id-dhul u l-ispiża ta' kull kategorija ta' imposta miġbura fl-ajruport;
- e) **dhul ta' l-ajruport minn għajjnuna statali, sussidji u appoġġ monetarju ieħor fir-rigward tad-dhul mill-imposti;**
- f) **għajjuna Statali u reġjonali mogħtija lill-ajruport u l-ammont ta' riżorsi li johorġu minn finanzjament pubbliku fir-rigward ta' obbligi ta' servizz pubbliku;**
- (g) l-għadd totali ta' persunal impjegat fuq servizzi li jikkaġunaw il-ġbir ta' l-imposti;
- (h) previzjonijiet tas-sitwazzjoni fl-ajruport rigward , iż-żieda fit-traffiku u kwalunkwe investment **kbir** propost;
- (i) l-użu reali ta' l-infrastruttura u t-tagħmir ta' l-ajruport matul perijodu stipulat;
- (j) **ir-riżultat previst ta' kwalunkwe investment kbir propost** f'termini ta' l-effetti **tiegħu** fuq il-kapaċità ta' l-ajruport u l-kwalità tas-servizz.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-utenti ta' l-ajruporti jissottomettu taġhrif lill-korp tal-ġestjoni, **qabel kwalunkwe bidla mistennija fil-livell ta' l-imposti ta' l-ajruporti jew fis-sistema ta' imposti ta' l-ajruporti jew qabel l-introduzzjoni ta' imposti godda**, partikolarment dwar:

- a) previzjonijiet dwar traffiku;
- b) previzjonijiet dwar kif inhi magħmula u ser tiġi wżata l-flotta tagħhom;
- c) il-proġetti ta' żvilupp tagħhom fl-ajruport ikkonċernat;
- d) ir-reqwiziti tagħhom fl-ajruport ikkonċernat.

3. It-taġhrif ipprovdut **skond il-paragrafi 1 u 2** għandu jitqies bhala kunfidenzjali u ttrattat kif xieraq. **Dan għandu jkun soġġett għal-leġiżlazzjoni nazzjonali dwar il-kunfidenzjalità tad-data. Fil-każ ta' ajruportienkati pubblikament, għandhom jitharsu b'mod partikulari r-regolamenti tal-Borża.**

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

4. Fi hdan qafas ta' regoli xierqa dwar kunfidenzjalità, l-awtorità regolatorja indipendenti ghandu jkollha aċċess għall-informazzjoni kollha li tehtieg fir-rigward ta' l-attivitajiet tagħha.

Artikolu 7

L-infrastruttura ġdida

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport jikkonsulta ma' utenti ta' l-ajruport qabel ma jiġu ffinalizzati proġetti infrastrutturali ġodda. **Fi żmien massimu ta' hames snin qabel ma l-investment isir operazzjonali, il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport jista' jasserixxi l-interessi tiegħu permezz ta' finanzjar bil-quddiem meta jiġu stabbiliti l-imposti ta' l-ajruporti.**

Il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport jista' jiffinanzja bil-quddiem proġetti għal infrastruttura ġdida billi jżid l-imposti ta' l-ajruporti kif xieraq, bil-kundizzjoni li:

- a) **L-utenti ta' l-ajruport jiġu pprovduti b'informazzjoni trasparenti dwar l-ammont u t-tul ta' żmien taż-żieda ta' l-imposta ta' l-ajruporti;**
- b) **id-dhul addizzjonali kollu jintuza biss għall-bini ta' l-infrastruttura ipplanata;**
- c) **jkunu nkisbu l-awtorizzazzjonijiet uffiċjali kollha.**

Artikolu 8

L-istandards ta' kwalità

1. Sabiex ikun żgurat it-thaddim bla xkiel u effiċjenti f'ajruport, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport u l-assocjazzjoni jew assocjazzjonijiet li jirrapreżentaw lil utenti ta' l-ajruport fdak l-ajruport jibdeu negozjati bi l-ghan li jikkonkludu **ftehim dwar kull livell ta' servizz, b'konformità mad-dispożizzjonijiet dwar differenzjar fl-imposti stipulati fl-Artikolu 9**, rigward il-kwalità ta' servizz ipprovdut fit-terminal jew terminals ta' l-ajruport, u l-eżattezza u l-puntwalità tat-tagħrif ipprovdut minn utenti ta' l-ajruport fuq il-hidmiet tagħhom imbassra li hemm referenza għalihom fl-Artikolu 6(2), sabiex jippermettu lill-entita' ta' ġestjoni ta' l-ajruport jilhaq l-obbligazzjonijiet tiegħu. Ftehim bhal dan għandu jiġi konklud ta' lanqas darba kull sentejn u jiġi nnotifikat lill-awtorità regolatorja indipendenti ta' kull Stat Membru.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fl-eventwalità li ma jintlahaqx ftehim dwar livelli ta' servizz, kwalunkwe parti tista' tirrikorri għall-intervent ta' l-awtorità regolatorja indipendenti.

Artikolu 9

Differenzi fl-imposti

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jippermettu lill-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport li jvarja il-kwalità u l-iskop tas-servizzi partikulari ta' l-ajruport, terminals jew partijiet mit-terminals, bil-ghan li jipprovdut servizzi speċjalizzati jew terminal, jew parti minnu, iddedikat. Il-livell ta' imposti ta' l-ajruporti jista' jvarja skond il-kwalità u l-iskop ta' dawk is-servizzi, **iżda jista' jvarja wkoll skond ir-rendiment ambjentali, it-tniġġiż ta' l-istorbju jew skond interessi pubbliċi ohra bil-kundizzjoni li dan jiġi determinat fuq il-bażi ta' kriterji rilevanti, oġġettivi u trasparenti.**

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ajruporti jiġbru l-istess imposta għall-istess servizz. Il-korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport jista' jagħti konċessjonijiet fuq imposti lil utent ta' l-ajruport ibbażati fuq il-kwalità tas-servizz użat, kemm-il darba il-konċessjoni konċernata tkun disponibbli għall-utenti kollha ta' l-ajruport u skond kundizzjonijiet ippubblikati, trasparenti u oġġettivi. Jista' jagħti konċessjoni lill-utenti li jifih rotot ġodda, kemm-il darba bl-istess mod il-konċessjoni tingħata b'mod pubbliku u mhux diskriminatorju u tkun disponibbli għall-utenti kollha ta' l-ajruport bl-istess mod, skond il-liġi tal-kompetizzjoni tal-KE.

It-Tlieta, 15 ta' Janjar 2008

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kwalunkwe utent ta' l-ajruport li jkun jixtieq jagħmel użu mis-servizzi speċjalizzati jew it-terminal iddedikat jew parti minn terminal, għandu jkollu aċċess għal *dawk* is-servizzi u t-terminal jew parti minn terminal.

Fejn ikun hemm iktar utenti li jixtiequ li jkollhom aċċess għas-servizzi speċjalizzati jew terminal *iddedikat* jew parti minn terminal, *milli hu* possibbli, minhabba restrizzjonijiet ta' kapaċità, li l-aċċess ikun determinat abbażi ta' kriterji rilevanti, oġġettivi, trasparenti u mhux diskriminatorji.

Artikolu 10

L-imposti fuq sikurezza

L-imposti fuq sikurezza għandhom jintużaw esklussivament biex ikopru l-ispejjeż tas-sikurezza **u m'għandhomx jisbqu dawk l-ispejjeż. Ma jista' jsir l-ebda profitt fuq l-imposti fuq sikurezza.** Dawn l-ispejjeż għandhom ikunu stabbiliti permezz tal-prinċipji ta' **l-effiċjenza ekonomika u operazzjonali u tal-kontabilità** u l-evalwazzjoni aċċettati b'mod ġenerali f'kull Stat Membru. **L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ispejjeż jitqassmu b'mod ġust fost il-gruppi ta' utenti differenti f'kull ajruport.** Madankollu, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li jitqiesu:

- l-ispiza tal-finanzjament tal-facilitajiet u l-installazzjonijiet iddedikati għal hidmiet ta' sikurezza li jinkludu deprezzament ġust fil-valur ta' dawn il-facilitajiet u l-installazzjonijiet;
- in-nefqa fuq il-persunal u l-operazzjonijiet tas-sikurezza **filwaqt li tiġi eskluża l-ispiza ta' miżuri ta' sikurezza oġhla għal perjodu ta' żmien qasir; miżuri bħal dawn, imposti skond leġiżlazzjoni nazzjonali fuq evalwazzjonijiet tar-riskju speċjali u li jirriżultaw f'nefqa żejda m'għandhomx ikunu soġġetti għad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva;**
- l-ghotjiet u s-sussidji allokatu mill-awtoritajiet għal skopijiet ta' sikurezza.

Id-dhul mill-imposti fuq sikurezza miġbura f'ajruport partikulari jistgħu jintużaw biss biex tiġi koperta l-ispiza għas-sikurezza ta' l-ajruporti mġarrba fil-post fejn l-imposti jkunu nġabru. Fil-każ ta' networks ta' ajruporti, id-dhul minn imposti fuq sikurezza jistgħu jintużaw biss biex tiġi koperta l-ispiza tas-sikurezza li tirriżulta mill-ajruporti li jkunu fin-network.

Artikolu 11

L-ispejjeż ta' l-implimentazzjoni tal-miżuri ta' sikurezza li huma aktar stretti

L-ispejjeż ta' l-implimentazzjoni tal-miżuri ta' sikurezza li huma aktar stretti mill-miżuri ta' sikurezza minimi stabbiliti fir-Regolament (KE) Nru 2320/2002 għandhom jingarru mill-Istati Membri.

Artikolu 12

L-awtorità regolatorja indipendenti

1. L-Istati Membri għandhom jinnominaw jew iwaqqfu korp indipendenti bhala l-awtorità regolatorja indipendenti nazzjonali tagħhom sabiex tiżgura l-applikazzjoni kif suppost tal-miżuri meħuda b'konformità mad-Direttiva u **tiżgura li jitwettqu** d-doveri msemmija taht l-Artikoli 5 u 8. Dan il-korp jista' jkun l-istess entità li l-Istat Membru tahtar sabiex jhars l-applikazzjoni tal-miżuri regolatorji addizzjonali msemmija fl-Artikolu 1(2), inklużi l-approvazzjoni tas-sistema ta' imposti u/jew tal-livell ta' l-imposti, sakemm tikkonforma mar-rekwiżiti f'paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu.

2. **L-awtorità regolatorja indipendenti nazzjonali tista' tiddelega, taht is-supervizjoni tagħha, l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet, jew ta' parti mid-dispożizzjonijiet, ta' din id-direttiva lil awtoritajiet regolatorji indipendenti reġjonali, sakemm l-implimentazzjoni isseħh b'konformità ma' l-istess standards. L-awtorità regolatorja indipendenti nazzjonali għandha tkompli għorr ir-responsabilità biex tiġi żgurata l-applikazzjoni korretta tad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva. Id-dispożizzjonijiet tal-pgħaragrafu 3 għandhom japplikaw ukoll għall-awtoritajiet regolatorji indipendenti reġjonali.**

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

3. L-Istati Membri għandhom jggarantixxu l-indipendenza ta' l-awtorità regolatorja indipendenti billi jiżguraw li hija distinta legalment minn u tiffunzjona indipendentament minn kwalunke korp tal-ġestjoni ta' l-ajruport u trasportatur bl-ajru. L-Istati Membri li jżommu s-sjeda jew il-kontroll ta' l-ajruporti, korpi li jmxux l-ajruporti jew trasportaturi bl-ajru għandhom jiżguraw is-separazzjoni strutturali effettiva tal-funzjonijiet regolatorji mill-attivitajiet assoċjati mal-proprjetà jew il-kontroll. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet nazzjonali regolatorji jeżerċitaw is-setgħat tagħhom b'mod imparzjali u trasparenti.

4. L-Istati Membri għandhom jgħarrfu lill-Kummissjoni bl-isem u l-indirizz ta' l-awtorità regolatorja indipendenti, bix-xogħol u r-responsabilitajiet mogħtija lilha, u bil-miżuri mehuda biex tkun zgurata konformità mal-paragrafu 3.

5. *Fit-tweġiq ta' investigazzjoni tal-ġustifikazzjoni għat-tibdil tal-livell jew ta' l-istruttura, ta' l-imposti ta' l-ajruporti, kif stipulat fl-Artikolu 5, l-awtorità regolatorja indipendenti għandha tkun tista' titlob l-informazzjoni meħtieġa mill-partijiet konċernati u għandha tiġi meħtieġa li tikkonsulta dawk l-partijiet konċernati u kwalunkwe parti oħra affetwata sabiex tilhaq id-deċiżjoni tagħha. Hija għandha tilhaq id-deċiżjoni tagħha fl-inqas fis possibli u fi żmien tliet xhur minn meta jasal l-ilment u għandha tkun meħtieġa li tippubblika d-deċiżjoni tagħha u r-raġunijiet għaliha.* Id-deċiżjoni għandu jkollu effett li jorbot.

6. L-awtorità regolatorja indipendenti għandha tippubblika rapport annwali dwar l-attivitajiet tagħha.

Artikolu 13

Rapportar u reviżjoni

1. Il-Kummissjoni għandha tipprezenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-operat ta' din id-Direttiva, **li jevalwa l-progress imwettaq fil-kisba ta' l-oġettivi ta' din id-Direttiva**, mhux aktar tard minn... (*) u kif ukoll, meta jkun xieraq, *proposti xierqa*.

2. L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jikkooperaw fl-applikazzjoni ta' din id-Direttiva, partikolarment *għall-bżonnijiet* tal-ġbir ta' tagħrif għar-rapport imsemmi fil-paragrafu 1.

Artikolu 14

L-implimentazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-liġijiet, regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva *sa ...* (**). Huma għandhom minnufih jgħarrfu lill-Kummissjoni dwar dan.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn id-dispożizzjonijiet, dawn għandhom ikollhom referenza għal din id-Direttiva jew għandhom ikunu akkumpanjati b'din ir-referenza fil-waqt tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom.

2. L-Istati Membri għandhom jgħarrfu lill-Kummissjoni bit-test tad-dispożizzjonijiet prinċipali tal-leġiżlazzjoni nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 15

Id-dhul fis-seħh u l-indirizzati

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fil-jum ta' wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej.

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President

(*) 4 snin wara d-dhul fis-seħh tad-Direttiva.

(**) 18 il-xahar wara d-data tal-pubblikazzjoni ta' din id-Direttiva.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

L-esportazzjoni u l-importazzjoni ta' sustanzi kimiċi perikolużi ***I

P6_TA(2008)0005

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-esportazzjoni u l-importazzjoni ta' sustanzi kimiċi perikolużi (COM(2006)0745 — C6-0439/2006 — 2006/0246(COD))

(2009/C 41 E/18)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2006)0745),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 175(1) tat-Trattat KE, skond liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C6-0439/2006),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza ta' l-Ikel u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija (A6-0406/2007),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
  2. Jiehu nota ta' l-istqarrija tal-Kummissjoni annessa magħha;
  3. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-proposta lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
  4. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

P6_TC1-COD(2006)0246

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-15 ta' Jannar 2008 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tar-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-esportazzjoni u l-importazzjoni ta' sustanzi kimiċi perikolużi

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari jaqbel ma' l-att leġislattiv finali, r-Regolament (KE) Nru 689/2008.)

ANNEX

STQARRIJA TAL-KUMMISSJONI DWAR IS-SITWAZZJONI TAL-MERKURJU U TA' L-ARSENIKU FL-APPLIKAZZJONI TAR-REGOLAMENT CIP

Il-Kummissjoni tenfasizza li, f'konformità ma' l-Artikolu 22, (2), tar-Regolament (KE) Nru 304/2003, jekk l-arseniku metalliku jkun pprojbit jew irregolat strettament fil-Komunità, għandha tiġi mfassla proposta biex l-anness ikkonċernat jiġi adattat. Hija tikkummenta wkoll li għaddejjha hidma fil-Kunsill u l-Parlament bil-hsieb li tiġi elaborata proposta biex jiġu pprojbiti l-esportazzjonijiet tal-merkurju mill-Komunità, li tmur lil hinn mir-rekwiżit ta' kunsens ikkomunikat minn qabel previst fil-konvenzjoni ta' Rotterdam u fir-regolament komunitarju li jimplementaha.

It-Tlieta, 15 ta' Jannar 2008

Applikazzjoni ta' skemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati, għall-persuni li jahdmu għal rashom u għall-membri tal-familja tagħhom li jiċċaqilqu għewwa l-Komunità ***I

P6_TA(2008)0006

Rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KEE) tal-Kunsill Nru 1408/71 dwar l-applikazzjoni ta' l-iskemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati, għall-persuni li jahdmu għal rashom u l-membri tal-familja tagħhom li jiċċaqilqu għewwa l-Komunità (COM(2007)0159 — C6-0104/2007 — 2007/0054(COD))

(2009/C 41 E/19)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0159),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikoli 42 u 308 tat-Trattat KE, skond liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C6-0104/2007),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Impjegati u l-Affarijiet Soċjali (A6-0515/2007),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-ħsieb li temenda l-proposta b'mod sostanzjali jew li tibdilha b'test ieħor;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

P6_TC1-COD(2007)0054

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fil-15 ta' Jannar 2008 bil-ħsieb ta' l-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KEE) tal-Kunsill Nru 1408/71 dwar l-applikazzjoni ta' l-iskemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati, għall-persuni li jahdmu għal rashom u l-membri tal-familja tagħhom li jiċċaqilqu għewwa l-Komunità

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari jaqbel ma' l-att leġislattiv finali, r-Regolament (KE) Nru 592/2008.)

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

Miżuri bl-użu ta' l-applikazzjonijiet ta' telerilevament żviluppati fil-qafas tal-politika agrikola komuni *

P6_TA(2008)0010

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill dwar il-miżuri li għandha twettaq il-Kummissjoni, għall-perjodu 2008-2013, bl-użu ta' l-applikazzjonijiet ta' telerilevament żviluppati fil-qafas tal-politika agrikola komuni (COM(2007)0383 — C6-0273/2007 — 2007/0132(CNS))

(2009/C 41 E/20)

(Proċedura ta' konsultazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Kunsill (COM(2007)0383),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 37(2), it-tielet subparagrafu, tat-Trattat KE, li permezz tiegħu l-Kunsill ikkonsulta lill-Parlament (C6-0273/2007),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali (A6-0508/2007),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex tbiddel il-proposta tagħha f'dan is-sens, skond l-Artikolu 250(2) tat-Trattat KE;
  3. Jistieden lill-Kunsill sabiex jinfurmah jekk ikollu l-hsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
  4. Jitlob lill-Kunsill sabiex jerga' jikkonsulta lill-Parlament jekk ikollu l-hsieb li jemenda l-proposta tal-Kummissjoni b'mod sostanzjali;
  5. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDI
TAL-PARLAMENT

Emenda 1
Premessa 2

(2) **Permezz ta' l-esperjenza** miksuba matul il-perjodu 2004-2007 fil-qafas tad-Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 1445/2000/KE tat-22 ta' Mejju 2000 dwar l-applikazzjoni ta' stharrig mill-ajru u metodi ta' teknika ta' remote sensing għall-istatistiċi agrikoli għal 1999 sa 2003 kif emendata, kif ukoll tad-Deċiżjonijiet li ġew qabilha, **is-sistema agrometeoroloġika għat-tbassir tal-ħsad u għall-monitoraġġ tal-kundizzjonijiet ta' l-artijiet u ta' l-uċuħ tar-raba' saret operazzjonali, laħqet livell avvanzat ta' żvilupp u wriet l-effiċjenza tagħha.**

(2) **L-esperjenza** miksuba matul il-perjodu 2004-2007 fil-qafas tad-Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill Nru 1445/2000/KE tat-22 ta' Mejju 2000 dwar l-applikazzjoni ta' stharrig mill-ajru u metodi ta' teknika ta' remote sensing għall-istatistiċi agrikoli għal 1999 sa 2003 kif emendata, kif ukoll tad-Deċiżjonijiet li ġew qabilha, **ipprovdiet għarfien aħjar dwar il-monitoraġġ ta' l-użu ta' l-art, tal-wiċċ ta' l-art u tal-parametri ambjentali (il-proġett LUCAS), u gġenerat ukoll stadju operazzjonali u ta' żvilupp aħjar tas-sistema agrometeoroloġika għall-monitoraġġ ta' l-uċuħ tar-raba' u għat-tbassir tal-ħsad (il-proġett MARS).**

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
TAL-PARLAMENT

Emenda 2

Premessa 2 a (ġdida)

(2a) **Il-proġett pilota MARS li jaqa' fl-ambitu tad-Deċiżjoni Nru 2066/2003/KE tal-Parlament u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Novembru 2003, dwar it-tkomplija ta' l-applikazzjoni ta' tekniki ta' stharrig ta' zoni u ta' telerilevament għall-istatistiċi agrikoli għall-2004 sa l-2007 ⁽¹⁾ huwa fil-kamp ta' applikazzjoni tar-regolament preżenti. B'mod aktar speċifiku, il-miżuri operazzjonali mehuda mill-Kummissjoni, li jagħmlu użu minn applikazzjonijiet ta' telerilevament fi hdan il-politika komuni dwar l-agrikoltura biss, huma fil-kamp ta' applikazzjoni tar-regolament preżenti.**

(¹) ĠU L 309, 26.11.2003, p. 9.

Emenda 3

Premessa 5

(5) Għandu jkun provdut ukoll li l-informazzjoni u l-istimi li johorġu minn dawn il-miżuri, **miżmuma** mill-Kummissjoni, ikunu disponibbli għall-Istat Membri, kif ukoll **li** jintbagħtu lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport proviżjonali u rapport finali dwar il-kundizzjonijiet ta' l-implimentazzjoni tal-miżuri ta' telerilevament li jkunu saru, u dwar l-użu tar-riżorsi li tqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni. Jekk ikun meħtieġ, ir-rapport finali għandu jkun akkumpanjat bi proposta biex jitkomplew dawn il-miżuri wara l-perjodu stipulat f'dan ir-Regolament,

(5) Għandu jkun provdut ukoll li l-informazzjoni u l-istimi li johorġu minn dawn il-miżuri, **jinżammu** mill-Kummissjoni, **u li l-użu tagħhom ikun strettament limitat għall-istima tal-hsad u ma jinkludix skopijiet ta' kontroll. L-informazzjoni u l-istimi għandhom** ikunu disponibbli għall-Istati Membri, kif ukoll jintbagħtu lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport proviżorju u rapport finali dwar il-kundizzjonijiet ta' l-implimentazzjoni tal-miżuri ta' telerilevament li jkunu saru, u dwar l-użu tar-riżorsi li tqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni. Jekk ikun meħtieġ, ir-rapport finali għandu jkun akkumpanjat bi proposta biex jitkomplew dawn il-miżuri wara l-perjodu stipulat f'dan ir-Regolament,

Emenda 4

Artikolu 1, paragrafu 1, parti introduttorja

1. **Mill-1 ta' Jannar 2008 'l quddiem, għal perjodu ta' sitt snin, il-miżuri li twettaq il-Kummissjoni bl-użu ta' applikazzjonijiet ta' telerilevament fil-qafas tal-politika agrikoli komuni jistgħu jkunu ffinanzjati mill-Fond Agrikolu Ewropew ta' Garanzija, skond l-Artikolu 3(2)(e) tar-Regolament (KE) Nru 1290/2005, fejn ikollhom l-għan li jipprovdu lill-Kummissjoni bil-mezzi biex:**

1. **Il-qafas finanzjarju għall-implimentazzjoni ta' dan il-programm għall-perjodu 2008 sa l-2013 huwa hawnhekk stabbilit għal EUR 9.2 miljun. L-appropriazzjonijiet annwali għandhom jiġu awtorizzati mill-awtorità baġitarja fi hdan il-limiti tal-perspettiva finanzjarja, fejn ikollhom l-għan li jipprovdu lill-Kummissjoni bil-mezzi biex:**

Emenda 5

Artikolu 1, paragrafu 1, punt (a)

(a) **tmexxi s-swieq** agrikoli;(a) **tghin fl-immaniġġjar tas-swieq** agrikoli;

Emenda 6

Artikolu 1, paragrafu 1, punt (c)

(c) thegġeg l-aċċess għall-informazzjoni msemija fil-punt b);

(c) thegġeg l-aċċess għall-informazzjoni msemija fil-punt (b) **permezz tal-korpi meħtieġa biex jagħmlu dan fi hdan l-ambitu ta' dan ir-Regolament biss;**

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
TAL-PARLAMENT

Emenda 7

Artikolu 1, paragrafu 2, punt (b)

- b) *il-holqien ta' infrastruttura ta' dejta spazjali u websajt;* (b) *titjib tal-websajt ta' l-Unità Agrikola tal-JRC, sabiex id-dejta rilevanti kollha tar-riċerka tkun disponibbli b'xejn għall-pubbliku;*

Emenda 8

Artikolu 1, paragrafu 2, punt (b a) (ġdid)

- (ba) *il-holqien ta' inventarju tad-dejta spazjali, tat-telerilevament u tal-proġetti agrometeoroloġiċi kollha u l-konsolidazzjoni ta' l-infrastruttura tad-dejta ġeografika u tal-websajts eżistenti;*

Kreditu għall-konsumatur ***II

P6_TA(2008)0011

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' Jannar 2008 dwar il-pożizzjoni komuni tal-Kunsill fir-rigward ta' l-adozzjoni ta' direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ftehim ta' kreditu għall-konsumatur u li jhassar id-Direttiva tal-Kunsill 87/102/KEE (9948/2/2007 — C6-0315/2007 — 2002/0222(COD))

(2009/C 41 E/21)

(Proċedura ta' kodeċizzjoni: it-tieni qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-pożizzjoni komuni tal-Kunsill (9948/2/2007 — C6-0315/2007),
- wara li kkunsidra l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari⁽¹⁾ dwar il-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2002)0443)⁽²⁾,
- wara li kkunsidra l-emendi għall-proposta tal-Kummissjoni (COM(2004)0747, COM(2005)0483),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) tat-Trattat KE,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 62 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni għat-tieni qari tal-Kumitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur (A6-0504/2007),

1. Japprova l-pożizzjoni komuni kif emendata;
2. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

⁽¹⁾ ĠU C 104 E, 30.4.2004, p. 233.

⁽²⁾ ĠU C 331 E, 31.12.2002, p. 200.

L-Erbgħa, 16 ta' Jannar 2008

P6_TC2-COD(2002)0222

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adotatta fit-tieni qari fis-16 ta' Jannar 2008 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tad-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ftehim ta' kreditu għall-konsumatur u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 87/102/KEE

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament fit-tieni qari jaqbel ma' l-att legi-lattiv finali, d-Direttiva 2008/48/KE.)

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

Qafas Multiannwali għall-Aġenzija ta' l-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali għall-2007-2012 *

P6_TA(2008)0014

Rizoluzzjoni legiżlattiva tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal deċiżjoni tal-Kunsill dwar l-implimentazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 168/2007 fir-rigward ta' l-adozzjoni ta' Qafas Multiannwali għall-Aġenzija ta' l-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali għall-2007-2012 (COM(2007)0515 — C6-0322/2007 — 2007/0189(CNS))

(2009/C 41 E/22)

(Proċedura ta' konsultazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Kunsill (COM(2007)0515),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 5, paragrafu 1, tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 168/2007, li b'konformità miegħu l-Kunsill ikkonsulta l-Parlament (C6-0322/2007),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin u l-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi (A6-0514/2007),

1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
2. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex konsegwentement tbiddel il-proposta tagħha, b'konformità ma' l-Artikolu 250(2) tat-Trattat KE;
3. Jistieden lill-Kunsill sabiex jinfurmah jekk ikollu l-hsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
4. Jitlob lill-Kunsill sabiex jerga' jikkonsultah jekk ikollu l-hsieb li jemenda l-proposta tal-Kummissjoni b'mod sustanzjali;
5. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDI
MILL-PARLAMENT

Amendment 1

Recital 1

(1) Sabiex l-Aġenzija twettaq id-dmirijiet tagħha tajjeb, l-oqsma tematiċi preċiżi ta' l-attività tagħha għandhom ikunu determinati minn Qafas Multiannwali li jkopri hames snin kif stipulat fl-Artikolu 5 (2) tar-Regolament (KE) Nru 168/2007.

(1) Sabiex l-Aġenzija twettaq id-dmirijiet tagħha tajjeb, **u tenut kont ta' l-għanijiet tat-twaqqif ta' l-Aġenzija**, l-oqsma tematiċi preċiżi ta' l-attività tagħha għandhom ikunu determinati minn Qafas Multiannwali li jkopri hames snin kif stipulat fl-Artikolu 5 (2) tar-Regolament (KE) Nru 168/2007.

Emenda 2

Premessa 2

(2) Il-Qafas għandu jinkludi l-għieda kontra r-razziżmu, il-kse-nofobija u l-intolleranza relatata fost l-oqsma tematiċi ta' l-attività ta' l-Aġenzija.

(2) Il-Qafas għandu jinkludi l-għieda kontra r-razziżmu, il-kse-nofobija u l-intolleranza relatata fost l-oqsma tematiċi ta' l-attività ta' l-Aġenzija, **u l-harsien tad-drittijiet tal-persuni li jappartjenu għal minoranzi etniċi jew nazzjonali**.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 3

Premessa 5

(5) Il-Qafas għandu jinkludi dispożizzjonijiet maħsuba sabiex ikun hemm kumplimentarjetà mar-responsabbiltajiet ta' organi, uffiċċji u aġenziji ohra tal-Komunità u ta' l-Unjoni, u kif ukoll mal-Kunsill ta' l-Ewropa u organizzazzjonijiet internazzjonali ohra attivi fil-qasam tad-drittijiet fundamentali. L-aktar aġenziji u organi rilevanti tal-Komunità fir-rigward ta' dan il-Qafas Multiannwali huma l-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi stabbilit bir-Regolament (KE) Nru 1922/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-20 ta' Diċembru 2006 li jstabbilixxi Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-Kontrollur Ewropew tal-Protezzjoni tad-Data stabbilit bir-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni ta' l-individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet u l-organi tal-Komunità u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data, li l-ghanijiet tagħhom għandhom għalhekk jittiehdu in kunsiderazzjoni.

(5) Il-Qafas għandu jinkludi dispożizzjonijiet maħsuba sabiex ikun hemm kumplimentarjetà mar-responsabbiltajiet ta' organi, uffiċċji u aġenziji ohra tal-Komunità u ta' l-Unjoni, u kif ukoll mal-Kunsill ta' l-Ewropa u organizzazzjonijiet internazzjonali ohra attivi fil-qasam tad-drittijiet fundamentali. L-aktar aġenziji u organi rilevanti tal-Komunità fir-rigward ta' dan il-Qafas Multiannwali huma l-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi stabbilit bir-Regolament (KE) Nru 1922/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-20 ta' Diċembru 2006 li jstabbilixxi Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi, il-Kontrollur Ewropew tal-Protezzjoni tad-Data stabbilit bir-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni ta' l-individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet u l-organi tal-Komunità u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data u **l-Ombudsman Ewropew**, li l-ghanijiet u **l-iskop** tagħhom għandhom għalhekk jittiehdu in kunsiderazzjoni.

Emenda 4

Premessa 6 a (ġdida)

(6a) Skond l-Artikolu 5(3) tar-Regolament (KE) Nru 168/2007, l-Aġenzija tista' taħdem barra mill-oqsma tematiċi determinati fil-Qafas Multiannwali fuq talba tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill jew tal-Kummissjoni, kemm-il darba ir-riżorsi finanzjarji u umani tagħha jippermettu dan.

Emenda 5

Premessa 7 a (ġdida)

(7a) Il-Qafas jiddefinixxi l-oqsma tematiċi li għandha taħdem fuqhom l-Aġenzija, filwaqt li l-kompiti ta' l-Aġenzija huma stabbiliti fl-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 168/2007, li jirriferejxi b'mod partikulari għas-sensibilizzazzjoni pubblika dwar id-drittijiet fundamentali u t-tixrid attiv ta' informazzjoni dwar il-hidma ta' l-Aġenzija.

Emenda 6

Premessa 7 b (ġdida)

(7b) Il-bnedmin kollha jitwiieldu ndaqs u għalhekk id-drittijiet tal-bniedem huma indiviżibbli u invjolabbli.

Emenda 7

Premessa 7 c (ġdida)

(7c) Jeħtieġ li tiġi ssorveljata l-konformità ta' l-istituzzjonijiet ta' l-UE u l-Istati Membri kollha mal-konvenzjonijiet internazzjonali kollha tad-drittijiet tal-bniedem li għalihom l-Istati Membri huma parti.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 8

Premessa 7 d (ġdida)

(7d) L-Aġenzija għandha tirraporta b'mod regolari lill-Parlament Ewropew.

Emenda 9

Artikolu 1, paragrafu 1 a (ġdid)

1a. Il-Kummissjoni tista', fuq inizzjattiva tagħha stess jew fuq inizzjattiva tal-Kunsill, tal-Parlament Ewropew jew tal-Bord tad-Direzzjoni ta' l-Aġenzija, tagħmel proposta, mhux qabel sena mill-adozzjoni tal-Qafas Multiannwali, biex tirrevedi l-Qafas skond il-proċedura stipulata fl-Artikolu 5(1) tar-Regolament (KE) Nru 168/2007.

Emenda 10

Artikolu 1, paragrafu 2 a (ġdid)

2a. Il-Kummissjoni, il-Kunsill u l-Parlament Ewropew jistgħu jitolbu lill-Aġenzija biex tistharreġ dwar azzjonijiet jew problemi speċifiċi.

Emenda 11

Artikolu 1 a (ġdid)

Artikolu 1a

Kompiti

L-Aġenzija tista' tfassal u tippubblika konklużjonijiet u opinjonijiet fuq l-oqsma tematiċi li m'humiex koperti mill-Artikolu 2 meta jkun hemm ċirkostanzi eċċezzjonali u konvinċenti. F'ċirkostanzi bħal dawn għandha tintbagħat notifika ta' dawn il-kompiti lill-Kummissjoni, lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew.

Emenda 12

Artikolu 2, parti introduttiva

L-oqsma tematiċi **għandhom ikunu s-segwent:**

Fil-hidma tagħha fl-oqsma tematiċi li ġejjin, bla hsara għall-Artikolu 1(2a) u l-Artikolu 1a, l-Aġenzija għandha tfittex li tidentifika l-fatturi ekonomiċi, soċjali u kulturali li jikkontribwixxu għar-rispett tad-drittijiet tal-bniedem f'dawk l-oqsma jew li jistgħu jkunu l-kawżi ta' kull ksur tad-drittijiet tal-bniedem:

Emenda 13

Artikolu 2, punt (b)

b) id-diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess, l-oriġini razzjali jew etnika, ir-religjon jew it-tweemmin, id-diżabilità, l-età jew l-orjentament sesswali jew immirata lejn persuni li jappartjenu għal minoranzi;

b) id-diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess, l-oriġini razzjali jew etnika, ir-religjon jew it-tweemmin, id-diżabilità, l-età jew l-orjentament sesswali jew immirata lejn persuni li jappartjenu għal minoranzi **nazzjonali u lingwistiċi tradizzjonali u kull kombinazzjoni ta' dawn ir-raġunijiet (diskriminazzjoni multipla);**

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 14

Artikolu 2, punt (j)

(j) l-aċċess għal ġustizzja effiċjenti u indipendenti.

(j) l-aċċess għal ġustizzja effiċjenti u indipendenti, **għal dak li jirrigwarda d-drittijiet tal-konvenuti u persuni suspettati.**

Emenda 15

Artikolu 2, punt (j a) (ġdid)

ja) faqar kbir u esklużjoni soċjali.

Emenda 16

Artikolu 3, paragrafu 1

1. L-Aġenzija għandha tiżgura koordinazzjoni xierqa ma' l-organi, uffiċċji u aġenziji tal-Komunità, l-Istati Membri, organizzazzjonijiet internazzjonali u s-soċjetà ċivili, kif stabbilit fl-Artikoli 7, 8 u 10 tar-Regolament (KE) Nru 168/2007, għall-implimentazzjoni ta' dan il-Qafas.

1. L-Aġenzija għandha tiżgura **koperazzjoni** u koordinazzjoni xierqa ma' l-organi, uffiċċji u aġenziji tal-Komunità, l-Istati Membri, organizzazzjonijiet internazzjonali u s-soċjetà ċivili, kif stabbilit fl-Artikoli 7, 8 u 10 tar-Regolament (KE) Nru 168/2007, għall-implimentazzjoni ta' dan il-Qafas.

Emenda 17

Artikolu 3, paragrafu 2 a (ġdid)

2a. L-Aġenzija għandha tikkopera b'mod attiv ma' pajjiżi kandidati fil-qasam tad-drittijiet fundamentali sabiex tiffaċilita l-konformità tagħhom mal-liġi Komunitarja.

Emenda 18

Artikolu 3, paragrafu 3

3. L-Aġenzija għandha tittratta l-kwistjonijiet li jirrigwardaw id-diskriminazzjoni bbażata fuq is-sessi biss bhala parti mix-xogħol tagħha, li għandu jsir fuq kwistjonijiet ġenerali ta' diskriminazzjoni msemmija fl-Artikolu 2 punt (b), u safejn relevanti għalih, **filwaqt li tiehu in kunsiderazzjoni li l-ghanijiet globali ta' l-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi stabbilit bir-Regolament (KE) Nru 1922/2006 għandu jkun li jikkontribwixxi għal u jsahhaħ il-promozzjoni ta' l-ugwaljanza bejn is-sessi, inkluż il-gender mainstreaming fil-politika kollha tal-Komunità u l-politika nazzjonali li tirriżulta minnhom, u l-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni bbażata fuq is-sessi u li jqajjem kuxjenza fost iċ-ċittadini ta' l-UE dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi billi jipprovdi għajjnuna teknika lill-istituzzjonijiet tal-Komunità, b'mod partikolari l-Kummissjoni u l-awtoritajiet ta' l-Istati Membri.**

3. L-Aġenzija għandha tittratta l-kwistjonijiet li jirrigwardaw id-diskriminazzjoni bbażata fuq is-sessi, **b'mod partikolari l-kazijiet ta' diskriminazzjoni multipla**, biss bhala parti mix-xogħol tagħha, li għandu jsir fuq kwistjonijiet ġenerali ta' diskriminazzjoni msemmija fl-Artikolu 2 punt (b), u safejn relevanti għalih, **filwaqt li tirrispetta l-ghanijiet u l-missjoni ta' l-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi stabbilit bir-Regolament (KE) Nru 1922/2006. L-arranġamenti għall-koperazzjoni bejn l-Aġenzija u l-Istitut għandhom jiġu stipulati f'memorandum ta' ftehim b'konformità ma' l-Artikolu 7 tar-Regolament (KE) Nru 168/2007.**

EUROPOL *

P6_TA(2008)0015

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Jannar 2008 dwar il-proposta għal deċiżjoni tal-Kunsill dwar it-twaqqif ta' l-Uffiċċju Ewropew tal-Pulizija (EUROPOL) (COM(2006)0817 — C6-0055/2007 — 2006/0310(CNS))

(2009/C 41 E/23)

(Proċedura ta' konsultazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

— wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni (COM(2006)0817),

— wara li kkunsidra l-Artikolu 30(1)(b), l-Artikolu 30(2) u l-Artikolu 34(2)(c) tat-Trattat ta' l-UE,

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

- wara li kkunsidra l-Artikolu 39(1) tat-Trattat UE, skond liema Artikolu huwa għe kkonsultat mill-Kunsill (C6-0055/2007),
  - wara li kkunsidra l-Protokoll li jintegra l-acquis ta' Schengen fil-qafas ta' l-Unjoni Ewropea li dwaru għe kkonsultat mill-Kunsill,
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 93 u 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Baġits u tal-Kumitat għall-Affarijiet Kostituzzjonali (A6-0447/2007),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
  2. Iqis li l-ammont indikattiv ta' referenza finanzjarja muri fil-proposta tal-Kummissjoni jehtieg li jkun kompatibbli mal-limitu taht l-intestatura 3 A tal-qafas finanzjarju pluriennali 2007-2013 u mad-dispożizzjonijiet tal-punt 47 tal-Ftehma Interistituzzjonali bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixxiplina baġitarja u t-tmexxija finanzjarja tajba tas-17 ta' Mejju 2006 (IIA) ⁽¹⁾;
  3. Ifakkar li l-opinjoni tal-Kumitat għall-Baġits ma teskludix il-possibilita tal-proċedura skond il-punt 47 ta' l-IIA li japplika għat-twaqqif ta' l-Uffiċċju Ewropew tal-Pulizija;
  4. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex għalhekk tbiddel il-proposta tagħha f'dan is-sens, skond l-Artikolu 250(2) tat-Trattat KE;
  5. Jistieden lill-Kunsill sabiex jinfurmah jekk ikollu l-hsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
  6. Jitlob lill-Kunsill sabiex jikkonsultah mill-ġdid jekk ikollu l-hsieb li jimmodifika l-proposta tal-Kummissjoni b'mod sostanzjali;
  7. Jistieden lill-Kunsill sabiex fi h'dan il-qafas tat-Trattat ta' Liżbona jikkonsulta lill-Parlament jekk id-deċiżjoni tal-Kunsill għat-twaqqif ta' l-Europol ma tiġix adottata f'Ġunju 2008;
  8. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 1

Ċitazzjoni 1a (ġdida)

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej ⁽¹⁾ (Regolament Finanzjarju), u b'mod partikulari l-Artikolu 185 tiegħu,

⁽¹⁾ ĠU L 248, 16.9.2002, p. 1. *Regolament kif emendat bir-Regolament (KE, Euratom) Nru 1995/2006 (ĠU L 390, 30.12.2006, p. 1).*

Emenda 2

Ċitazzjoni 1b (ġdida)

Wara li kkunsidra l-Ftehma Interistituzzjonali tas-17 ta' Mejju 2006 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixxiplina baġitarja u t-tmexxija finanzjarja tajba ⁽¹⁾, b'mod partikulari l-Punt 47 tagħha,

⁽¹⁾ ĠU C 139, 14.6.2006, p 1.

⁽¹⁾ ĠU C 139, 14.6.2006, p.1.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 3

Premessa 4a (ġdida)

(4a) Il-Kunsill għadu ma adottax id-Deciżjoni ta' Qafas dwar il-protezzjoni ta' data personali processata fil-qafas tal-koperazzjoni bejn il-pulizija u l-ġudikatura fi kwistjonijiet kriminali. Id-dhul fis-sehh tad-Deciżjoni ta' qafas huwa indispensabbli sabiex jippermetti lill-Europol li twettaq il-mandat tagħha f'qafas ġuridiku li jiggarantixxi bis-shiħ il-protezzjoni ta' l-informazzjoni taċ-ċittadini Ewropej. Huwa għalhekk aktar u aktar importanti li l-Kunsill jadotta d-Deciżjoni ta' Qafas mill-aktar fis possibbli.

Emenda 4

Premessa 4b (ġdida)

(4b) Il-Parlament Ewropew, fir-Rakkomandazzjoni tiegħu lill-Kunsill dwar l-Europol: it-tishiħ tal-kontrolli parlamentari u l-estensjoni tas-setghat ⁽¹⁾ tat-13 ta' April 1999, talab l-inkorporazzjoni tal-Europol fil-qafas istituzzjonali ta' l-Unjoni Ewropea u li dan ikun suġġett għal skrutinju demokratiku mill-Parlament.

⁽¹⁾ ĠU C 219, 30.7.1999, p. 101.

Emenda 5

Premessa 4c (ġdida)

(4c) Il-Parlament Ewropew, fir-Rakkomandazzjoni tiegħu lill-Kunsill, dwar l-iżvilupp futur ta' l-Europol u l-inkorporazzjoni awtomatika tiegħu fis-sistema istituzzjonali ta' l-Unjoni Ewropea ⁽¹⁾ tat-30 ta' Mejju 2002 u fir-Rakkomandazzjoni tiegħu lill-Kunsill, dwar l-iżvilupp futur ta' l-Europol ⁽²⁾ ta' l-10 t' April 2003 talab li l-Europol jitqiegħed fuq il-livell Komunitarju.

⁽¹⁾ ĠU C 187 E, 7.8.2003, p. 144.

⁽²⁾ ĠU C 64 E, 12.3.2004, p. 588.

Emenda 6

Premessa 5

(5) L'octroi à Europol du statut d'agence de l'Union européenne, financée par le budget général des Communautés, renforcera le contrôle du Parlement européen sur l'organisation, du fait de son rôle d'autorité budgétaire.

(5) It-twaqqif ta' l-Europol bhala aġenzija ta' l-Unjoni Ewropea ffinanzjata mill-baġit ġenerali ta' l-Unjoni Ewropea, se jtejjeb l-irwol tal-Parlament Ewropew fir-rigward tal-kontroll **u l-iskrutinju demokratiku fuq** l-Europol, permezz ta' l-involvement tal-Parlament Ewropew fl-adozzjoni tal-baġit, **kif ukoll fil-pjan ta' l-istabbiliment, u fil-proċedura ta' kwittanza.**

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 7

Premessa 6a (ġdida)

(6a) It-twaqqif ta' l-aġenzija ta' l-Europol jitlob għal ftehim interistituzzjonali li tistipula l-kondizzjonijiet bażiċi li jiggvernaw l-aġenziji regolatorji Ewropej sabiex l-aġenziji eżistenti u dawk futuri jiġu strutturat b'tali mod li jiġu promossi ċ-ċarezza, it-trasparenza u ċ-ċertezza legali.

Emenda 8

Premessa 8 a (ġdida)

(8a) Sussegwentement għall-estensjoni tas-setgħat operattivi ta' l-Europol, għad hemm b'żonn ta' xi titjib rigward ir-responsabilità demokratika tiegħu.

Emenda 9

Premessa 13

(13) Il convient de désigner un délégué à la protection des données qui serait chargé de veiller, en toute indépendance, à la légalité de leur traitement et au respect des dispositions de la présente décision en matière de traitement des données à caractère personnel, y compris lorsqu'elles se rapportent au personnel d'Europol, qui est protégé par l'article 24 du règlement (CE) n° 45/2001.

(13) Jehtieg li jinhatar uffiċjal għall-protezzjoni tad-data li bl-akbar awtonomija possibbli jkun responsabbli għal-legalità ta' kif din tiġi pproċessata u b'rispett għad-dispożizzjonijiet ta' din id-deċizjoni rigward data ta' natura personali, inkluż meta din tolqot l-istaff ta' l-Europol li huwa protett mill-Artikolu 24 tar-Regolament (KE) Nru 45/2001. **Fl-implimentazzjoni ta' dawn il-funzjonijiet, l-uffiċjal responsabbli għall-protezzjoni tad-data jehtieg li jikkopera ma' l-uffiċjali għall-protezzjoni tad-data maħtura skond il-leġiżlazzjoni Komunitarja.**

Emenda 10

Premessa 14

(14) Outre la simplification des dispositions concernant les systèmes de traitement de données existants, il conviendrait qu'Europol puisse créer et gérer **davantage d'**outils de traitement destinés à l'exécution de ses fonctions. Ces outils seraient mis en place et exploités conformément aux principes généraux de la protection des données **mais également** dans le respect de règles détaillées définies par le Conseil.

(14) Minbarra s-simplifikazzjoni tad-dispożizzjonijiet għas-sistemi eżistenti għall-ipproċessar tad-data, ikun tajjeb li l-Europol ikun jsta' johloq u jamministra għodod għall-ipproċessar sabiex jitwettqu dawn il-funzjonijiet. Dawn l-għodod għandhom jiġu implimentati u użati skond il-prinċipji generali għall-protezzjoni tad-data kif stabbiliti **mil-liġi Komunitarja u mill-Konvenzjoni Nru 108 tal-Kunsill ta' l-Ewropa tat-28 ta' Jannar 1981 għall-Protezzjoni ta' Persuni rigward l-Ipproċessar Awtomatiku ta' Data Personali** u b'rispett tar-regoli dettaljati definiti mill-Kunsill, **b'konsultazzjoni mal-Parlament Ewropej;**

Emenda 11

Premessa 19

(19) Les possibilités offertes à Europol de coopérer avec des pays tiers et des organismes extérieurs devraient être rationalisées pour garantir une cohérence avec la politique générale de l'Union sur ce point, **en adoptant** de nouvelles règles fixant les modalités d'une telle coopération.

(19) Il-possibilitajiet offruti lill-Europol sabiex jikkopera ma' pajjiżi terzi u ma' korpi esterni sabiex tiġi garantita konsistenza mal-politika generali ta' l-Unjoni fuq dan il-punt **u sabiex jiġi żgurat li l-pajjiżi terzi u l-korpi esterni jiggwarantixxu livell xieraq ta' protezzjoni għad-data personali permezz ta' regoli li jistabbilixxu kif għandha ssir din il-koperazzjoni u li jiġu adottati mill-Kunsill wara konsultazzjoni mal-Parlament Ewropej.**

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 12

Artikolu 1 paragrafu 1

1. La présente décision crée un Office européen de police, ci-après dénommé "Europol", qui a le statut d'agence de l'Union. Le siège d'Europol est fixé à La Haye, aux Pays-Bas.

1. Din id-Deciżjoni tistabilixxi Uffiċċju Ewropew tal-Pulizija, minn hawn 'il quddiem imsemmi bhala 'Europol', bhala aġenzija ta' l-Unjoni. **Din l-aġenzija hija mwaqqfa skond it-tifsira ta' l-Artikolu 185 tar-Regolament Finanzjarju u l-punt 47 tal-Ftehim Interistituzzjonali (IIA).** Il-Europol se jkollu s-sede tiegħu f' The Hague, fl-Olanda.

Emenda 13

Artikolu 5, paragrafu 1, punt (a)

a) la collecte, le stockage, le traitement, l'analyse et l'échange d'informations et de renseignements transmis par les autorités des États membres ou de pays tiers, ou par d'autres entités publiques ou privées;

a) il-ġbir, iż-żamma, l-ipproċessar, l-analizi u l-iskambju ta' informazzjoni u 'intelligence' mghoddija mill-awtoritajiet ta' l-Istati Membri lil pajjiżi terzi jew lil entitajiet pubbliċi jew privati ohra; **meta l-informazzjoni tiġi minn entitajiet privati, qabel ma tiġi mghoddija lill-Europol għandha tingabar u tiġi pproċessata b'mod legali skond il-leġiżlazzjoni nazzjonali li timplimenta d-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' persuni rigward l-ipproċessar ta' data personali u l-moviment hieles ta' din id-data ⁽¹⁾, u l-aċċess mill-Europol għandu jiġi permess biss fuq il-bażi ta' kull każ għalih, u aċċess bhal dan għandu jkun suġġett għal skrutinju ġudizzjarju; salvagwardji oħrajn għandhom ikunu stabbiliti mill-Europol wara konsultazzjoni tal-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data u l-Awtorità Kongunta ta' Kontroll;**

⁽¹⁾ ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31. Direttiva kif emendata mir-Regolament (KE) Nru 1882/2003 (ĠU L 284, 31.10.2003, p. 1).

Emenda 14

Artikolu 6, paragrafu 2

2. Dans les cas où une équipe commune d'enquête est constituée pour traiter des affaires de contrefaçon de l'euro, un agent d'Europol peut être désigné pour diriger l'enquête, sous la responsabilité directe du chef de l'équipe. En cas de divergence de vues entre l'agent d'Europol ainsi désigné et le chef de l'équipe, l'avis de ce dernier prévaut.

2. F'każ meta tim ta' investigazzjoni kongunt jinhatar sabiex jittratta kwistjonijiet ta' ffalsifikar ta' l-euro, jew sabiex iwettaq funzjonijiet stipulati fl-Artikolu 5, paragrafu 2, aġent ta' l-Europol jista' jinhatar sabiex imexxi l-istharrig taht ir-responsabbiltà diretta tal-kap tat-tim. F'każ ta' nuqqas ta' qbil bejn l-aġent ta' l-Europol hekk mahtur u l-kap tat-tim, l-opinjoni ta' dan l-aħhar tipprevali.

Emenda 15

Artikolu 8, paragrafu 2

2. L'unité nationale est l'organe de liaison entre Europol et les autorités nationales compétentes. Toutefois, les États membres peuvent autoriser les contacts directs entre leurs autorités compétentes désignées et Europol sous réserve des conditions fixées par l'État membre en question, notamment l'intervention préalable de l'unité nationale.

2. L-unità nazzjonali hija **l-uniku** organu ta' kollegament bejn l-Europol u l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti. Madankollu, l-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw kuntatti diretti bejn l-awtoritajiet kompetenti tagħhom u l-Europol, taht kundizzjonijiet li jiġu ffixati mill-Istat Membru konċernat, b'mod partikulari l-involvement minn qabel ta' l-unità nazzjonali.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDI
MILL-PARLAMENT

Fl-istess hin waqt li jkunu għaddejnin il-kuntatti, l-unità nazzjonali għandha tircievi minghand l-Europol l-informazzjoni kollha li tgħaddi bejn l-Europol u l-awtoritajiet kompetenti awtorizzati. Ir-relazzjonijiet bejn l-unità nazzjonali u l-awtoritajiet kompetenti huma regolati mil-liġi nazzjonali u b'mod partikulari mir-regolamenti kostituzzjonali applikabbli.

Emenda 16

Artikolu 9, paragrafu 2, subparagrafu 2

Les échanges bilatéraux prévus au point d) du premier alinéa peuvent également porter sur des infractions ne relevant pas de la compétence d'Europol, dans la mesure où le droit national l'autorise.

L-iskambji bilaterali li hemm dispożizzjoni għalihom fil-punt (d) ta' l-ewwel subparagrafu jistgħu jkopru wkoll reati li m'humiex kompetenza ta' l-Europol, safejn hu permess skond il-liġi nazzjonali. **F'dan il-każ, l-Europol m'għandux jinżamm responsabbli għall-kontenut ta' ebda parti mill-informazzjoni skambjata.**

Emenda 17

Artikolu 10, paragrafu 2

2. Europol peut traiter des données afin de déterminer si elles sont utiles à ses missions et peuvent être incluses dans l'un de ses systèmes informatisés.

2. L-Europol jista' jipproċessa d-data għall-iskop li jiddetermina jekk tali data hix rilevanti għall-ħidma tiegħu, u jista' jkun inkluż f'wahda mis-sistemi ta' informazzjoni tiegħu. **F'dan il-każ, id-data tiġi pproċessata biss sabiex tiġi determinata l-utilità tagħha.**

Emenda 18

Artikolu 10, paragrafu 3

3. Si Europol décide de créer un système de traitement des données à caractère personnel distinct du système d'information Europol décrit à l'article 11 et des fichiers de travail aux fins d'analyse décrits à l'article 14, le Conseil, statuant à la majorité qualifiée après consultation du Parlement européen, fixe les conditions auxquelles Europol y est autorisé. Ces conditions régissent notamment l'accès aux données et leur utilisation, ainsi que leurs délais de conservation et d'effacement, dans le strict respect des principes visés à l'article 26.

3. Jekk il-Europol jiddeciedi li jstabbilixxi sistema oħra ta' pproċessar ta' data personali minbarra s-Sistema ta' Informazzjoni ta' l-Europol imsemmija fl-Artikolu 11 jew il-Fajls ta' Xogħol ta' Analizi msemmija fl-Artikolu 14, il-Kunsill, b'maġġoranza kwalifikata wara konsultazzjoni mal-Parlament Ewropew għandu jiddetermina l-kundizzjonijiet li jawtorizzaw lil-Europol biex jagħmel dan. Dawn il-kundizzjonijiet għandhom jirregolaw b'mod partikulari l-aċċess għal data u l-użu tagħha, kif ukoll il-limiti ta' żmien għall-ħażna u t-thassir tad-data, b'kunsiderazzjoni xierqa għall-prinċipji li hemm riferenza għalihom fl-Artikolu 26. **L-Awtorità kongunta ta' kontroll tal-Europol, kif ukoll il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data għandhom jiġu kkonsultati qabel ma jiehu deċiżjoni l-Kunsill.**

Emenda 19

Artikolu 10, paragrafu 5

5. Europol fait tout son possible pour assurer l'interopérabilité de ses systèmes de traitement de données avec ceux des États membres, et en particulier ceux utilisés par les organismes de la Communauté et de l'Union avec lesquels Europol est susceptible d'établir des relations conformément à l'article 22, en appliquant les bonnes pratiques et en utilisant des normes ouvertes.

5. Il-Europol għandu jagħmel hiltu kollha biex jiżgura l-interoperabilità tas-sistemi għall-ipproċessar tad-data mas-sistemi ta' l-Istati Membri, b'mod partikulari dawk użati mill-organizzazzjonijiet tal-Komunità u ta' l-Unjoni li magħhom il-Europol jista' jstabbilixxi relazzjoni, kif stipulat fl-Artikolu 22, bl-użu ta' prattiki tajbin u ta' standards magħrufin. **Interkonnnessjoni**

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
MILL-PARLAMENT

tigi awtorizzata wara deċiżjoni f'dan ir-rigward mill-Kunsill li qabel ghandu jikkonsulta lill-Uffiċjal responsabbli għall-protezzjoni tad-data tal-Europol u lill-Awtorità Kongunta ta' Kontroll. Din id-deċiżjoni tistabbilixxi r-regoli u l-kundizzjonijiet, b'mod partikulari rigward il-htieġa ta' l-implimentazzjoni ta' l-interkonnessjoni u l-iskopijiet ta' l-użu ta' data ta' natura personali.

Emenda 20

Artikolu 11, paragrafu 1

1. Europol gère un système d'information Europol, qui peut être directement consulté par les unités nationales, les officiers de liaison, le directeur, les directeurs adjoints et les agents d'Europol habilités.

1. Il-Europol għandu jżomm Sistema ta' Informazzjoni tal-Europol li għandha tkun aċċessibbli b'mod dirett għal konsultazzjoni mill-unitajiet nazzjonali, l-uffiċjali ta' kollegament, id-Direttur, il-Viċi Diretturi u uffiċjali awtorizzati tal-Europol. **Aċċess dirett mill-unitajiet nazzjonali għas-sistema ta' informazzjoni fir-rigward ta' persuni msemmija fl-Artikolu 12(1) (b) għandu jkun ristrett biss għad-dettalji ta' identità msemmija fl-Artikolu 12(2). Il-firxa shiha tad-data għandha tkun aċċessibbli għall-unitajiet permezz ta' l-uffiċjali ta' kollegament jekk dan ikun meħtieġ għal inkjesta speċifika.**

Emenda 21

Artikolu 12, paragrafu 1, punt (b)

b) aux personnes pour lesquelles certains faits graves justifient, au regard du droit national de l'État membre concerné, la présomption qu'elles commettront des infractions relevant de la compétence d'Europol.

b) għal persuni li għalihom jeżistu ċerti **indikazzjonijiet fattwali** jew fatti gravi li jiġġustifikaw, fl-ambitu tal-liġi nazzjonali ta' l-Istat Membru konċernat, il-preżunzjoni li huma se jikkommettu reati li jaqgħu taħt il-kompetenza tal-Europol.

Emenda 22

Artikolu 12, paragrafu 4 a (gdid)

4a. L-ipproċessar ta' kategoriji partikulari ta' data li jirrigwardaw l-oriġini razzjali jew etnika, fehmiet politiċi, konvinzjonijiet reliġjużi jew filosofiċi, shubija fpartiti jew f'unions u rigward orjentazzjoni sesswali jew is-sahha, mhux awtorizzat jekk ma jkunx assolutament meħtieġ għal xi każ partikulari u jkun suġġett għal salvagwardji partikulari.

Emenda 23

Artikolu 19, paragrafu 1

1. Les données à caractère personnel extraites des fichiers de traitement des données d'Europol ne sont transmises ou utilisées que par les autorités compétentes des États membres pour prévenir et lutter contre la criminalité relevant de la compétence d'Europol et contre les autres formes graves de criminalité. Europol n'utilise les données qu'aux fins de l'exécution de ses fonctions.

1. Data ta' natura personali li tittiehed minn fajls għall-ipproċessar tad-data ta' l-Europol għandha tigi trazmessa u użata biss mill-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istati Membri għal **dawk l-iskopijiet biss li għalihom ingabret u għal skopijiet kompatibbli magħhom, u sabiex ikun hemm** prevenzjoni u sabiex issir glieda kontra l-kriminalità li taqa' taħt il-kompetenzi ta' l-Europol u kontra kull forma serja ta' kriminalità. Il-Europol m'għandux juża d-data għajr biex iwettaq il-funzjonijiet tiegħu.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 24

Artikolu 20, paragrafu 1

1. Les données contenues dans les fichiers ne doivent être conservées à Europol que le temps nécessaire pour lui permettre de remplir ses fonctions. La nécessité de continuer à les conserver doit être examinée au **plus tard trois** ans après leur introduction. La vérification des données conservées dans le système d'information et leur effacement sont effectués par l'unité qui les a introduites. La vérification des données conservées dans les autres fichiers des services d'Europol et leur effacement sont effectués par Europol. Europol signale automatiquement aux États membres, avec un préavis de trois mois, l'expiration des délais d'examen concernant la conservation des données qu'ils ont introduites.

1. Id-data fil-fajls ghandha tinzamm mill-Europol biss ghat-tul ta' żmien neċessarju ghat-twettiq tal-hidma taghha. **Minkejja l-Artikolu 10(3)**, il-bżonn li d-data tibqa' maħżuna ghandu jkun rivedut **u dokumentat talanqas kull sentejn** wara li d-data tkun iddahhlet. Ir-reviżjoni tad-data mdahhla fis-sistema ta' informazzjoni u t-thassir taghha ghandu jitwettaq mit-tim inkarigat li jdahhal id-data. Ir-reviżjoni tad-data maħżuna f'fajls tad-data oħra ta' l-Europol u t-thassir taghhom ghandu jitwettaq mill-Europol. Il-Europol ghandu jinforma awtomatikament lill-Istati Membri tliet xhur qabel l-iskadenza tal-limiti taż-żmien ghar-reviżjoni tad-data.

Emenda 25

Artikolu 21

Si Europol est en droit, en vertu d'instruments juridiques nationaux, internationaux ou de l'Union européenne, d'interroger par voie automatisée d'autres systèmes d'information, nationaux ou internationaux, il peut rechercher de cette façon des données à caractère personnel si cela est nécessaire à l'exécution de ses fonctions. Les dispositions applicables de ces instruments juridiques nationaux, internationaux ou de l'Union régissent la consultation et l'utilisation de ces données par Europol, dans la mesure où elle prévoient des règles d'accès et d'utilisation plus strictes que la présente décision. Europol ne peut utiliser ces données en contravention de la présente décision.

Jekk l-Europol ikollu d-dritt permezz ta' strumenti legali nazzjonali, internazzjonali jew ta' l-Unjoni Ewropea li jaċċessa b'mod kompjuterizzat sistemi oħra ta' informazzjoni, huwa jista' jgħor b'dan il-mod data ta' natura personali **biss każ b'każ u jekk u sakemm dan ikun meħtieġ għal u proporzjonat mat-twettiq tal-kompiti tiegħu taħt kundizzjonijiet rigorużi stabbiliti mill-Europol wara konsultazzjoni mal-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data u ta' l-Awtorità Kongunta ta' Kontroll**. Id-dispożizzjonijiet applikabbli ta' dawn l-istrumenti legali nazzjonali, internazzjonali jew ta' l-Unjoni għandhom jirregolaw l-aċċess u l-użu ta' din id-data tal-Europol sakemm huma jipprevedu regoli ta' aċċess u użu aktar stretti minn dawk ta' din id-Deciżjoni. Il-Europol ma' jistax jagħmel użu minn din id-data li jmur kontra din id-Deciżjoni.

Emenda 26

Artikolu 22, paragrafu 1, punt (d a) (ġdid)

(da) id-dipartimenti kompetenti tas-Segretarju Ġenerali tal-Kunsill u ċ-Centru Kongunt ta' Sitwazzjoni ta' l-Unjoni Ewropea.

Emenda 27

Artikolu 22, paragrafu 5 a (ġdid)

5a. Fejn id-data personali tiġi ttrasferita mill-istituzzjonijiet jew l-entitajiet tal-Komunità, il-Europol ghandu jkun meqjus bhala entità tal-Komunità skond it-tifsira ta' l-Artikolu 7 tar-Regolament (KE)Nru 45/2001.

Emenda 28

Artikol 24, paragrafu 1, frażi introduttorja

1. Europol peut, sous les conditions posées au paragraphe 4, transmettre des données à caractère personnel conservées par ses services aux organismes tiers visés à l'article 23, paragraphe 1, lorsque:

1. **F'sitwazzjonijiet eċċezzjonali ħafna u każ b'każ**, il-Europol jista', skond il-kundizzjonijiet stipulati mill-paragrafu 4, jikkomunika data ta' natura personali miżmuma mis-servizzi tiegħu lil partijiet terzi stipulati fl-Artikolu 23, paragrafu 1, meta:

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 58

Artikolu 24, paragrafu 2

2. Par dérogation au paragraphe 1, Europol peut, sous les conditions posées au paragraphe 4, transmettre les données à caractère personnel conservées par ses services aux organismes tiers visés à l'article 23, paragraphe 1, lorsque le directeur d'Europol estime que *cette transmission* est absolument nécessaire à la sauvegarde des intérêts essentiels des États membres concernés dans le cadre des objectifs d'Europol ou dans le but de prévenir un danger imminent lié à la criminalité ou à des infractions terroristes. Le directeur d'Europol tient compte en toute circonstance du niveau de protection des données applicable à l'organisme en cause, afin de mettre en balance ce niveau de protection et les intérêts précités.

2. B'deroga għall-paragrafu(1), l-Europol jista' **fuq bażi indi-vidwali skond kull każ**, jikkomunika data ta' natura personali miżmuma *minnu* lill-organizzazzjonijiet terzi stipulati fl-Artikolu 23 paragrafu 1, skond il-kundizzjonijiet stipulati fir-4 paragrafu, meta d-Direttur ta' l-Europol iqis li din il-komunikazzjoni hija assolutament neċessarja għall-harsien ta' l-interessi essenzjali ta' l-Istati Membri konċernati fl-ambitu ta' l-iskopijiet ta' l-Europol, jew sabiex jiġi evitat periklu iminenti minn kriminalità jew infrazzjonijiet terroristiċi. Id-Direttur ta' l-Interpol irid f'kull ċir-kostanza jqis **il-livell ta' rispett tad-drittijiet tal-bniedem, tad-demokrazija u ta' l-istat tad-dritt fil-pajjiżi terzi fejn tista' tiġi kkomunikata d-data, l-iskopijiet li għalihom se tintuża**, il-livell ta' protezzjoni għad-data mill-organizzazzjoni konċernata sabiex jinżamm bilanċ bejn il-livell ta' protezzjoni u l-interessi msemmija, **kif ukoll il-livell ta' reċiproċità fl-iskambju ta' l-informazzjoni u għandu jinforma regolarment lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kummissjoni, kif ukoll lill-korpi ta' moniteraggħ għall-protezzjoni tad-data, dwar id-deċiżjonijiet mehuda għall-implimentazzjoni ta' dan l-Artikolu.**

Emenda 30

Artikolu 25, paragrafu 2

2. Le conseil d'administration fixe les règles régissant les relations d'Europol avec les organes et agences de la Communauté et de l'Union visés à l'article 22, et l'échange de données à caractère personnel entre Europol et ces organes et agences. Il consulte l'autorité de contrôle commune avant de prendre sa décision.

2. Il-Bord ta' Tmexxija jistabilixxi r-regoli li jirregolaw ir-relazzjonijiet ta' l-Europol ma' l-organizzazzjonijiet u l-aġenziji tal-Komunità u ta' l-Unjoni stipulati fl-Artikolu 22, kif ukoll l-iskambju ta' data ta' natura personali bejn l-Europol u dawn l-organizzazzjonijiet u aġenziji. Qabel ma jiehu d-deċiżjoni huwa għandu jikkonsulta lill-Awtorità Kongunta ta' Kontroll **u lill-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data.**

Emenda 31

Artikolu 26

Sans préjudice des dispositions spécifiques de la présente décision, Europol applique, lors de la collecte, du traitement et de l'utilisation de données à caractère personnel, les principes de la décision-cadre 2007/XX/JAI du Conseil relative à la protection des données à caractère personnel traitées dans le cadre de la coopération policière et judiciaire en matière pénale. Europol respecte également ces principes lorsqu'il s'agit de données non automatisées détenues sous forme de fichiers, à savoir tout ensemble structuré de données personnelles accessible selon des critères déterminés.

Bla hsara għad-dispożizzjonijiet speċifiċi ta' din id-Deċiżjoni u **minhabba l-htieġa li jinżammu s-salvagwardji offruti mill-Konvenzjoni tal-Europol**, fil-għbir, l-ipproċessar u l-użu ta' data ta' natura personali, l-Europol għandu japplika l-prinċipji tad-Deċiżjoni ta' Qafas 2007/XX/JAI tal-Kunsill dwar il-protezzjoni ta' data personali pproċessata fl-ambitu tal-koperazzjoni bejn il-pulizija u l-ġudikatura fi kwistjonijiet kriminali. Il-Europol għandu jirrispetta wkoll dawn il-prinċipji fir-rigward ta' data mhux awtomatizzata miżmuma bhala fajls ta' data, jiġifieri kwalunkwe struttura ta' data personali aċċessibbli skond kriterji speċifiċi.

Emenda 32

Artikolu 27, paragrafu 1

1. Europol nomme un délégué à la protection des données, qui est un membre du personnel. Celui-ci relève directement du conseil d'administration. Dans l'exercice de ses fonctions, il ne reçoit d'instruction de personne.

1. Il-Europol għandu jinnomina Uffiċjal **indipendenti** għall-Protezzjoni tad-Data li jkun wieħed mill-istaff. Dan/din għandu/ha j/taqa' direttament taht l-awtorità tal-Bord ta' Tmexxija. Fil-qadi tad-dmirijiet tiegħu hu jew hi ma jirċievi/**tirċievi** istruzzjonijiet minghand ebda persuna.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 33

Artikolu 27, paragrafu 5

5. Le conseil d'administration adopte des dispositions d'application complémentaires concernant le délégué à la protection des données. Ces dispositions d'application portent notamment sur la sélection et la révocation, les tâches, les fonctions et les compétences du délégué à la protection des données.

5. Regoli ta' implimentazzjoni oħrajn li jikkonċernaw l-Uffiċjal għall-Protezzjoni tad-Data għandhom ikunu adottati mill-Bord ta' Tmexxija. Dawn ir-regoli ta' implimentazzjoni, b'mod partikulari, għandhom jikkonċernaw l-għażla u t-tkeċċija, il-hidma, il-kompetenzi u **s-salvagwardji ta' l-indipendenza** ta' l-Uffiċjal għall-Protezzjoni tad-Data.

Emenda 34

Artikolu 29, paragrafu 4

4. L'accès aux données à caractère personnel est refusé si:

(a) *cet accès peut compromettre l'une des activités d'Europol;*

(b) *cet accès peut compromettre une enquête nationale à laquelle Europol prête son concours;*

(c) *cet accès peut porter atteinte aux droits et libertés de tiers.*

4. Aċċess għad-data personali għandu jkun miċhud **biss jekk tali każda hija meħtieġa biex:**

(a) **tippermetti lill-Europol li twettaq l-attivitajiet tagħha kif suppost;**

(b) **tiggarantixxi li kwalunkwe investigazzjoni nazzjonali li l-Europol qed tgħin fiha ma tkunx ipperikolata;**

(c) **ikunu mharsa d-drittijiet u l-libertajiet ta' partijiet terzi.**

Emenda 35

Artikolu 29, paragrafu 5

5. Europol consulte les services répressifs compétents des États membres concernés avant de se prononcer sur la demande. L'accès aux données introduites dans les fichiers de travail aux fins d'analyse est subordonné à l'accord d'Europol et des États membres participant à l'analyse ainsi qu'à l'accord de l'État membre ou des États membres directement concernés par la transmission de ces données. Lorsqu'un État membre s'oppose à l'accès demandé, il notifie son refus et les motifs de celui-ci à Europol.

5. **Bhala prinċipju ġenerali, l-eżercizzju tad-dritt għall-aċċess ma għandu jiġi miċhud. Eċċezzjonijiet għal din ir-regola jistgħu jsiru biss jekk ikun meħtieġ li jithares dritt iehor fundamentali.** Il-Europol għandu jikkonsulta lis-servizzi kompetenti ta' l-infurzar tal-liġi ta' l-Istati Membri konċernati sabiex jiddeċiedu jekk għandux jingħata l-aċċess. L-aċċess għad-data mdahhla fil-fajls tax-xogħol sabiex tiġi analizzata huwa sugġett għall-consensus bejn l-Europol u l-Istati Membri li jippartecipaw fl-analizi, kif ukoll għall-consensus ma' l-Istat/i Membru/i direttament konċernati mit-trażmissjoni ta' din id-data. Meta xi Stat Membru jopponi t-talba għall-aċċess huwa għandu jinnnotifika lill-Europol biċ-każda tiegħu u jagħti r-raġunijiet.

Emenda 36

Artikolu 29, paragrafu 6

6. Lorsqu'un ou plusieurs États membres ou bien Europol s'opposent à l'accès d'un particulier aux données le concernant, Europol notifie à la personne concernée qu'il a procédé aux vérifications, sans lui donner d'indications pouvant lui permettre de savoir s'il traite ou non des données la concernant.

6. Meta xi Stat Membru jew xi Stati Membri jopponu li xi persuna jingħata aċċess għal data li tikkonċernaha, l-Europol għandu jgħarrarf lill-persuna konċernata li huwa għamel l-istharriġ meħtieġ mingħajr ma jagħtiha indikazzjoni li tista' tippermettilha tkun taf jekk hemmx data pproċessata li tikkonkerna lilha. **Il-kontrollur tad-data għandu jagħti r-raġunijiet għaċ-każda ta' l-aċċess hekk li l-applikazzjoni ta' l-eċċezzjoni tkun tista' tiġi kkontrollata b'mod effettiv skond ir-Rakkomandazzjoni R (87) 15 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill ta' l-Ewropa tas-17 ta' Settembru 1987 li għandha l-iskop li tirregola l-użu tad-data personali fis-settur tal-pulizija.**

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 38

Artikolu 36, paragrafu 9, subparagrafu 1

9. Le conseil d'administration adopte chaque année:
- (a) le projet d'état prévisionnel **et l'avant projet de budget** qui **doivent** être soumis à la Commission, y compris le tableau des effectifs, **ainsi que le budget définitif**;
- (b) après avis de la Commission, un programme de travail relatif aux futures activités d'Europol, tenant compte des besoins opérationnels des États membres **ainsi que des incidences sur le budget et les effectifs d'Europol**;
- (c) un rapport général sur les activités d'Europol durant l'année écoulée.
9. Il-Bord tat-Tmexxija għandu jadotta kull sena, **wara li jinkiseb kunsens mill-Kunsill**:
- (a) l-istima ta' l-abbozz tal-baġit **għandu** jitressaq lill-Kummissjoni, inkluż **l-abbozz** tal-pjan ta' l-istabbiliment;
- (aa) il-baġit ta' l-aġenzija, inkluż il-pjan ta' l-istabbiliment, wara li tinkiseb l-awtorizzazzjoni mill-awtorità baġitarja;**
- (b) wara l-opinjoni tal-Kummissjoni, programm ta' hidma għall-attivitajiet futuri ta' l-Europol filwaqt li, **kemm jista' jkun**, jiġu meqjusa r-rekwiżiti operattivi ta' l-Istati Membri, **b'konformità mar-riżorsi finanzjarji u umani disponibbli**;
- (c) rapport generali dwar l-attivitajiet ta' l-Europol matul is-sena preċedenti **li jqabbel, b'mod partikulari, ir-riżultati miksuba ma' l-oġettivi tal-programm annwali ta' hidma.**

Emenda 39

Artikolu 9, paragrafu 9, subparagrafu 2

Ces documents sont soumis au Conseil pour approbation. **Ils sont également transmis par le Conseil** au Parlement européen **pour information.**

Dawn id-dokumenti jitressqu quddiem **il-Parlament Ewropew li jkun jista' jeżaminahom kif xieraq, u fejn ikun meħtieġ flimkien mal-parlamenti nazzjonali.**

Emenda 59

Artikolu 37, paragrafi 1,2 u 3

1. Europol est placé sous l'autorité d'un directeur nommé par le **Conseil statuant à la majorité qualifiée, sur la base d'une liste d'au moins trois candidats présentée par le conseil d'administration, pour une période de quatre ans renouvelable une fois.**

1. L-Europol għandu jkun immexxi minn Direttur mahtur **mill-Bord ta' Tmexxija skond proċedura ta' koperazzjoni (konsultazzjoni).**

Id-Direttur għandu jinhatar skond il-merti tiegħu jew tagħha persunali, l-esperjenza fil-qasam ta' kompetenza ta' l-Europol u taħriġ amministrattiv u manigerjali.

Din il-proċedura ta' koperazzjoni għandha tiżvolgi hekk:

- (a) **abbazi ta' list mhejjija mill-Kummissjoni wara sejha għal-kandidati u proċedura ta' selezzjoni trasparenti, l-applikanti jiġu mitluba, qabel ma jinghataw appuntament, biex jindirizzaw lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew u biex iwiegħbu mistoqsijiet;**
- (b) **il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jistgħu mbagħad jes-primu l-opinjoni tagħhom u jagħtu l-ordni tal-preferenzi tagħhom;**
- (c) **Il-Bord ta' Tmexxija għandu jahtar id-Direttur billi jagħti konsiderazzjoni għal dawn l-opinjonijiet.**

Il-mandat tad-Direttur ikun ta' erba' snin.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDI
MILL-PARLAMENT

2. Le directeur est assisté par des directeurs adjoints qui sont nommés **selon la procédure prévue au paragraphe 1** pour une période de quatre ans, renouvelable une fois. Leurs tâches sont précisées par le directeur.

3. Le conseil d'administration fixe les règles relatives à la sélection des candidats au poste **de directeur ou** de directeur adjoint. Ces règles sont approuvées par le Conseil statuant à la majorité qualifiée, avant leur entrée en vigueur.

2. Id-Direttur ikun meghjun minn Viċi-Diretturi mahtura għal perjodu ta' erba' snin li jista' jiġgedded darba. Il-kompetenzi tagħhom għandhom jiġu definiti f'aktar dettall mid-Direttur.

3. Il-Bord ta' Tmexxija għandu jstabbilixi regoli rigward is-selezzjoni tal-kandidati għall-post ta' Viċi Direttur. Dawn ir-regoli għandhom jiġu approvati mill-Kunsill b'maġġoranza kwalifikata qabel ma jidhlu fis-sehh.

Emenda 41

Artikolu 37, paragrafu 4, punt (g a) (ġdid)

(ga) L-implimentazzjoni ta' proceduri effettivi ta' monitoraġġ u evalwazzjoni relatati mar-rendiment ta' l-Aġenzija fir-rigward ta' l-oġġettivi tagħha,

Emenda 42

Artikolu 38, paragrafu 5 a (ġdid)

5a. Ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 għandu japplika għall-ipproċessar tad-data personali ta' l-istaff tal-Europol.

Emenda 43

Artikolu 41, paragrafu 1

1. Les recettes d'Europol comprennent, sans préjudice d'autres types de recettes, une subvention communautaire inscrite au budget général de l'Union européenne (section "Commission") à partir du 1er janvier 2010.

1. Id-dhul ta' l-Aġenzija għandu, minghajr preġudizzju għal riżorsi oħra, jinkludi sussidju mill-Komunità, imdahhal fil-baġit ġenerali ta' l-Unjoni Ewropea (it-taqsimha tal-Kummissjoni) mill-1 ta' Jannar 2010. **Il-finanzjament tal-Europol huwa suġġett għal ftehim ma' l-awtorità baġitarja kif ipprovdut fl-IIA.**

Emenda 44

Artikolu 41, paragrafu 3

3. Le directeur établit un projet d'état prévisionnel des recettes et des dépenses d'Europol pour l'exercice budgétaire suivant, et le transmet au conseil d'administration accompagné d'un tableau **prévisionnel** des effectifs. Ce tableau des effectifs, qui reprend les postes permanents et temporaires ainsi que les experts nationaux détachés, précise le nombre, le grade et la catégorie des agents employés par Europol pendant l'exercice concerné.

3. Id-Direttur għandu jfassal abbozz ta' stima tad-dhul u l-ispejjeż ta' l-Europol għas-sena finanzjarja li ġejja u għandu jgħaddih lill-Bord tat-Tmexxija flimkien ma' **abbozz tal-pjan ta' stabbiliment. Dan l-abbozz tal-pjan ta' stabbiliment għandu jinkludi impjieggi permanenti jew temporanji, kif ukoll referenza għal esperti nazzjonali sekondati, u għandu jiddikjara n-numru, il-grad u l-kategorija ta' l-istaff impjegat mill-Europol għas-sena finanzjarja konċernata.**

Emenda 45

Artikolu 41, paragrafu 6

6. L'état prévisionnel est transmis par la Commission au Parlement européen et au Conseil (ci-après dénommés "l'autorité budgétaire") avec l'avant-projet de budget général de l'Union européenne.

6. L-istima tintbagħat mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew **li jekk ikun meħtieġ ikun jista' jeżminaha kif xieraq skond il-kompetenza tiegħu**, u lill-Kunsill (minn hawn 'il quddiem imsejha "l-awtorità baġitarja"), flimkien ma' l-abbozz tal-baġit ġenerali ta' l-Unjoni Ewropea.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 46

Artikolu 42, paragrafu 8 a (ġdid)

8a. Id-Direttur għandu jipprezenta lill-Parlament Ewropew, fuq talba ta' dan ta' l-aħhar, kwalunkwe informazzjoni meh-tieġa għall-applikazzjoni minghajn xkiel tal-proċedura ta' kwittanza għas-sena finanzjarja konċernata, kif stipulat fl-Artikolu 146(3) tar-Regolament Finanzjarju.

Emenda 47

Artikolu 42, paragrafu 9

9. **Sur** recommandation du Conseil, **le Parlement européen** donne, avant le 30 avril de l'année n + 2, décharge au directeur d'Europol sur l'exécution du budget de l'exercice n.

9. **Il-Parlament Ewropew għandu jikkunsidra** rakkomandazzjoni mill-Kunsill **ibbażata fuq maġġoranza kwalifikata**, u qabel it-30 ta' April tas-sena n+2, jagħti kwittanza lid-Direttur ta' l-Europol fir-rigward ta' l-implimentazzjoni tal-baġit għas-sena n.

Emenda 48

Artikolu 43

La réglementation financière applicable à Europol est arrêtée par le conseil d'administration après consultation de la Commission. Elle ne peut s'écarter du règlement (CE, Euratom) n° 2343/2002 de la Commission du 23 décembre 2002, à moins que le fonctionnement d'Europol ne l'exige. L'adoption de toute règle dérogeant au règlement (CE, Euratom) n° 2343/2002 requiert l'accord préalable de la Commission. L'autorité budgétaire est informée de ces dérogations.

Ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-Europol għandhom jiġu adottati mill-Bord ta' Tmexxija wara li tiġi konsultata l-Kummissjoni. Dawn ma jistgħux jorogħu 'il hinn mir-Regolament (KE, Euratom) Nru 2343/2002 tad-19 ta' Novembru 2002, sakemm ma jkunx **speċifikament** meħtieġ għall-hidma tal-Europol. Il-kunsens bil-quddiem tal-Kummissjoni għandu jkun meħtieġ għall-adozzjoni ta' kwalunkwe regoli li jidderogaw mir-Regolament (KE, Euratom) Nru 2343/2002. L-awtorità baġitarja għandha tiġi infurmata dwar dawn id-derogi.

Emenda 49

Artikolu 44, paragrafu 1

Le directeur met en place un système de contrôle afin de mesurer, au moyen d'indicateurs, l'efficacité et l'efficience avec lesquelles Europol accomplit ses tâches.

Id-Direttur għandu jstabbilixxi sistema ta' monitoraġġ sabiex jiġbor indikaturi ta' l-effettività u l-effiċjenza fil-qadi tad-dmijiet tal-Europol. **Id-Direttur jirrapporta kull sena lill-Bord tat-Tmexxija dwar ir-riżultati tas-sistema ta' monitoraġġ.**

Emenda 50

Artikolu 44, paragrafu 4 a (ġdid)

Iċ-Chairman tal-Bord tat-Tmexxija jew id-Direttur tal-Europol għandhom jipprezentaw il-prijoritajiet tal-Europol għas-sena li tkun ġejja quddiem kumitat kongunt magħmul minn Membri Parlamentari Ewropej u Membri ta' parlamenti nazzjonali sabiex jingħataw garanziji għal dibattitu demokratiku mas-soċjetà ċivili u kontroll aħjar fuq l-attivitajiet tal-Europol.

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONI

EMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 51

Artikolu 45

Sur la base d'une proposition du directeur, dans les six mois suivant la date d'application de la présente décision, le conseil d'administration adopte les règles régissant l'accès aux documents d'Europol, en tenant compte des principes et limites énoncés dans le règlement (CE) n° 1049/2001 du Parlement européen et du Conseil.

Fuq il-baži ta' proposta mid-Direttur, fi żmien sitt xhur mid-data ta' applikazzjoni ta' din id-Deciżjoni, il-Bord ta' Tmexxija, **wara li jikkonsulta lill-Parlament Ewropew**, għandu jadotta regoli li jikkonċernaw l-aċċess għad-dokumenti tal-Europol, hekk li jit-qiesu l-prinċipji u l-limiti stipulati fir-Regolament (KE) Nru 1049/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

Emenda 52

Artikolu 47

Le président du conseil d'administration et le directeur **peuvent se présenter** devant le Parlement européen pour examiner **des questions générales relatives** à Europol.

Iċ-Chairman tal-Bord tat-Tmexxija u d-Direttur **għandhom jidhru quddiem** il-Parlament Ewropew **meta mitluba** sabiex jid-diskutu **kwalunkwe** kwistjoni relatata mal-Europol.

Emenda 53

Artikolu 56, paragrafu 1

1. Par dérogation à l'article 38, tous les contrats d'engagement conclus par Europol, tel qu'institué par la convention Europol avant l'entrée en vigueur de la présente décision, sont honorés.

1. Bħala deroga mill-Artikolu 38, għandu jiġi onorat kull kuntratt ta' impjegat konkluz mill-Europol, kif stabbilit mill-Konvenzjoni tal-Europol, qabel id-dhul fis-seħh ta' din id-Deciżjoni. **L-ispiża addizzjonali għall-istaff possibilmint dovuta għal din id-deroga se tiġi meqjusa fil-ftehim dwar il-finanzjament ta' l-Europol li għandu jintlaħaq skond il-punt 47 tal-Ftehim Interistituzzjonali.**

Emenda 54

Artikolu 56, paragrafu 2

2. Tous les membres du personnel sous contrat au sens du paragraphe 1 se voient offrir la possibilité de conclure un contrat, en application de l'article 2, point a), du régime applicable aux autres agents des Communautés établi par le règlement (CEE, Euratom, CECA) n° 259/68, aux différents grades, tels qu'ils sont établis dans le tableau des effectifs. À cette fin, une procédure interne de sélection, limitée au personnel employé par Europol avant la date d'application de la présente décision, sera établie par l'autorité habilitée à conclure les contrats d'engagement, dans un délai de deux ans à compter de cette date, de manière à contrôler les compétences, l'efficacité et l'intégrité des personnes à engager. Les lauréats se verront offrir un contrat en vertu de l'article 2, point a), du régime applicable aux autres agents des Communautés établi par le règlement (CEE, Euratom, CECA) n° 259/68.

2. Il-membri kollha ta' l-istaff li qeghdin b'kuntratt u li jirreferi għalihom il-paragrafu 1, għandhom jiġu offruti l-possibiltà li jikkonkludu kuntratti skond l-Artikolu 2(a) tal-Kundizzjonijiet ta' l-Impjegat ta' Impjegati Ohrajn tal-Komunitajiet Ewropej stipulati fir-Regolament (KEE, Euratom, ECSC) Nru 259/68 fil-grad differenti stipulati fil-pjan ta' stabbiliment. Għal dan il-ghan, **wara konsultazzjoni ma' l-Uffiċċju Ewropew għas-Selezzjoni tal-Persunal**, għandu jiġi stabbilit proċess ta' selezzjoni interna limitat għall-istaff impjegat mill-Europol qabel id-data ta' implimentazzjoni ta' din id-Deciżjoni, fi żmien sentejn wara din id-data, mill-awtorità awtorizzata biex tikkonkludi kuntratti, sabiex jiġu evalwati l-kompetenzi, l-effiċjenza u l-integrità ta' dawn il-persuni li se jkunu impjegati. **Dan il-proċess ta' selezzjoni għandu jiġu mmonitorjat mill-Kummissjoni. Ir-riżultat ta' dan il-proċess ta' selezzjoni għandu jiġi pubblikat.** Dawk magħżula ssirillhom offerta ta' kuntratt skond l-Artikolu 2, punt a tas- sistema applikabbli għal uffiċjali ohrajn tal-Komunità Ewropea stabbilita mir-Regolament (KEE, Euratom, ECSC) Nru 259/68. **L-abbozz ta' pjan ta' stabbiliment mghoddi lill-awtorità baġitarja flimkien ma' l-abbozz tal-baġit ta' l-Unjoni Ewropea jrid jindika b'mod ċar liema postijiet huma mehuda minn staff li jaqa' taht ir-Regolamenti ta' l-Istaff ta' l-Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej u dawk il-postijiet li huma mehuda minn staff li jaqa' taht ir-Regolament ta' l-Istaff tal-Europol**

Il-Hamis, 17 ta' Jannar 2008

TEST PROPOST
MILL-KUMMISSJONIEMENDI
MILL-PARLAMENT

Emenda 55

Artikolu 57, paragrafu 3, subparagrafu 2 a (ġdid)

Is-sussidju tal-Komunità għall-Europol, kif stabbilit minn din id-Deciżjoni, m'għandu taht l-ebda ċirkostanza jintuża biex jagħmel tajjeb għall-ispejjeż relatati ma' l-impenji magħmula mill-Europol b'konformità mal-Konvenzjoni tal-Europol, qabel id-dhul fis-seħh ta' din id-Deciżjoni.

Emenda 62

Artikolu 62, paragrafu 2 a (ġdid)

2a. Din id-Deciżjoni għandha tiġi riveduta fi żmien sitt xhur minn wara d-data tad-dhul fis-seħh tat-Trattat iffirmit ta' Liżbona;
